

STORTINGET

Dokument 15:9

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1201–1350
9. mars–17. april 2020

Innhold

1201.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. de nye kompetansekravene for lærere, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	11
1202.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. seksuell trakassering i skolegården, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	12
1203.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. utbygging og drift for Martin Linge-feltet, besvart av olje- og energiminister	14
1204.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. situasjon der flyselskapene flyr med tomme eller nesten tomme spøkelsesfly, besvart av samferdselsminister.....	15
1205.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. tiltak for å sikre nødvendig likviditet til norske bedrifter, besvart av finansminister	16
1206.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. logo på avkjøringsskiltene, besvart av samferdselsminister..	17
1207.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. migranter og flyktninger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	18
1208.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. forvaringsdommer mot barn, besvart av justis- og beredskapsminister.....	19
1209.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. gebyret for å få behandlet autorisasjonsøknad for helsepersonell, besvart av helse- og omsorgsminister	20
1210.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. koronaviruset, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	20
1211.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. muligheten for å utsette betalingen av formuesskatt, besvart av finansminister.....	21
1212.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. salærforskriften, besvart av justis- og beredskapsminister.....	22
1213.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. statlige reguleringsplanen for Evenes flystasjon og Harstad/Narvik lufthavn, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	23
1214.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. begjæring om omgjøring av vedtaket om å gi utslippstillatelsen til Nordic Mining/ Nordic Rutile, besvart av klima- og miljøminister	23
1215.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. kostnader og ressursbruk knyttet til nasjonale prøver, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	24
1216.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. løs, på drevet halsende hund i forbindelse med skadefelling av bjørn, besvart av klima- og miljøminister	25
1217.	Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. styresettdefinisjonen "strengt vertikalt presidentstyre", besvart av utenriksminister	26
1218.	Fra stortingsrepresentant Kari Anne Bøkestad Andreassen, vedr. dyremishandling i Kina, besvart av landbruks- og matminister	27
1219.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. institusjoner der spesialisthelsetjenesten og barnevernet samarbeider, besvart av barne- og familieminister	27
1220.	Fra stortingsrepresentant Kari Anne Bøkestad Andreassen, vedr. enkeltpersonforetak og små aksjeselskap, besvart av næringsminister.....	28
1221.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. endringer slik at Vegtrafikklovens § 11 også gjelder for kjøretøy som disponeres av hjemmetjenesten, besvart av samferdselsminister	29
1222.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. smittevernrutiner på norske flyplasser og andre typer passasjerterminaler, besvart av helse- og omsorgsminister	30
1223.	Fra stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. samarbeidsformer mellom NAV og de videregående skolene, besvart av arbeids- og sosialminister	31
1224.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. samarbeidet om Lokal opplæring i samarbeid med arbeidslivet, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	32
1225.	Fra stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen, vedr. firmaer som selger tjenester til det offentlig og spillereglene i arbeidslivet, besvart av samferdselsminister	33
1226.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. vintervedlikehold på Rv3, besvart av samferdselsminister..	33
1227.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. den økonomiske krisen en rekke frilansere i kulturlivet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	34
1228.	Fra stortingsrepresentant Monica Carmen Gåsvatn, vedr. persontransport mot vederlag uten å ha løyve, besvart av justis- og beredskapsminister	35

1229.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. forslagene til tiltak for å unngå en fatal økonomisk krise for hele verdikjeden, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	36
1230.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. reise kollektivt til og fra jobben og koronaviruset, besvart av samferdselsminister	37
1231.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. språkminoriteter i beredskapen rundt koronaviruset, besvart av helse- og omsorgsminister	37
1232.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. F-35 og P-8, besvart av samferdselsminister.....	39
1233.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. økningen i barnetrygden, besvart av arbeids- og sosialminister.....	39
1234.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. narkotikakriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	40
1235.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. et oppdatert ÅDT-kart, besvart av samferdselsminister	41
1236.	Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. permitteringslønnsloven, besvart av arbeids- og sosialminister.....	45
1237.	Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. arbeidstidsreduksjon, besvart av arbeids- og sosialminister.....	45
1238.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. fritak for obligatorisk undervisning på universitet og høyskule ved lovpålagte møter som folkevald, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	46
1239.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. utdanningsinstitusjoner og håndtering av koronavirusutbruddet i Norge fremover, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	47
1240.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Tyrkias krigføring i Idlib i Syria, besvart av utenriksminister... ..	48
1241.	Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. smittevernloven , besvart av helse- og omsorgsminister.....	49
1242.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. salg av bygningsmassen ved Kristiansund sjukehus, besvart av helse- og omsorgsminister	50
1243.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Nav og utbetalinger i forbindelse med korona-viruset, besvart av arbeids- og sosialminister	51
1244.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. lovpålagte helsetjenester som uteblir fra kommunene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	52
1245.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. hovedbutikk åpen på søndagen av hensyn til kundenes sikkerhet, besvart av barne- og familieminister.....	52
1246.	Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. alvorlig syk norsk pasient i utlandet som nektes innreise fordi Ahus ikke ville ta imot pasienten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	53
1247.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. beredskap- og avlastningssenter på Haslemoen i Våler kommune, besvart av helse- og omsorgsminister.....	54
1248.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. sædprøven fra en 42 år gammel kvinnes avdøde ektemann, besvart av helse- og omsorgsminister	55
1249.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. ordninger og tilskudd for å sikre matproduksjonen med nok innenlands arbeidsfolk , besvart av landbruks- og matminister.....	55
1250.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. norske kjøttbedrifter, besvart av landbruks- og matminister	56
1251.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Posten og nye oppgaver for mennesker i karantene, besvart av samferdselsminister.....	57
1252.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. smitteverntiltakene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	57
1253.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharakhani, vedr. sårbare migranter i overfylte leire i Hellas, besvart av utenriksminister	58
1254.	Fra stortingsrepresentant Michael Tetzschner, vedr. eksamen for privatister, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	59
1255.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. hjemmeboende barn med multifunksjonshemminger, besvart av helse- og omsorgsminister	60
1256.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. oppdatert liste på hvilke yrker som har samfunnskritiske funksjoner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	61
1257.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. hjemmeboende demente, besvart av helse- og omsorgsminister.....	62

1258.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. beitekrisen, besvart av landbruks- og matminister.....	62
1259.	Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. viktigheten av at Nav fungerer, besvart av arbeids- og sosialminister.....	63
1260.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. rekrutteringen til fiskerinæringen, besvart av fiskeri- og sjømatminister	64
1261.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. deponi til Dalen gruver i Brevik, besvart av klima- og miljøminister	66
1262.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. samferdselsprosjekter som ligger inne i Nasjonal transportplan, besvart av samferdselsminister	67
1263.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. styrking av Sivilforsvarets evne til å bidra med håndtering av koronaepidemien, besvart av justis- og beredskapsminister.....	68
1264.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. voksendvaksinasjonsprogram, besvart av helse- og omsorgsminister.....	70
1265.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. stønadperiodene for arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	71
1266.	Fra stortingsrepresentant Vetle Wang Soleim, vedr. nedsettelse av renter, besvart av justis- og beredskapsminister.....	72
1267.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. foreldre med barn med store helse- og omsorgsbehov, besvart av helse- og omsorgsminister.....	72
1268.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. trygga norsk landbruk og matproduksjon i situasjonen med corona-viruset, besvart av landbruks- og matminister	73
1269.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Rogfast, besvart av samferdselsminister.....	74
1270.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. fylkesvei 84 i Ringsaker og Hamar, besvart av samferdselsminister.....	75
1271.	Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. koronatesting av politifolk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	76
1272.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. reduksjon av den såkalte normrenta, besvart av finansminister.....	77
1273.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. lånerenter i de statlige bankene, besvart av finansminister	78
1274.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. den dype krisen Norsk Rikstoto befinner seg i, besvart av landbruks- og matminister	79
1275.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. testing av politipersonell for smitte av koronavirus, besvart av helse- og omsorgsminister	80
1276.	Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. Mattilsynets vedtak om å gi Lerøy og MOWI dispensasjon fra fiskekvalitetsforskriftens §17, besvart av fiskeri- og sjømatminister	81
1277.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. døve og hørselshemmedes tilgang til helsetjenestene døgnet rundt, besvart av helse- og omsorgsminister	82
1278.	Fra stortingsrepresentant Kent Gudmundsen, vedr. kostnadsanslaget på å omgjøre tillegglånet til studentene på 26 000 til stipend, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	83
1279.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. hvordan sikre at personer innen psykisk helsevern og rusbehandling får et forsvarlig helse- og behandlingstilbud under coronakrisen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	84
1280.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. reguleringsendringer slik at natthandelsbevilgninger for salg av øl blir nasjonale, besvart av helse- og omsorgsminister	86
1281.	Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. økt test-kapasiteten på korona, besvart av helse- og omsorgsminister.....	87
1282.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. å la de oppsagte fra lisenskontoret kunne ta oppgaver i Nav-systemet, besvart av arbeids- og sosialminister.....	88
1283.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. konkurransen om bruprojektet på IC over Åkersvika i Stange, besvart av samferdselsminister	88
1284.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. liten fleksibilitet i bruk av båt og mannskap for fiske av kvoter, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	89
1285.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. OPS-Sotrasambandet, besvart av samferdselsminister	90

1286.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. utsatte grupper under koronakrisen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	91
1287.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. krisen Norsk Rikstoto befinner seg i, besvart av landbruks- og matminister	92
1288.	Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. at informasjon om smitteforebygging når ut til alle som bor i Norge, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	92
1289.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Force Majeure, besvart av fiskeri- og sjømatminister	93
1290.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tilbud til utsatt ungdom i Vadsø og Øst-Finnmark, besvart av barne- og familieminister	94
1291.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. renten på studielån, besvart av finansminister	95
1292.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. kravene til kompetansetthet i helsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	96
1293.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. produsentansvarsordningene, besvart av klima- og miljøminister	97
1294.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. dobbeltspor på jernbanen mellom InterCity-byene, besvart av samferdselsminister	98
1295.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. rehabiliteringsopplegg for pasienter som har vært alvorlig syke med koronaviruset, besvart av helse- og omsorgsminister	99
1296.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. uten tilsyn under selfangsten, besvart av fiskeri- og sjømatminister	99
1297.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. finansiering av "krisepakker", besvart av finansminister .	100
1298.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. gjenoppretting av Statens obligasjonsfond, besvart av finansminister.....	101
1299.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. godkjenning til å forskuttere utbygging av fiskerihavner, besvart av finansminister.....	102
1300.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. ferdigstillelsen av prosjektet Øye-Eidsbru på E16 Filefjellprosjektet, besvart av samferdselsminister	103
1301.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. forlenget bruk av Forsvarets Bell-helikopter som støtte til flyambulansen, besvart av helse- og omsorgsminister	104
1302.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. registrering av dødsfall av eller med koronaviruset, besvart av helse- og omsorgsminister	105
1303.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. bevilgninger til smittesporings-app, besvart av helse- og omsorgsminister.....	106
1304.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. tilskudd som skal gå til drift og etablering av enheter som drives etter hospicefilosofien, besvart av helse- og omsorgsminister.....	107
1305.	Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. styrking av reisegarantifondet slik at pakkereiseselskapene kan kompenseres for å unngå konkurser, besvart av næringsminister	108
1306.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. fremskynde behandlingen av Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl, besvart av kultur- og likestillingsminister	109
1307.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. byvekstavtale, besvart av samferdselsminister	110
1308.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. endringer i straffegjennomføringsloven (bruk av spyttette, pust- og bevegelsessensor i fengselsceller mv.), besvart av justis- og beredskapsminister.....	111
1309.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. saksbehandlingstiden vedrørende Fellesprosjektet E16 og Ringeriksbanen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	111
1310.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. problemer med å få gjennomført viser innenfor den allerede godkjente prøvingsattestens gyldighet på grunn av koronaviruset, besvart av barne- og familieminister.....	112
1311.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. utbygging av nye vindkraftturbiner, besvart av olje- og energiminister	113
1312.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. dialog med ISU (organisasjonen for internasjonale studenter i Norge), besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	114
1313.	Fra stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen, vedr. store institusjoner som mottar mye statlig støtte, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	115

1314.	Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. å forebygge studieavbrudd som følge av koronapandemien, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	116
1315.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. barn med behov for briller, besvart av arbeids- og sosialminister.....	117
1316.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. endringer i Covid-19-forskriften § 6, besvart av helse- og omsorgsminister.....	118
1317.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Morialeiren i Hellas, besvart av justis- og beredskapsminister.....	119
1318.	Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. korona-pandemien og innsynsretten i offentlige dokumenter og rapporter, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	120
1319.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Mattilsynet og utsettelse av kontroller pga. koronautbruddet, besvart av landbruks- og matminister.....	120
1320.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. arealer som reguleres til LNF-formål i tilknytning til Ringeriksbaneprosjektet, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	122
1321.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. kontantstøtta til bedrifter, besvart av finansminister.....	123
1322.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kriselager av mat, besvart av næringsminister.....	124
1323.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. legemiddelmangelkrise, besvart av helse- og omsorgsminister.....	125
1324.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. NAV Bildetoltjenesten, besvart av arbeids- og sosialminister.....	126
1325.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. den norske støtten til Aga Khan Development Network, besvart av utenriksminister.....	127
1326.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. anbudsutlysningen for Hålogalandsveien, besvart av samferdselsminister.....	128
1327.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. forenklinger i tilbudet om influensavaksine høsten 2020, besvart av helse- og omsorgsminister.....	129
1328.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Hålogalandsveg-kontrakter, besvart av samferdselsminister.....	130
1329.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. kraftlinja fra Grønnfjelldalen til Kallvatnet, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister.....	131
1330.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. utsettelse i spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	131
1331.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. forsvaret som en støtte til sivilsamfunnet, besvart av forsvarsminister.....	132
1332.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. opprettholde avgangene på ekspressbussene, besvart av samferdselsminister.....	133
1333.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Sykehusinnkjøp HF, besvart av helse- og omsorgsminister.....	134
1334.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. redusert husleie til at virksomheter, besvart av forsvarsminister.....	135
1335.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. Prüm-avtalen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	135
1336.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. å bruke beregningsmetoden GWP100 for sammenligning av metan med andre klimagasser, besvart av klima- og miljøminister.....	137
1337.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. å bryte ut av tros- og livssynssamfunn, besvart av barne- og familieminister.....	138
1338.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. dagpenger under opplæringen, besvart av arbeids- og sosialminister.....	139
1339.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. at saharawiske politiske fanger blir løslatt, besvart av utenriksminister.....	140
1340.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. antivirusmedisinen Avigan, besvart av helse- og omsorgsminister.....	140
1341.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	142
1342.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. retningslinjer på avstand under kollektivtransporten, besvart av samferdselsminister.....	142

1343.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. tilleggsvilkår i kompensasjonsordningen for dekking av uunngåelige faste kostnader, besvart av finansminister.....	143
1344.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. regjeringens planer for tiltak og økonomiske midler til arbeid mot vold i nære relasjoner, besvart av justis- og beredskapsminister	145
1345.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. nye modeller for sykehusbygg, besvart av helse- og omsorgsminister.....	146
1346.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. et organ som er ment å gi innspill internt i en kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	146
1347.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. norsk olje og gass risikofri rente, besvart av finansminister.....	147
1348.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. utsetjing av Rogfast, besvart av samferdselsminister	148
1349.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. prosjektet E39 frå Hove og vidare sørover mot Lyngdal, besvart av samferdselsminister	149
1350.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. sesongarbeidere til landbruket, besvart av helse- og omsorgsminister.....	150

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1201 - 1350) for sesjonen 2019-2020**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1213, 1234, 1275
Andersen, Karin (SV)	1207, 1252, 1255, 1257, 1267, 1286, 1317, 1338
Andreassen, Kari Anne Bøkestad (Sp)	1218, 1220
Aukrust, Åsmund (A)	1339
Bjørndal, Fredric Holen (A)	1298
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1315, 1316
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	1209, 1244, 1248, 1302, 1327, 1330
Böhler, Jan (A)	1241, 1271, 1281
Christensen, Jette F. (A)	1217, 1246
Fagerås, Mona (SV)	1202, 1215
Fasteraune, Bengt (Sp)	1221, 1332
Gharahkhani, Masud (A)	1253
Giske, Trond (A)	1318
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1343
Grung, Ruth (A)	1284, 1285, 1289, 1293
Gudmundsen, Kent (H)	1278
Gulati, Himanshu (FrP)	1287
Gåsvatn, Monica Carmen (H)	1228
Haltbrekken, Lars (SV)	1214, 1231, 1277, 1324, 1336
Hansen, Øystein Langholm (A)	1329, 1342
Hansen, Svein Roald (A)	1334
Heggø, Ingrid (A)	1350
Henriksen, Kari (A)	1219, 1290
Hjemdal, Silje (FrP)	1245, 1274, 1280, 1304, 1306, 1337
Hoksrud, Bård (FrP)	1235, 1262, 1331, 1333
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1224, 1260
Jacobsen, Siv Henriette (A)	1223, 1225
Jensen, Siv (FrP)	1305
Johnsen, Tor André (FrP)	1226, 1230, 1247
Johnsen, Kristin Ørmen (H)	1313
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1211, 1297, 1347
Kjerkol, Ingvild (A)	1301
Leirstein, Ulf (Uav)	1308
Leirtrø, Kirsti (A)	1216, 1307
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1265, 1341
Liadal, Hege Haukeland (A)	1250
Limi, Hans Andreas (FrP)	1320
Listhaug, Sylvi (FrP)	1243, 1273
Lunde, Heidi Nordby (H)	1236, 1237
Lyngedal, Åsunn (A)	1326
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1270
Moflag, Tuva (A)	1264
Mossleth, Siv (Sp)	1328

Moxnes, Bjørnar (R)	1233, 1240, 1256, 1263, 1272, 1303, 1311, 1344
Myrli, Sverre (A)	1299, 1300
Myrseth, Cecilie (A)	1276
Mørland, Tellef Inge (A)	1279, 1295, 1323
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1232
Njåstad, Helge André (FrP)	1346
Nævra, Arne (SV)	1204, 1251, 1269, 1296, 1319
Pollestad, Geir (Sp)	1268, 1322, 1348, 1349
Sakariassen, Eirik Faret (SV)	1259
Sandberg, Nina (A)	1222, 1312, 1314
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	1249, 1258
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1227, 1229
Solberg, Torstein Tvedt (A)	1201, 1203
Soleim, Vetle Wang (H)	1266
Steffensen, Roy (FrP)	1291, 1310
Stordalen, Morten (FrP)	1206
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1238, 1239
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	1288
Tajik, Hadia (A)	1321
Tetzschner, Michael (H)	1254
Toppe, Kjersti (Sp)	1208, 1242
Trettebergstuen, Anette (A)	1210, 1282, 1283, 1294
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1325, 1340
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1205, 1345
Vågslid, Lene (A)	1212, 1335
Wilkinson, Nicholas (SV)	1292
Wold, Morten (FrP)	1309
Aasland, Terje (A)	1261

STORTINGET

Dokument 15:9

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1201

Innlevert 9. mars 2020 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 20. mars 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hvilke konkrete planer har regjeringen for at lærere som i dag ikke oppfyller de nye kompetansekravene skal nå dette i tide og fortsatt kunne undervise skolen etter 2025?

BEGRUNNELSE:

I dag mangler hver fjerde lærer som underviser i matematikk fordypningen de trenger for å oppfylle regjerings nye kompetansekrav, som innføres med full tyngde i 2025. For norskfaget gjelder det hver sjette lærer, og for engelsklærere gjelder det hver tredje lærer. Mange lærere, med støtte fra blant annet Utdanningforbundet og Skolenes landsforbund, mener vedtaket «avskilter» erfarne, dyktige lærere med lang fartstid i skolen.

Svar:

Det viktigste for å få en skole hvor elevene mestrer og lærer mer, er lærere med solid faglig kompetanse. Mange lærere har allerede tatt videreutdanning og stadig flere oppfyller nå kravene for undervisning i norsk, matematikk og engelsk. Siden skoleåret 2015/16 har antallet lærere som ikke oppfyller kompetansekravene sunket med nærmere 10 700 (omtrent 3200 for norsk, 4300 for matematikk og 3100 for engelsk. Kilde: GSI). Vi ser også fra Deltakerundersøkelsen at de lærerne som har tatt videreutdanning, er fornøyd og opplever at de har hatt et godt utbytte av utdanningen. Lærere som har tatt videreutdanning mener at de har blitt bedre til å undervise, og at elevene lærer mer.

Det er skoleeierne som har ansvaret for at lærerne har nødvendig kompetanse. Gjennom undersøkelsen Spørsmål til Skole-Norge høsten 2019 svarer 95 prosent av de spurte skoleeierne og -lederne at de helt eller delvis har en plan for hvordan kravet om undervisningskompetanse i grunnskolen skal innfris innen 1. august 2025. På spørsmål om hvor realistisk de mener det er at de kommer i mål med å oppfylle kompetansekravene til 2025, svarer 95 prosent av det er svært eller ganske realistisk at de kommer i mål med norsk. For matematikk svarer 94 prosent dette, mens 88 prosent svarer det samme for engelsk.

Selv om utviklingen går riktig vei og skolene gjør sitt for å nå målene, ser vi at det fortsatt er et godt stykke igjen. Vi må holde trykket oppe fram mot 2025. I år bruker vi 1,54 milliarder kroner på å gi lærere tilbud om videreutdanning. Alle som søker i fagene i norsk, matematikk og engelsk og som får søknaden godkjent av skoleeier, vil få tilbud om videreutdanning. Jeg vil følge utviklingen nøye, og vurdere om det er nødvendig å sette inn tiltak for å sikre at skoleeier oppfyller kompetansekravene innen 2025.

SPØRSMÅL NR. 1202**Innlevert 9. mars 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 20. mars 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Hva har skjedd siden i fjor på området seksuell trakassering i skolegården, er den daværende ministerens tre prioriterte oppgaver på området blitt gjennomført og på hvilken måte, og hva vil den nye kunnskapsministeren gjøre for å evt. understøtte det videre arbeidet med å forhindre seksuell trakassering i skolegården?

BEGRUNNELSE:

Metoo i skolegården og hva gjøres.

I fjor spurte jeg daværende kunnskapsminister, Jan Tore Sanner, om hva som er blitt gjort fra regjering side for å sørge for at metoo-kampanjen var et tema på alle landets skoler. Sanner viste da til opplæringsloven som er klar på at alle skal ha et trygt og godt skolemiljø, og at grensesetting er et tema i flere fag. I de nye lærerplanene er også folkehelse og livsmestring tverrfaglige tema hvor temaene seksualitet og kropp er en naturlig del av undervisningen i dette tverrfaglige temaet.

Ministeren forsikret meg også om at dette var ett av hans viktigste satsningsområder og konkret viste han til tre prioriterte oppgaver han ville jobbe med fremover:

- Sørge for at lærerne har kompetanse og trygghet i hvordan gi god undervisning og støtte til elevene.

- Spørsmål om seksuell trakassering skulle bli en del av elevundersøkelsen.

- Det skulle utvikles nye læringsressurser slik at lærerne hadde gode veiledninger på hvordan undervise i dette tema.

Jeg var i mine innlegg (muntlig spørretime) redd for at arbeidet med disse temaene var for tilfeldig. Noen skoler er gode på dette, andre ikke. Jeg understreket også under behovet for mer kunnskap og kompetanse blant de som jobber i skolen og at det må satses på dette med nødvendige ressurser.

Et innlegg fra tre jenter i en ungdomsskole i Oslo i Aftenposten <https://www.aftenposten.no/meninger/sid/i/e1VOPQ/billig-og-pulbar-metoo-kom-aldri-til-skolegaarden-som-fortalte-om-hvordan-de-opplevde-a-bli-kalt-for-sluts-og-billig-gjorde-at-saken-den-gang-fikk-mye-oppmerksomhet>. En av de tingene disse tre jentene var

redde for var at dette skulle bli ett blaff og så skulle alle glemme hvor viktig saken var kort tid etterpå. For å forsøke å forhindre at dette bare ble et blaff, tar jeg dette nå opp med den nye ministeren.

Svar:

Jeg er opptatt av at alle elever skal ha det trygt og godt på skolen. Elever som opplever seksuell trakassering, har ikke den tryggheten vi vil de skal ha. Derfor er det helt nødvendig at alle skoler jobber aktivt for å forebygge, oppdage og stoppe trakasserende ordbruk og handlinger. Likeverd og likestilling er sentrale verdier i det norske samfunnet, og skolen er en viktig fellesarena med et særlig ansvar for formidle og fremme disse verdiene, både i fagene og i skolehverdagen forøvrig.

Den nye læreplanene ble fastsatt i november 2019. Læreplanverket beskriver tre tverrfaglige tema som tar utgangspunkt i aktuelle utfordringer i samfunnet. Folkehelse og livsmestring er ett av de tverrfaglige temaene, og skal blant annet gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse. Mellommenneskelige relasjoner og det å kunne sette grenser og respektere andres er også en del av temaet.

I læreplanene for musikk, samfunnsfag, naturfag, KRLE og kroppsøving finner vi kompetansemål om kjønnsroller, likestilling, likeverd, kropp, kjønn, seksualitet, grensesetting og overgrep. De ulike fagene har ulike innfallsvinkler til tematikken. Læreplanene alene gir ikke god opplæring, men de gir rammer og setter mål. Seksualitet kan være et utfordrende tema for både lærere og elever, men læreplanene er tydelige på at elevene skal lære om og diskutere blant annet seksualitet og grensesetting.

De nye læreplanene er klare nå, men blir gjort gjeldende først fra høsten 2020. Det gjør at lærerprofesjonen nå har mulighet til å bli godt kjent med innholdet i dem, før de skal tas i bruk. En ny digital læreplanvisning gir lærere støtte til å se sammenhenger i og mellom fag og til å knytte opplæringen til skolens verdigrunnlag. Utdanningsdirektoratet ser nå på hvordan de kan videreutvikle denne støtten innenfor ulike tema. Jeg har tillit til at lærerne og skolelederne bruker sitt faglige og pedagogiske skjønn når de tilrettelegger pedagogisk praksis og undervisning for elevene også innenfor tematikk som seksuell trakassering og grensesetting.

Utdanningsdirektoratet har varslet at de arbeider nå med en gjennomgang av elevundersøkelsen, der de blant annet ser på spørsmålene som stilles. Jeg mener det vil være uheldig å ta inn nye spørsmål i undersøkelsen før Utdanningsdirektoratet er ferdig med dette arbeidet. Samtidig vil jeg vise til Ungdataundersøkelsen, som har spørsmål seksuell trakassering. Undersøkelsen er ikke avgrenset til skolehverdagen. Men jeg mener likevel at Ungdata er en god og relevant kilde til temaet seksuell trakassering blant ungdom.

I rammeplanene for grunnskolelærerutdanningene er det gjort tydelig at studentene skal ha kunnskap om barn i vanskelige livssituasjoner, om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn og kunne identifisere tegn dette. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten raskt kunne iverksette nødvendige tiltak, og kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser. De skal også kunne skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer. I tillegg har regjeringen en stor satsing for å styrke skolens og læreres kompetanse når det gjelder å skape trygge og gode læringsmiljø og oppdage og stoppe mobbing.

Med bakgrunn i tiltakene omtalt over, mener jeg derfor at tematikk tilknyttet seksuell trakassering og grensesetting er godt dekket i de dokumentene som ligger til grunn for skolens og lærernes praksis.

SPØRSMÅL NR. 1203**Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 19. mars 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Vil olje- og energiministeren sørge for at Stortingets vedtak for plan for utbygging og drift for Martin Linge-feltet blir fulgt opp, og hvordan planlegger hun å informere Stortinget om videre fremdrift?

BEGRUNNELSE:

22. november 2019 sendte Equinor brev til Olje- og energidepartementet og ba om å endre Stortingets vedtak for plan for utbygging og drift for Martin Linge-feltet. Equinor ønsker å vrake Stavanger som forsyningsbase og for helikoptertransport til Martin Linge-feltet. Gruppeleder i Stavanger Høyre John Peter Hernes ba i Stavanger Aftenblad alle lokalpolitikere stå opp og kjempe for olje- og energihovedstaden for å stanse Equinor-flytting. Det vil være interessant å vite om partifellens budskap har nådd inn til statsråden.

Svar:

Hovedmålet i petroleumpolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. En stor andel av verdiskapingen skal tilfalle den norske stat, slik at den kan komme hele samfunnet til gode. Norsk sokkel skal fortsatt være verdensledende innen HMS og produsere energieffektivt med lave utslipp.

Aktiviteten på norsk sokkel gir store muligheter for norsk leverandørindustri og gir store ringvirkninger på fastlandet. Næringen er kompetansetung, innovativ og teknologisk avansert. Mange norskbaserte bedrifter har sin hovedaktivitet rettet inn mot norsk sokkel. Aktivitet hos disse henger derfor sammen med fremtidige markedsmuligheter i hjemmemarkedet på norsk sokkel. For å legge til rette for fortsatte ringvirkninger på fastlandet er det derfor også svært viktig å videreføre politikken som gir kostnadseffektiv og lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv, og som tar hensyn til næringens sykliske natur.

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Solberg til uttalelser om at alle lokalpolitikere i Stavanger må stå opp og kjempe for olje- og energihovedstaden og de positive ringvirkningene som skapes som følge av aktiviteten på norsk sokkel. Som olje- og

energiminister er jeg svært opptatt av at aktiviteten i havet også fremover skal synes i form av arbeidsplasser og verdiskaping på land. Da må vi fortsatt legge til rette for bedrifter slik at det er attraktivt å drive i Norge. Vi skal

også videreføre en politikk som legger til rette for ringvirkninger av nye feltutbygginger, jf. Meld. St. 28 (2010-2011) og Innst. 143 S (2010-2011).

Mange bedrifter i næringen har stor tilstedeværelse i stavangerregionen. Stavanger har et tungt driftsmiljø. Driftsorganisasjonen til Unge-feltet - som representanten spør om, er en del av dette. Det store miljøet i Stavanger skyldes at byen har en rekke fortrinn som gjør den til et attraktivt sted å være for næringen, blant annet fordi det over tid har blitt tilrettelagt for næringslivet lokalt og regionalt. Jeg ser ikke at dette vil endres, men det er en sammenheng mellom omfanget av aktivitet til havs og ringvirkningene på land. Hvor stor aktivitet vi har på kontinentalsokkelen påvirker behovet for leveranser og tjenester fra bedriftene på fastlandet. Det gjelder også for stavangerregionen. Derfor vil regjeringen legge til rette for å utnytte de lønnsomme ressursene på norsk sokkel og videreutvikle vår største og viktigste næring.

Etter forslag fra Stoltenberg I I-regjeringen endret Stortinget i 2011 § 10-2, jf. Prop. 102 L (2010-2011) og Innst. 417 L (2010-2011). Hensikten med lovendringen var "å sikre bedre samsvar mellom lovens ordlyd og Norges forplikte/ser under EØS-avtalen. Samtidig vil den nye bestemmelsen bedre reflektere den praksis som er etablert i medhold av den."

De relevante deler av Petroleumslovens § 10.2 for spørsmålet til representanten Solberg er:

"Rettighetshaver skal påse at virksomheten kan utøves på forsvarlig måte i samsvar med gjeldende lovgivning og under ivaretagelse av hensynet til god ressursforvaltning, helse, miljø og sikkerhet. Rettighetshavers organisasjon i Norge skal ha en struktur og størrelse som gjør at rettighetshaver til enhver tid kan fatte informerte beslutninger om sin petroleumsvirksomhet etter denne lov.

For å sikre etterlevelse av første ledd kan departementet i det enkelte tilfelle, og i den grad det anses nødvendig i forhold til omfanget av rettighetshavers virksomhet, oppstille særskilte krav til rettighetshavers organisasjon i Norge. Departementet kan også, dersom hensynet til god ressursforvaltning eller helse, miljø og sikkerhet tilsier det, pålegge rettighetshaver å bruke bestemte baser."

Det fremgår av Prop. 102 L (2010-2011) at departementet, i henhold til paragrafens annet ledd annet punktum, i visse tilfeller også kan pålegge rettighetshaver å bruke bestemte baser utpekt av departementet. Det påpekes at bestemmelsen ikke er en generell hjemmel for å pålegge rettighetshaver å bruke en bestemt base i Norge. Basens geografiske beliggenhet vil ikke som sådan kunne

begrunne et eventuelt pålegg om at denne skal anvendes - det er kun hensynet til god ressursforvaltning eller helse, miljø og sikkerhet som kan begrunne et slikt pålegg. Dette reflekterer dagens rett.

I 2012 godkjente Olje- og energidepartementet planen for utbygging og drift av feltet Martin Unge som operatøren Total hadde lagt frem på vegne av rettighetshaverne. Før godkjenning forela Olje- og energidepartementet saken for Stortinget, jf. Prop. 85 S (2011-2012) om utbygging og drift av Martin Unge-feltet.

I tråd med Petroleumsloven § 10-2, legger ikke Prop. 85 S (2011-2012) opp til at det fattes vedtak om lokalise-

ring av baser for Unge-feltet. Det Stortinget gjorde i 2012 var å samtykke til at Olje- og energidepartementet 1) godkjenner plan for utbygging og drift av feltet, og 2) gir tillatelse til anlegg og drift av gassrørledningen fra feltet, jf. Innst. 355 S (2011-2012).

Departementet har godkjent utbyggingsplanen for Martin Unge i tråd med Prop. 85 S (2011- 2012). Departementet har ikke pålagt rettighetshaverne i Martin Unge-feltet å bruke en bestemt base.

Når det gjelder fremdriften for utbyggingen som representanten spør om, så rapporterer departementet den til Stortinget årlig i Prop 1 S.

SPØRSMÅL NR. 1204

Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 11. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

De siste dagene har det vært medieoppslag om fly som flyr uten eller med svært få passasjerer både i Norge og internasjonalt, fordi selskapene må fly 80 prosent av sine tildelte avganger for å beholde plassene. SAS antyder til TV2 at de kan havne i en situasjon der de må fly med tomme fly. I et klimaperspektiv er dette helt meningsløst.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå en situasjon der flyselskapene flyr med tomme eller nesten tomme spøkelsesfly?

Svar:

Jeg er enig med spørsmålsstiller om at flygninger som gjennomføres for å unngå tap av slots (tidsluker) på flyplasser med kapasitetsbegrensninger er uheldige for miljøet, og at dette er noe som bør unngås.

Det såkalte Slots-regelverket åpner for å dispensere fra kravet om bruk når bruken er "praktisk og/eller teknisk umulig" for flyselskapet, blant annet for å unngå situasjonen som beskrives i spørsmålet. Den norske slot-koordinatoren har sammen med Luftfartstilsynet vurdert behovet for å frita fra brukskravet. Det er besluttet at kravet ikke skal gjelde på norske lufthavner frem til utløpet av juni 2020. Behovet for forlengelse vil bli vurdert fortløpende.

Etter det jeg forstår er liknende beslutninger også tatt, eller i ferd med å bli tatt, av slot-koordinatorene i de andre

EØS-landene. Europakommisjonen følger nøye med på situasjonen.

Jeg er glad for at disse grepene nå er tatt og jeg legger til grunn at den uheldige praksisen det er referert til i spørsmålet vil opphøre.

SPØRSMÅL NR. 1205**Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 11. mars 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden om nødvendig iverksette for å sikre nødvendig likviditet til norske bedrifter og hindre at systemkritiske bedrifter som får problemer havner på utenlandske hender?

BEGRUNNELSE:

Verden kan stå overfor urolige tider, også i finansmarkedene. Som blant annet forrige finanskrisen viste, kan dette raskt føre til at bedriftenes likviditet reduseres betydelig, noe som er særlig kritisk for norsk økonomi fordi oljeprisen også faller hardt.

Svar:

Det er en alvorlig situasjon vi nå står i. Det viktigste er at dette rammer liv og helse – og vi må alle være med på dugnaden for å begrense smittespredningen.

Samtidig ser vi at flere deler av norsk næringsliv rammes av virusutbruddet, spesielt reiseliv og deler av industrien. Flere melder også om permitteringer. Dette underbygges også av Norges Bank sitt regionale nettverk som kom denne uken. Der meldes det om at: «Over en tredel av bedriftene som deltok i ringerunden har nedjustert vekstutsiktene sine de siste ukene.»

Det er vanskelig å si hvor store konsekvensene blir og hvor lenge de vil vedvare, men vi vet at høyst sannsynlig blir det verre før det blir bedre, fordi sykdommen sprer seg. Vekstanslagene for verdensøkonomien nedjusteres, og det er stor usikkerhet om utviklingen fremover. Det har skapt betydelig uro i finansmarkedene. Vi har sett kraftige utslag i børskurser og i finansmarkedene. I tillegg har oljeprisen falt, og den norske kronen har svekket seg.

Virusutbruddet er blitt møtt med forebyggende tiltak av helsemyndigheter verden over. Det vil trekke ned den økonomiske veksten på kort sikt i de landene som er hardest rammet og hvor tiltakene er mest omfattende. Det ser ut til at veksten i den norske økonomien vil påvirkes negativt i år. Mest sannsynlig vil veksten ta seg opp igjen når virusutbruddet avtar, men usikkerheten er stor.

Heldigvis er norsk økonomi solid og står godt rustet til å håndtere situasjonen:

- Vi har mekanismer i arbeidsmarkedet som nettopp er rettet mot slike situasjoner som vi nå opplever. Permitteringsregelverket sikrer dagpenger til den enkelte arbeidstaker dersom han eller hun blir permittert. Da

kan bedriftene raskt redusere sine kostnader, og vi unngår oppsigelser.

- Vi har et velfungerende banksystem. Vi har gjennom flere år trappet opp kapitalkravene til bankene, og bankene er i dag solide. En god bankforbindelse vil være viktig for bedrifter som opplever midlertidige tilbakeslag. Norges Bank overvåker situasjonen i pengemarkedet og har beredskap for raskt å tilføre likviditet til bankene.
- Oljeselskapene står godt rustet til å kunne håndtere fall i oljeprisen – langt bedre rustet enn de gjorde da oljeprisen falt i 2014.
- Også staten står godt rustet til å håndtere et oljeprisfall.
- Vi har handlefrihet i den økonomiske politikken. Vi vil kunne gjøre det vi mener er riktig for å håndtere situasjonen.

Oljeprisfallet vi har sett denne uken, kan også ha stor betydning for norsk økonomi. Skulle oljeprisen bli liggende på et lavt nivå over lengre tid, må vi vurdere tiltak målrettet mot dette. Oljeprisfall er en situasjon vi har erfaring med og verktøy til å håndtere.

Regjeringen jobber løpende for å møte de økonomiske utfordringene koronaviruset skaper. Vi har tett kontakt med både næringslivet og bankene. Vi følger med på reiselivsnæringen, industrien og andre næringer som er særlig utsatt. Vi har også hatt møter med NHO og med bankene, og vi har hatt kontakt med Norges Bank.

Som varslet i tirsdagens pressekonferanse vil vi på fredag legge frem flere konkrete tiltak:

- Vi vil bruke penger i helsevesenet for å håndtere den akutte situasjonen. Vi må blant annet sikre at de kan kjøpe inn mer legemidler, og at de har penger til gjennomføre alle korona-analysene som nå er helt nødvendige.
- Vi foreslår å endre permitteringsregelverket slik at bedriftene får redusert kostnadene sine i en vanskelig økonomisk situasjon. Dette vil vi gjøre gjennom å korte ned perioden arbeidsgivere betaler lønn for sine ansatte ved permittering. Da vil bedrifter få bedre likviditet, og vi kan unngå oppsigelser.
- Vi åpner for at bedrifter som går med underskudd, kan tilbakeføre underskuddet mot beskattet overskudd fra tidligere år. Det vil hjelpe bedrifter som i dag er rammet av at kundene svikter, for eksempel i reiseliv. Da blir lettere å få kortsiktige lån i bankene i en overgangsperiode. Dette er et målrettet tiltak for at sunne og gode bedrifter ikke går konkurs, selv om de blir hardt rammet akkurat nå.

- Formuesskatten er en skatt som må betales av eiere selv om bedriften går med underskudd. Vi foreslår at eiere av bedrifter som går med underskudd skal kunne få utsettelse av betaling av formuesskatt. Da vil bedrifter med underskudd kunne slippe å betale utbytte til eiere for å dekke formuesskatt.
- Vi vil også se hva vi kan gjøre for å bistå flybransjen, som er svært hardt rammet. Vi jobber fortsatt med konkretisering av tiltak som kan avhjelpe situasjonen.
- I en periode med lavere aktivitet kan det være rom for økt satsing på bedriftsintern opplæring eventuelt andre kompetansehevede tiltak. Dette vil komme den enkelte og bedriftene til gode på litt lengre sikt. Vi vurderer nå hvordan dette kan innrettes.

Forslagene vi vil legge frem på fredag, er målrettede og vil virke raskt. Det kan også bli nødvendig med ytterligere tiltak. Vi forbereder oss for det, og kommer tilbake med nye virkemidler i løpet av våren dersom det blir nødvendig. Det gjelder særlig ytterligere tiltak for bransjer som er hardt rammet, som fly- og reiselivsnæringen. Sykehusene og kommunehelsetjenesten vil få mer midler dersom krisen blir langvarig og ressurskrevende. Videre vurderer vi bredere tiltak for å opprettholde aktiviteten i økonomien, dersom dette blir nødvendig. Vi må motvirke at denne krisen får langvarige konsekvenser for norske bedrifters lønnsomhet. Felles for tiltakene er at de skal være målrettede, kunne ha rask effekt, og være avgrenset i tid.

SPØRSMÅL NR. 1206

Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 13. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Erkjenner samferdselsministeren at bensinstasjonbransjens ønske om logo på avkjøringsskiltene kan ha positiv effekt for trafikksikkerheten?

BEGRUNNELSE:

I Norge er det de senere år etablert flere nye firefelts motorveier med høy hastighet. De nye motorveiene innebærer lengre avkjøringsramper til veiserviceanlegg og medfører flere steder utfordringer med hensyn til plassering av prismaster i regi av bensinstasjonsnæringen. Prismastene er avgjørende for å gi trafikantene informasjon om de ulike forhandlernes selskapstilhørighet.

Mange trafikanter velger bensinstasjon ut fra kjede/selskapstilhørighet. Dette i forlengelsen av at det er etablert ordninger med lojalitetskort og fordelsprogram som mange trafikanter gjør nytte av både i forbindelse med jobb- og fritidsreiser. Selskaps/kjedetilhørighet er også viktig for mange forbrukere ettersom de ulike kjedene i stadig større grad har spesialisert seg når det gjelder ulike tilbud på områder som blant annet hurtiglading, mat og drikke samt sitte/hvileareal.

Vanskeligheter med hensyn til hensiktsmessig plassering av prismast langs flerfelts motorveier skaper trafikkfarlige situasjoner i de tilfeller trafikantene må fjerne oppmerksomhet bort fra veien for å få øye på helt eller delvis skjulte prismaster. Kort tids uoppmerksomhet kan

få katastrofale konsekvenser. Det er grunn til å anta at dagens situasjon potensielt kan koste liv.

I Sverige har man lagt til rette for at bensinstasjonsnæringen kan plassere logo på avkjøringsskiltene fra firefelts motorveier. Dette er et lite, men svært viktig tiltak for å bedre trafikksikkerheten gjennom at trafikantene ikke trenger å fjerne oppmerksomheten fra veien for å få informasjon om hvem som driver de ulike veiserviceanleggene langs hovedveiene med høy hastighet. I Norge kan en lignende endring enkelt gjennomføres gjennom å oppdatere retningslinjene for skilt 610 drivstoff.

Svar:

Serviceskilt og virksomhetsvisning skal gi trafikanter nøytral informasjon om relevante servicetilbud langs veistrekingen de ferdes på. Disse er ikke ment brukt for å reklamere for enkeltvirksomheter. Jeg finner ikke grunn til at bensinstasjoner har et særlig behov for profilering ved logobruk som andre typer virksomheter ikke har. Åpnes det for bruk av kjede- eller selskapslogo for bensinstasjoner, vil det derfor også måtte åpnes for logobruk for serveringssteder, overnattingssteder mv.

Jeg er opptatt av at trafikantene skal ha god informasjon om tilgjengelig service langs våre veier. Det oppnås ved å bruke vanlige serviceskilt til eksempelvis bensinstasjoner, matsteder og severdigheter. Dette vil gi oversiktlig informasjon til bilistene. Som igjen sikrer at oppmerk-

somheten i størst mulig grad holdes på veien, til det beste for trafikksikkerheten.

Jeg mener i tillegg at det ikke er statens oppgave å reklamere for spesifikke bransjer eller selskaper gjennom å bruke logo i skiltingen. Jeg vil ellers vise til at bensinstasjoner, ved at de kan sette opp masteskilt med reklame (bl.a. logo) i tilknytning til det enkelte anlegget, allerede har bedre muligheter enn andre typer servicetilbud til å

profilere seg langs veien. Masteskiltene skal være synlige på en slik avstand at kjørende får god tid til å vurdere om de skal svinge av og stanse på det aktuelle stedet.

I tillegg har de fleste elektroniske karttjenester, som jo nå er relativt vanlige i bil, angivelse av hvilken kjede den enkelte stasjon er tilknyttet, ved søk på slike tjenester på den strekningen man kjører. Samlet sett bør det være enkelt for bilistene å orientere seg i dette tilbudet.

SPØRSMÅL NR. 1207

Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 16. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Justisministeren sa i spørretimen 4.3 at «dette er migranter, det er ikke flyktninger fra Idlib vi nå ser på grensen til Hellas». På Dagsrevyen 3.3 før ble en flyktning fra Idlib intervjuet på grensen mellom Tyrkia og Syria. Han hadde opphold seg i Tyrkia i 6 år, men har ingen rettigheter der. Både justisministeren og utenriksministeren omtaler de på grensa som migranter og leirene i Hellas som migrasjonsleirer.

Mener regjeringen at personer som har flyktet fra krig i Syria eller andre steder, ikke lenge er flyktninger fordi de har tålt opphold i Tyrkia, og på hvilket grunnlag mener regjeringen at det er migranter som bor i flyktningleirene i Hellas?

BEGRUNNELSE:

Tyrkia anerkjenner bare rett til å søke asyl for personer som kommer fra Europa. Det betyr at ingen flyktninger fra Asia og Afrika, inkl. Syria, får mulighet til å søke om beskyttelse og få en flyktningstatus som gir dem stabile rettigheter til arbeid, utdanning og reise.

Fakta: Tall fra FNs høykommissær for flyktninger, UNHCR, viser at 40 % av voksne og barn som kom til de greske øyene i 2019 var fra Afghanistan og 27 % fra Syria. <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/74140>

Tall fra flyktninghjelpen viser at om lag 40 750 flyktninger og asylsøkere befinner seg på de greske øyene. De er blant annet fra Afghanistan (49 %), Syria (19 %) og Somalia (6 %). <https://www.flyktninghjelpen.no/nyheter/2020/mars/har-rett-til-a-soke-asyl/>

Av asylsøknadene som UDI behandlet i 2019 ble 75 % av søknadene til afghanere (av de som ble realitetsbehandlet, 65 % av alle søknadene) og 100 % av søknadene

til syrere (av de som ble realitetsbehandlet, 88 % av alle søknadene) innvilget.

<https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylvedtak-etter-statsborgerskap-og-utfall-20182/>

Svar:

Begrepet «migrant» er en sekkebetegnelse som dekker personer som migrerer av ulike årsaker, herunder av beskyttelsesgrunner, og det vil også omfatte flyktninger. Jeg baserer meg her på en anerkjent begrepsdefinisjon, som blant annet FNs internasjonale organisasjon for migrasjon (IOM) anvender.

Tredjelandsborgere i Tyrkia er av mange ulike nasjonaliteter. Det samme gjelder dem som befinner seg i leirene i Hellas. Noen fyller vilkårene for å anses som flyktning i henhold til FNs flyktningkonvensjon, andre ikke. Å fastslå hvorvidt noen fyller vilkårene for å anses som flyktning vil uansett som utgangspunkt være en individuell vurdering. Jeg mener derfor at å bruke begrepet «migrant» om tredjelandsborgere i Tyrkia og i Hellas gjenspeiler at det dreier seg om en sammensatt gruppe. Dette utelukker ikke at det også kan være tale om flyktninger.

Når det gjelder min uttalelse i spontanspørretimen 4. mars i år som representanten Andersen viser til, så var denne basert på rapporter som tilsa at migrantene som da befant seg på grensen til Hellas ikke var personer som hadde reist direkte fra Idlib.

SPØRSMÅL NR. 1208**Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 16. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva er justisministerens forklaring på at vi har fått flere forvaringsdommer mot barn de siste årene, og anser statsråden at det er en politisk ønsket utvikling?

BEGRUNNELSE:

Forvaring er lovens strengeste straff i Norge. FNs barnekomité anbefalte i 2019 at alle stater avskaffer all bruk av tidsubestemte dommer overfor barn: (Generell kommentar nr. 24)

«The Committee strongly recommends that States parties abolish all forms of life imprisonment, including indeterminate sentences, for all offences committed by persons who were below the age of 18 at the time of commission of the offence.»

I NOU 2008:15 «Barn og straff – utviklingsstøtte og kontroll» ble det anbefalt et forbud mot bruk av forvaring som reaksjonsform mot kriminelle som var mindreårige i gjerningsøyeblikket. I sin oppfølging av utredningen ønsket imidlertid ikke daværende regjering et absolutt forbud, på bakgrunn av følgende vurdering: (Prop. 135 L (2010-2011))

«Departementet er av den oppfatning at straffereaksjonen forvaring tilnærmet aldri bør benyttes på lovbrøyttere som var mindreårige på handlingstidspunktet. Det er uomtvistet at lovbrøytters unge alder er et tungtveiende moment ved valg av reaksjon, noe som tilsier at forvaring, som må kunne sies å være lovens strengeste reaksjon, ikke skal anvendes. Likevel ønsker ikke departementet helt å stenge adgangen til bruk av forvaring overfor barn, nettopp fordi det unntaksvis kan oppstå helt ekstraordinære tilfeller hvor forvaring vil være riktig reaksjon. Departementet støtter således ikke utvalgets forslag om et absolutt forbud mot bruk av reaksjonen. Adgangen bør imidlertid gjøres meget snever, og det foreslås derfor at det i lovteksten benyttes en formulering om at forvaring bare skal kunne brukes overfor barn som var under 18 år på handlingstidspunktet når det foreligger 'helt ekstraordinære omstendigheter'»

Frem til 2017 hadde ingen barn blitt dømt til forvaring siden denne reaksjonsformen kom inn i straffeloven i 2001. Fra 2017 til i dag er derimot fire personer dømt til forvaring for forbrytelser de begikk da de var mindreårige (hvorav to dommer er rettskraftige).

Spørsmålsstilleren er kjent med at det er begått svært alvorlige forbrytelser i alle sakene der mindreårige er dømt til forvaring. Likevel er det grunn til å spørre om det.

Svar:

Forvaring er som påpekt den strengeste straffen vi har i Norge. I motsetning til ordinær fengselsstraff er forvaring

tidsubestemt, i den forstand at retten etter begjæring fra påtalemyndigheten kan forlenge tidsrammen med inntil fem år av gangen hvis det fortsatt vurderes å være reell og kvalifisert fare for nye alvorlige lovbrudd. Forvaring representerer derfor en ekstra belastning for den det gjelder. Idømmelse av forvaring er underlagt strenge vilkår, og lar seg kun begrunne i tilfeller der ordinær fengselsstraff ikke vil være tilstrekkelig til å verne samfunnet.

Jeg er klar over at barn er en sårbar gruppe som vil oppleve forvaring som mer tyngende enn voksne. Jeg er likevel av den oppfatning at det unntaksvis kan oppstå helt ekstraordinære tilfeller hvor forvaring overfor barn er nødvendig for å verne samfunnet.

Som påpekt var det frem til 2017 ingen barn som hadde blitt dømt til forvaring. Fra 2017 til i dag er fire personer dømt til forvaring for lovbrudd de begikk da de var mindreårige. To av disse dommene er rettskraftige.

Kriminalomsorgen har ikke noen egne forvaringsplasser for mindreårige forvaringsdømte. Forvaringsdømte barn sitter normalt i ungdomsenhetene til de er 18 år. Deretter blir de overført til ordinære forvaringsplasser på Ila, Trondheim eller Bredtveit (kvinner). For de få mindreårige som har fått forvaringsdommer før de fyller 18 år, har kriminalomsorgen laget et tilrettelagt tilbud. Det er imidlertid svært få forvaringsdømte som får forkynt rettskraftige dommer før de fyller 18 år. Det tar lang tid fra innsettelsestidspunktet til dommen er rettskraftig. De fleste er da over 18 år og innsettes i de ordinære forvaringsanstaltene for voksne. Kriminalomsorgen har per i dag ingen mindreårige innsatte med rettskraftig forvaringsdom. I de sakene det refereres til, har gjerningspersonen enten fylt 18 år og er overflyttet, er plassert i psykiatrisk institusjon eller har ikke rettskraftig dom.

Samtlige av de domfelte i sakene det refereres til, er dømt for drap. Domstolen har i disse sakene funnet at det foreligger slike helt ekstraordinære omstendigheter som gjør at forvaring er riktig reaksjon. De få sakene vi har hatt, gir ikke et tilstrekkelig bredt grunnlag for å foreta noen evaluering av om terskelen for bruk av forvaring bør justeres.

SPØRSMÅL NR. 1209**Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 17. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helseministeren sørge for at gebyret for å få behandlet autorisasjonsøknad for helsepersonell reduseres?

BEGRUNNELSE:

I 2015 innførte regjeringen avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, også kalt ABE-reformen. Som følge av denne, ble saksbehandlingen knyttet til autorisasjonsøknader helautomatisert. For de virksomheter som har gebyr som den av driftsfinansieringen, mener undertegnede at gebyrsatsene også må tilpasses et lavere utgiftsnivå.

Hvert år utdannes flere tusen nye sykepleiere, leger og annet helsepersonell i Norge. For at disse skal få jobbe i profesjonene sine trenger de en autorisasjon. Autorisasjonen har de siste årene kostet 1665 kroner. Dette beløpet ble tidligere brukt til å dekke kostnader relatert til saksbehandling. Undertegnede kan ikke forstå at statens utgifter for å behandle disse søknadene kan være så høye, ettersom saksbehandlingen har vært helautomatisk siden 2016.

Svar:

Gebyret for å søke autorisasjon i dag er likt uansett hvor søker har sin utdanning fra. Det er riktig at Helsedirektoratet har utviklet et helautomatisert søknadssystem via Altinn for helsepersonell utdannet ved norske utdanningsinstitusjoner.

Jeg ser at det kan være fornuftig å gjennomgå gebyrene på nytt, blant annet for å vurdere om saksbehandlingsgebyr for søknad om autorisasjon bør differensieres, jf. mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1452 i april 2019.

Jeg kan orientere om at Helsedirektoratet har startet en gjennomgang av gebyrer for godkjenning der det blant annet vurderes differensiering av gebyr for ulike grupper. Ferdigstilling av arbeidet blir imidlertid forsinket som følge av den krevende beredskapssituasjonen vi har knyttet til koronaviruset.

Helsedirektoratet arbeider samtidig med mål om at alle norskutdannede skal behandles gjennom det automatiserte søknadssystemet. I 2019 ble over 3000 søknader fra norskutdannede behandlet manuelt. Det gjelder særlig utdanningsgruppene som avslutter sin utdanning i bedrift og som uteksamineres til ulik tid, for eksempel helsefagarbeidere.

SPØRSMÅL NR. 1210**Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 12. mars 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hvilke krisetiltak rettet mot kultur- idrett og frivilligheten vil regjeringen vurdere å innføre?

BEGRUNNELSE:

Folkehelseinstituttets råd om å avlyse alle arrangementer med over 500 deltakere er en klok og nødvendig beslutning i den ekstraordinære situasjonen vi nå er i med utbruddet av korona-viruset.

Utbruddet vil påvirke alle deler av samfunnet, og hensynet til liv og helse må settes først.

Når det nå er snakk om å avlyse store arrangementer, vil åpenbart kultur, idrett og frivilligheten rammes ekstremt hardt. Det er teaterforestillinger over hele landet, kinovisninger, balletten og operaen, konsertarrangører over hele landet, samt idrettsarrangement drevet av frivilligheten, altså aktører ofte i en allerede svært presset økonomisk situasjon, som nå vil rammes hardt av det plutselige utbruddet av korona, og de forholdsregler som helsemyndighetene er nødt til å ta for å begrense spredning. Kultur- idrett- og frivillighetssektoren er vant til å leve på marginene, og har svært lite å gå på i en situasjon med plutselige og uforutsette avlysninger. Denne situa-

sjonen kan ramme kulturøkonomien svært hardt. Det er etter spørsmålsstillers mening nødvendig å planlegge for en krisepakke rettet mot kultur, idrett og frivilligheten i denne ekstraordinære situasjonen.

Svar:

Nå er det først og fremst viktig at alle følger helsemyndighetenes råd, både som arrangører og som publikum. Det å bidra til å hindre smitte av koronavirus er et felles, solidarisk ansvar, spesielt med tanke på den delen av befolkningen som er spesielt utsatt for slik smitte.

Vi følger situasjonen nøye og har løpende dialog med de ulike aktørene i kultur-, idrett- og frivillighetssektoren. Kulturdepartementet har også hatt møte med Virke og Spekter, foreningene Creo og Norsk Teater og Orkesterforening samt Frivillighet Norge, Norges idrettsforbund og Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner for å få deres beskrivelse av situasjonen. Jeg vil fortløpen-

de vurdere å invitere til flere møter/kontakt med sektoren, men da på en måte som tar hensyn til at vi ikke bidrar til ytterligere smitte.

Jeg vurderer situasjonen i kultur-, idrett- og frivillighetssektoren som alvorlig. Dette har bare blitt forsterket etter de siste rådene fra helsemyndighetene rundt gjennomføring av arrangementer. Aktørene er helt avhengige av billettsalg og andre inntekter for å kunne opprettholde sin drift. Mange har små økonomiske reserver og har ikke økonomi til å håndtere en driftsstans. Dette gjelder særlig de mindre aktørene som står i reell fare for en konkurs.

Regjeringen jobber med aktuelle tiltak. Statsministeren og finansministeren har allerede orientert overordnet om tiltak, og vil konkretiserte disse på fredag. Målet med strakstiltak er å unngå unødvendige konkurser og oppsigelser. Eventuelle ytterligere tiltak for bransjer som er hardt rammet vil løpende bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 1211

Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 19. mars 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mange søkte og hvor mange fikk innvilget søknad om utsatt betaling av formuesskatt i 2016 og 2017 etter den midlertidige ordningen med utsatt formuesskatt for 2016 og 2017, og hva var provenyeffekten?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med presentasjon av regjeringens tiltak for næringslivet, kom regjeringen med et forslag om muligheten for å utsette betalingen av formuesskatt. Et slikt tiltak kom regjeringen også med i 2016 for årene 2016 og 2017. I følge ulike nyhetsoppslag var det begrenset med interesse for denne ordningen da. I en artikkel i Klassekampen fra 15. august 2017 kommer det fram at bare 56 av over en halv million formuesskattepliktige søkte på ordningen, og at de aller fleste av disse ikke ville få innvilget søknaden.

Svar:

Ifølge opplysninger fra Skatteetaten fikk tre personer i 2016 utsettelse av formuesskatten i 2016 med et samlet

beløp på om lag 160 000 kroner i utsatt formuesskatt. I 2017 var det ingen som fikk utsettelse.

Det vises til Prop. 53 LS (2019-2020) der regjeringen foreslår en midlertidig utsatt betaling av formuesskatt på virksomhetsformue for inntektsåret 2020. Den foreslåtte ordningen gjelder personlige skattyter som eier regnskapspliktig virksomhet med negativt årsresultat i 2020. Ordningen innebærer at skattyter kan søke om ett års utsatt innbetaling av formuesskatten for inntektsåret 2020 når den forfaller til betaling i 2021. Skattyter som kan sannsynliggjøre at virksomheten kan gå med underskudd i 2020, kan søke om fritak for forskuddstrekk og forskuddsskatt for virksomhetsformue for de gjenstående betalingsterminene i 2020.

Ordningen vil gi likviditetshjelp til eiere av bedrifter som oppfyller nærmere bestemte kriterier allerede i 2020 gjennom redusert innbetaling av forskuddsskatt. Eierne må kunne sannsynliggjøre et underskudd i 2020. Da vil formuesskatt i 2020 kunne justeres i de tre gjenstående betalingsterminene i år, altså umiddelbart.

Dette er en viktig forskjell sammenlignet med ordningen i 2016 og 2017. Da ordningen ble foreslått høsten 2016 var den rettet mot virksomheter som hadde hatt

økonomiske problemer en stund (oljeprisfallet). Da vi hadde en lignende ordning i 2016 og 2017, var formålet å hjelpe virksomheter som hadde underskudd i året før inntektsåret.

Nå kan skattytere som forventer at bedriften går med underskudd, få utsatt formuesskatt umiddelbart, dvs. selv om de hadde overskudd i 2019.

SPØRSMÅL NR. 1212

Innlevert 10. mars 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 17. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva mener statsråden må gjøres for å rette opp i de utilsiktede bivirkningene, og er statsråden enig i at denne endringen av salærforskriften var et lite treffende virkemiddel slik evalueringen viser?

BEGRUNNELSE:

For tre år siden reduserte regjeringen advokaters godtgjørelse til reiser gjennom endringer i salærforskriften. Regjeringens intensjon var å stimulere advokater og sakkyndige til både å reise mindre, og til i større grad å jobbe under reisetiden, med at de da kan fakturere full sats for tiden de arbeider. Justiskomiteens flertall på Stortinget har påpekt i budsjettinnstillingen at man allerede fikk tilbakemeldinger om uheldige utslag av endringen. Flere steder har det vært vanskelig å få oppnevnt sakkyndige grunnet lange reiseveier. Flertallet etterlyste også oppfølging av anmodningsvedtak 276, fra desember 2016, der regjeringen ble bedt om å evaluere salærforskriften når det gjelder godtgjørelse ved reisefravær i løpet av tre år.

Vista Analyse har nå evaluert endringen, og konklusjonen er blant annet at den årlige besparelsen er på rundt 90 mill. kroner. Samtidig viser Vista Analyse til at halveringen av reisefraværs godtgjørelsen er et lite treffende virkemiddel, og at satsreduksjonen har utilsiktede bivirkninger, blant annet at også nødvendig reiseaktivitet blir mindre attraktivt i områder med store avstander.

Svar:

Fra 1. januar 2017 ble godtgjøring for reisefravær for advokater, sakkyndige og tolker redusert fra hel til halv sats. Vista analyse har på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet utført en evaluering av denne endringen i salærforskriften. Det er viktig å gjennomføre evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater.

Justis- og beredskapsdepartementet har nylig mottatt rapporten, «Evaluering av endring i godtgjøringsreglene ved reisefravær». Rapporten har ikke funnet at borgerne ikke har fått den rettshjelpen de har krav på. Samtidig tar jeg på alvor funnene og vurderingene i rapporten om utilsiktede virkninger av regelendringen. Det er for tidlig å si noe om hvordan rapporten skal følges opp. Det må jeg komme tilbake til når jeg har fått vurdert rapporten grundigere.

SPØRSMÅL NR. 1213**Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 17. mars 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Det er kommunal- og moderniseringsdepartementet som har ansvaret for gjennomføring av den statlige reguleringsplanen for Evenes flystasjon og Harstad/Narvik lufthavn. Dette med grunnlag i økt tilstedeværelse fra Forsvarets side.

Når vil den endelige reguleringsplanen foreligge?

BEGRUNNELSE:

Viktigheten ved denne saken vises blant annet ved at det gjennomføres en statlig reguleringsplan. Dette er ikke til hinder for at Evenes kommune bruker sitt handlingsrom jf. PBL til å påvirke utviklingen av området på, og rundt, Evenes flystasjon og Harstad/Narvik lufthavn. I så måte foreligger det flere behov som søkes ivaretatt. Berørte parter som kommunen, grunneiere, lokalsamfunnet for øvrig, sammen med statlige interesser, er derfor opptatt

av fremdrift og resultat. At prosessen kan være krevende betviles ikke, men av hensyn til de berørte parter, vil den endelige statlige reguleringsplanen være svært viktig.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet mottok forslaget til statlig reguleringsplan fra Forsvarsdepartementet i slutten av november i fjor. Forsvarsbygg ønsker nå å gjennomføre en begrenset høring av deler av planforslaget, som følge av at plassering av hangaren for overvåkningsflyene er endret sammenliknet med forslaget som var på høring i fjor. En slik begrenset høring vil ta omlag tre uker. Vi må avvente resultatet av denne høringen før departementet kan sluttbehandle saken. Det er god dialog med Forsvarsdepartementet om fremdrift. Jeg har stor forståelse for at kommunen ønsker en rask avklaring i saken, og planarbeidet har derfor høy prioritet hos oss.

SPØRSMÅL NR. 1214**Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 16. mars 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Klima- og Miljødepartementet har mottatt en begjæring om omgjøring av vedtaket om å gi utslippstillatelsen til Nordic Mining/ Nordic Rutile.

Hvordan vil departementet gå fram for å vurdere om vedtaket bør omgjøres, og hva er de mulige utfallene?

BEGRUNNELSE:

Natur og Ungdom har gjennom Glittertind advokatfirma levert en omgjøringbegjæring på utslippstillatelsen til Nordic Mining/ Nordic Rutile. De mener utslippstillatelsen er ugyldig og må trekkes tilbake fordi:

Sjødeponiet og dagbruddet er unødvendige. NRU fikk utslippstillatelsen fordi KLD mente de samfunnsøkonomiske fordelene med tiltaket veide opp for miljødelegelsene sjødeponiet fører til. De samme fordelene som er

vektlagt i utslippstillatelsen kan imidlertid oppnås med andre, mer miljøvennlige, driftsformer. Lønnsom virksomhet kan etableres ved å utnytte granatforekomsten bedre. Dette vil føre vesentlig mindre restmasse, og dermed en enklere situasjon for deponering av restmassen. Slik vil det hverken være behov for sjødeponi eller dagbrudd. Virksomheten kan da drives med underjordsdrift og deponering ved tilbakefylling/tilbakefyllingsbryting. Forurensningen fra sjødeponiet er dermed helt unødvendig. En slik utslippstillatelse er det ikke adgang til å gi etter forurensningsloven. Disse alternativene ble imidlertid aldri vurdert av Miljødirektoratet eller KLD, og vedtaket er derfor ugyldig.

NRUs drift har endret seg vesentlig etter at utslippstillatelsen ble gitt. Deres planlagte virksomhet er sterkt redusert slik at fordelene med tiltaket er betydelig mindre enn KLD la til grunn. Samtidig er behovet for sjødeponi

vesentlig redusert. I tillegg er det planlagt bruk av nye kjemikalier som vil forurense fjorden langt mer enn KLD forutsatte. Det faktiske grunnlaget KLD fattet sin beslutning på er dermed endret i en slik grad at vedtaket må tas opp til en ny vurdering.

Svar:

Klima- og miljødepartementet fekk 6. februar 2020 eit omgjeringskrav frå Natur og Ungdom om utsleppsløyve

som blei gitt til Nordic Rutile AS i 2015. Det vises her til fleire grunnlag for omgjerung. Spørsmålet frå Natur og Ungdom er no til vurdering i departementet. Eg kan derfor ikkje på noverande tidspunkt seie noko nærmare om korleis departementet vil gå fram for å vurdere om vedtaket bør omstøytast og eventuelt kva som vil kunne vere moglege utfall i saka.

SPØRSMÅL NR. 1215

Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 27. mars 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Kan jeg be om en fullstendig oversikt over kostnader og ressursbruk knyttet til nasjonale prøver, de statlige kartleggingsprøvene, PISA, TIMSS, PIRLS, ICCS, TALIS, ICIL og andre internasjonale undersøkelser Norge deltar i, der kostnadsoversikten blant annet inneholder utgifter til anskaffelser, utarbeidelse, gjennomføring, oppfølging, ressursbruk i direktorat og departement, og ønsker i tillegg et estimat over skoleledere og læreres samlede ressursbruk på nasjonale prøver gitt at de følges opp etter anbefalingene gitt av prøveutviklere og Udir.?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Utdanning- og forskningskomiteen behandling av et dokument 8 forslag fra Sp om å omgjøre nasjonale prøver i grunnskolen til utvalgsprøver, ønsker jeg statsrådets hjelp til å beregne kostnader og ressursbruk knyttet til nasjonale prøver, de statlige kartleggingsprøvene, PISA, TIMSS, PIRLS, ICCS, TALIS, ICIL og andre internasjonale undersøkelser Norge deltar i. Også ressursbruk lokalt på skolene vil i denne sammenheng være interessant. Skal en vurdere nytten av dette, er det greit å vite hva vi betaler for moroa.

Svar:

Det er Utdanningsdirektoratet som står for den største andelen av kostnadene knyttet til nasjonale prøver og kartleggingsprøver. Utdanningsdirektoratets kostnader er i det vesentligste knyttet til utvikling av prøver, drift av

IT-systemer for administrasjon og gjennomføring av prøver samt ansattes arbeidstid.

Nasjonale prøver utvikles hvert år og den totale kostnaden for dette er om lag 19 mill. kroner årlig. Det utgjør om lag 2 mill. kroner pr prøve pr år, inkludert de samiske prøvene. I tillegg kommer Utdanningsdirektoratets kostnader til utvikling og forvaltning av IT-systemer for prøver som utgjør om lag 20 mill. kroner i året. Systemer for prøver og for eksamen forvaltes imidlertid samlet med vesentlige avhengigheter. Det er derfor vanskelig å skille tydelig mellom kostnader til systemer for prøver og systemer for eksamen. Systemene dekker både selve gjennomføringen, men også påmelding av elever samt resultatrapporter til lærere og andre aktører i sektoren. Utdanningsdirektoratet bruker om lag 5 årsverk på prøvefeltet, der ett årsverk tilsvarer om lag 1,2 mill. kr.

Når det gjelder kostnader til kartleggingsprøver, er det slik at det ikke lages nye kartleggingsprøver hvert år, da den samme prøven brukes over flere år. Det er derfor vanskelig å gi en samlet oversikt over kostnader knyttet til utvikling av kartleggingsprøver. Det utarbeides nå nye kartleggingsprøver i regning og lesing for 1. og 3. trinn. Disse prøvene koster om lag 8 mill. å utvikle pr prøve. Dette er kostnader fordelt over 4/5 år og årlig kostnad er derfor på samme nivå som for nasjonale prøver, altså om lag 2 mill. kroner per kartleggingsprøve.

Kartleggingsprøvene i lesing og regning fra 1. til 3. trinn er inntil videre på papir og kostnadene knyttet til trykking og distribusjon av disse er om lag 5,3 mill. kroner pr år. Disse prøvene blir imidlertid digitalisert i forbindelse med fagfornyelsen og denne kostnaden vil derfor forsvinne i løpet av noen år.

Det er vanskelig å gi et estimat på skolenes tidsbruk knyttet til oppfølging av nasjonale prøver. Skolenes administrative arbeid er minimalt og gjøres ved hjelp av direktoratets IT-systemer. Den viktigste anbefalingen når det gjelder læreres oppfølging av nasjonale prøver, er at informasjonen fra prøvene kan brukes sammen med annen informasjon som grunnlag for å tilpasse opplæringen til den enkelte elev. I kostnadene knyttet til utvikling av

nasjonale prøver ligger det også kostnader til å utvikle støtte- og oppfølgingsmateriell for lærerne.

Når det gjelder kostnader til internasjonale undersøkelser er det foreløpig satt av om lag 22,6 mill. kroner til dette arbeidet på kap. 226, post 21 i 2020. Tabellen under viser fordelingen på de ulike internasjonale undersøkelser.

Tabell. Budsjetterte kostnader til internasjonale undersøkelser i 2020 på kap. 226, post 21.

ICCS	2 500 000
IEA – medlemsavgift	150 000
PIRLS	4 800 000
PISA	7 500 000
TALIS (OECD-lærerkartlegging)	700 000
TIMSS	6 900 000

Kostnader forbundet med norsk deltakelse i ICILS-undersøkelsen er foreløpig ikke avklart, men anslås til i underkant av 1 mill. kroner i 2020.

SPØRSMÅL NR. 1216

Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 17. mars 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvorfor ønsker ikke Klima- og Miljøverndepartementet å tillate løs, på drevet halsende hund i forbindelse med skadefelling av bjørn, og ser departementet at en lovhjemmel som tillater denne type hund i forbindelse med slike fellingsoppdrag ville ha gitt et mer effektivt uttak?

BEGRUNNELSE:

På tross av at flere miljøvernministere har tatt til orde for et mer effektivt uttak av rovdyr i tilfeller der skadefelling er innvilget, sier Riksrevisjonen rapport som omhandler undersøkelse av rovviltforvaltningen, publisert sommeren 2019, at dette på langt nær er tilfelle. Det samme viser også rapporter som går på antall fellinger sett opp imot antall gitte fellingsløyver,

I flere omganger er spørsmålet om bruk av løs, på drevet halsende hund i forbindelse med skadefelling av bjørn lansert, dette uten at det så langt er gitt tillatelse til dette. Denne type hund er tillatt på arter som blant annet ulv,

gaupe, hare og rev, og er dokumentert effektivt på uttak av bjørn, blant annet i Sverige, der dette er denne type hund er tillatt i forbindelse med bjørnejakt.

Svar:

Eg vil innleiingsvis vise til at vi allereie i dagens regelverk har ei opning for at Miljødirektoratet i spesielle høve kan gi samtykke til bruk av laus, på drevet halsende hund på bjørn. Det er likevel berre unntaksvis dette blir vurdert som eit mogleg effektivt virkemiddel utan for store negative konsekvensar. Erfaringa frå dei forsøka som er gjort viser at laus, på drevet halsende hund ikkje gir nokon garanti for eit vellukka resultat.

Ei meir generell opning for bruk av laus, på drevet halsende hund ved felling av bjørn er grundig vurdert av regjeringa på bakgrunn av faglege råd frå Miljødirektoratet, resultat frå forskning på kva for effekt bruk av hund har på bjørnar og erfaringar frå forsøk med bruk av slike hundar. Det er fleire årsakar til at det ikkje vert opna for generell bruk av slike hundar ved skadefelling. For det fyr-

ste skjer skadefelling i hovudsak om sommaren. Det er ei sårbar periode der alle viltartane ynglar og har små ungar. Av same grunn er det krav om å halde hund i band i den tida av året. Vidare er det om sommaren svært mange sau og tamrein på utmarksbeite i Noreg. Av erfaring veit vi at det både gjer det vanskeleg for laus hund å følgje spor etter rovvilt og at hundane kan gjere skade på beitedyr. Situasjonen om sommaren i Noreg kan difor heller ikkje samanliknast med lisensjakt om hausten i Sverige, der dei har ein langt større bjørnebestand og det ikkje er sau på utmarksbeite. I tillegg er det slik at bjørnen er eit rovdyr som evolusjonært ikkje er tilpassa langvarig jaging frå laus, på drevet halsande hund. Det inneber at belastninga

kan bli så stor at ein kjem i situasjonar der det går ut over dyrevelferda med omsyn til bjørnen.

I fjor utarbeidde mellom anna Statens naturoppsyn og erfarne kommunale fellingsleiarar ein rettleiar for gjennomføring av fellingsoppdrag. Dette for å profesjonalisere og auke effektiviteten ved skadefellingsoppdrag. Den beste kunnskapen vi har, basert på mange år med erfaring frå slike oppdrag, er samanstilt i rettleiinga. Eg vil òg understreke at rettleiinga er eit dynamisk dokument som fortløpande vil bli oppdatert og vidareutvikla basert på nye erfaringar. Eg føreset at alle kommunale fellingslag i tida framover legg stor vekt på rettleiinga ved gjennomføring av fellingsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 1217

Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 19. mars 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvordan definerer utenriksministeren styresettdefinisjonen "strengt vertikalt presidentstyre"?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag vedtok Dumaen konstitusjonelle endringer som åpner for at sittende president Putin kan bli sittende til 2036. Presidenten selv uttalte fratalerstolen i Dumaen at:

"- Jeg mener, og er dypt overbevist om, at et strengt vertikalt presidentstyre i vårt land er absolutt nødvendig. Dagens økonomiske situasjon, ikke bare i økonomien, minner oss enda en gang om dette. Først av alt er dette nødvendig for stabiliteten. Det finnes parlamentarisk demokrati, men der vi er nå, passer det ikke oss."

Formålet med mitt spørsmål er å få utenriksministerens tolkning av denne uttalelsen. Hvilken styreform har vårt naboland nå.

Svar:

Jeg har registrert president Putins uttalelse. Russland er inne i en prosess med grunnlovsendringer, og denne uttalelsen kom i forbindelse med parlamentsbehandlingen av disse, der det fremkom forslag om å utvide presidentperioden. Dette er første gang Putin offentlig åpner for å fortsette som president etter at hans presidentperiode utløper i 2024. Forslaget om utvidelse av presidentperioden er allerede vedtatt av Dumaen og Forfatningsdomstolen,

men skal også bekreftes gjennom en folkeavstemning som foreløpig er lagt til april.

Det sivile samfunn og den politiske opposisjonen får et stadig mindre handlingsrom i Russland. Det russiske maktapparatet har lav toleranse for regimekritiske røster som uavhengige medier, grasrotbevegelser og menneskerettighetsgrupper. Det er dessverre ingen grunn til å forvente en endring i denne negative utviklingen.

Vi har lenge vært svært bekymret for den økende autoritære dreiningen i Russland. Det er ikke min rolle å fortolke eller karakterisere Putins uttalelse, men uttrykket "strengt vertikalt presidentstyre" tilsier trolig at denne utviklingen bare vil fortsette.

SPØRSMÅL NR. 1218**Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Kari Anne Bøkestad Andreassen****Besvart 18. mars 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

I forbindelse med utbruddene av afrikansk svinepest i Kina, utsettes millioner av griser for den groveste mishandling gjennom å bli brent eller begravd levende i enorme massegraver. Film og bilder som viser disse grusomme handlingene gjør at man blir fysisk uvel.

Kan statsråden ta grep for å gi tydelig beskjed til Kina og eventuelt andre land som praktiserer det samme, om at slik dyremishandling ikke er akseptabelt og kan få konsekvenser?

BEGRUNNELSE:

Nok en gang får vi se uomtvistelige bevis på at Kina overhodet ikke forholder seg til begrep om dyrevelferd, og praktiserer det som må være den aller groveste form for mishandling. Tidligere har det vært publisitet rundt flåing, koking og brenning av levende hunder i forskjellige sammenhenger, nå er det brenning av levende griser eller sammenstuing av dyr i enorme graver som lukkes mens de er levende. Det er for oss uforståelig at dyr ikke respekteres som levende individer, og at det ikke finnes empati for deres følelser. Det er på høy tid at verdenssamfunnet med Norge i spissen setter dette tydelig på dagsorden. Det må også være et mål for Norge å stille krav til et lands dy-

revelferd ved import av varer, i tillegg til dokumentasjon når det gjelder dyrehelse, antibiotikabruk og -resistens. Dette bør være selvfølgelige elementer i vårt felles bærekraftbegrep når det gjelder både import av landbruksprodukter og videreføring utenfor egne landegrenser. Vi bør i Norge sørge for å produsere mest mulig av den maten vi trenger selv, basert på norske råvarer, men vi bør også kreve en akseptabel standard innen dyrevelferd internasjonalt.

Svar:

Norge skal være et foregangsland når det gjelder dyrevelferd. Det gjør vi ved å holde høy standard i vårt dyrehold, ha et godt og moderne regelverk, samt å være aktive i internasjonale fora der vi har mulighet til å påvirke.

EØS-avtalen innebærer at krav til import av animalske produkter fra tredjeland er harmonisert innenfor hele EU/EØS-området. WTO-avtalen regulerer også slik handel. Norge deltar i internasjonale organisasjoner som Codex (Codex Alimentarius - globalt standardiseringsarbeid) og OIE (verdens dyrehelseorganisasjon) som arbeider med å etablere omforente standarder på de ulike områdene. OIE lager blant annet standarder for dyrevelferd.

SPØRSMÅL NR. 1219**Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 20. mars 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Det er opprettet to institusjoner der spesialisthelsetjenesten og barnevernet samarbeider om kartlegging, behandling og oppfølging av barn i barnevernet.

Hvilke forpliktelser er lagt i forskrifter og tildelingsbrev til henholdsvis spesialisthelsetjenesten og det kommunale barnevernet i disse, og hvordan fordeles finansieringen mellom det kommunale barnevernet og spesialisthelsetjenesten?

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at det er det statlige barnevernet, ved Bufetat, som drifter de to nye institusjonene for barn som har behov for psykisk helsehjelp samtidig som de mottar langvarig og/eller spesialisert omsorg utenfor hjemmet. De to institusjonene, i henholdsvis Bodø og Søgne, er faglige nyvinninger. De har ansatte fra både helse- og barnevernssiden, og det er stilt høye kompetansekrav. Det har vært krevende å få etablert institusjonene, men de er nå begge i drift. Jeg ser frem til at noen

av de mest sårbare barna i barnevernet gjennom disse to institusjonene skal få et bedre tilbud enn det vi hittil har klart å gi.

Barne- og familiedepartementets andel av utgiftene til institusjonene blir bevilget over Bufetats budsjetter, på samme måte som utgiftene til andre statlige og private institusjonsplasser. Ved plasseringer i de nye institusjonene betaler kommunene den samme egenandelen som for øvrige institusjonsplasser.

I oppdragsdokumentene fra Helse- og omsorgsdepartementet til de regionale helseforetakene for 2017 ble det gitt følgende oppdrag:

”...det skal utpekes en barnevernsinstitusjon i hver barnevernsregion som skal ha ansvar for barn og unge med behov for langvarig omsorg utenfor hjemmet og med særlig store psykiske hjelpebehov, med oppstart av de to første i 2018. Helse Sør-Øst RHF skal i 2017 forberede en hjemmesykehusmodell i psykisk helsevern for barn og unge rettet mot barn i disse institusjonene.”

Bufetat ble gjennom tildelingsbrev fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet gitt tilsvarende oppdrag.

Det ble lagt til grunn at man skal bygge på erfaringene fra hjemmesykehus for barn i andre deler av helse-tjenesten og at institusjonene skal være regulert av bar-

nevernloven. Psykisk helsevern skulle forpliktes til å yte helsehjelp i det omfang og på den måten som er nødvendig for å ivareta det enkelte barns behov for psykisk helsehjelp.

Personell fra psykisk helsevern som arbeider i institusjonene, er ansatt i helseforetakene. Øvrig personell er ansatt i Bufetat. Utgiftene til innsatsen fra helsetjenesten dekkes dermed av det regionale helseforetaket, mens utgiftene til barnevernsfunksjonene dekkes av Bufetat. Dette følger av det lovbestemte ansvaret for de respektive tjenestene, og det har derfor ikke vært nødvendig å forskriftsfeste eller på annen måte regulere dette ansvarsforholdet.

For 2019 ble det lagt inn 13 mill. kroner til bedre helsehjelp til barn i barnevernet over kap. 732 (Regionale Helseforetak), fordelt med 6,5 mill. kroner hver til Helse Nord og Helse Sør-øst. For 2020 er beløpene prisjustert til kr 6,7 mill. kroner til hvert av de to helseforetakene.

For Bufetat er det budsjettert med om lag 28 mill. kroner til drift av de to institusjonene. Beløpet er bevilget over kap. 855 (Statleg forvaltning av barnevernet, post 01 Driftsutgifter).

SPØRSMÅL NR. 1220

Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Kari Anne Bøkestad Andreassen

Besvart 3. april 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Selvstendig næringsdrivende kvinner over hele landet eier mange enkeltpersonforetak og små aksjeselskap, ofte et resultat av gründeretablering. I forbindelse med foreldrepermisjon, blir mange av disse arbeidsplassene borte. Det kan være vanskelig å finne vikar, og det er utfordrende å håndtere økonomiske forpliktelser.

Vil statsråden vurdere økonomiske innretninger som både kan ivareta disse arbeidsplassene og sikre at det fødes flere barn, og finnes det statistikk over hvor mange slike bedrifter som legges ned ifm. permisjon?

BEGRUNNELSE:

Over hele landet, men kanskje særlig i mindre byer og i distriktene, driver kvinner enkeltpersonforetak og små aksjeselskap. Dette er gjerne jobber de har skapt selv, basert på egne interesser og ønske om å bo der de er. De bygger opp en lojal kundekrets og dekker gjerne et marked som baserer seg på tillit og personlige egenskaper. Utfordringene kommer når disse kvinnene vil etablere familie og gå ut i svangerskaps-, fødsels- og foreldrepermisjon. Erfaringer viser at det ofte er vanskelig å engasjere noen i en kortere periode som kan utføre samme jobb som en selv, noen ganger får man ikke tak i ”vikar” i det store og hele. Dette gjør at kundemassen blir borte, og man klarer ikke å revitalisere bedriften igjen etter permisjon. Det kan også være økonomiske utfordringer knyttet til det at en

vikarierende selvstendig næringsdrivende eller en ansatt i et AS medfører større lønnsutgifter og mindre inntjening, slik at det blir mindre igjen til eier til å dekke for eksempel husleie og forsikringer. Summen av ting kan gjøre bedriften såpass ulønnsom at eier må legge ned, og dette skjer i det stille mange steder. Dette er ikke et mye belyst tema, men et stort og reelt problem. Problemstillingen er tredelt - kvinneeide ENK og AS legges ned, noen velger å flytte, mens noen velger bort det å få barn. Det er nødvendig å se på mulige ordninger for å imøtegå dette problemet, både fordi vi trenger at det fødes flere barn over hele landet, og fordi vi ønsker å beholde små bedrifter med kvinnelige eiere.

Svar:

Det er viktig å ha gode og livskraftige lokalsamfunn over hele landet. Noen av forutsetningene for å opprettholde slike er at det både fødes barn over hele landet, og at det finnes arbeidsplasser der folk ønsker å bo. For noen betyr det å skape sin egen arbeidsplass, gjennom å opprette et aksjeselskap eller et enkeltpersonforetak, og å tilby sine produkter eller tjenester til et lokalt eller regionalt marked.

Vi har gode ordninger for kvinner som føder barn i Norge. Det gjelder både kvinner som er ansatt i en bedrift, ansatt i eget AS eller har enkeltpersonforetak. De får alle dekning av inntekt som bortfaller under permisjonstiden. Selvstendig næringsdrivende får foreldrepenger beregnet

som gjennomsnittet av inntekten for mottatt skatteoppgjør for de siste tre årene. Hvis det har vært store endringer i inntekt, beregnes foreldrepenger ut fra inntekten ved starten av foreldrepengeperioden. Foreldrepengene skal dekke den inntekten selvstendig næringsdrivende vanligvis har, men med en begrensning oppad til seks ganger grunnbeløpet. Dette utgjør nå 599 148 kroner. Hvis man som selvstendig næringsdrivende har utgifter til husleie, renter på lån, kan dette være utfordrende dersom disse utgiftene ikke lar seg dekke innenfor beløpsgrensen for foreldrepengene.

Utgangspunktet er at inntektene en selvstendig næringsdrivende skaffer gjennom å drive virksomheten videre i egen permisjonstid ved hjelp av en vikar, skal dekke driftsutgiftene i sin helhet. Jeg har forståelse for at det kan oppstå vanskeligheter for virksomheten dersom det ikke er mulig å finne en vikar. Dette er en situasjon som lettere kan oppstå når man bor i mer spredtbygde strøk, hvor det kan være færre personer med riktig kompetanse. Staten har et ansvar for å bidra til for bred og variert kompetanse i arbeidsstyrken over hele landet, men kan ikke bære ansvaret og de økonomiske konsekvensene av enkelttilfeller hvor næringsdrivende har utfordringer med å skaffe vikar under en foreldrepermisjon.

Det føres ikke statistikk over årsakene til konkurser, utover sortering på hhv. oppbud eller begjæring. Vi har derfor ikke statistikk over antall bedrifter som legges ned i forbindelse med fødselspermisjoner.

SPØRSMÅL NR. 1221

Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 18. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere om lovverket kan endres slik at Vegtrafikklovens § 11 også gjelder for kjøretøy som disponeres av hjemmetjenesten?

BEGRUNNELSE:

Hjemmetjenesten er ute på mange forskjellige oppdrag i løpet av en arbeidsdag. Det kan være alt fra å stille brukere/pasienter til og bare utføre tilsyn, men noen ganger så oppstår det mer alvorlige hendelser og episoder. Det kan være situasjoner med fall som medfører brudd, det kan være hjerteinfarkt, hjerneslag, eller andre alvorlige

situasjoner hvor det står om liv og død. I situasjoner som hjerteinfarkt og hjerneslag så teller hvert eneste sekund for livet og livskvaliteten videre for brukeren.

Da er det uheldig hvis hjemmetjenesten må bruke tid på å finne en ledig p-plass i nærheten.

Svar:

Jeg har forståelse for at det kan oppstå akutte situasjoner der eksempelvis ansatte i hjemmetjenesten kan ha behov for å parkere raskt. Det finnes imidlertid regler som er ment å ivareta slike situasjoner, også for de som ikke er omfattet av det nevnte unntaket i vegtrafikkloven. Det

er ikke nødvendig å endre vegtrafikkloven for å løse utfordringene nevnt i spørsmålet.

Enhver bilfører som på grunn av en reell eller potensiell nød- eller akutt situasjon må parkere ulovlig, og som blir ilagt en sanksjon som et resultat av dette, skal som utgangspunkt få frafalt denne i klageomgang. Denne forståelsen følger blant annet av prinsippet om nødrett som er fastsatt i straffeloven § 17. Parkeringsklagenemnda har også behandlet en rekke saker som omhandler ulike akutte tilfeller, hvor det ville vært urimelig å opprettholde illeggelsen, jf. parkeringsforskriften § 52 første ledd annet punktum.

Hensikten med unntaket i vegtrafikkloven § 11 er primært å legge til rette for uniformerte utrykningskjøretøy under uttrykning. Dette betyr at regelen i utgangspunktet er forbeholdt nødetatene som ansees å ha størst behov, slik at de raskt og uhindret skal komme frem der det er høyst nødvendig. Det er jo også i utgangspunktet nettopp nødetatene som skal ivareta akutte og alvorlige tilfeller som omtalt i spørsmålet. Slike nødvendige og potensielt livstruende hasteoppdrag bør i tillegg utføres av kvalifisert helsepersonell med både utrykningskompetanse og tilgang til utrykningskjøretøy for å ivareta både helse og trafikksikkerhet.

Jeg vil også nevne at også fører av utrykningskjøretøy må gjøre en konkret vurdering av behovet sett i forhold til overtredelsen i hvert enkelt tilfelle. Vegtrafikkloven § 3 om de grunnleggende regler for ferdsel i trafikk vil alltid gjelde. Dette håndheves strengt og vil naturligvis stille svært store krav til fører.

Det bør ikke være særlig tvil om hvilke kjøretøy unntaket gjelder for, verken for publikum eller de som håndhever reglene. Dersom adgangen til å fravike regelverket ble generelt utvidet til også å gjelde ordinære kjøretøy, vil det for eksempel bli vanskelig for håndhevingspersonell å bedømme konkrete feilparkeringer.

For ordens skyld vil jeg påpeke at heller ikke politi, ambulanse eller brannbiler kan parkere hvor de ønsker med grunnlag i regelen. Unntaket gjelder bare under reell uttrykning og ikke ved vanlig tjeneste. Som et sammenlignende eksempel vil heller ikke leger som kjører lege-vaktjeneste eller lignende ha noen generell adgang til å fravike skilt- og parkeringsbestemmelsene. Det er åpenbare trafikksikkerhetshensyn som ligger til grunn for disse reglene som eksempelvis sterkt begrenser adgangen til å bruke og parkere på arealer som er forbeholdt andre sårbare trafikantgrupper.

SPØRSMÅL NR. 1222

Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 23. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke smittevernrutiner følges på norske flyplasser og andre typer passasjerterminaler, for å hindre at persontrafikk fra utlandet medfører spredning av koronavirus?

BEGRUNNELSE:

10. mars landet en student fra Follo på Oslo Lufthavn Gardermoen, med SAS-fly fra Roma via København. Studenten vendte hjem til Norge for dette semesteret, etter at universitetet i Italia nylig avlyste all undervisning på grunn av koronaviruset.

Ved ankomst fikk studenten beskjed fra bakkepersonell om at det ikke var nødvendig å fylle ut registreringskjema, og ikke behov for å gå i karantene, men at hun kunne oppsøke lege dersom hun ble syk. Studenten reiste derfor hjem uten at noen smitteverntiltak var satt inn.

Moren undrer seg på sosiale medier over at det verken var viruskontroll eller pålegg om karantene.

For reisende fra Italia er Folkehelseinstituttets klare anbefaling 14 dagers hjemmekarantene.

Flere land stenger nå sine høyere utdanningsinstitusjoner, og både studenter og andre i utlendighet kan forventes å returnere til Norge i den usikre og uoversiktlige situasjonen koronaviruset setter verden i.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at situasjonen i samfunnet vårt har endret seg vesentlig siden spørsmålet ble stilt og det må også forventes løpende endringer i dette regelverket og håndteringen av situasjonen fremover. Den aktuelle flygningen fra København ble dessverre ikke fanget opp på grunn av den brå utviklingen av situasjonen, men

rutinene ble raskt endret til også å omfatte alle flygninger fra utlandet.

Vi har i løpet av de siste dagene fastsatt forskrifter som gjelder karantene ved ankomst til Norge, karantene og isolasjon. Utgangspunktet nå er at alle skal i karantene i 14 dager ved ankomst til Norge. Slik situasjonen er nå kan personer uten symptomer ta fly til sin endelige destinasjon for å kunne være i karantene i eget hjem. Det er gitt unntak fra karanteneplikten for personer som krysser grensene mellom Norge, Sverige og Finland på reiser mellom bolig og arbeidssted. Det er også unntak for personer som anses strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner og ivareta befolkningens grunnleggende behov. Det er også fastsatt en forskrift som gjelder bortvisning av utlendinger. Denne forskriften innebærer at dersom det kommer turister til Norge kan de bli returnert til hjemlandet. Helsedirek-

toratet har kontakt med kommuner med flyplass og fergeanløp for å følge opp regelverket som gjelder for passasjerer som kommer med fly, cruiseskip og annen båttrafikk.

Jeg vil også vise til Helsedirektoratets brev av 9. mars 2020 til alle landets kommuner med flyplass der det ble beskrevet hvilke rutiner og ansvar som gjelder for håndtering av reisende. I brevet redegjøres det for den praktiske håndteringen og det står blant annet at ved ankomst på flyplass er det kommunelegen i den enkelte kommune som har ansvaret for å foreta nødvendige helsekontroller. Helsedirektoratet har utarbeidet informasjonsskriv på norsk og engelsk som fortrinnsvis skal deles ut om bord på flyet før eller ved landing. Informasjonen forteller hva de reisende skal gjøre når de går av flyet. Flypassasjerer fra utenfor Norden skal fylle ut et registreringsskjema om hvor de har vært og om de har symptomer på koronasmitte, som forkjølelse, feber og tung pust.

SPØRSMÅL NR. 1223

Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen

Besvart 17. mars 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvilke planer og tiltak vil ministeren sette i gang for å utvikle flere forpliktende samarbeidsformer mellom NAV og de videregående skolene her i landet?

BEGRUNNELSE:

Statistikk fra Utdanningsdirektoratet viser at i aldersgruppen 16-25 år var det i 2018 til sammen 14,4 prosent som verken befant seg i eller hadde bestått videregående opplæring. Av disse 14,4 prosentene av ungdom i alderen 16-25 år som var uten og utenfor videregående opplæring, var omtrent halvparten i arbeid, og halvparten ikke i arbeid. Skal vi redusere utenforskap og sikre arbeid og velferd for alle, er vi helt avhengig av å sikre at ungdom blir kvalifisert for fremtidens arbeidsmarked og fullfører videregående skole. For de som faller utenfor er det helt avgjørende å sikre et tettere og mer forpliktende samarbeid mellom NAV og de videregående skolene. Det er gjerne de videregående skolene som har kvalifiseringstiltakene for denne aldersgruppen, mens NAV ofte blir sittende med ansvaret for de som faller utenfor. Vi vet at en stor del av de som mottar sosialhjelp i denne aldersgruppen har vanskelig for å komme seg i aktivitet siden. Flere forpliktende samarbeidsformer mellom videregående skoler og NAV

vil både bidra til å spare samfunnet for store summer og ikke minst bidra til at den enkelte ungdom i større grad kan finne nøkkelen til arbeid og inkludering.

Svar:

Først vil jeg understreke at stadig flere fullfører videregående opplæring. De siste tallene viser at 3 av 4 fullfører. Det er også nedgang i andelen elever som verken har bestått eller går på videregående skole, fra 17,1 prosent i 2014 til 14,4 prosent i 2018. Men dette er ikke godt nok. Regjeringen har som mål at 9 av 10 elever skal fullføre videregående opplæring.

Ansvaret for videregående opplæring ligger i fylkeskommunen. Regjeringen vil gi fylkeskommunene et større ansvar for unge mellom 16-24 år for å sikre at flere fullfører og består. Tettere oppfølging og bl.a. nytt opplegg for yrkesfagene skal bidra til at vi når målet. Det vil også bli vurdert endringer i opplæringsloven for å gi elevene et bedre tilbud. Det er i dette arbeidet lagt opp til at fylkeskommunen skal ha et særskilt ansvar for å holde kontakten med NAV og andre aktører.

Det pågår allerede i dag et omfattende samarbeid mellom NAV, fylkeskommunen og de videregående skolene. Det er bl.a. bygd ut et omfattende nett av samarbeids-

avtaler på fylkesnivå mellom Arbeids- og velferdsetaten og fylkeskommunen. I tillegg til mer generelle intensjonsavtaler, er det også inngått flere sær- eller underavtaler om konkrete prosjekt, rettet mot bestemte målgrupper.

Fra 1. juli 2019 ble opplæringsmulighetene for NAVs brukere utvidet. Omleggingen innebærer at prioriterte grupper innenfor arbeidsmarkedspolitikken får tilgang til et bedre opplæringstilbud enn tidligere. Det innebærer blant annet at NAV kan tilby opplæring som gir formell kompetanse innenfor fag- og yrkesopplæring med en varighet på inntil tre år, med mulighet for ytterligere ett års forlengelse.

Endringene i regelverket for arbeidsmarkedstiltak gir et godt grunnlag for et forsterket samarbeid mellom NAV

og fylkeskommunene. Inngåelse av samarbeidsavtaler mellom NAV og de enkelte fylkeskommunene må skje på regionalt nivå, men det kan likevel være tiltak som kan gjennomføres av sentrale myndigheter for å oppmuntre og legge til rette for dette.

Arbeids- og sosialdepartementet er allerede i dialog med Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet om hvordan samarbeidet om opplæring på videregående nivå kan forsterket. KS er også konsultert i denne dialogen. Arbeids- og sosialdepartementet vil, på bakgrunn av disse samtalenene, vurdere behovet for ytterligere grep slik at dette samarbeidet kan bidra til at flere fullfører videregående opplæring.

SPØRSMÅL NR. 1224

Innlevert 11. mars 2020 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 2. april 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Siden 2005 har fylkeskommunen og kommunene i Finnmark samarbeidet om Lokal opplæring i samarbeid med arbeidslivet (LOSA). Intensjonen er at flest mulig elever skal slippe å flytte på hybel på VG1. Gjennom LOSA gis elevene undervisning i hjemkommunen via lyd/bildeoverføring, der faglærer og elever kommuniserer i sanntid, og en veileder er fysisk tilstede i klasserommet. Udir har nylig vurdert at LOSA ikke er i samsvar med opplæringsloven og tilbudet står i fare for å måtte opphøre.

Hvordan vil statsråden sikre at dette viktige desentraliserte tilbudet kan videreføres?

Svar:

Utdanningsdirektoratet har vurdert det opplæringstilbudet som representanten tar opp. Tilbudet er slik direktoratet ser det ikke i tråd med opplæringsloven. Det har tidligere heller ikke vært søkt om forsøk for tilbudet.

Av hensyn til de elevene som benytter seg av tilbudet, tas det sikte på å finne en løsning ut inneværende skoleår (2019–2020). Det tas også sikte på å finne en løsning for kommende skoleår (2020–2021).

Jeg vil i nær dialog med Utdanningsdirektoratet vurdere hvordan dette kan gjøres, for eksempel gjennom en tidsavgrenset forsøksordning i tråd med opplæringsloven. I den sammenheng vil jeg også vurdere om forsøk kan gjø-

res gjeldende både for elever på yrkesfaglige utdanningsprogram og for elever på utdanningsprogram for studie-spesialisering.

SPØRSMÅL NR. 1225**Innlevert 12. mars 2020 av stortingsrepresentant Siv Henriette Jacobsen****Besvart 26. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Det ser nå ut som om en stor leverandør av sikkerhetstjenester til det offentlige velger å bruke virksomhetsoverdragelsen av tjenester til Avinor for å kvitte seg med hovedtillitsvalgt.

Er det ikke å forvente at en aktør som ønsker å selge tjenester til det offentlig forholder seg til spillereglene i arbeidslivet?

BEGRUNNELSE:

Den hovedtillitsvalgte er ikke bare tillitsvalgt for de 400 overdratte, men også for de 2000 gjenværende medlemmene i Securitas. Det er ikke andre kjente tilfeller av dette i norsk arbeidsliv, og dersom dette blir stående vil det innføre presedens for et råere arbeidsliv. Det er spesielt uheldig at det er en aktør som selger sikkerhetstjenester til det offentlige som står for dette.

Svar:

Jeg har lagt spørsmålet fram for Avinor. Avinor viser til at selskapet i 2019 gjennomførte en konkurranse om sikkerhetskontrolltjenester, som førte til at Securitas Transport Aviation Security tapte noen av sine kontrakter til Nokas. Avinor har en klar forventning om at Avinors leverandører av sikkerhetstjenester forholder seg til norsk regelverk, herunder reglene om virksomhetsoverdragelse der de kommer til anvendelse. Avinor er imidlertid ikke kjent med det faktum som presenteres i spørsmålet, og Avinor har ikke vært involvert i de vurderingene som er gjort.

På generelt grunnlag vil jeg vise til Meld. St. 8 (2019–2020) Statens direkte eierskap i selskaper – bærekraftig verdiskapning. I meldingen uttrykker staten sine forventninger til selskapene med statlig eierandel. Blant annet har staten en forventning om at selskapene med statlig eierandel er ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet, herunder at selskapene arbeider for å ivareta arbeidstakerrettigheter.

Som en del av dette er det en forventning om at selskapene er åpne om vesentlige områder, mål og tiltak innenfor sitt arbeid med ansvarlig virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 1226**Innlevert 12. mars 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 18. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Er samferdselsministeren opptatt av trafiksikkerhet og at vintervedlikehold av vegnettet i Norge skal være godt, og vil ministeren i så fall instruere Statens vegvesen om å videreføre dagens vintervedlikehold på Rv3?

BEGRUNNELSE:

Rv 3 gjennom Østerdalen er hovedveien Oslo – Trondheim, spesielt for tungtransporten. Årsaken til at lastebilnæringa velger Rv 3 er at veien aldri er vinterstengt, den er kortere enn å kjøre E6 og det er mindre stigning. De siste

15-16 år har det vært en dobling av tungtransporten på Rv 3.

Vintervedlikeholdet på Rv 3 kan ikke sammenlignes med andre veier som f.eks. Rv 25. Det blir helt feil, sett i lys av at trafikkbilde er totalt forskjellig. I tillegg er det viktig å være klar over at det faktisk er mange klager på at vintervedlikeholdet på Rv 25 er for dårlig.

På vinterstid kan det være krevende å kjøre Rv 3. Store deler av veien har ikke riksvei standard, den går igjennom flere tettsteder, flere parseller er smale og svingete. Det har vært flere alvorlige ulykker og dødsulykker på Rv3, spesielt gjennom Lonåsen hvor det både er smalt, bratt og svingete. Om vinteren er det spesielt ille.

For å ivareta trafikksikkerheten og forhindre alvorlige ulykker og dødsulykker er det helt avgjørende viktig med et godt vintervedlikehold. Ut i fra et trafikksikkerhets perspektiv er salting og et godt vintervedlikehold vesentlig viktigere enn f.eks. snittmåling.

Norges Lastebileierforbund, ambulansepersonell m.fl. har reagert meget sterkt på at Statens Vegvesen helt plutselig og ulogisk har besluttet å redusere standarden på vintervedlikeholdet. NLF reagerer, med rette, meget sterkt og er helt tydelig på at det vil bli vesentlig farligere å kjøre på Rv 3, dersom SVV gjør alvor av å redusere kravet til vintervedlikehold fra driftsklasse lav B til C. Ved å gå ned fra B til C vil det bl.a. bety at det blir slutt på at Rv3 hovedsakelig skal ha bar veg, men Rv3 vil da bli en typisk vintervei med snø og is.

Svar:

Godt vintervedlikehold er noe jeg er opptatt av og dette er et viktig tiltak for å bedre trafikksikkerhet og hindre ulykker. Driftsklasse C er den vanligste driftsklassen for riksvegnettet. E6 gjennom Gudbrandsdalen har blant annet denne driftsklassen.

Statens vegvesens fremhever at beslutningen om å endre driftsklasse for rv 3 fra B til C ikke vil redusere trafikksikkerheten på denne vegen. Kravene til framkommelighet og trafikksikkerhet er de samme for begge klassene.

Minimumskravet for friksjon, dvs. hvor glatt veien kan være, på 0,25 er også det samme.

Når veibanen blir glattere enn minimumskravet, bruker vegvesenet i hovedsak enten salt eller grus for å oppnå friksjonskravet og sikre godt veigrep. Når vegvesenet nå endrer driftsklasse for rv 3, skjer dette for å redusere bruk av salt i perioder med temperatur under minus 6 grader. Er det kaldere, og det er behov for å bedre friksjonen, vil grus bli benyttet.

Det er krav om at bruken av salt på vegen skal reduseres av hensyn til miljøet. Ved å gå over til driftsklasse C på rv 3 vil vegen ikke bli glattere, men det vil bli noen flere dager med snødekt vinterveg.

Ved å endre driftsklasse endres også maksimal syklustid, dvs. tiden mellom hver gang det må gjennomføres tiltak som for eksempel brøyting eller strøing. Kravet for brøyting for driftsklasse C er en halvtime lenger enn for driftsklasse B (endres fra 2 til 2,5 time). For strøing er kravet en time lenger (endres fra 2 til 3 timer). Statens vegvesen har vurdert at en slik endring av syklustid ikke vil ha en merkbar effekt for brukerne.

Jeg er informert om at Statens vegvesen ønsker å ha en god dialog med brukerne gjennom den første vinterseongen, og vil vurdere å endre bruksklasse eller syklustid dersom dette viser seg å være nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 1227

Innlevert 12. mars 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 19. mars 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å dempe den økonomiske krisen en rekke frilansere i kulturlivet vil komme i som følge av kanselleringer av oppdrag grunnet koronaviruset?

BEGRUNNELSE:

Kanselleringer av kulturarrangementer som en følge av situasjonen med koronaviruset, har ført til at en rekke kulturutøvere som er frilans nå ligger an til å miste hele eller store deler av all inntekt framover.

Frilansere har ikke det samme stillingsvernet som andre arbeidstakere, og selv om de har gjort jobben med å sikre seg inntekter ved å få frilansoppdrag, så har de ingen rettigheter til kompensasjon om oppdragsgiver bryter

oppdragsavtale som følge av anbefalinger fra myndighetene om at oppdraget kanselleres grunnet koronaviruset.

Svar:

Regjeringen har den siste uka presentert flere tiltak som skal dempe de økonomiske konsekvensene som følge av koronasituasjonen. En målrettet innsats for å kompensere frilansere og selvstendig næringsdrivende og dessuten at staten tar det aller meste av regningen ved permitteringer, vil bidra til å redusere konsekvensene for mange – også frilansere i kulturlivet.

Regjeringen presenterte i tillegg onsdag en kompensasjonsordning for kulturlivet som vil utgjøre cirka 300 millioner kroner, og en tilsvarende for idretten, det frivilli-

ge kulturlivet og frivillige organisasjoner for øvrig på cirka 600 millioner kroner. Ordningen er ment å kompensere for bortfall av inntekter fra billettsalg og deltakeravgifter, samt merutgifter som følge av at arrangementer må avlyses eller utsettes på grunn av koronaviruset.

Kulturdepartementet vil fortsette den gode dialogen med organisasjoner, foreninger og lag, selskaper og virksomheter, og kontinuerlig vurdere ytterligere tiltak. Vi er inne i en krevende periode for hele sektoren, men vi har et mangfoldig og robust kulturliv. Det skal vi fortsatt ha når utbruddet er over.

SPØRSMÅL NR. 1228

Innlevert 12. mars 2020 av stortingsrepresentant Monica Carmen Gåsvatn

Besvart 17. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Sarpsborg kommune har i en årrekke bedrevet omfattende persontransport mot vederlag uten å ha løyve for slik virksomhet.

Hva slags konsekvenser mener statsråden at slikt lovbrudd bør få, brukerne, som har betalt for tjenesten, har fått beskjed av kommunen om at de ikke kan påregne noen som helst form for kompensasjon/tilbakebetaling, og hva tenker statsråden om det?

BEGRUNNELSE:

Det vises i denne forbindelse til skriftlig spørsmål til og svar fra Samferdselsministeren i Dokument nr. 15:578 (2019-2020).

Yrkestransportloven setter strenge krav til både sjåfører og kjøretøy som skal benyttes til persontransport mot vederlag. Dette blant annet for å sikre forsvarlig transport.

I dette tilfellet har brukerne betalt for en tjeneste som ikke er innenfor de rammer og krav som loven setter.

Vi vet at private personer som driver persontransport mot vederlag uten å ha løyve for det har blitt møtt med reaksjoner som avskiltning, inndragning av førerkort etc.

Ut fra et allmennpreventivt hensyn, og prinsippet om likhet for loven vil det fremstå som bemerkelsesverdig om en kommune kan bryte samme lovverk gjennom flere år, uten at det får konsekvenser.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til den redegjørelse Samferdselsministeren ga for forståelsen av yrkestransportlova i svar på skriftlig spørsmål i dokument nr. 15:578 (2019-2020).

Reguleringen av yrkestransport og yrkestransportlova hører under samferdselsministerens ansvarsområde.

Når det gjelder eventuelle strafferettslige konsekvenser av brudd på yrkestransportlova, så har § 41 en hjemmel som åpner for at brudd, og forsøk på brudd, på loven, herunder brudd på løyveplikten, kan straffes med bot.

Vurderingen av om Sarpsborg kommune i dette tilfellet skal straffeforfølges, må gjøres av påtalemyndigheten. Behandlingen av enkeltsaker på straffesaksområdet hører under påtalemyndigheten, som ledes av Riksadvokaten. Tilsvarende vil en utmåling av eventuell straff, for eksempel størrelse på bot, måtte vurderes konkret i den enkelte sak av påtalemyndigheten, eller av domstolen dersom saken føres for retten. Påtalemyndigheten og domstolene er i sin behandling av enkeltsaker uavhengige, og de kan ikke instrueres av justisministeren eller departementet.

Spørsmål om et eventuelt brudd på løyveplikten fra kommunens side bør få andre konsekvenser og i tilfelle hvilke, og vurderinger av betydningen av dette for kommunens innbyggere med videre, som representanten tar opp, antas å høre under henholdsvis samferdselsministerens og kommunalministerens ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1229

Innlevert 12. mars 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 19. mars 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvilke av forslagene til tiltak fra Virke ser statsråden på som aktuelle for å unngå en fatal økonomisk krise for hele verdikjeden, og er han enig i at det virkelig haster med å få disse eller andre effektive tiltak på plass?

BEGRUNNELSE:

På en kort uke har kulturbransjen gått fra å være levende og dynamisk til å stå på kanten av stupet økonomisk.

I følge Hovedorganisasjonen Virke er dette nå utviklingen pr. 12.3.2020:

- Spillestedenes og konsertarrangørenes forhåndssalg har stoppet helt opp, publikum svikter nå og med stadig nye restriksjoner må stadig flere stenge dørene. De kansellerer igjen alle sine underleverandører som artister, sceneteknikk og rigg.
- Eventbransjen har fått bortimot alle sine oppdrag kansellert, ingen nye oppdrag kommer inn. De kansellerer igjen alle sine underleverandører som sceneteknisk, artister, catering, hoteller etc.
- Sceneteknisk produksjonsvirksomhetene (Lyd- og lyd-firmaene), riggselskapene osv. har fått sine ordre-reserver redusert med 80% på en snau uke. Ingen nye oppdrag kommer inn. De sitter med store kostnader på dyrt utsyr som bare står på lager og store personalkostnader.
- Artistene som tilnærmet alle lever av live-oppdrag på konserter og events får ingen oppdrag.
- Bookingbyråene og managementene som lever av provisjon av artistenes inntekter får ingen inntekter, og all ny artistutvikling stopper opp.
- Når ingen festivaler, selv de største og mest solide som Øya-festivalen har mulighet økonomisk til å overleve en slik avlysning
- Kinobesøkene har en brå nedgang – det påvirker produsentenes uttelling i besøksbaserte støtteordninger, som igjen påvirker mulighetene til å sette i gang nye produksjoner som igjen påvirker skuespillere og bransje-crews arbeidsmuligheter.

Hovedorganisasjonen Virke har foreslått tiltak som bør på plass svært raskt om konkurser i det store omfanget som man forventer, skal unngås:

- Statlig dekning av arbeidsgiverperioden på 15 dager ved permittering med to dagers varsel.
- Likviditetsfremmende tiltak. Det er behov for garantiordninger som sikrer enklere tilgang på kapital i en

overgangsfase. Tiltak som bør vurderes er utsatte innbetalingsfrister for arbeidsgiveravgift, moms og formueskatt.

- Kompensasjonsordning for virksomheter som rammes ved stenging/avlysning av arrangement begrunnet i folkehelsehensyn. Kompensasjonsordningen må omfatte både arrangementsarrangør og underleverandører som rammes som følge av stenging/avlysning. Dette tiltaket har man nå fått på plass i Danmark.

Svar:

På linje med mange andre sektorer rammes kulturlivet hardt. Jeg følger situasjonen nøye og Kulturdepartementet har løpende dialog med de ulike aktørene i sektoren, blant annet Virke.

Regjeringen har lagt frem flere forslag til tiltak for å motvirke de økonomiske utfordringene skapt av korona-pandemien. Flere av tiltakene som er lagt frem vil bedre situasjonen for kulturlivet.

Onsdag presenterte vi en kompensasjonsordning for kulturlivet som vil utgjøre cirka 300 millioner kroner, og en tilsvarende for idretten, det frivillige kulturlivet og frivillige organisasjoner for øvrig på cirka 600 millioner kroner. Ordningen er ment å kompensere for bortfall av inntekter fra billettsalg og deltakeravgifter, samt merutgifter som følge av at arrangementer må avlyses eller utsettes på grunn av koronaviruset.

Sammen med tiltakene vi allerede har presentert, at regjeringen ikke vil kreve tilbake tilskudd til kultur- og frivillighetsformål, en målrettet innsats for å kompensere frilansere og selvstendig næringsdrivende og dessuten at staten tar det aller meste av regningen ved permitteringer, har vi i sum fått på plass en god pakke til sektoren.

Kulturdepartementet vil fortsette å følge opp i dialog med organisasjoner, foreninger og lag, selskaper og virksomheter, og kontinuerlig vurdere ytterligere tiltak. Vi er inne i en krevende periode for hele sektoren, men vi har et mangfoldig og robust kulturliv. Det skal vi fortsatt ha når utbruddet er over.

SPØRSMÅL NR. 1230**Innlevert 12. mars 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 20. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren ta initiativ til å sørge for at folk kan reise trygt og sikkert på jobben, ved å bidra til at det blir gratis å passere bomstasjoner og parkere gratis midlertidig i påvente av at pandemien er over?

BEGRUNNELSE:

Coronaviruset sprer seg meget raskt og verdens helseorganisasjon har erklært at vi nå står ovenfor en pandemi. Dette er meget alvorlig så det er betryggende å konstatere at norske myndigheter, fylker, kommuner og bedrifter tar Coronaviruset på det høyeste alvor. Skoler blir stengt og større arrangementer blir avlyst. For å hindre spredning er det viktig å holde seg unna store folkemengder. Det å reise kollektivt er også en utfordring siden mange mennesker står og sitter tett på hverandre. For de som har mulighet til det er hjemmekontor et godt alternativ til å reise kollektivt til og fra jobben, men for de som ikke har den muligheten er det ingen tvil om at bil er det beste og tryggeste fremkomstmiddelet. Følgelig er det viktig at det offentlige også legger til rette for at det skal være gunstig å kunne bruke privatbilen i den akutte situasjonen vi nå står midt oppe i. Tiltak som myndigheten kan bidra med er både å gjøre det gratis å passere bomstasjoner og gratis å parkere, inntil Corona virus pandemien er over. Noen slike tiltak

kan staten bestemme på egenhånd, mens andre kreves samarbeid med kommuner og andre aktører.

Svar:

Samferdselsdepartementet følger koronautbruddet nøye og er i tett kontakt med helsemyndighetene.

Inntil videre gjelder ingen generelle restriksjoner for kollektivtransporten. Etter råd fra helsemyndighetene oppfordres befolkningen til å unngå steder der man lett kommer nær andre, og dermed unngå offentlig transport hvis man kan. Helsemyndighetene har også bedt arbeidsgivere om å innføre hjemmekontor eller øke bruken av fleksitid dersom dette er mulig. På den måten reduserer vi antall mennesker som reiser kollektivt samtidig.

Kollektivtransporttilbudet opprettholdes i stor grad, blant annet fordi folk med kritiske samfunnsfunksjoner skal komme seg til og fra jobb. Helsemyndighetene har oppfordret kollektivselskaper til å sette i gang ekstra renhold. De oppfordrer også til ekstra rengjøring på områder med stor publikumstrafikk.

Når det gjelder parkeringstilbudet er det kommunene og private aktører som fastsetter prisen for betalingsparkering, og det anses ikke å være behov for at staten griper inn overfor disse. Gratis bomplasseringer og gratis parkering er derfor ikke tiltak som vurderes av Samferdselsdepartementet som nødvendige i denne sammenhengen.

SPØRSMÅL NR. 1231**Innlevert 12. mars 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 23. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre økt informasjon og tilgjengelighet for døve og hørselshemmede, samt andre språkminoriteter i beredskapen rundt coronaviruset, og vil regjeringen sikre at kommunene får dekket sine ekstrautgifter til dette?

Svar:

I denne ekstraordinære situasjonen vi alle er i med hensyn til SARS CoV-2 viruset er det viktig at den informasjon som går ut til befolkningen med hensyn til smittevern med mer er tilpasset alle grupper. Helse- og omsorgstjenesten har etter helselovgivningen et ansvar for å fremme helse og søke å forebygge sykdom, skade og sosiale pro-

blemer. Dette skal blant annet skje ved opplysning, råd og veiledning.

For å ivareta grupper som døve og hørselshemmede legges det jevnlig ut oppdatert informasjon på helsenorge.no. [Helsenorge.no](https://helsenorge.no) følger den internasjonale WCAG-standarden (<https://uu.difi.no/krav-og-regelverk/wcag-20-standard>), som innebærer at alt relevant innhold om koronaviruset er tilgjengelig også for døve- og hørselshemmede. I tillegg vil Helsedirektoratet om kort tid publisere en ny chat-bot (automatisk genererte svar fra en robot) som også følger standarden. Når det gjelder informasjon til barn og gravide om smitte og inkubasjonstid gjøres disse artiklene om til tegnspråklige, tekstede filmer.

<https://helsenorge.no/koronavirus/smitte-og-inkubasjonstid>. Helsedirektoratet har løpende dialog med både Døve- og Blindeforbundet også om eventuell lydteksting.

Helsedirektoratet har tidlig i prosessen utarbeidet plakater som er distribuert til alle trafikknutepunkt i landet. <https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/nytt-coronavirus/plakater-til-innreisepunkter>

I forbindelse med pressekonferansene som regjeringen holder benyttes som oftest tegnspråktolk. Dette er et godt tilbud for de ca. 5000 døve som kan døvespråk. Døve får også informasjon via Tegnspråknytt på NRK Nett TV, og kan følge med på nyhetssendinger via tegnspråkkana-len på NRK hvor man kan se direktesending på NRK Nett TV: NRK Tegnspråk

En stor andel av eldre døve leser ikke så godt. For denne gruppen vil tegnspråkvideo være nødvendig for å kunne forstå. Helsedirektoratet har laget en tekstet video med informasjon til barn om koronaviruset (Informasjonsfilm om koronavirus). Denne videoen har ikke tegn-språktolking, men Døves Media har laget en tegnspråktolket versjon av denne videoen: <https://dovesmediatv.no/video/322591-informasjon-til-barn-og-unge-om-det-nye-koronaviruset>.

Norges døveforbund orienterer også på sine nettsider om koronaviruset: <https://www.doveforbundet.no/nyheter>

Da det er viktig at hørselshemmede likestilles med andre hørende er det utarbeidet informasjon til øvrige hørselshemmede. 1. januar 2020 trådte nye forskrifter i Kringkastingsloven i kraft. NRK pålegges å tekste alle sine direktesendinger hele døgnet. For NRK betyr de nye forskriftene at kanalen som hovedregel skal direktetekste programmer hele døgnet, med forbehold om at det er teknisk og praktisk mulig.

Mange døve og hørselshemmede og andre grupper har stort behov for å komme i kontakt med helsetjenesten i disse dager. Mange fastlegekontor tilbyr digital dialog hvor pasienten via tekst kan kontakte fastlegen.

Når det gjelder andre språkminoriteter som samisk er det utarbeidet artikler som er tilgjengelig på [helsenorge](https://helsenorge.no).

no med råd til foreldre om korona og om smitte. Informasjonen er oversatt til alle de samiske språkene. Det er i tillegg utarbeidet kampanjeplakater og filmer som er oversatt til nordsamisk. På Folkehelseinstituttets hjemmesider er det informasjon om koronavirus, hjemmekarantene og hjemmeisolasjon på alle de tre samiske språkene.

Jeg er opptatt av å nå flest mulig med viktig informasjon om smitteverntiltak i disse dager. Derfor har Folkehelseinstituttet utarbeidet tilrettelagt informasjon om koronaviruset tilpasset innvandrerbefolkningen som er oversatt til 24 språk. Dette gjelder også informasjon om hjemmekarantene og hjemmeisolasjon. Det arbeides fortløpende med å oversette mer materiale. I tillegg til at det meste av informasjonen legges ut på nett, arbeides det med å spre informasjonen i sosiale medier og i andre kanaler.

Mange virksomheter vil få økte utgifter i denne ekstraordinære situasjonen vi alle er i med hensyn til SARS CoV-2 viruset. Det er vedtatt flere tiltak som kompenserer for økte utgifter og ytterligere tiltak vurderes. I denne situasjonen må vi se på kompensasjonsordninger overfor kommunene på et mer overordnet nivå. Vi må unngå å lage mange avgrensede ordninger som totalt krever mye byråkrati.

SPØRSMÅL NR. 1232**Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 20. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kva vil ein gjere no og korleis vil ein handtere situasjonen når F-35 og P-8 også er lokalisert her og skal operere innfor same utsleppsløyve?

GRUNNGJEVING:

Ein kunne 11.03.2020 lese i Fremover at Avinor på Harstad/Narvik lufthavn Evenes, har vore nøydd til å sende brev til Fylkesmannen i Nordland om at dei har overskride utsleppsløyvet for kjemikaliar til baneaving på Evenes i vinter. I følgje lufthamnsjef Anne Britt Bekken er grunngjevinga for overskridinga at:

«merforbruket skyldes en utfordrende vinter, samt at det pågår testing for å kutte bruken av sand på områder der Forsvarets nye kampfly F-35 skal operere.»

Svar:

Eg har lagt spørsmålet fram for Avinor. Avinor viser til at dagens utsleppsløyve for Harstad/Narvik lufthamn, Evenes, som skriv seg frå januar 2019, er tilpassa den sivile aktiviteten på lufthamna. Avinor føreset at endringar på Evenes som følgje av Forsvarets krav, fører til at Avinor

må søkje om å få revidert utsleppsløyvet. Fylkesmannen i Nordland, som er forureiningsstyresmakt for lufthamna, vil setje vilkåra for den framtidige drifta.

Kva Avinor må søkje om når det gjeld kjemikalieforbruk, er avhengig av det framtidige driftskonseptet, som igjen avheng av kva for krav Luftforsvaret kjem til å stille. Forsvarsbygg har i sine utgreingar føresett ein liten auke i bruken av baneavingskjemikaliar, men innanfor den naturlege tålegrensa til miljøet rundt lufthamna.

Det har sidan 2017 vore dialog mellom Avinor og Forsvarsbygg om framtidige løysningar på Evenes. Når Forsvaret har etablert seg på Evenes, skal meir mekanisk fjerning av snø og is frå rulle- og taksebanene kompensere for Forsvarets krav om redusert bruk av sand og avgrense kjemikalebruken. Det er forventa at dette vil krevje meir maskinelt utstyr og mannskap for Avinor. Detaljer rundt det nye vinterdriftskonseptet vil bli konkretisert fram mot sommaren 2020. Avinor vil søkje om eit revidert utsleppsløyve når alle nødvendige avklaringar er på plass.

Avinor viser elles til at det har vore auka forbruk av kjemikaliar i vinter. Hovudårsaka til dette er utfordrande vêrtilhøve denne sesongen. Dette er noko som vil variere frå år til år, også i framtida.

SPØRSMÅL NR. 1233**Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 20. mars 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvordan sikrer man at kommunene tar med økningen i barnetrygden for barn mellom 0 – 6 år i utmålingen av stønad til sosialhjelpsmottakere fra 1.9 slik at barnetrykdsøkningen også kommer de barna som lever i familier som mottar sosialhjelp til gode, at ikke denne økningen kommer til fratrekk i andre behovsprøvde ytelser som bostøtte, hvor mange barn antar man vil treffes av dette tiltaket og hvilken effekt vil det ha på den økende barnefattigdommen i Norge?

BEGRUNNELSE:

Til tross for at Granavoldenerklæringen definerer arbeidet mot fattigdom i barnefamilier som en av regjeringens viktigste prioriteringer viser de siste tallene fra SSB at barnefattigdommen øker. 111.000 barn lever nå i familier med vedvarende lavinntekt og det ble 5000 flere fattige barn fra 2017 til 2018. Barne- og familieministeren trekker i Politisk kvarter 9. mars frem økning i barnetrygden som et av de viktigste tiltakene for å løfte barn ut av fattigdom. Likevel har man ikke i statsbudsjettet tilgodesett de som

trenger det aller mest, barn i sosialhjelpsfamilier, med full barnetrygd slik som andre barn - men presisert at kun økningen i barnetrygden skal komme disse barna til gode. Samtidig understreker man i statsbudsjettet kommunenes rett og plikt til å utøve skjønn ved utmåling av stønad. I realiteten vil det si at barn i sosialhjelpsfamilier, etter saksbehandlers forgodtbefinnende kan bli tilgodesett med 300 kroner i barnetrygd. I lys av det faktum at man i statsbudsjettet ikke ser ut til å kompensere kommunenes økte utgifter til dette tiltaket stilles følgende spørsmål.

Svar:

Regjeringen legger til rette for at økningen i barnetrygden for barn mellom 0 og 6 år fra 1. september 2020 også kan komme mottakere av økonomisk sosialhjelp til god. Dette gjøres gjennom å øke statens veiledende satser for økonomisk stønad til livsopphold for kategorien barn 0-5 år med tilsvarende beløp, i tillegg til ordinær prisstigning. Disse satsene framkommer gjennom et årlig rundskriv (jf. rundskriv A-2/2019). Dette vil bli justert i tråd med den nevnte økningen i barnetrygden fra 1. september.

I følge Kostratall for 2017 oppga 95 prosent av kommunene at de benytter de statlige veiledende satsene, enten direkte eller indirekte. Jeg vil forøvrig peke på at kommunene etter sosialtjenesteloven plikter å ta særlig hensyn til barns behov i de individuelle vurderingene som skal foretas ved hver enkelt søknad. Tall fra SSB for 2017 viser at det var i overkant av 34 000 barn i alderen

0-5 år som levde i hushold som mottok økonomisk sosialhjelp en eller flere ganger i løpet av året.

Økningen i veiledende sats barn 0-5 år er en operasjonalisering av Granavolden-plattformens punkt om at den angjeldende økningen i barnetrygd "... også kan komme familier til gode som er avhengige av ytelser etter lov og sosiale tjenester og lov om bostøtte". Den statlige bostøtteordningen ligger under kommunal- og moderniseringsdepartementets ansvarsområde. Barnetrygden er ikke med i inntektsgrunnlaget ved beregning av statlig bostøtte.

Barnetrygd utgjør en viktig del av inntektsgrunnlaget til familier med lav inntekt, også for familier som mottar økonomisk sosialhjelp. Det viktigste vi kan gjøre for å motvirke fattigdom og å løfte barn ut av fattigdom, er å bistå foreldrene med å komme i arbeid. Deltakelse i lønnet arbeid vil øke familiens inntekter både på kort og lengre sikt, og bedre barnas levekår og muligheter. Regjeringen har innført aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere under 30 år for å styrke mulighetene til å komme i arbeid og bli selvforsørget. Det er iverksatt en landsdekkende ungdomsinnsats rettet mot unge under 30 år som etter åtte uker står utenfor skole og arbeidsliv. Inkluderingsdugnden har som mål å inkludere flere med nedsatt funksjonsevne og hull i CVen i arbeidslivet. Kvalifisering, utdanning og arbeid er viktige grep i regjeringens integreringsstrategi.

SPØRSMÅL NR. 1234

Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 23. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre at politiet prioriterer å etterforske narkotikakriminalitet og håndheve forbudet mot narkotika, til tross for at man avventer en ny rusreform, og samtidig forsikre at manglende prioritering fra politiets side ikke er årsaken til økende narkotikamisbruk blant unge?

BEGRUNNELSE:

Den 4. mars 2019 kunne vi lese på narkotikapolitikk.no at narkotikabruk blant unge øker over hele landet. Politiet kan rapportere om økt bruk av narkotika, der narkotikabruken har gått fra å gjelde dem som er mest utenfor,

til å bli noe som brukes og frontes av «normal» ungdom. Det henvises til politiets trusselvurdering for 2019, der det vises til at kjøp og salg av narkotika foregår på ungdomsskoler, og at terskelen for å selge narkotika for å finansiere eget forbruk er borte.

Den 20. november 2019 kunne man lese på actis.no at narkotikabruken blant unge øker, og det vises til at VG omtalte en undersøkelse i regi av Actis som viser at nær halvparten av unge i alderen 15-20 år kjenner til bruk av narkotika ved sin skole.

Samtidig som politiet og ulike rapporter slår alarm om utviklingen i unges narkotikabruk, ser vi også en økende bekymring blant foreldre. På NRK kunne man så sent som

den 10. mars lese at foreldre kjøper narkotester for å teste barna sine, og at nettsalget av hjemmetester øker.

Rapporter og mediebildet viser en skremmende utvikling. Samtidig er Rusreformutvalgets innstilling til ny rusreform på høring. Bakgrunnen for ny rusreform er at regjeringen ønsker å endre myndighetenes reaksjoner mot narkotikaovertridelser fra straff til hjelp, behandling og oppfølging. Politidirektør Benedicte Bjørnland har i den forbindelse uttalt at selv om rusavhengige bør få helsehjelp, er det viktig at vi har et forbud mot narkotika som er reelt og som har en god forebyggende effekt. Dette er et svært viktig. Selv om det er regjeringens intensjon at rusavhengige i større grad skal møtes med helsehjelp, må ikke viktigheten av et effektivt forbud mot narkotika underkommuniseres.

Mange avventer nå innholdet i ny rusreform, herunder politiet. Samtidig har det vært presisert tydelig fra regjeringen at ny rusreform i større grad skal legge opp til helsehjelp fremfor straff overfor rusavhengige. Den tydelige kommunikasjonen av et slikt budskap, kan ha den uheldige konsekvens at det tegnes et bildet av at narkotikaovertridelser ikke skal straffeforfølges. Et slikt bilde kan også tegne seg hos politiet, som er de som har førstehånds kjennskap til utbredelsen av rusmisbruk i samfunnet. Dersom dette medfører at narkotikaovertridelser nedprioriteres, er det svært uheldig.

Svar:

Etter samtaler både med politidirektøren og en rekke andre sentrale personer i politiet, har jeg et klart inntrykk av at man er opptatt av å hindre økt utbredelse og aksept for bruk av narkotika. Selv om det pågår en debatt om avkriminalisering for å sikre bedre helsehjelp overfor narkomane som har behov for det, er jeg enig med representan-

ten i at det er viktig at det ikke skapes et inntrykk av at narkotika med dette blir legalisert.

Tall fra «Ungdata» viser at det er registrert en økning i antall norske ungdommer som har prøvd cannabis de siste årene. På ungdomsskolenivå er økningen liten, fra 3 pst. i 2016-2018 til 4 pst. i 2017-2019, mens det på videregående er registrert en økning fra 13 pst. i 2016-2018 til 18 pst. i 2017-2019. Det er en bekymringsfull utvikling. Særlig unge er utsatt for utviklingsrelaterte skader som følge av narkotikabruk. Norge er imidlertid blant landene med lavest bruk av cannabis i europeisk sammenheng.

Det går frem av tildelingsbrevet til Politidirektoratet at politiet skal prioritere forebyggende samarbeid med kommunene og andre lokale aktører. Å forebygge narkotikamisbruk blant unge vil stå sentralt i dette samarbeidet.

Politiet må prioritere sine ressurser dit behovet til enhver tid er størst. Integritetskrenkende kriminalitet som vold og seksuallovbrudd har høy prioritet. Grov narkotikakriminalitet er likeledes et høyt prioritert område. Dette kommer tydelig til uttrykk i Riksadvokatens rundskriv «Mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2020». Økningen i cannabisbruk blant ungdom kan se ut til å være en del av en større europeisk trend, og kan slik sett neppe tilskrives politiets prioriteringer.

Høringsfristen for Rusreformutvalgets utredning utløper 2. april i år. Etter dette vil Justis- og beredskapsdepartementet vurdere de faglige innspillene fra politiet og andre relevante høringsinstanser. Vi vil samarbeide tett med Helse- og omsorgsdepartementet, som har hovedansvaret for oppfølgingen, slik at både helsemessige og justisfaglige vurderinger legges til grunn for forslaget som presenteres for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1235

Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I forbindelse med rulleringen av Nasjonal transportplan vil det være viktig å identifisere flaskehals og viktige transportkorridorer på riksveinettet vårt.

Derfor er det ønskelig å få et oppdatert ÅDT-kart likt det som ble gitt som svar på skriftlig spørsmål: 15:1986

(2011-2012), og er det utarbeidet et liknende kart over viktige næringsveier med stor grad av varetransport?

BEGRUNNELSE:

I Innst. 241 S (2017-2018) fattet Stortinget vedtak: 681, hvor Stortinget ba regjeringen i forbindelse med rulle-

ring av Nasjonal transportplan kartlegge hvilke strekninger av fylkesveiene og riksveiene som er de viktigste eksportveiene, og i den forbindelse vurdere hvordan viktige eksportveier bedre kan opprustes til å dekke næringslivet sitt behov.

Dette var en stor seier for Fremskrittspartiet, som har vært opptatt av å se en større sammenheng med næringslivets behov når vi planlegger for morgendagens veier.

I tråd med vedtaket i Stortinget har SD i sin oppdragsbeskrivelse bedt underliggende virksomheter om å identifisere hvilke av våre riksveier og fylkesveier som er av særlig betydning for næringslivet. I en liten økonomi som Norge er vi helt avhengige av å ha en velfungerende infrastruktur for næringslivet slik at vi raskt og smidig får eksportert ut våre varer ut til verdensmarkedet.

Norge eksporterte i 2019 sjømat for tett over 100 milliarder, og det er anslått at veksten i sjømatnæringen skal fortsette å nå nye høyder videre fremover. Ingen har det så travel som en død laks sies det, og det vil derfor være avgjørende når vi nå planlegger infrastruktur for fremtiden at vi også ser hvilke behov det er for varetransport. Sjømatnæringen trekker jeg her frem som et godt eksempel, fordi denne næringen eksisterer langs kysten hvor det ellers vil være lavere ÅDT-tall enn det er i mer befolkningstette strøk. Samtidig vet vi at lasten som går på disse veiene er ferskvare og forringes dersom den ikke når ut til markedet raskt og effektivt.

Verdien og gevinsten for norsk økonomi av å i større grad identifisere viktige næringsveier vil derfor være stor i det videre arbeidet med nasjonal transportplan.

Svar:

Jeg vil vise til vedlagte kart som viser gjennomsnittlig årsdøgntrafikk (ÅDT) for 2018, for lette og tunge biler på riksvegnettet i Norge (vedlegg 1). Årsdøgntrafikken er visualisert med ulike farge innenfor ulike nivå av trafikk. De ulike ÅDT-klassene er angitt med ulike farger og er beskrevet nederst på kartet.

Årsdøgntrafikken er basert på de ulike trafikktelepunktene i 2018. Statens vegvesen har ÅDT-tall for 2019 for alle tellepunktene, men beregningene av ÅDT-belegget på det samlede vegnettet (fordeling av trafikk basert på tellepunktene) vil først være klare i april 2020

Statens vegvesens trafikkindeks basert på tellepunktene viser en økning i trafikken nasjonalt, fra 2018 til 2019 på 0,3 %. Dette er et gjennomsnitt for hele landet og det vil være større geografiske variasjoner. Statens vegvesen jobber kontinuerlig med kvalitetssikring og oppdatering av sine systemer for registrering og oppdatering av trafikkdata.

Vedlagt følger også et plott som viser tunge biler modellert i Nasjonal godstransportmodell for år 2018 (vedlegg 2). Grunnen til at 2018-tall oppgis, og ikke nyere tall, er at de nyeste inngangsdataene ennå ikke er implemen-

tert i det modellsystem som benyttes av Statens vegvesen. Plottene inkluderer lastebiler >12 tonn. Årsdøgntrafikken er visualisert med ulike farge innenfor ulike nivå av trafikk.

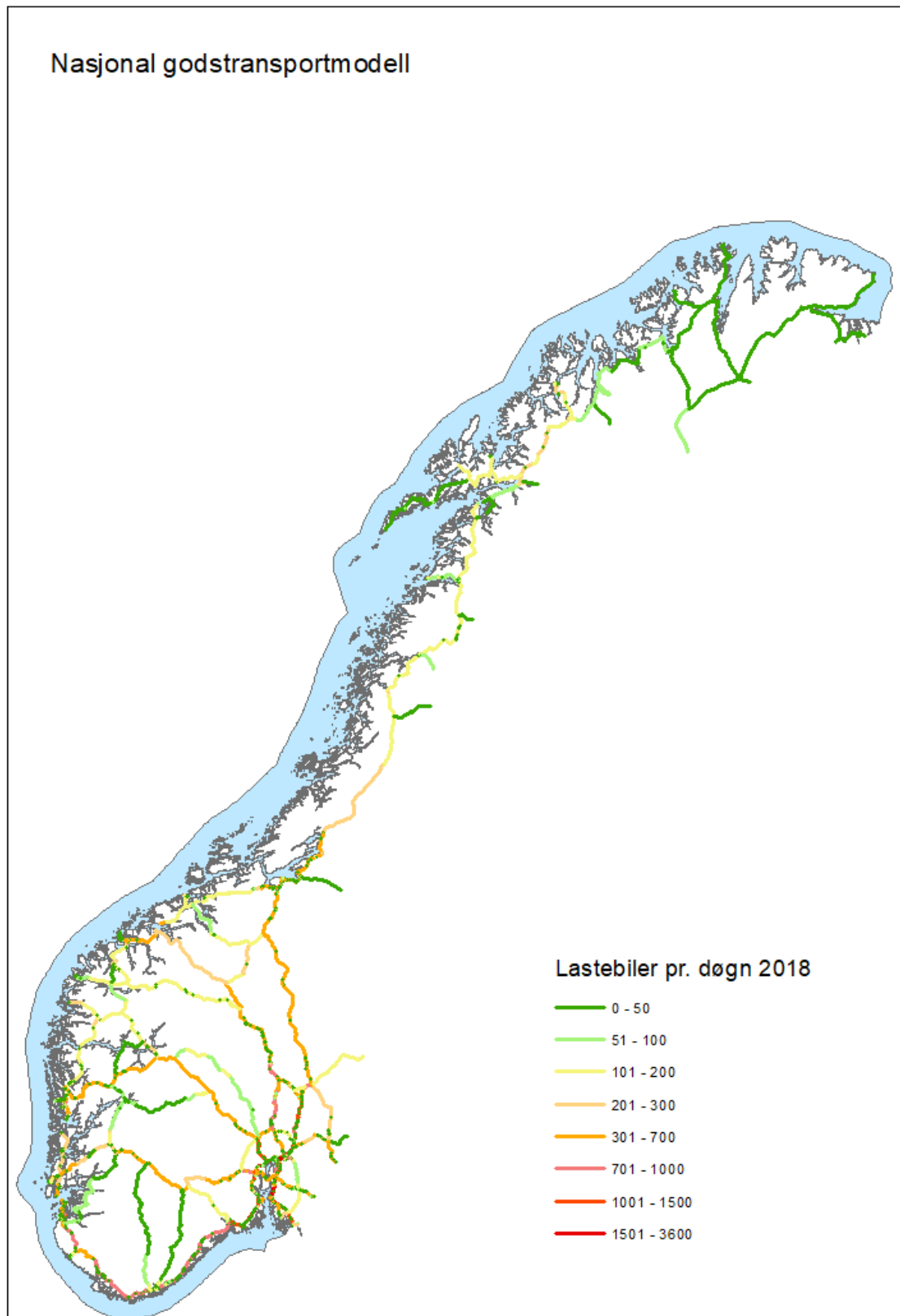
Nasjonal godstransportmodell er basert på offisiell statistikk og varetransportundersøkelsen fra Statistisk sentralbyrå. Modellen fordeler godset på de ulike transportmidlene.

Strekninger med mye godstrafikk indikerer at det er viktige næringsveier.

Riksvegnettet er på ca.10 000 km. Om lag halvparten av riksvegnettet inngår i det transeuropeiske transportnettet (TEN-T), som utgjør de viktigste vegene for næringslivets transporter.

Vedlegg 2

SPØRSMÅL NR. 1236**Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde****Besvart 20. mars 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvorfor gis ikke endringen i permitteringslønsloven § 3 om redusert arbeidsgiverperiode ved permittering (fra 15 til to dager) virkning fra det tidspunktet Helsedirektoratet anbefalte å avlyse alle arrangementer med mer enn 500 deltakere den 11. mars 2020, eller da Helsedirektoratet fattet vedtak om å stenging og forbud av en rekke ulike arrangementer og tilbud i medhold av smittevernloven § 4-1 (2), den 12. mars 2020?

BEGRUNNELSE:

Permitteringslønsloven fastsetter hvor lenge arbeidsgiver har lønnsplikt etter permittering av arbeidstakere (arbeidsgiverperiode I). En reduksjon av arbeidsgiverperioden vil styrke de økonomiske forutsetningene til virksomheter som er hardt rammet av korona-epidemien. Dette kan sikre folks jobber. I Prop. 53 LS (2019 – 2020) Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak) Endringer i skatteloven og skattebetalingsloven mv. (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet), foreslår regjeringen en redusert arbeidsgiverperiode ved permittering, men loven gis ikke virkning fra det tidspunktet virksomhetene ble rammet av smitteverntiltakene fra myndighetene.

Svar:

Vi vurderte virkningstidspunktet i forbindelse med fremleggelsen av forslaget om endring av arbeidsgiverperioden. Utgangspunktet er at lover etter Grunnloven ikke

kan gis tilbakevirkende kraft. Høyesterett har vurdert spørsmål om lovligheten av lovendringer på bakgrunn av tilbakevirkningsforbudet i Grunnloven § 97 flere ganger, og rettspraksis tilsier at urimelig tilbakevirkning er ulovlig.

En reduksjon av arbeidsgivers lønnsplikt fra 15 til 2 dager vil være til ugunst for de permitterte, som går over på dagpenger mye raskere enn før. Dagpenger utgjør vanligvis 62, 4 prosent av tidligere inntekt opp til 6G, og er dermed lavere enn lønnen. Dermed reduseres også den enkeltes likviditet i starten av permitteringen når arbeidsgiverperioden reduseres. På bakgrunn av relevant rettspraksis konkluderte vi derfor med at et tidligere virkningstidspunkt for reduksjonen i arbeidsgiverperioden enn lovens ikrafttredelsestidspunkt, vil innebære en ulovlig tilbakevirkning.

Ved vurderingen av den første tiltakspakken var omfanget av Koronapandemien ikke kjent, og på det tidspunktet den ble ferdigstilt var det heller ikke noen som forutså det enorme omfanget av konsekvenser eller tiltak. Det ble derfor ikke forutsatt at arbeidstakerne – de permitterte – skulle kompenseres for reduksjonen av arbeidsgiverperioden. På bakgrunn av forhandlingene i Stortinget er det nå vedtatt at de permitterte skal få en kompensasjon for denne reduksjonen, gjennom en høyere ytelse i 18 dager. Dermed vil mange av de permitterte likevel ikke tape på at arbeidsgiverperioden reduseres. Fordi ordningen med kompensasjon oppad begrenses til 6G, vil permitterte med inntekt over 6G likevel komme noe dårligere ut enn om arbeidsgiverperioden hadde vært 15 dager.

SPØRSMÅL NR. 1237**Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde****Besvart 20. mars 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor tidlig kan kravet til arbeidstidsreduksjon for rett til dagpenger for permitterte i folketrygdloven, reduseres fra 50 prosent til 40 prosent?

BEGRUNNELSE:

Et av vilkåret for å motta dagpenger er at vanlig arbeidstid må være redusert med minst 50 prosent, jf. folketrygdloven § 4-3 (2). I Prop. 52 S (2019-2020) Endringer i stats-

budsjettet 2020 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet (økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet), foreslår regjeringen å redusere kravet til arbeidstidsreduksjon fra 50 prosent til 40 prosent for å få dagpenger under permittering. Dette vil være et viktig inntektssikringstiltak for mange arbeidstakere som er rammet av delvis permittering.

Svar:

Regjeringen og NAV jobber på spreng for å få på plass gode ordninger for personer som rammes av koronakrisen. Endringer i permitteringsordningen er ett av tiltakene som har høyest prioritet. Arbeids- og sosialdepartementet er i full gang med å få endret dagpengeforskriften slik at kravet til arbeidstidsreduksjon for permitterte reduseres fra 50 til 40 prosent. I tillegg må NAV gjøre tilpasninger i sine saksbehandlingssystemer, slik at det er praktisk mulig å behandle søknader om dagpenger fra permitterte etter de nye reglene. Jeg ber derfor om forståelse for at det vil ta noe tid før endringen kan tre i kraft.

SPØRSMÅL NR. 1238

Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 19. mars 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Meinar regjeringa at det er greit med varierende praksis for kor vidt lovpålagte møter som folkevald gjer fritak for obligatorisk undervisning på universitet og høgskule, eller vil regjeringa ta initiativ til å endre regelverket slik at det vert like reglar for fritak knytt til deltaking i kommunestyre og fylkesting?

GRUNNGJEVING:

Tilbakemeldingar frå studentar syner at dei har utfordringar med å få godkjent fritak frå oppmøtekrav på universitet og høgskule når ein har møteplikt i kommunale eller fylkeskommunale folkevalde organ. Studentar fortel om ulike praksis mellom utdanningsinstitusjonane.

Det er problematisk at det manglar føreseielege rammer knytt til obligatorisk oppmøte i undervisning og lovpålagde møter i folkevalde organ for studentar under utdanning. Utdanningsinstitusjonar bør oppfordre og motivere til deltaking i politikk og samfunnsliv.

Regjeringa har tidlegare vist til utvalet som i februar 2020 skulle legge fram eit nytt forslag til samla regelverk for universitet og høgskular. I forslaget som no er på høyring er det ikkje tatt stilling til eventuelle presiseringar i regelverket på dette området.

Svar:

Eg er oppteken av at det skal leggjast best mogleg til rette for at studentar som er folkevald kan delta i møte i kommunale og fylkeskommunale folkevalde organ. Det følgjer av § 8-1 i kommunelova at medlem av eit kommunalt eller fylkeskommunalt organ pliktar å delta i organets møte viss ikkje dei har gyldig forfall. Regelen er ei vidareføring av § 40 i den tidlegare kommunelova. Det har vore lagd til grunn at regelen ikkje kan tolkast slik at han gir studentar rett til fri frå obligatorisk undervisning for å delta i møte i folkevalde organ. Det kviler derfor eit stor ansvar på utdanningsinstitusjonane for å vurdere moglege løysingar. Eg meiner utdanningsinstitusjonane bør ha permisjonsordningar eller andre ordningar som kan leggje til rette for at studentar kan delta på kommunestyremøte og liknande. Kunnskapsdepartementet har i tildelingsbrev til universitet og høgskular for 2020 minna institusjonane på deira ansvar for å leggje til rette for dei studentane som har ulike verv.

Samstundes har universiteta og høgskulane ein plikt til å sjå til at permisjonar og annan tilrettelegging ikkje er til hinder for at studentane oppnår dei kunnskapar og ferdigheiter utdanninga skal gje. Det er det som ligg til grunn for at det er utdanningsinstitusjonane som sjølve må fastsetje reglar for fråvær og vurdere den enkelte søknad om fråvær.

SPØRSMÅL NR. 1239**Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 20. mars 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Vi er i en ekstraordinær situasjon, og 10. mars kom uttalen: "Norsk Studentorganisasjon forventer at norske myndigheter og høyere utdanningsinstitusjoner har en konkret plan på hvordan de skal håndtere koronavirusutbruddet i Norge fremover. (...)"

Hvilke tiltak vil statsråden sette inn for å avhjelpe situasjonen for institusjonene, og sikre at studenter får gjennomført vårsemesteret og studieprogresjonen som planlagt når studiesteder blir stengt og praksis avblåst?

Svar:

Spørsmålet representanten Knutsdatter Strand stiller, berører det som opptar meg aller mest for tiden. Jeg er i tett kontakt med Universitets- og høyskolerådet (UHR), Nasjonalt Fagskoleråd, med rektorene, med Norsk studentorganisasjon (NSO), med Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF) og alle andre aktører i sektoren som nå jobber på spreng for å håndtere utbruddet av koronaviruset covid 19.

Departementet har blant annet 5. og 13. mars sendt brev til universitetene og høyskolene med retningslinjer om saken. 12. mars hadde jeg et videomøte med UHR, universitets- og høyskole-rektorene, NSO og Samskipnadsrådet, der representanter fra Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet også deltok. 18. mars hadde jeg et skype-møte med UHR, NSO, Fagskolerådet og ONF. Møtet hadde tre formål:

1. Informere hva Kunnskapsdepartementet har gjort, gjør og ser for seg å gjøre.
2. Svare på spørsmål fra sektoren.
3. Få innspill om hvilke tiltak både sektoren og organisasjonene har behov for.

Universitetene og høyskolene har etter universitets- og høyskoleloven vide fullmakter til å utforme studieprogram og regler for eksamen m.v., og de har siden virusutbruddet arbeidet under høytrykk med å legge om og tilrettelegge for alternative, hovedsakelig digitale, former for undervisning, veiledning og eksamen.

Et unntak når det gjelder faglige fullmakter, er utdanningene som styres etter rammeplan. Disse er fastsatt som forskrift av departementet. Det har vært et særlig behov fra både sektoren og departementet å se på reglene for obligatorisk praksis. Det skyldes at det i mange tilfeller er veldig krevende å gjennomføre praksis som planlagt som følge av den ekstraordinære situasjonen vi står i. Departementet har derfor fastsatt en forskrift som gir universite-

ter og høyskoler fullmakt til å fravike kravene om praksis, under forutsetning av at studentene oppnår det læringsutbyttet som er fastsatt for den enkelte utdanning. Dette har gitt utdanningsinstitusjonene fleksibilitet og handlingsrom til å finne gode løsninger for både undervisning og praksis til det beste for sine studenter.

I perioden med stenging eller andre smitteverntiltak på grunn av koronaviruset, må også fagskolene finne andre måter å organisere undervisning, praksis og eksamen m.v.

For at de berørte fagskolene skal få til dette, har NOK-UT vedtatt en ny forskriftsregel. Det er en dispensasjonsregel slik at fagskolene kan gjøre nødvendige unntak fra akkrediteringen til den enkelte utdanningen. Fagskolene kan gjøre de endringene i undervisningsform og læringsaktiviteter m.v. som er nødvendig for å etterkomme stengevedtaket, samtidig som studentene kan oppnå læringsutbytte denne våren.

For å lette den totale arbeidsbelastningen ved fagskolene, universitetene og høyskolene i denne perioden vil jeg også gjennomgå fristene for høringer som er sendt sektoren til uttalelse og vurdere om noen av dem kan utsettes.

Mitt fremste mål i denne unntakstiden er at studentene skal kunne gjennomføre studiene i henhold til normal progresjon og – ikke minst – oppnå fastsatt læringsutbytte. Det er et mål ledelsen ved institusjonene også klart har signalisert at de deler.

Jeg kan forsikre representanten Knutsdatter Strand at jeg følger utviklingen i sektoren tett og vil vurdere nye tiltak dersom jeg ser at det er behov for det.

SPØRSMÅL NR. 1240**Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 23. mars 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

NATO-landet Tyrkias krigføring i Idlib i Syria bidrar direkte og åpenlyst til å opprettholde det en amerikansk regjeringstalsperson har kalt verdens største tilholdssted for al Qaida siden 11. september.

Har den norske regjeringen tilsluttet seg NATO-uttalelsen som støtter Tyrkia, har USAs myndigheter formelt eller uformelt kontaktet regjeringen vedrørende støtte til Tyrkia og hvis ja, hva er regjeringens svar?

BEGRUNNELSE:

28. februar møttes NATO på oppfordring fra Tyrkia for å diskutere situasjonen i Syria, der tyrkiske styrker har tatt seg inn militært, uten FN-mandat og i strid med folkeretten. Tyrkia ba i forkant av møtet om støtte fra NATO til sin krigføring mot syriske og russiske styrker i Idlib-provinsen nord i Syria.

I 2017 uttalte USAs daværende Syria-utsending Brett McGurk at Idlib er det største tilholdssted for Al Qaida i verden siden terrorangrepene mot USA 11. september 2001. Al Qaida-terroristene fra Idlib og beslektede islamistgrupper med bånd til al Qaida utgjør hovedvekten av Tyrkias bakkestyrker i Syria. Tyrkias okupasjonsstyrker og luftoperasjoner i Idlib beskytter helt åpenlyst de al Qaida-allierte gruppene i provinsen.

Tyrkias invasjon av Syria har bidratt til å forlenge krigen, skadet kampen mot IS og går spesielt hardt utover kurderne som har vært utsatt for fordrivelse og trolig krigsforbrytelser fra Tyrkia og de tyrkisk-kontrollerte islamistgruppene med bånd til al Qaida.

Etter møtet 28. februar ga NATO, ifølge NTB, full støtte til Tyrkia. NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg uttalte også at NATO-medlemmer «hele tiden ser på hva de kan gjøre for å gi ytterligere støtte til Tyrkia». 29. februar ba Rødt derfor regjeringen om redegjøre for Stortinget om hvorvidt regjeringen står inne for NATOs erklærte støtte til Erdogan-regimets krigføring i Syria, som åpenlyst bidrar til å beskytte og styrke det den amerikanske talspersonen kalte verdens største al Qaida-base.

Regjeringen har ikke svart på dette eller om den har forpliktet seg til ytterligere støtte til Tyrkias krigføring i Syria.

Det er grunn til å minne om at USA tidligere støttet islamistiske opprørsgrupper i Afghanistan, som siden skulle bli til Taliban og al-Qaida; at USAs ulovlige krig mot Irak ga al Qaida innpass i landet og bidro til opprettelsen av IS

og at NATOs krig for regimeskifte i Libya ga al Qaida og IS fotfeste der.

Det tas for gitt at den norske regjeringen kjenner til USAs vurdering fra 2017 om at Idlib i Syria er verdens største base for al Qaida og at NATO-landet Tyrkias krigføring i Syria direkte og åpenlyst styrker og beskytter al Qaidas fotfeste i Syria.

Svar:

Det ble på tyrkisk anmodning avholdt artikkel 4-konsultasjoner i NATO 28. februar. Foranledningen var angrepet mot tyrkiske styrker i Idlib-provinsen i Syria dagen før, der over 30 tyrkiske soldater skal ha mistet livet.

Det ble ikke utferdiget noen felles uttalelse fra NATOs råd etter møtet, men generalsekretæren ga en uttalelse til pressen som vektla de alliertes solidaritet og kondolanser. Fra norsk side har vi også understreket betydningen av at alle parter viser tilbakeholdenhet i bruk av militær makt, og oppfordret til å forsterke det diplomatiske arbeidet med å få på plass en umiddelbar og varig våpenhvile. Norge har også fordømt angrepene fra det syriske regimet og dets støttespillere.

Vi er i løpende kontakt både med Tyrkia, USA og andre allierte om situasjonen i Idlib. Norge støtter NATOs tiltak som skal sikre Tyrkia i den utfordrende situasjonen landet står i. Gjennom FN og humanitære partnere yter vi nødhjelp til befolkningen i Idlib.

Norge fortsetter å oppfordre alle involverte i Idlib til å vise tilbakeholdenhet og arbeide for å få til en varig løsning og våpenhvile. Vi er svært bekymret over den humanitære situasjonen i Idlib-provinsen. Alle parter må sikre at humanitær hjelp kommer frem til sivilbefolkningen.

SPØRSMÅL NR. 1241**Innlevert 13. mars 2020 av stortingsrepresentant Jan Bøhler****Besvart 23. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Når både skolene og alle fritids- og idrettstilbud for barn og unge er stengt, fører det til fare for at de noen steder blir hengende ute i store grupper. Dette kan innebære fare for økt spredning av korona-smitte og at det skjer flere skadelige hendelser blant unge som kjeder seg.

Fins det egnede hjemler i smittevernloven eller andre lover som myndighetene for å forebygge smittespredning kan bruke til å bestemme at unge under en viss alder nektes å oppholde seg ute etter et nærmere bestemt tidspunkt, og hvis dette ikke fins, mener statsråden det kan være behov for en slik lovhjemmel?

BEGRUNNELSE:

Når alle fritidsklubber, idrettslag, biblioteker og andre aktiviteter forsvinner, blir det fort til at flere unge samles ute. Allerede etter den første kvelden med stengte tilbud har jeg fått høre om steder der det har vært store ansamlinger av barn og unge utover kvelden. De skal ikke på skolen dagen etter og har desto mer tid og lyst på å finne på noe.

De aller fleste tiltakene som vanligvis forebygger at det skjer noe uheldig, er stengt ned. Så vidt jeg forstår gjelder det også de utegående team'ene som ellers jobber med å oppsøke ungdom som henger ute. Når de unge ikke har noen åpne tilbud og heller ingen voksne der som er rundt og kan prate med dem, fører det til flere problemer:

1. Større risiko for smittespredning fordi barn og unge som henger sammen fort glemmer reglene om å holde avstand og ikke ha fysisk nærkontakt.

2. Økt fare for konflikter og alvorlige hendelser når mange unge blir hengende rundt uten noe å gjøre. Allerede første kvelden hadde vi eksempler på det, som politi og andre har fortalt meg om.

3. Mer spillerom for kriminelle som vil rekruttere unge til gjenger og narkotikasalg, fordi fritidstilbud og oppsøkende tjenester som ellers forebygger dette, er borte.

Jeg forstår godt at bydeler, kommune og stat ikke har rukket å vurdere alle konsekvenser av de raske stenge-tiltakene som kom på torsdag. Men jeg er bekymret for at vi etter hvert vil få mer av det vi så noe av allerede første kvelden. Når dagene og ukene går er det klart vi kan få flere rastløse og aktive unge som savner sine vanlige aktiviteter, og blir hengende mer og mer ute.

Vi bør følge med på dette og forberede oss så godt vi kan på å sette inn tiltak. Jeg mener det er viktig at de i kommune og bydeler som har ansvaret for oppsøkende

arbeid blant barn og unge vurderer hvordan de skal ivareta dette framover. Fordi alt annet er stengt trengs de som følger med på utemiljøet mer enn noensinne. Ressursene her burde trappes opp når man nå sparer på andre områder.

Jeg mener også at vi på samme måte som vi forbyr at mange folk samles på møter og arrangementer, bør se på hva vi har av hjemler for å unngå store ansamlinger av ungdom. Dette høres nok dramatisk ut i dag, men kan i ettertid fortone seg som helt nødvendig.

Svar:

Korona-epidemien er definert som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom. Dette medfører at flere bestemmelser i smittevernloven kommer til anvendelse. Flere kommuner har den siste tiden vedtatt egne regler med hjemmel i smittevernloven. I tillegg gir smittevernloven § 7-12 adgang for Kongen til å fastsette regler med lovgivningsmessig innhold for å trygge folkehelsen og verne befolkningen når et utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom kan true eller truer folkehelsen og det på grunn av disse forholdene er fare ved opphold i tid. Denne bestemmelsen er benyttet til å fastsette flere forskrifter den siste tiden, blant annet karanteneforskriftene. Etter min vurdering har smittevernloven tilstrekkelige hjemler dersom det skulle vise seg et behov for en regulering slik representanten Bøhler viser til.

Smittevernloven har til formål å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer ved å forebygge dem og motvirke at de overføres i befolkningen, samt motvirke at slike sykdommer føres inn i Norge eller føres ut av Norge til andre land. Loven skal sikre at helsemyndighetene og andre myndigheter kan sette i verk nødvendige smitteverntiltak og at myndighetene samordner sin virksomhet i smittevernarbeidet. Loven er også en rettsikkerhetslov som skal ivareta rettssikkerheten til den enkelte som blir omfattet av smitteverntiltak. Det er i utgangspunktet kommunestyret i den enkelte kommune som har myndighet til å fatte vedtak om smitteverntiltak. I tillegg har Helsedirektoratet utvidete fullmakter til anvendelse for å kunne iverksette tiltak som gjelder for hele eller deler av landet.

Jeg vil også påpeke at det av smittevernloven § 1-5 fremgår grunnleggende krav som skal vurderes ved iverksetting av smitteverntiltak. I forarbeidene til bestemmelsen utdypes disse kravene. Her fremgår det at ved vurdering av om smitteverntiltak skal settes i verk er

utgangspunktet at smitteverntiltak skal baseres på frivillighet, men at det likevel er adgang til å gjøre unntak fra frivillighet dersom det er hjemmel til det. Videre stilles det krav til at det konkrete tiltaket som et minimum skal være relevant for den aktuelle sykdommen etter en medisinsk faglig vurdering. Det stilles også krav om at tiltaket skal fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering, noe som innebærer at tiltaket ikke skal medføre unødvendig ulem-

pe eller skade for den eller de tiltaket retter seg mot. Nyten av tiltaket må veies opp mot den belastning tiltaket medfører. Videre må tiltaket være nødvendig av hensyn til smittevernet, noe som betyr at tiltaket må være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning av den aktuelle sykdommen. Kravene til helhetsvurdering og vurdering av nødvendighet vil i de fleste praktiske tilfeller utgjøre en forholdsmessighetsvurdering.

SPØRSMÅL NR. 1242

Innlevert 14. mars 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 25. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for hvilke planer Helse Møre og Romsdal har om å selge bygningsmassen ved Kristiansund sjukehus?

BEGRUNNELSE:

Det er planlagt å etablere et distriktsmedisinsk senter (DMS) i bygningsmassen som i dag huser Kristiansund sjukehus. I forprosjektrapporten for Sjukehuset Nordmøre og Romsdal (SNR) anslås det at DMS-et vil ha behov for 5500 kvadratmeter av sykehusbyggets totale areal på rundt 22.000 kvadratmeter.

På grunn av de økonomiske vanskelighetene til Helse Møre og Romsdal er byggeplanene på Hjelset foreløpig redusert fra drøyt 70.000 til 55.000 kvadratmeter. 26. februar holdt lederen av prosjektstyret for SNR en orientering for helseforetakets styre om de reduserte byggeplanene. Han uttalte at «potensialet for ytterligere reduksjon er til stede». Videre uttalte han at tjenestetilbudet i Kristiansund skal konkretiseres, og at bygningsmassen skal avhendes.

De økonomiske forutsetningene for å bygge sykehuset på Hjelset er ikke oppfylt. Det er grunn til å frykte at krympingen av byggeprosjektet kommer til å gi et dårligere pasienttilbud enn man antok da sykehuset ble vedtatt. Det er fare for at det bygges et sykehus som er underdimensjonert fra dag én, slik man blant annet har sett på Kalnes og i Kirkenes. Dersom prosjektet må nedskaleres ytterligere, er det dessuten grunn til å frykte at det får konsekvenser for hvilke funksjoner man har plass til. Det bør også bemerkes at det er en økende politisk oppslutning om å opprettholde fødeavdeling og nødvendig tilhørende akuttfunksjoner i Kristiansund også på lang sikt.

I sum kan det bety at Helse Møre og Romsdal vil trenge større arealer i Kristiansund enn man tidligere har antatt. På den bakgrunnen virker det uklokt å gjøre en forhastet beslutning om å selge bygningsmassen i Kristiansund. Statsråden bes derfor om å svare på hvilke planer Helse Møre og Romsdal har om å selge eiendomsmassen, blant annet når det gjelder tidshorisont, forventet salgsinntekt og hvem man anser som aktuelle kjøpere.

Svar:

Planleggingen av nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal har pågått over en lang periode og innebærer utbygging av et felles akutt sykehus på Hjelset og et distriktsmedisinsk senter (DMS) i Kristiansund. Disse planene ligger fast og Helse Midt-Norge og Helse Møre og Romsdal har ansvar for at planleggingen skjer i tråd med deres sørge-for ansvar og at investeringer og framtidig drift kan håndteres innenfor egen økonomi. Helse Midt-Norge har vedtatt at DMS et i Kristiansund skal etableres med en ombygging av eksisterende sykehus i Kristiansund og skal inneholde dagkirurgi, i tillegg til poliklinisk aktivitet og dagbehandling. Ved beslutningen om å etablere DMS i eksisterende sykehuslokaler i Kristiansund, er det lagt til rette for samlokalisering med det planlagte kommunale helseinnovasjonssenteret og ev. andre kommunale tjenester. Det er igangsatt et felles prosjekt mellom Helse Møre og Romsdal, Kristiansund kommune og ORKide – Nordmøre Regionråd som samarbeider om å utvikle tjenestetilbudet i DMS Kristiansund. Som representanten Toppe viser til så jobbes det nå med å konkretisere tjenesteinnholdet i Kristiansund. Så vidt departementet er kjent med foreligger det pr dags dato ingen beslutninger knyttet til avhending av bygningsmassen av Kristiansund sykehus og departe-

mentet har ikke kjennskap til de videre planene i saken. Normalt ville departementet innhentet informasjon fra Helse Midt-Norge for å kunne besvare spørsmålet på en best mulig måte. Jeg ber om forståelse for at vi i den situasjonen vi står i nå ikke finner det riktig å be om at denne

typen henvendelser prioriteres. Jeg har derfor ikke ytterligere informasjon om denne saken nå. Spørsmålsstiller er selvfølgelig velkommen til å stille spørsmål på nytt når situasjonen er mer avklart.

SPØRSMÅL NR. 1243

Innlevert 14. mars 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 20. mars 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Har Nav nok kapasitet og ressurser til å håndtere situasjon med saksbehandling og utbetalinger i forbindelse med korona-viruset?

BEGRUNNELSE:

Norske bedrifter står overfor en svært krevende situasjon i forbindelse med korona-viruset. Vi har fått tilbakemelding om at bedrifter allerede har varslet oppsigelser og permitteringer av ansatte. Mange bedrifter mangler folk på jobb enten grunnet sykdom, karantene, isolasjon eller fordi foreldrene må være hjemme med barna på grunn av stengte skoler og barnehager. Dette fører til at langt flere enn vanlig vil trenge kontakt med og bistand fra Nav. I en situasjon der det er så mye usikkerhet knyttet til rettigheter og inntekter kan presset på Nav potensielt bli enormt stort. Med den store usikkerheten som råder er det viktig at innbyggerne opplever at kontakten med Nav går effektivt, smidig og at utbetalinger kommer som de skal.

Svar:

Det er ingen tvil om at antall søknader og henvendelser til Nav nå øker kraftig. Dette er en helt uvanlig situasjon. Jeg kan forsikre om at pengene vil bli utbetalt, men noen av de nye ordningene som Stortinget vedtok 16. mars vil det ta tid å få på plass. Jeg vil understreke at det derfor må prioriteres.

Jeg vil selvfølgelig følge opp Stortingets vedtak, men vi må prioritere det som er viktigst først. Det innebærer å sikre at permitteringsordningene kommer på plass, og å sikre at de som er avhengig av utbetalinger fra Nav, får de pengene de har krav på.

Nav gjør sitt ytterste i denne vanskelige situasjonen, og de har startet planleggingen av hvordan de nye tiltakene skal gjennomføres. Det er en stor utfordring at det tro-

lig kommer til å bli en enorm økning i antall søknader til Nav, samtidig som også Nav vil oppleve at egne fraværstall øker.

I første omgang har etaten håndtert det store trykket gjennom å nedprioritere noen oppgaver, omprioritere ressurser og bruke overtid.

For det andre vil det, gitt regelverksendringene, være store behov for systemutvikling, et behov som delvis må skje gjennom innleie av konsulenter, innkjøp av noe utstyr og bruk av intern fagkompetanse.

Regjeringen har fremmet forslag om økte bevilgninger til Nav. Regjeringen har videre varslet at den vil følge opp med nye forslag til bevilgningsøkninger.

SPØRSMÅL NR. 1244**Innlevert 15. mars 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 23. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva gjør helseministeren for å avlaste de pårørende til eldre og hjelpetrequende, når både lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester uteblir fra kommunen?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har blitt gjort oppmerksom på at det i enkelte kommuner er fortvilte pårørende, fordi kommunen har stengt ned dagtilbud for hjemmeboende med demens. Dette tilbudet ble fra i år en lovpålagt oppgave for kommunen. Det skaper store utfordringer for pårørende, hvor mange allerede er i en krevende situasjon med barn hjemme fra skole og barnehage. Spørsmålsstiller forutsetter at det arbeides med å løse denne utfordringen, og ber om en utdypning fra statsråden på dette.

Pårørende utgjør i dag nesten like mange årsverk som i de kommunale omsorgstjenestene, beregnet til å utgjøre 136 000 årsverk. Korona-pandemien vil trolig sette mange av dem i en svært vanskelig situasjon. Undertegnede er bekymret for at kommunen ikke har oversikt over hjemmeboende eldre og pleietrequende mennesker, som vil ha behov for mer hjelp av kommunen dersom pårørende

blir satt i karantene eller selv blir syke. Mange eldre bor i dag hjemme uten å få omsorgstjenester fra det offentlige, og er helt avhengig av pårørendes innsats for å klare seg i hverdagen.

Svar:

Pårørende står for en betydelig innsats i den kommunale hjemmetjenesten. Nå er vi i en situasjon der kommunene må se nærmere på bruk av sine ressurser og muligheter for omdisponeringer av tilgjengelig personell. Dette kan i mange tilfeller sette pårørende i en vanskelig situasjon. Jeg har derfor gitt Helsedirektoratet i oppdrag snarlig å vurdere råd til kommunene om pårørendes rolle og involvering i de kommunale hjemmetjenestene.

Når det gjelder den videre oppfølging av pårørende ville vi normalt innhentet informasjon fra Helsedirektoratet for å kunne besvare dette spørsmålet på en best mulig måte. Jeg ber om forståelse for at vi i den situasjonen vi står i nå knyttet til koronaviruset ikke finner det riktig å be om at denne typen henvendelser prioriteres. Spørsmålsstiller er selvfølgelig velkommen til å stille spørsmål på nytt når situasjonen er mer avklart.

SPØRSMÅL NR. 1245**Innlevert 16. mars 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 24. mars 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at dagligvarebutikker kan tillates å holde sitt hovedareal åpent på søndager i denne utfordrende tiden?

BEGRUNNELSE:

Søndag 15 mars kan vi lese at flere butikksjefer har valgt å holde sin hovedbutikk åpen på søndagen, av hensyn til kundenes sikkerhet.

For å unngå smitte har enkelte butikker derfor ikke tatt hensyn til at matbutikker må være under

hundre kvadrat. Se sak her: https://www.nrk.no/trondelag/rema-apner-na-sine-store-butikker-pa-sondager-1.14945483?fbclid=IwAR2cr4EUrsAC0pVc7hloqL-qG23OTfSD-mmmgGT4PwDA9t3Z7Jyp_zGUJzKQ

Dette bør klarlegges snarlig slik at kjøpmennene kan planlegge de kommende søndagene.

Svar:

Jeg er opptatt av å sikre tilgang på mat og at verken ansatte eller kunder i butikkene blir smittet. Heldigvis ser vi at folk ikke hamstrer lenger, og når de ansatte i butikkene nå

har en særlig stor belastning, mener jeg det ikke er grunn til generell åpning for søndagsåpne butikker.

Helligdagsfredloven § 5 gir fylkesmannen fullmakt til gi dispensasjon fra åpningstidsbegrensningene etter søknad. Vilkåret "særlige grunner" ble tatt inn i loven i 2003, som en innstramming av adgangen til å gjøre unntak. Forarbeidene omtaler ikke hensyn som smittevern og forsyningssikkerhet, men vilkåret "særlige grunner" avskjærer i seg selv ikke at slike hensyn kan gi grunnlag for dispensasjon.

Når det gjelder forsyningssikkerheten - at folk kan få tak i det de trenger - mener jeg er det per i dag ikke grunnlag for å si at det er en forsyningskrise. De fleste innbyggere vil ha mulighet i løpet av ukens seks alminnelige handle dager til å få tak i nok mat til å holde gjennom helgen. Når det gjelder søndagsåpne butikker som et smittebegrensningstiltak, ved at handelen spres utover i tid slik at det blir færre personer i butikkene samtidig, må de ønskede positive virkningene veies mot hensynet til blant annet ansattes hvile, renhold, rydding og etterfylling av varer. Også andre tiltak kan bidra til smittebegrensning, som for eksempel begrensninger i antall kunder som får adgang til butikken samtidig, samt hygienetiltak. Dette ser vi også at butikken tar ansvar for.

Enkelte Rema 1000-butikker holdt søndag 15. mars åpent uten at loven eller dispensasjonsmyndigheten gav dem lov til det. Jeg velger å tro at Rema 1000 handlet med de beste intensjoner, dvs. med ønske om å ta samfunnsansvar i en krevende situasjon.

Samtidig skal Rema 1000 og andre butikker og matvarekjeder, innrette seg etter gjeldende lovgivning. Jeg vil også gjøre oppmerksom på at den som søker om dispensasjon fra helligdagsfredloven, må representere dem det søkes om unntak for. Dette innebærer at en søknad fra en enkelt butikk i ett fylke ikke kan være grunnlag for å dispensere for alle dagligvarebutikker i fylket. Hverken fylkesmannen eller departementet har anledning til å gi generelle dispensasjoner.

Jeg har tillit til at arbeidsgivere og arbeidstakere i varehandelen samarbeider, blant annet gjennom verneombudene, for å ivareta forbrukerne og de ansatte i denne krevende situasjonen.

Jeg mener videre at det for tiden ikke er grunnlag for å gjøre unntak fra helligdagsfredlovens regler om søndagshandel som følge av koronapandemien. Dersom situasjonen skulle endre seg vesentlig, vil den skjønnsmessige hjemmelen i § 5 i helligdagsfredsloven kunne anvendes til å gi unntak i enkelttilfeller, dersom fylkesmannen finner det nødvendig og velbegrunnet.

SPØRSMÅL NR. 1246

Innlevert 16. mars 2020 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 23. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil ministeren hjelpe alvorlig syk norsk pasient i utlandet som nektes innreise fordi Ahus ikke ville ta imot pasienten?

BEGRUNNELSE:

En alvorlig syk norsk statsborger bosatt i Thailand med norsk pass og frivillig medlemskap i folketrygden ble i helgen lørdag nektet adgang på bestilt helsetransport Bangkok-Thailand grunnet at Ahus ikke ville ta imot pasienten ved ankomst. Han ble heller ikke tilbudt plass på annet sykehus i Norge. Reisen var godkjent av sykehuset i Thailand og Thai Airways sin lege. Båretransporten var bestilt. Det var den norske legen som skulle følge pasienten på reisen hjem som fikk beskjedet på flyplassen. Flyet dro til Norge med tom båre. Pasienten er tilbake på det private

thailandske sykehuset. Utgiftene stiger i takt med familiens desperasjon om å få mannen til Norge.

Spørsmålet er hva ministerne vil foreta seg for å hjelpe mannen til utredning på et Norsk sykehus og lette familiens enorme påkjenning både emosjonelt og økonomisk.

Svar:

Jeg er ikke kjent med hva som er bakgrunnen for at Akershus universitetssykehus HF ikke vil ta imot denne pasienten.

Det følger av spesialisthelsetjenesteloven at folketrygden skal dekke behandlingsutgifter i Norge for pasienter som ikke har bosted i Norge dersom vedkommende er medlem av folketrygdloven.

Jeg ber om forståelse for at jeg i den nåværende situasjonen ikke kan innhente informasjon fra de regionale

helseforetakene om hvordan sykehusene håndterer hen-

vendelser fra syke norske statsborgere som er bosatt i utlandet, og som nå ønsker å returnere til Norge.

SPØRSMÅL NR. 1247

Innlevert 16. mars 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 23. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Ser helseministeren behovet for å sørge for tilstrekkelig kapasitet til å håndtere et massivt coronautbrudd, og vil ministeren i så fall se på muligheten for å kunne etablere et beredskap- og avlastningscenter på Haslemoen i Våler kommune?

BEGRUNNELSE:

Norge opplever i disse dager den største og mest alvorlige krisen i nyere tid. Norske myndigheter har ikke innført mer omfattende sikkerhetstiltak siden 2.verdenskrig.

Coronapandemien sprer seg med ukjent styrke og dessverre kan flere tusen bli smittet og flere vil bli alvorlig syke. I den forbindelse er det avgjørende viktig at vi som samfunn har tilstrekkelig kapasitet både i helsevesenet, men også samfunnet for øvrig, til å kunne ta forsvarlig vare på det norske folk.

Heldigvis har vi flere muligheter til ekstra kapasitet for å avlaste bl.a. helsevesenet og kommuner. Tidligere militærleire har stor kapasitet, både når det gjelder overnatting, bespising og i tillegg har de egne sykestuer.

I Kina bygde de nytt sykehus med plass til 1 000 pasienter på 10 dager. I Norge klarer vi dessverre ikke bygge nye sykehus så raskt, men tidligere militærleirer som Haslemoen, i Våler kommune i Hedmark, kan være klar til bruk i løpet av max 10 dager med kapasitet til å betjene mer enn 1000 personer, innenfor ett eget lukket område.

Forsvaret selv sier de kan bistå med karanteneinfrastruktur både i garnisonene, men også ved å etablere egne forlegningsplasser i telt eller ved å utløse avtaler med sivile leverandører som på kort sikt kan benyttes for karantene og behandling. (Ref: Generalløytnant Rune Jakobsen)

Vi får håpe at vi ikke får bruk for slik ekstra kapasitet, men det er avgjørende viktig at vi nå som vi fortsatt har tid og mulighet bygger opp tilstrekkelig kapasitet i tilfelle vi skulle trenge det.

Svar:

Jeg takker for innspillet til håndtering av den alvorlige situasjonen landet er i. Jeg har videreformidlet ditt forslag til Helsedirektoratet slik at de kan ta det med i sitt samarbeid med Forsvaret. Helsedirektoratet har fått fullmakter til å koordinere helsesektorens innsats og treffe beslutninger om tiltak i denne saken. Jeg viser til min redegjørelse for Stortinget 10. mars 2020 om norske tiltak for å møte koronavirusutbruddet. Jeg kom i min redegjørelse inn på intensivkapasitet ved norske sykehus. Jeg har innhentet ny og oppdatert informasjon fra Helsedirektoratet om intensivkapasitet i helsetjenesten, og vil videreformidle denne informasjonen til Stortinget. Helsedirektoratet og de regionale helseforetakene arbeider for å kunne mobilisere intensivkapasiteten til det maksimale hvis det blir nødvendig. Alt vi nå gjør for å hindre smittespredning har samtidig som mål å unngå å komme i en situasjon der det blir nødvendig. Opplysningene om intensivkapasitet i min redegjørelse til Stortinget var basert på innspill fra Helsedirektoratet. Helsedirektoratets tall bygget på en rapport fra de regionale helseforetakene fra 2019. Her rapporteres det 248 intensivplasser og 559 intermedieærplasser (til sammen 807). I tillegg har Helsedirektoratet gjort anslag over hva som kan være mulig å etablere av kapasitet for å behandle kritisk syke i en ekstrem situasjon hvor all kapasitet er mobilisert for en kort periode. I en slik situasjon vil all tilgjengelig kapasitet i hele helsetjenesten og andre sektorer kunne benyttes. Dette anslaget var på 1200-1400 plasser.

De regionale helseforetakene har per mars 2020 gjort en ny opptelling av intensivkapasitet. Ny kartlegging og opptelling viser at det i dag er til sammen 289 etablerte intensivplasser i helseforetakene. I tillegg har helseforetakene planer for utvidelse til 742 intensivplasser. Hvis helsetjenesten i en ekstrem situasjon tar i bruk alt tilgjengelig utstyr og personell, rapporterer de regionale helseforetakene at de i en unntakssituasjon kan mobilisere 925 intensivplasser. I tillegg til dette finnes det kompetanse og utstyr hos blant annet private helsetilbydere og også i an-

dre sektorer (for eksempel i Forsvaret). Helsedirektoratet

kartlegger nå utstyr og personell for behandling av kritisk syke som finnes utenfor de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 1248

Innlevert 16. mars 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 23. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren sikre at sædprøven fra en 42 år gammel kvinnes avdøde ektemann ikke destrueres i påvente av endringer i bioteknologiloven i Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller forventer at statsråden er kjent med problemstillingen med saken til kvinnen som ønsker å få barn med sin avdøde ektemann.

Fremskrittspartiet har til hensikt å endre bioteknologiloven slik at helsepersonell får nødvendig lovhjælp til å utlevere den nedfryste sædprøven, og gi kvinnen tilgang til assistert befruktning her i Norge.

Spørsmålsstiller er bekymret for at sykehuset i mellomtiden vil destruere denne prøven, og ønsker en bekræftelse fra statsråden på at dette ikke vil gjøres, i påvente av endringer i bioteknologiloven i Stortinget.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at et fyllestgjørende svar på ditt spørsmål krever at informasjon innhentes fra det regionale helseforetaket. Jeg ber om forståelse for at i den nåværende situasjon kan hverken departementet eller det regionale helseforetaket gå inn i dette nå.

Jeg viser derfor til det svaret jeg gav stortingsrepresentant Hadia Tajik 20. desember i fjor:

”Bioteknologiloven inneholder et forbud mot å utlevere sæd for bruk til assistert befruktning etter givers død. Loven sier ikke noe om videre lagring etter sædgivers død.

Det er med andre ord opp til helseforetakene og de private sykehusene hvordan lagring praktiseres.

Jeg er kjent med at Oslo Universitetssykehus ikke vil destruere prøver i den nærmeste fremtid. Dersom det er personer dette er aktuelt for nå der sæden er lagret ved andre klinikker, kan disse henvende seg til den aktuelle klinikken og be om at klinikken avventer Stortingets behandling før ev. destruksjon. Loven åpner som kjent opp for å vente med å destruere slike prøver.”

SPØRSMÅL NR. 1249

Innlevert 17. mars 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 24. mars 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hvilke forbedringer av ordninger og tilskudd ønsker mat- og landbruksministeren å sette inn for å sikre matproduksjonen med nok innenlands arbeidsfolk og avløsere i den tiden med usikkerhet rundt coronasmitte?

BEGRUNNELSE:

Nok, trygg mat er helt avgjørende for vår sikkerhet. Matproduksjonen og selvforsyningen i Norge må forsterkes. På grunn av fornuftige reiserestriksjoner som er iverksatt for å begrense smitte, vil sesongarbeidere som vanligvis utgjør en stor del av arbeidskrafta innenfor flere produksjoner i jordbruket, trolig utebli i den nært forestående

produksjonssesongen. For å opprettholde avgjørende matproduksjon under krisa, vil det derfor trolig bli behov for mer innenlands arbeidskraft innen jordbrukssektoren enn hva som er vanlig i et normalår. Beredskapen må ta høyde for at flere bønder innenfor husdyrproduksjoner kan bli syke eller bli sittende i karantene. Dette skjer samtidig som det blant annet er nært forestående lamming. Det skal plantes, sås og settes grønnsaker og poteter veldig snart. Derfor må tiltakene komme raskt og sikre nok folk med norske lønns- og arbeidsvilkår.

Svar:

Jordbruket står overfor store utfordringer med å skaffe stabil og kompetent arbeidskraft. Det er særlig grøntsektoren, med store sesongmessige variasjoner i arbeidskraftbehovet, som vil kunne komme i en krevende situasjon. Denne sektoren henter normalt flere tusen sesongarbeidere, særlig fra Baltikum og Asia.

Arbeids- og sosialdepartementet arbeider nå med en endring i utlendingsforskriften som gjør at utenlandske arbeidstakere som allerede er i Norge kan få forlenget oppholdstillatelse. Denne endringen er svært viktig for landbruket og åpner opp for at flere hundre arbeidere,

som allerede er i landet og som ønsker å forlenge oppholdet, kan få forlenget oppholdstillatelsen sin i Norge. Det vil avhjelpe akutte problemer hos enkelte produsenter. Endringen skal legge til rette for at sesongarbeidere som er i Norge under Covid-19 pandemien, kan få fornyet oppholdstillatelse og oppholde seg i Norge i mer enn seks måneder sammenhengende. Arbeids- og sosialdepartementet tar sikte på at endringene blir vedtatt i begynnelsen av denne uka (uke 13).

I tillegg til å beholde utenlandske arbeidstakere som allerede er her, arbeider regjeringen også med å legge bedre til rette for bruk av ledig norsk arbeidskraft. En rekke norske arbeidstakere er permittert, og man må se nærmere på om det kan legges til rette for at disse kan ta annet arbeid i permitteringsperioden, tilsvarende også for norske studenter og pensjonister.

Mangel på arbeidskraft i landbruket har høy prioritet, og problemene må løses raskt. Landbruket står nå foran en arbeidsintensiv periode, og det haster med å finne gode løsninger for å få nok arbeidskraft med rett kompetanse. Jeg arbeider nært sammen med næringen og flere departementer for å finne gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1250

Innlevert 17. mars 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 24. mars 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Vil statsråden tilrettelegge for et regelverk som sikrer at alle norske kjøttbedrifter kan konkurrere på like villkår om leveranser av norsk kjøtt til norsk sokkel, eller ser statsråden det som naturlig enkeltbedrifter prioriteres fremfor andre?

BEGRUNNELSE:

Jeg takker for positivt og konstruktivt svar tidligere om å se på mulighet for mer norsk kjøtt til arbeidsfolk på norsk sokkel. På bakgrunn av svar fra statsråden tillater jeg meg å følge opp med ett nytt spørsmål. Dette er en stor sak for våre norske kjøttprodusenter og ikke minst for den norske bonde.

Svar:

Jeg viser til mitt tidligere svar av 11. mars 2020 om økt bruk av norsk kjøtt på sokkelen. Min vurdering er at det må være opp til landbruket og matindustrien å sette seg sammen med oljebransjen for å finne en løsning om bruk av norsk kjøtt på norsk sokkel, til beste både for oljearbeiderne, norsk matproduksjon og for miljøet.

Det kan ikke være norske myndigheter som skal peke ut hvilke bedrifter som skal handle med operatørene på kontinentalsockelen, dette må være opp til bransjen selv å bestemme. Ulike bedrifter kan ha ulike interesser og ulike forutsetninger. Ettersom oljeinstallasjonene på sokkelen allerede i stor grad baserer sin forsyning av meieri-varer og egg på norske produkter, mener jeg at det burde være mulig å oppnå en målsetting om at mest mulig av kjøttvarene også er produsert i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1251**Innlevert 17. mars 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 20. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I den situasjonen landet nå befinner seg i, er mange mennesker i karantene og generelt forsiktige med å gå ut der folk møtes, f.eks. i butikker. Kapasiteten til mange av de tradisjonelle matbringertjenestene nå er sprengt. Staten innehar en stor kapasitet på dette området, nemlig Posten. Postens bud kan utgjøre en stor ressurs for husstandene.

Vil statsråden nå vurdere om Posten nå kan få nye oppgaver, med f.eks. henting og bringing av mat og medisiner, i den helt spesielle situasjonen vi nå er inne i?

BEGRUNNELSE:

Jeg vil vise til det forslaget SV fremmet i Stortinget tidligere om å gi Posten nye oppgaver:

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=74655>

Vi ønsket da å sette ned et utvalg som skulle se på nye oppgaver til Posten, men forslaget ble da stemt ned av fler-

tallet. Nå har vi imidlertid en helt, ny og akutt situasjon som gjør spørsmålet svært relevant.

Svar:

Jeg ser at Posten kan fylle en rolle i den situasjonen Norge nå er oppe i. Posten har også selv gitt uttrykk for at de er både positive og klare til å påta seg nye oppgaver knyttet til det som er deres kjernevirksomhet, levering av post, pakker og gods.

Posten har dessuten gjort det enklere og billigere for folk med hjemmekontor å sende brev og småpakker fra egen postkasse, slik at det ikke lenger er like nødvendig å oppsøke et postkontor eller post i butikk.

Hjemleveringstjenester av mat og pakker er tjenester som flere selskaper tilbyr. Jeg føler meg trygg på at både Posten og andre bedrifter i dette markedet vil utføre de oppdrag som privatpersoner, bedrifter og staten etter-spør.

Jeg vil i tiden fremover følge med på om situasjonen tilsier at det blir behov for at staten kjøper denne typen tjenester.

SPØRSMÅL NR. 1252**Innlevert 18. mars 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 31. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Sosialistisk Venstreparti støtter de svært inngripende smitteverntiltakene som regjeringen har innført. Norsk Forbund for Utviklingshemmede rapporterer om mennesker med utviklingshemming som ikke er smittet, men som i praksis er isolert i leilighetene sine i bofellesskapene, uten kontakt verken med foreldre, venner eller andre som de bor sammen med. Smitteverneksperter mener at smittesituasjonen kan vedvare i måneder og kanskje mer enn ett år.

Har regjeringen planer som sikrer at mennesker med utviklingshemming ikke skal bli sittende i isolasjon og hvordan mennesker med utviklingshemming også skal

kunne få sine nødvendige tjenester også i en vedvarende smittebegrensningssituasjon?

Svar:

Det er en krevende situasjon vi nå befinner oss i, både i Norge og i resten av verden og jeg forstår at mange utviklingshemmede nå kan ha det ekstra vanskelig.

Tiltakene for å beskytte risikogrupperne mot korona-smitte, kan innebære endringer i tjenestetilbudet. Jeg har derfor bedt Helsedirektoratet vurdere hvordan pasienter/brukere i den kommunale hjemmetjenesten skal ivaretas under den pågående situasjonen med koro-

navirus og påpekt at det er behov for vurderinger knyttet til særlig sårbare grupper, deriblant personer med utviklingshemming.

Helsedirektoratet har med bakgrunn i dette utviklet råd og anbefalinger til kommunene. Her fremkommer det bl.a. at kommunen må sørge for forsvarlige tjenester og ivareta hjemmeboende personer og deres pårørende, som særlig rammes av kommunens reduserte tjenester og tilbud som følge av kapasitetsutfordringer og/eller smittevernstiltak under covid-19-epidemien.

Kommunen må ta et særlig ansvar for å ivareta hjemmboende tjenestemottakere når de på grunn av nedsatt kognitiv og/eller fysisk funksjonsevne ikke selv er i stand til å oppsøke nødvendig hjelp og omsorg, og forholde seg til myndighetenes informasjon og råd. Det betyr at kommunen må ha oversikt over hjemmeboende, sårbare tje-

nestemottakere og deres pårørende som rammes av reduserte tjenester og tilbud. Kommunen skal sikre forsvarlig helsehjelp og planlegge for nødvendig hjelp ved sykdom hos pårørende. Videre bør kommunen følge med på konsekvenser av begrenset oppfølging og legge til rette for å kunne fange opp sårbare, aleneboende personer uten tjenester når behov oppstår.

Når det gjelder den videre oppfølging av mennesker med utviklingshemming ville vi normalt innhentet informasjon fra Helsedirektoratet for å kunne besvare dette spørsmålet på en best mulig måte. Jeg ber om forståelse for at vi i den situasjonen vi står i nå knyttet til koronaviruset ikke finner det riktig å be om at denne typen henvendelser prioriteres. Spørsmålsstiller er selvfølgelig velkommen til å stille spørsmål på nytt når situasjonen er mer avklart.

SPØRSMÅL NR. 1253

Innlevert 18. mars 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani

Besvart 26. mars 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å sikre at de sårbare flyktningene i overfylte leire i Hellas ikke blir glemt av verdenssamfunnet nå i disse tider preget av krise i Norge og verden?

BEGRUNNELSE:

Her hjemme og i resten av Europa er det krisen som følge av spredningen av covid-19 viruset som er i fokus nå. Vi er i gang med en storstilt nasjonal dugnad for å verne om de mest sårbare i samfunnet vårt. Vi må likevel ikke glemme at det også utenfor våre landegrenser er grupper som er særlig utsatt i denne situasjonen, og som er helt avhengige av at verdenssamfunnet stiller opp for dem.

Jeg stilte den 19.02.2020 skriftlig spørsmål til statsråd Monica Mæland om hva Norge har bidratt med for den humanitære situasjonen i Moria-leiren, og hvilke nye initiativ regjeringen vil ta for å forbedre den humanitære situasjonen. Jeg var ikke tilfreds med svaret jeg fikk fra statsråden den gangen. Det var ingenting som vitnet om at regjeringen ønsket å øke sin innsats.

I etterkant av dette kom problemstillingen høyt på agendaen i EU, og det ble gjennomført flere møter med mål om å enes om en felles løsning. Saken havnet imidlertid raskt i bakgrunnen da koronoakrisen slo innover Eu-

ropa. Ingen løsning ble funnet, og situasjonen er nå verre enn noen sinne.

Vi vet at det trolig bare er et tidsspørsmål før korona-epidemien sprer seg til de overfylte leirene på de greske øyene. Med elendige hygiene og sanitærforhold, og et nærmest ikke-eksisterende helsetilbud fra før, vil konsekvensene kunne bli katastrofale.

Situasjonen krever umiddelbar innsats fra det internasjonale samfunn, og vi mener Norge må bidra for å hindre denne varslede katastrofen.

Svar:

Vinterens økning i strømmen av flyktninger og migranter til Hellas har satt det greske asylsystemet under press. Det er ikke tvil om at situasjonen i migrantleirene er krevende og de humanitære forholdene på øyene er svært vanskelige. Jeg deler representantens bekymring for at situasjonen for flyktninger og migranter i leirene på de greske øyene kan bli forverret som resultat av Covid-19 pandemien.

Greske myndigheter har overført et betydelig antall asylsøkere fra øyene til fastlandet, men ankomsttallene har vært så høye at kapasiteten er sprengt. Dette skyldes kombinasjonen av det økte antallet migranter og den manglende kapasiteten i det greske mottaks- og asylbehandlingssystemet. Norge bistår greske myndigheter,

både gjennom EØS-midlene og ved å tilby hjelp gjennom EUs sivile beskyttelsesmekanisme. Fra 2012-2024 vil Norge gjennom EØS-midlene ha bidratt med totalt 57 millioner euro til håndtering av asylsøkere og migranter i Hellas. Norske midler går dels til greske myndigheter, og dels til internasjonale organisasjoner som UNHCR, IOM og Flyktninghjelpen. En stor del av den norske støtten går til sårbare grupper av migranter, som enslige mindreårige asylsøkere.

EØS-midlene går også til å styrke det greske sivilsamfunnets innsats og til å bedre samarbeidet mellom myndigheter og sivilsamfunn. Det er to asyl – og migrasjonsprogrammer i Hellas. Ett er styrt av greske myndigheter og ett av givene. Som en del av det giverstyrte programmet er det blitt utlyst midler til oppretting og drift av om lag 300 mottaksplasser for enslige mindreårige og andre sårbare grupper i regi av sivilsamfunnsorganisasjoner. Det tas sikte på at disse kan etableres i løpet av andre halvår 2020. Norske EØS-midler er imidlertid ikke øremerket for spesifikke områder i Hellas, slik som leirene på øyene. Midlene er bundet opp i langsiktige programmer og kan ikke omfordes på kort sikt.

Hellas har meldt inn konkrete behov gjennom EUs samordningsmekanisme for sivil beredskap og krisehåndtering. Med humanitære midler fra Utenriksdepartementet bidrar Norge inn i dette med senger, madrasser og telt fra Sivilforsvarets sentrallager til greske myndigheter. Frontex har bedt om ekspertbistand til dokumentkontroll, identifisering og intervjuer. Det vil Norge også bidra med.

Norge bidro i 2016 og 2017 frivillig til EUs midlertidige relokaliseringssordning. Til sammen ble 1509 asylsøkere fra Hellas og Italia relokalisert til Norge. 693 av asylsøkerne ble relokalisert fra Hellas til Norge. Samtidig opplevde vi at mange EU-land ikke oppfylte sine måltall.

Regjeringen følger diskusjonen om relokalisering i EU og vurderer henvendelsen vi har mottatt fra tyske myndig-

heter og Europakommisjonen vedrørende relokalisering av enslige mindreårige fra Hellas. Den eneste langsiktige løsningen på situasjonen i Hellas er et bredt europeisk samarbeid. Det er regjeringens mål. Eventuelle relokaliseringstiltak må også inntil videre ses i sammenheng med den pågående Covid-19 situasjonen, som krever mye kapasitet og store ressurser, både i Norge og i andre land.

Regjeringen styrker den humanitære innsatsen ved å sette av mer penger og gi større handlingsrom til de humanitære organisasjonene, slik at de bedre kan respondere raskt og med riktige tiltak på de direkte og indirekte konsekvensene av pandemien. Det gjelder for alle landssituasjoner.

Når det gjelder midler øremerket til respons på koronapandemien har Norge avsatt 90 mill. kroner til Den globale humanitære responsplanen på COVID-19 som ble lansert 25. mars. Fra før har Norge allerede bidratt med 10 mill. kroner til WHO's strategiske responsplan. I tillegg kommer bidrag fra FNs nødhjelpsfond (CERF), der Norges andel utgjør om lag 15 mill. kroner. Jeg har i tillegg besluttet å holde igjen en større andel av det humanitære budsjettet i reserve, for å ha økt fleksibilitet til å respondere på nye og økte behov som følge av pandemien. Vi vet ennå lite om hvilke konsekvenser pandemien vil få i land og områder som er rammet av humanitære kriser, men vi vet at de med all sannsynlighet vil bli store. Humanitære kjernebidrag som gir organisasjonene forutsigbarhet og fleksibilitet er viktig for å sikre en god respons i denne situasjonen. Norge har i år utbetalt omlag 1,2 mrd. kroner i kjernestøtte til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), Verdens matvareprogram (WFP), FNs kontor for koordinering av nødhjelp (OCHA) og CERF.

Norge bidrar til å avhjelpe situasjonen for flyktninger i mange land, også i land der forholdene for voksne og barn i flyktningeleirer dessverre er like vanskelige som i Hellas. Regjeringen jobber for en ansvarlig humanitær politikk som er systematisk og langsiktig.

SPØRSMÅL NR. 1254

Innlevert 19. mars 2020 av stortingsrepresentant Michael Tetzschner

Besvart 27. mars 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Kan eksamen avvikles for ordinære elever, er det vanskelig å forstå at det ikke også kan avholdes eksamen for privatister selv om det betyr visse praktiske utfordringer

mht. lokaler og vakter, og hva vil departementet gjøre for å sikre at privatister får avviklet sine eksamen i år?

BEGRUNNELSE:

Som kjent er det mange elever som skal opp til offentlig eksamen i fag innen videregående skole nå før sommeren. Jeg registrerer at det vurderes å åpne opp skolene for elever slik at de kan få avsluttet skoleåret med normal eksamensavvikling, subsidiært at standpunkt karakter blir gjeldende.

Imidlertid er det en store gruppe personer som er oppmeldt som privatister og som her faller utenom. I Oslo er det alene over 8800 enkeltindivider som har meldt seg opp til eksamen i ett eller flere fag for å få studiekompetanse eller sikre seg adgang til ønsket studium. Mange av disse har med støtte fra Lånekassen fulgt undervisning på utdanningsinstitusjoner som tilbyr dette. Skulle disse personene - mot formodning - ikke få avlagt eksamen vil dette utsette deres videre utdanning med ett år med de personlige og samfunnsøkonomiske konsekvenser dette medfører.

Svar:

Representanten Tetzschner tar opp viktige spørsmål som Kunnskapsdepartementet har brukt mye tid på de to siste ukene.

SPØRSMÅL NR. 1255

Innlevert 19. mars 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 26. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva skal foreldre, som ikke har krav på omsorgspenger, med hjemmeboende barn med multifunksjonshemninger leve av når dagtilbud og skole er stengt?

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt gjort oppmerksom på en situasjon der en foreldre må være borte fra arbeid for å pleie sin 19 år gamle sønn som er hjemmeboende om multifunksjonshemmet. Hans skoletilbud er stengt på grunn av smittesituasjonen. Det er behov for pleie 24/7. Da barnet ble 18 år falt omsorgsdager bort og barnet ble kommunens ansvar. Foreldrene har vært i kontakt med Nav som sier de må ta kontakt med kommunen om omsorgslønn. Kommunen svarer da at en slik søknad ikke vil behandles da det er Stortingets krisepakke som skal sikre disse situasjonene.

Jeg forstår representantens uro for dem som i vår har planlagt å gjennomføre eksamen som privatist eller ta en avsluttende prøve for å få et gyldig vitnemål eller et bedre vitnemål. Privatister, lærlinger, lære kandidater og praksisbrevkandidater risikerer å bli forsinket i utdanningsløpet hvis ikke prøver og eksamener kan gjennomføres denne våren. Derfor er det å få avholdt eksamen og prøver for disse gruppene høyt prioritert, og det er vårt klare mål at alle de som trenger å ta eksamen skal få det, selv om det kan bli gjennomført på en annen måte enn det tradisjonelt gjøres.

Jeg vil derfor forsikre om at dersom det utover våren vil være mulig å gjennomføre privatisteksamen innenfor det helsemyndighetene gir av råd, så vurderer jeg det slik at dette må prioriteres. Det samme gjelder for fag- og svenneprøver. Vi jobber nå videre med å finne løsninger på disse spørsmålene i departementet sammen med både Utdanningsdirektoratet og fylkene som skoleeiere.

Jeg avslutte med å si at jeg er imponert over hvordan skolene håndterer denne nye situasjonen. Fra nasjonale myndigheter sin side vil vi gjøre det vi kan for at dette ikke skal gå utover fremtidsplanene til unge og voksne.

Foreldrene har heller ikke krav på pleiepenger på grunn av barnets alder.

Det er straks behov for avklaring for de som er rammet og ikke kan arbeide.

Svar:

Vi er i en krevende situasjon for tiden og stengte dagtilbud og skoler gjør situasjonen vanskelig og mer belastende for pårørende. Jeg har derfor gitt Helsedirektoratet i oppdrag snarlig å vurdere råd til kommunene om pårørendes rolle og involvering i de kommunale hjemmetjenestene.

Pårørende som har omfattende omsorgsoppgaver og som utfører oppgaver som ellers måtte vært utført av kommunen, kan få omsorgsstønning. Selv om ingen pårørende har rett til å få omsorgsstønning, har kommunen plikt til å tilby ordningen. I en slik situasjon som beskrives her,

bør kommunen gå i dialog med de pårørende og finne ut hva de kan tilby av pårørendestøtte.

Når det gjelder den videre oppfølging av pårørende i situasjoner som dette ville vi normalt innhentet informasjon fra Helsedirektoratet for å kunne besvare dette spør-

målet på en best mulig måte. Jeg ber om forståelse for at vi i den situasjonen vi står i nå knyttet til koronaviruset ikke finner det riktig å be om at denne typen henvendelser prioriteres. Spørsmålsstiller er selvfølgelig velkommen til å stille spørsmål på nytt når situasjonen er mer avklart.

SPØRSMÅL NR. 1256

Innlevert 19. mars 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 25. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Regjeringen publiserte 16.03.20 en oppdatert liste på hvilke yrker som har samfunnskritiske funksjoner. Disse kan få tilbud om plass i barnehage og barneskole. Vi er avhengig av renholdsarbeiderne for å hindre spredning, både i helsevesenet, og andre områder. Det er også viktig at tjenestetilbudene for voldsutsatte (inkl. ofre for menneskehandel) opprettholdes i størst mulig grad. De kan få akutt behov for hjelp og beskyttelse gjennom krisesentrenes botilbud. Når flere er hjemme kan det betyr at mange trolig vil tilbringe flere timer enn vanlig med voldsutøver.

Vil statsråden inkludere krisesentrene som kritisk samfunnsfunksjon under helse og omsorgstjenester, og er statsråden enig i at renhold utgjør en samfunnskritiske funksjon nå, også utover helsevesenet, og vurderer regjeringa å inkludere andre grupper?

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har, i samarbeid med øvrige departement, utarbeidet et rammeverk for arbeidet med samfunnssikkerhet. En sentral del av dette rammeverket er oversikten over kritiske samfunnsfunksjoner. Funksjonene er utdypet i rapporten «Samfunnets kritiske funksjoner» som er utgitt av DSB. Det er utpekt et hovedansvarlig departement for hver funksjon, og ansvarsfordelingen mellom departementene er de siste årene omtalt i JDs Prop. 1 S.

Mandag 16. mars publiserte Justis- og beredskapsdepartementet en liste over virksomheter som ivaretar kritiske samfunnsfunksjoner og nøkkelpersonell som kan få tilbud om plass i barnehage og barneskole, jf. Helsedirektoratets vedtak av 12. mars. Listen er utarbeidet på bakgrunn av innspill fra det enkelte hovedansvarlige departement. Listen omfatter også noen andre viktige samfunnsfunksjoner som ikke inngår i de omtalte sam-

funnskritiske funksjonene, men som vurderes som viktige for tilbud om barnehage og skoleplass i forbindelse med koronaviruset.

Renhold er vesentlig i håndteringen av covid-19 utbruddet for å hindre spredning, både i helsevesenet, og på andre områder. Renholdsarbeiderne har en viktig oppgave i virksomheter som ivaretar kritiske samfunnsfunksjoner. Flere departementer har innenfor sine funksjoner presisert at det er kritisk med personell som ivaretar støttefunksjoner som er nødvendig for at øvrig personell skal kunne utføre sitt arbeid. Dette inkluderer viktige støttefunksjoner som renhold. Listen må også ses i sammenheng med eventuelt nærmere definerte oversikter over kritisk personell fra den enkelte virksomhet. Oversikten er ikke uttømmende, og behovet for presiseringer vurderes fortløpende.

Krisesentrene har en viktig funksjon, blant annet knyttet til beskyttelse mot vold i nære relasjoner. Hvis krisesentrene må stenge og tilbudet bortfaller kan det få dramatiske konsekvenser for en sårbar samfunnsgruppe. I samråd med helse- og omsorgsministeren og barne- og familieministerens vil vi presisere at krisesentrene inngår som en virksomhet under den kritiske samfunnsfunksjonen «Helse og omsorg».

SPØRSMÅL NR. 1257**Innlevert 20. mars 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 26. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Pårørende som i lang tid har hatt ansvar for hjemmeboende demente, mister nå svært tiltrengte dagtilbud, også der det dreier seg om små grupper og uten at det er en kritisk situasjon i den kommunale helsetjenesten der personalet må inn i andre oppgaver. Dette kan bli helt uhåndterlig for eldre utslitte ektefeller.

Er dette i tråd med de retningslinjene som er lagt for slike oppgaver og hva skal utslitte eldre pårørende gjøre hvis de ikke klarer oppgaven?

Svar:

Mange pårørende gjør en betydelig innsats for sine nærmeste og har god og viktig avlastning i form av dagtilbud. Det er en krevende situasjon vi nå befinner oss i, både i Norge og i resten av verden og jeg forstår at mange pårørende nå kan ha det ekstra vanskelig. Tiltakene for å beskytte risikogrupperne mot korona-smitte, kan innebære

reduerte tjenester og tilbud. Dette kan være krevende for personen selv og for pårørende, som får flere oppgaver og mindre avlastning.

Dette er et av dilemmaene i den situasjonen vi alle står i, og som kan sette mange pårørende i en krevende situasjon. Jeg har derfor bedt Helsedirektoratet vurdere hvordan pasienter/brukere i den kommunale hjemmetjenesten skal ivaretas under den pågående situasjonen med koronavirus og påpekt at det er behov for vurderinger knyttet til særlig sårbare grupper, deriblant personer med demens.

Når det gjelder den videre oppfølging av pårørende ville vi normalt innhentet informasjon fra Helsedirektoratet for å kunne besvare dette spørsmålet på en best mulig måte. Jeg ber om forståelse for at vi i den situasjonen vi står i nå knyttet til koronaviruset ikke finner det riktig å be om at denne typen henvendelser prioriteres. Spørsmålsstiller er selvfølgelig velkommen til å stille spørsmål på nytt når situasjonen er mer avklart.

SPØRSMÅL NR. 1258**Innlevert 20. mars 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 30. mars 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Hva vil landbruks- og matministeren gjøre videre for å avhjelpe og forhindre at beitekrisen brer seg ytterligere?

BEGRUNNELSE:

Reindrifta i Finnmark og Troms opplever nå vanskelige beiteforhold på grunn av store snømengder, og at mye snø er hardpakket. Fylkesmannen har nylig utvidet området for det de kaller en definert beitekrise. Reindriftas kriseberedskapsfond er tomme, og det trengs mer før.

Det er også viktig raskt å vurdere om fylkesmannen har nødvendige hjemler for å forebygge beitekonflikter, og at eventuelt nye fullmakter raskt kommer på plass. I en krevende situasjon for reindrifta er det avgjørende at fylkesmannen driver aktiv og konsekvent myndighetsut-

øvelse slik at krisen ikke brer seg ytterligere. Det er særdeles viktig at reinbeitegrenser blir respektert og at man unngår sammenblanding av flokker. Fylkesmannen må aktivt påse at gjeteplikt blir overholdt og at det blir utøvd nødvendig vakthold. Det er viktig at henvendelser blir raskt besvart og at fylkesmannen bidrar til at problemer som oppstår blir løst så raskt som mulig.

Svar:

Innledningsvis vil jeg poengtere at jeg følger nøye med på utviklingen av denne krisen. Jeg har vært i direkte kontakt med lederen av beredskapsutvalget i Finnmark, og har løpende dialog med reindriftsmyndighetene. I tillegg hadde jeg den 26. mars et møte med lederen av Norske Reindrift-

samers Landsforbund for en gjensidig oppdatering og for å diskutere mulige tiltak fremover.

Kriseberedskapsutvalgene har nå konkludert med at det er en alvorlig beitekrise i store deler av Finnmark, Troms og Nordland. Beiteforholdene er også vanskelige i deler av Trøndelag, men her er det så langt ikke konkludert med at det foreligger en beitekrise.

Beitekrisen var et sentralt tema under forhandlingene om årets reindriftsavtale. Det var allerede under forhandlingene klart at den eksisterende beholdningen på det nasjonale kriseberedskapsfondet ikke ville være tilstrekkelig til å håndtere konsekvensene av den pågående beitekrisen. Avtalepartene (Norske Reindriftsamers Landsforbund og staten ved Landbruks- og matdepartementet) ble

derfor enige om å redusere egenkapitalen til Reindriftens utviklingsfond med 10 mill. kroner, og å overføre disse til kriseberedskapsfondet. Totalt var dermed kriseberedskapsfondet sin beholdning på 12,7 mill. kroner i 2020. Det er per i dag utbetalt ca. 2,8 millioner kroner av kriseberedskapsfondet, og søknader fra reinbeitedistriktene behandles nå fortløpende. I tillegg til er det egne kriseberedskapsfond i distriktene som skal brukes før en søker ut penger fra det nasjonale fondet.

Midlene fra kriseberedskapsfondet går til kjøp av fôr og til transport for de som har lang avstand fra brøytet vei til reinflokken. Det er mye som tyder på at denne beitekrisen vil vare ut denne vinteren, og jeg vil derfor følge utviklingen nøye og vurdere behovet for ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1259

Innlevert 20. mars 2020 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen

Besvart 26. mars 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Vi er helt avhengige av at Nav fungerer nå og de er under ekstremt press. Det er derfor helt nødvendig at hele Nav i stat og kommune blir definert som en samfunnskritisk funksjon slik at alle som ikke er i karantene kan komme på jobb og få rett til barnetilsyn.

Vil statsråden sikre dette straks?

Svar:

Svært mange mennesker opplever i disse dager at de blir permittert, oppsagt eller at de mister inntekten sin som frilanser eller selvstendig næringsdrivende. Nav gjør sitt ytterste i denne vanskelige situasjonen, og arbeider bl.a. med oppfølging og gjennomføring av de vedtak som ble gjort i Stortinget 16. mars.

Regjeringen må gjøre det som er nødvendig for å sikre at Nav er i stand til raskt å behandle søknader og utbetalte dagpenger og andre ytelser til de som trenger det. Bevilgningene til Nav er allerede styrket, og regjeringen har varslet at vi vil komme tilbake til Stortinget ved ytterligere behov. Men Nav må også ha nok ansatte på jobb til å få jobben gjort. Å definere viktige grupper i Nav som samfunnskritisk personell er derfor et nødvendig og viktig tiltak.

En oppdatert liste over personell i virksomheter med samfunnskritisk funksjonen ble lagt ut på regjeringen.no 19. mars.

Denne listen omfatter nå både nøkkelpersonell knyttet til ledelsesfunksjoner i Nav, IKT- personell hos Nav og innleide konsulenter som bistår med IT utviklingen, samt personell som ivaretar publikumskontakt og behandler den kraftig økende strømmen av søknader om blant annet dagpenger, sykepenger, omsorgspenger mm.

Endringen betyr at langt flere Nav-ansatte som har barn, får rett på omsorgstilbud i skole eller barnehage dersom begge foreldrene har samfunnskritiske funksjoner. Dette er ett av de grep som er gjort for å sikre at Nav har god nok kapasitet til å behandle det store antallet søknader og henvendelser som de nå får.

SPØRSMÅL NR. 1260**Innlevert 21. mars 2020 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 30. mars 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden fulgt opp anmodningsvedtak 5. april 2016 fra Stortinget, som lyder som følger: Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for å styrke rekrutteringen til fiskerinæringen, og hvordan mener statsråden at det betyr en styrking av rekrutteringen til fiske å avvikle ordningen med vederlagsfrie nytildelinger av fiskeritillatelse?

BEGRUNNELSE:

På bakgrunn av forslag i NOU 2014: 15, fremmet regjeringen Meld. St. 10 (2015–2016) En konkurransekraftig sjømatindustri for Stortinget 13. november 2015. I innstilling 215 S (2015–2016) og anmodningsvedtak fra 5. april 2016, har Stortinget bestemt at Regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med fire saker:

– Vedtak nr. 575:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for å styrke rekrutteringen til fiskerinæringen.»

I overenstemmelse med rekrutteringskvoteordningen for fiskere under 30 år har vekslende regjeringen er gitt 120 nytildelinger de siste 10 år, i all hovedsak i fisket etter torsk, hyse og sei i den minste kystgruppen. I Meld. St. 32 Et kvotesystem for økt verdiskaping (2018–2019) – «Kvotemeldingen» – løfter Regjeringen litt på sløret mht. hvordan ser for seg at partiet vil møte Stortingets krav om å få seg presentert «en strategi for å styrke rekrutteringen» (Meld. St. 32 Et kvotesystem for økt verdiskaping (2018–2019) s. 17:

«Meldingen følger opp regjeringsplattformens punkter om at det skal vurderes nye tiltak som kan bidra til rekruttering og utvikling i næringen, og at det ikke skal innføres strukturering for fartøy under 11 meter, men etableres en kondemneringsordning særlig med utgangspunkt i at samfiskeordningen i fisket etter torsk i nord blir fjernet.»

Videre heter det (Meld. St. 32 Et kvotesystem for økt verdiskaping (2018–2019) s. 29:

«Dagens rekrutteringsordning med vederlagsfrie nytildelinger av fiskeritillatelse er en ordning som regjeringen mener bør avvikles.»

Svar:

Regjeringen har valgt å besvare dette anmodningsvedtaket i sin helhet gjennom Meld. St. 32 (2018-2019) Et kvote-

system for økt verdiskaping (kvotemeldingen), jf. meldingens kapittel 1, hvor det heter følgende:

”Regjeringen har valgt å besvare anmodningen om en strategi for rekruttering til fiskerinæringen i sin helhet gjennom meldingen. Det skyldes at de fleste av fiskerimyndighetenes virkemidler for å påvirke rekrutteringen til fiskerinæringen knytter seg til kvotesystemet.”

Stortingsmeldingens kapittel 3.5 omhandler rekruttering. Det blir her vist til at rekruttering i hovedsak skal skje gjennom generelle ordninger som gjelder alle. Det foreslås derfor følgende:

”Regjeringen ønsker å legge bedre til rette for at yngre fiskere skal kunne benytte seg av den frie adgangen til åpen gruppe for å kunne etablere seg som fartøyeier og senere ta steget over i lukket gruppe. Av den grunn vil regjeringen legge til rette for at fartøy eid av fiskere under 30 år kan gis et alderstillegg. Denne ordningen skal kvotemessig belastes åpen gruppe.”

Det heter videre i kapittel 3.5.2 om de generelle ordningene:

”I dag avsettes det kvoter til ungdomsfiskeordning, skolekvoteordning og lærlingekvoteordning. Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år mulighet til å fiske med en begrenset redskapsmengde og levere fangst i løpet av sommeren. For videregående skoler med undervisningsopplegg i fiske og fangst kan det tildeles skolekvoter. Fiskefartøy som har lærlinger om bord kan tildeles lærlingekvoter. Både fritidsfiske og ungdomsfiskeordningen er viktig, ikke minst for å opprettholde kystbefolkningens tilgang til fiskeressursene, som matauk, kulturarv og til å skape interesse for fiskeryrket som næringsvei.

Regjeringen ønsker å opprettholde disse mulighetene og ordningene. Avsetningen til disse ordningene bygger på et estimat som i torskefiskeriene utgjør om lag 2 pst. av kvotene.

Skole- og lærlingekvoteordningen legger til rette for at utdanningsinstitusjoner kan gjennomføre praktisk rettet undervisning, og til å senke terskelen for å søke jobb på en fiskebåt som lærling etter videregående utdanning. Disse ordningene opprettholdes innenfor avsetningen til ekstrakvoteordningen (jf. 3.7.2).”

Når det særlig gjelder tildeling av de såkalte rekrutteringskvotene, som det vises til i spørsmålet, er det sagt følgende i kapittel 3.5.3 i meldingen:

”Dagens rekrutteringskvoteordning har gitt 120 nytildelinger de siste 10 år, i hovedsak gjennom tildeling av 10 rekrutteringskvoter årlig og i all hovedsak i fisket etter torsk, hyse og sei i nord. Rekrutteringskvoter besluttet fra år til år og er fra og med 2016 tildelt med kvotefaktor som tilsvarer en fartøyskvote med 11 meter hjemmelslengde. Summen av nytildelinger i torskefiskeriene i perioden 2010–2018 utgjør 1,5 pst. av torskekvoten i 2018. Disse rekrutteringskvotene har over tid bidratt til å vanne ut kvotegrunnlaget til lukket gruppe. Ordningen gir noen utvalgte en vederlagsfri inntreden i det lukkede fiskeriet. Øvrige

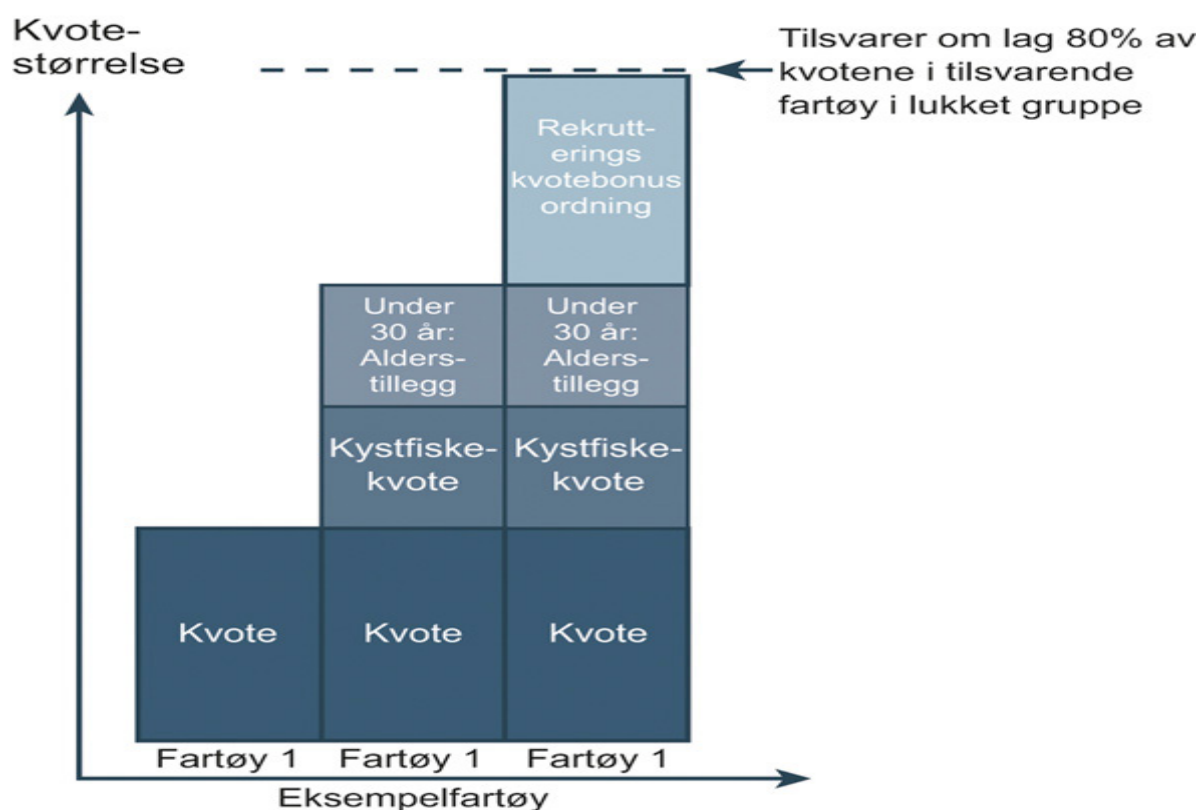
fiskere må etablere seg gjennom å finansiere overtakelse av et eksisterende fartøy med relevant fiskeritillatelse.”

Regjeringen konkluderte derfor med å foreslå at denne ordningen avvikles, og heller erstatte den med en ny kvotebonusordning for fiskere under 30 år med eget fartøy i åpne grupper. Fem fiskere vil få en slik ytterligere kvotebonus i en periode på 5 år, på toppen av det alderstillegget for alle under 30 år i åpen gruppe som er omtalt ovenfor.

Etter de første fem årene, vil de fem som fikk tildelt slik kvotebonus det første året gå ut av ordningen, og fem

nye kommer inn for fem år. Slik rullerer gruppen, med 25 fartøy inne i ordningen til enhver tid. Dette sikrer at flere i fremtiden kan nyte godt av disse tilleggene og opparbeide seg kapital til eventuelt å etablere seg i lukket gruppe på samme måte som andre dersom man ønsker det. Dette oppnår man uten at kvotegrunlaget for alle andre i lukket gruppe under 11 meter i større og større grad blir undergravd.

I meldingen er det samlede reguleringsopplegget for åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62 grader N etter dette illustrert i følgende figur 3.6:

Fartøy 1 er et fartøy med eier over 30 år bosatt utenfor det geografiske virkeområdet for kystfiskekvoten. Fartøy 2 er et fartøy med eier bosatt innenfor det geografiske området for kystfiskekvoten og som er under 30 år, som derfor får det alminnelige alderstillegget for alle eiere under 30 år. Fartøy 3 er i samme situasjon, men denne eieren er en av de fem som hvert år tildeles en særlig rekrutteringskvotebonus for fem år.

Regjeringen anser at dette alt i alt gir mer målrettede ordninger for over tid å få gitt flere unge fiskere en mulighet til å etablere seg.

Kvotemeldingen ligger nå til behandling i Stortinget. Det vil således være opp til Stortinget å ta stilling til regjeringens forslag til oppfølging av om anmodningsvedtak nr. 575.

SPØRSMÅL NR. 1261**Innlevert 21. mars 2020 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 30. mars 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Er det slik at regjeringen fremdeles vurderer å legge et deponi til Dalen gruver i Brevik, til tross for kommunens entydige nei til et deponi for farlig avfall, Norcem's klare nei til samdrift, og den såkalte ekspertgruppen nedsatt av regjeringens klare anbefaling om å ikke legge et deponi til Dalen gruver i Brevik?

BEGRUNNELSE:

I en epost til Knut Schuller datert 20.03.20 skriver direktoratet for mineralforvaltning ved Gunn Kristin Haukdal følgende:

«Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) og Miljødirektoratet har fått i oppdrag av Nærings- og fiskeridepartementet å gjennomføre en vurdering av om samdrift mellom et deponi for farlig avfall og fortsatt kalkutvinning i Dalen gruver i Brevik, er mulig og forsvarlig. Bakgrunnen for oppdraget er at regjeringen har sett at det er behov for en grundigere vurdering av om samdrift i Dalen gruver i Brevik er gjennomførbart.

Oppdraget omfatter gruvefaglige, praktiske, miljøfaglige og sikkerhetsmessige vurderinger ved samdrift og eventuelle negative økonomiske konsekvenser ved mulige former for samdrift.»

Svar:

Eg er godt kjend med at ekspertutvalet tilrår staten ikkje å etablere eit deponi for farleg avfall i Brevik. Årsaka er mellom anna Norcem si verksemd i gruva. Eg er også godt kjent med at Porsgrunn kommune og Norcem ikkje ønskjer eit deponi for farlig avfall i Dalen gruver i Brevik.

Noreg har internasjonale plikter som seier at vi skal oppretthalde nasjonal kapasitet for handsaming av farleg avfall. Ein slik kapasitet er viktig for ei lang rekke industribedrifter.

Ekspertutvalet peikte på nokre alternativ til eit deponi i Dalen gruver, og eg har den siste tida hatt ei rekke møte med kommunar og industriaktørane som jobbar med desse alternativa. Eg har i særleg grad vore oppteken av å høyre om status for planane, og når dei eventuelt kan kome på plass.

I høyringa av rapporten til ekspertutvalet for farleg avfall tok også fleire til orde for å vurdere om samdrift i Dalen gruver er mogleg. Direktoratet for Mineralforvaltning og Miljødirektoratet har saman fått i oppdrag å utgreie

dette. Oppdraget har dei fått av Nærings- og fiskeridepartementet i samråd med Klima- og miljødepartementet.

Miljødirektoratet har òg fått i oppdrag å vurdere dei alternativa som er peikt på i rapporten til ekspertutvalet for farleg avfall. I tillegg skal Miljødirektoratet vurdere moglege overgangsløysingar, og moglege tiltak for å redusere mengda avfall. Som ekspertutvalet og andre har peikt på vil ein slik reduksjon i avfallsmengde kunne kome på lang sikt, og vil såleis ikkje endre at Noreg treng ei løysing for farleg avfall når det er fullt på Langøya.

Som del av vurderingane er det viktig for meg å få klarleik i kva reelle alternativ som finst. Kva for rolle staten skal ta for å sikre lagringskapasitet når deponiet på Langøya er fullt, er sentralt i vurderingane vi skal gjere framover. Men det er ikkje tatt ei avgjerd enno. Det sentrale for regjeringa er at når vi skal ta ei avgjerd, må alle alternativ og alle spørsmål vere grundig utgreia. Det jobbar vi med no.

SPØRSMÅL NR. 1262**Innlevert 22. mars 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 1. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvilke samferdselsprosjekter som ligger inne i Nasjonal transportplan er ferdig planlagt og klar for igangsettelse på kort tid, selv om de i plandokumentet ligger noen år frem i tid med finansiering?

BEGRUNNELSE:

I den situasjonen landet nå står i med koronaviruset og de følgene dette har fått og får videre fremover, vil det være helt avgjørende at vi så tidlig som mulig har en plan for hvordan vi raskt kan trappe opp aktivitet når situasjonen tillater det. Et av de viktigste og beste grepene vi kan gjøre er å trappe opp innsatsen vår på utbygging av infrastruktur som allerede er planlagt gjennomført noe lengre frem i tid. Utbygging av infrastruktur genererer mye aktivitet i lokalsamfunnene og gir derav store ringvirkninger også for andre bransjer.

Vi vet allerede nå at det kommer til å bli nødvendig med fremskyndelse av prosjekter for å skape mer aktivitet etter dette. Derfor bør vi så raskt som mulig finne frem prosjekter som er mulige å igangsette tidligere enn planlagt.

Svar:

Det pågår nå et omfattende arbeid med ulike tiltakspaker som følge av Koronakrisen og de økonomiske utsiktene for kommende år synes mer usikre enn på mange år. Regjeringen er svært opptatt av å holde hjulene i gang og vurderer løpende behov for tiltak for å stimulere til aktivitet.

I Nasjonal transportplan 2018-2019 er det prosjekter som er ferdig planlagt og som kan iverksettes på kort tid. Prosjektene presenteres sektorvis.

Vei

Statens vegvesen og Nye Veier AS, som to av landets største byggherrer, gjør sitt for å holde aktiviteten i bygg- og anleggsbransjen oppe. Samtidig er disse byggherreorganisasjonene påvirket av koronapandemien. Anleggsarbeidene fortsetter i de aller fleste utbyggingsprosjektene, så lenge det er forsvarlig. Kun et fåtall veiprosjekter er så langt direkte berørt av koronasmitten utover innføring av forebyggende smitteverntiltak.

Statens vegvesen utarbeider en oversikt som omfatter både asfalt, utbyggingsaktivitet og drift- og vedlikeholdsoppgaver med tanke på konkurranser som kan skape økt aktivitet i markedet fremover. Mange av disse kan settes i

gang raskt. Innen drift og vedlikehold, som for eksempel asfalt, er det relativt enkelt å øke volumet og hvor det er stort behov for tiltak. Både kontrakter innenfor utbygging og tiltak når det gjelder drift og vedlikehold vil bli forsert og igangsatt raskere enn tidligere forutsatt.

Statens vegvesen legger til grunn at det vil kunne være mulig å øke aktiviteten i 2020 innenfor investeringspostene med om lag 650 mill. kr.

Flere av tiltakene vil imidlertid føre til at det pådras forpliktelser ut over 2020. Behovet for midler i 2020 som følge av forslaget er foreløpig beregnet til om lag 650 mill. kr. Nedenfor er det vist hvordan midlene kan fordeles på mindre investeringer/programområder. Det vil i tillegg være mulig med forsering av enkelte større prosjekter.

- Innenfor Utbedringstiltak kan det igangsettes arbeid på flere bruer med kritisk behov for utbedring. Det foreligger tilstrekkelig grunnlag som sikrer at prosjektene kan lyses ut svært raskt. Forslaget vil imidlertid føre til behov for midler i 2021, i hovedsak som følge av prosjektenes størrelse.

- Innenfor Trafikksikkerhetstiltak kan det igangsettes en rekke mindre trafikksikkerhetstiltak med tilstrekkelig planavklaring.

- Innenfor Fornyng kan det settes i gang tiltak i enkelte spesielt utsatte tunneler som ikke er omfattet av tunnelsikkerhetsforskriften. Tiltakene vi i sin helhet kunne gjennomføres i løpet av 2020.

- Innenfor Planlegging kan aktiviteten med 125 mill. kr, som vil bidra til å sikre nødvendig planavklaring for fremtidige prosjekter, og vil sikre nødvendig oppdragsreserver for rådgivningsbransjen. Forslaget vil ikke innebære forpliktelser ut over 2020.

- Innenfor Nasjonale turistveier kan aktiviteten øke med 35 mill. kr i 2020. Rammøkningen legger til rette dels for å forsere gjennomføringen av allerede prioriterte tiltak, samt også å starte opp nye tiltak. Forslaget vil innebære et mindre behov for midler i 2021.

Jernbane

I jernbanesektoren er det et fåtall av de større jernbaneprosjektene som er ferdig planlagt, og som kan settes i gang på kort tid. Aktivitetsnivået er allerede høyt i denne sektoren. Ved en eventuell oppstart vil det være behov for å følge opp med betydelige bevilgninger i flere år fremover til prosjektene er ferdigstilt. Sysselsettingseffekten knyttet til å fremskynde de store prosjektene vil være forholdsvis beskjeden i 2020, fordi oppstart av bygging vil for det meste vil være i påfølgende år.

Økt aktivitet vil derfor være mest aktuelt innenfor programområde Sikkerhet og miljø, samt igangsettelse av enkelte mindre prosjekter knyttet til programområder/eksisterende infrastruktur.

- Sikkerhet og miljø: Økt aktivitet på programområdet Sikkerhet og miljø vil styrke arbeidet med tiltak for sikring og sanering av planoverganger, rassikring, tunnel-sikkerhet, teknisk trafiksikkerhet og miljøtiltak. Det er mulig å øke aktiviteten med inntil 100 mill. kroner. Økt aktivitet i 2020 bør ikke gå på bekostning av bevilgninger i 2021.
- Narvik stasjon: Formålet med prosjektet er økt sikkerhet for myke trafikanter og større kapasitet for godstog på stasjonen. Prosjektet er ferdig planlagt og klar for igangsettelse på kort tid. Prosjektet er anslått til å koste om lag 650 mill. kroner.
- Myrdal stasjon: Tiltaket vil gi økt sikkerhet for de reisende og muliggjøre at to persontog på Bergensbanen kan krysse på stasjonen. Prosjektet kan starte med byggeplan, deretter forberedende arbeider og tilbudspapirer for bygging. Prosjektet må ferdigstilles innen innføring av ERTMS på Bergensbanen i 2023. Prosjektet er anslått til å koste om lag 400 mill. kroner.
- Bolstadøyri kryssingsspor: Tiltaket vil gi økt kapasitet for kryssing av lange tog på Bergensbanen. Prosjektet er i slutfase for reguleringsplan, og er om kort tid klar for igangsettelse. Prosjektet må ferdigstilles innen innføring av ERTMS på Bergensbanen i 2023. Prosjektet er anslått til å koste om lag 490 mill. kroner.

Dagens situasjon oppleves som krevende og lite oversiktlig. Bane NOR ønsker å sikre best mulig styring og kontroll av pågående aktiviteter, og følger tett opp utviklingen i eksisterende prosjektportefølje.

Kyst

Kystverket har gjort en vurdering av om det er konkrete prosjekter eller tiltak som er omfattet av gjeldende Nasjonal transportplan, og som kan igangsettes eller

skaleres opp på kort sikt. Kystverket understreker at det naturlig nok er en viss usikkerhet i anslagene når de er utarbeidet på svært kort varsel.

- Farledsprosjekter: Det er ingen av de navngitte farledstiltakene i gjeldende Nasjonal transportplan hvor oppstarten av prosjektene kan fremskyndes til 2020. Dette skyldes bl.a. tidkrevende reguleringsarbeid og anskaffelsesprosesser.
- Vedlikeholdsetterslepet på moloer. Det er mulig å iverksette tiltak for i størrelsesorden 20-30 mill. kr for å redusere deler av vedlikeholdsetterslepet på fiskerihavneanleggene som fremdeles er i statens eie. Arbeidene utføres av eksterne entreprenører. Utlysning av prosjektene vil ta opp mot 6 måneder, og oppstart kan først skje mot slutten av 2020 med ferdigstilling i 2021.
- Vedlikeholdsetterslep navigasjonsinnretninger. Det er mulig å øke innsatsen på vedlikehold av fyrbygninger med inntil 30 mill. kr i 2020. Dette inngår i vedlikeholdsetterslepet på navigasjonsinnretningene. Arbeidet utføres i hovedsak av eksterne entreprenører og kan raskt lyses ut.
- Intelligente transportsystemer (ITS) for sjøfarten. Det er mulig å øke innsatsen innenfor maritim ITS med inntil 30 mill. kr i 2020.
- Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner. Bevilgningen på kap. 1360 post 73 er 50 mill. kr i 2020. Basert på omfanget av mottatte søknader kan det være grunnlag for å gi ytterligere tilskudd for anslagsvis 50-100 mill. kr.

Luftfart

Avinor er i utgangspunktet selvfinansierende og ligger utenfor investeringsrammene i Nasjonal transportplan. I gjeldene Nasjonal transportplan ligger det imidlertid inne to prosjekter i investeringsramma: Flytting av Bodø lufthavn og ny lufthavn i Mo i Rana. Begge prosjektene er fortsatt under planlegging.

SPØRSMÅL NR. 1263

Innlevert 22. mars 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 27. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva har regjeringen gjort for å utbedre de kritiske manglene på bemanning, øving og ressurser som sivilforsvaret

varslet om i 2018 og 2019; mener regjeringen at sivilforsvaret i dag har den operative evne som forutsettes i nasjonale og kommunale beredskapsplaner og hva kan gjøres i

dag for å styrke Sivilforsvarets evne til å bidra med håndtering av krisen forårsaket av koronaepidemien?

BEGRUNNELSE:

Sivilforsvaret har i oppgave å bistå nød- og redningsetatene ved større ulykker og hendelser, og er også tillagt oppgaver i tilfelle krig.

Både nasjonale og kommunale beredskapsplaner forutsetter at sivilforsvaret kan stille med betydelige ressurser i krisesituasjoner, deriblant pandemier. I forbindelse med koronaepidemien bistår sivilforsvaret i dag helsevesenet med blant annet telt for testing av smitte. Regjeringen har siden viruset kom til Norge også referert til sivilforsvaret som en ressurs for å løse andre oppgaver.

Det er imidlertid stor bekymring for at langvarig nedprioritering har gjort at sivilforsvarets reelle kapasitet er langt lavere i virkeligheten enn det som furusettes i beredskapsplanene.

I september 2018 slo distriktssjefene i sivilforsvaret alarm om bemanningssituasjonen. I en kartlegging gjort av Sivilforsvaret kommer det frem at minst 35 av 201 stillinger i distriktsenhetene sto ubesatt. Det ble meldt om et betydelig gap mellom den rollen sivilforsvaret er satt til å fylle ved krisesituasjoner og de ressursene sivilforsvaret blir tildelt. Det ble også påpekt at bemanningssituasjonen gjorde det umulig å gjennomføre tilstrekkelig øving og at kompetansen blant mannskapene ikke ble vedlikeholdt.

19. oktober 2019 omtalte VG en rapport fra sivilforsvaret til justisdepartementet, ble det igjen slått alarm, denne gangen om gammelt og slitt utstyr med store mangler, treningsmengder langt under kritisk nivå med «betydelig stor risiko knyttet til HMS for mannskapene og etatens operative evne».

I notatet «totalberedskap i Norge. Er vi klar for en krise?» gitt ut denne måneden av tankesmien Agenda fremgår det på bakgrunn av intervjuer med personell fra sivilforsvaret at situasjonen fortsatt er kritisk.

En viktig forutsetning for effektiv håndtering av alvorlige kriser, er at beslutningstakere har et riktig bilde av hvilke ressurser som er tilgjengelige for å møte krisen. Sivilforsvaret skal være en viktig ressurs ved epidemier som den pågående koronaepidemien. Derfor er det viktig at justis- og beredskapsministeren nå er informerer om hvorvidt regjeringen har sørget for at de store og alvorlige manglene som sivilforsvaret varslet om i 2018 og 2019 har blitt utbedret, eller om disse manglene fortsatt består.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar av 16. mars 2020 på spørsmål nr. 1200 fra stortingsrepresentant Arne Nævra, som berører flere av de forholdene som tas opp av representanten Moxnes.

Som det fremgår av mitt svar av 16. mars 2020, har Sivilforsvaret utfordringer knyttet til etterslep på materiellesiden. Det har derfor blitt bevilget til sammen 43,5 millioner kroner til nytt utstyr i perioden 2014 – 2018. Stortinget bevilget også 13,3 millioner kroner til nytt utstyr i 2019, som videreføres i 2020.

Sivilforsvaret er en etterspurt aktør, og yter bistand til nød- og beredskapsetatene ved en rekke ulike hendelser. I løpet av 2019 bisto Sivilforsvaret ved totalt 136 innsatser, og kun seks bistandsanmodninger ble avslått. Fire av disse gjaldt bistand utenfor Sivilforsvarets ansvarsområde, og to var knyttet til mangel på materiell. Det generelle inntrykket er at Sivilforsvaret leverer i samsvar med sitt samfunnsoppdrag.

I den krevende situasjonen som vi nå står i har Sivilforsvaret så langt deltatt på ca. 100 større og mindre forsterkningsoppdrag, og etterspørselen er økende. Sivilforsvaret hjelper kommuner og politi i forbindelse med grensekontroll og støtte ved flyplasser, havner og jernbane. Samtidig låner Sivilforsvaret ut materiell til de største legevaktene, sykehusene og politiet. Sivilforsvaret har et mangfold av kapasiteter som kan hjelpe til på mange samfunnskritiske områder og Sivilforsvaret melder at den operative evnen er god, og at sykdom eller karantene ikke har påvirket innsatsene så langt.

Grunnutdanning og trening i Sivilforsvaret er stanset, for å unngå smitte blant de tjenestepliktige og de ansatte. Ved kritiske støttebehov kan det imidlertid iverksettes lokal opplæring og utrustning med smittevernustyr fra bistandsanmoder for det konkrete oppdraget, slik at mannskapene blir i stand til å løse mer krevende oppdrag.

SPØRSMÅL NR. 1264**Innlevert 23. mars 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 30. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden snarest mulig sørge for å få på plass et voksenvaksinasjonsprogram?

BEGRUNNELSE:

Det har gjennom flere år vært diskutert å få på plass et voksenvaksinasjonsprogram i Norge. I forbindelse med behandlingen av Folkehelsemeldingen (Meld. St. 19 (2018-2019)) sto en enstemmig komité bak følgende merknad:

”Komiteen viser til at vaksiner er et viktig tiltak for å beskytte befolkningen mot spredning av smittsom sykdom. Komiteen viser til at i Folkehelseinstituttets innspill til Folkehelsemeldingen trekkes det frem at voksenvaksinasjonsprogram blant annet vil kunne bidra til bedre forebygging og forhindring av sykdom hos eldre, lavere belastning på kommunal helsetjeneste i mindre sentrale strøk og lavere belastning på spesialisthelsetjenesten, samt færre sykehusinnleggelser. Komiteen mener at det offentlige vaksinasjonsprogram må videreutvikles i takt med ny kunnskap, herunder tiltak for økt oppslutning.”

I forbindelse med den pågående korona-pandemien har det blant annet oppstått mangelsituasjon for vaksinen Pneumovax, som beskytter mot lungebetennelse. Et voksenvaksinasjonsprogram kan bidra til regelmessig og løpende forbruk av vaksinen, slik at mangelsituasjoner ikke oppstår når krisen inntreffer.

Folkehelseinstituttet har allerede, på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet, utredet ulike modeller for et voksenvaksinasjonsprogram. Rapporten ble levert 1. november 2018. Det anbefales blant annet å inkludere vaksinasjon mot pneumokokksykdom samt sikre grunnvaksinasjon og oppfriskningsvaksinasjon til dem som trenger det, gjennom voksenvaksinasjonsprogram.

Svar:

Å beskytte sårbare grupper er formålet med alt arbeidet vi nå gjør mot koronapandemien. I dette inngår også det langsiktige arbeidet med å øke vaksinasjonsdekningen blant eldre og andre sårbare grupper samt blant helsepersonell.

I henhold til forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram § 5 skal vaksine mot sesonginfluensa årlig tilbys alle personer med økt risiko for komplikasjoner i forbindelse med influensa. Folkehelseinstituttet definerer risikogrupper.

Allerede i flere år før koronapandemien brøt ut har jeg arbeidet systematisk for å øke oppslutningen om sesonginfluensavaksinasjonsprogrammet. Dette arbeidet

har vært en suksess. Vaksinasjonsdekningen mot sesonginfluensa øker markant. I forkant av årets influensasessong ble det distribuert over en million doser influensavaksine. Antall vaksinedoser som Folkehelseinstituttet har sendt ut til målgruppene for vaksinasjon økte med over 13 prosent sammenlignet med forrige influensasessong. Mange sykehus har over flere år arbeidet aktivt med å øke oppslutningen om sesonginfluensavaksinasjon blant helsepersonell. Før årets sesong har spesielt OUS, men også de andre regionsykehusene, oppnådd en oppslutning som er nær eller over målet om 75 prosent dekning.

Høy dekning av sesonginfluensavaksine i målgruppene bidrar som representanten etterlyser, ”til bedre forebygging og forhindring av sykdom hos eldre, lavere belastning på kommunal helsetjeneste i mindre sentrale strøk og lavere belastning på spesialisthelsetjenesten, samt færre sykehusinnleggelser.” Alt dette er nå med på å beskytte dem som er mest sårbare for koronaviruset.

Som representanten korrekt påpeker er det i forbindelse med den pågående korona-pandemien blant annet oppstått en mangelsituasjon for pneumokokkvaksinen (Pneumovax) som beskytter mot lungebetennelse. Mangelen på legemidler og vaksiner er et globalt problem som oppsto lenge før koronapandemien rammet. Det skyldes blant annet få produsenter, manglende produksjonskapasitet, tekniske problemer og økt global etterspørsel. Legemiddelverket opplyser at ny forsyning av Pneumovax er forventet fra uke 18.

På oppdrag fra meg har Helsedirektoratet, i samarbeid med Folkehelseinstituttet, 25.03.20 levert råd og forslag til tiltak for å beskytte grupper som er i risiko for å pådra seg de alvorligste konsekvensene av koronaviruset. Ett av rådene er at personer i risikogrupper bør ta influensavaksine og pneumokokkvaksine i henhold til vanlige anbefalinger. Jeg vil nå gjennomgå de rådene jeg har mottatt med tanke på hvilke ytterligere tiltak vi bør sette i verk for å beskytte sårbare grupper mot smitte av koronaviruset.

SPØRSMÅL NR. 1265**Innlevert 23. mars 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 26. mars 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Ifølge den midlertidige forskriften skal stønadperiodene for arbeidsavklaringspenger forlenges med seks måneder uten hensyn til varighetsbestemmelsene. Likevel står det på Navs hjemmesider at man skal få forlenget perioden med arbeidsavklaringspenger «hvis epidemien fører til manglende avklaring». Mange er nå svært urolige for praksis på området.

Kan statsråden bekrefte at forlengelsen skal gjelde alle mottakere av AAP?

BEGRUNNELSE:

I den midlertidige forskriften står:

«§ 5-1. Forlengelse av stønadperioder for arbeidsavklaringspenger

Stønadperiodene for arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-12 forlenges med seks måneder uten hensyn til varighetsbestemmelsene.»

<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2020-03-20-368>

På regjeringens hjemmeside så står det:

«Ekstraordinær forlengelse av arbeidsavklaringspenger

Den midlertidige forskriften inneholder også en viktig endring i varighetsbestemmelsene for arbeidsavklaringspenger (AAP). I dag kan AAP gis i inntil tre år, og forlenges i to år hvis vilkår for forlengelse er oppfylt.

I den ekstraordinære situasjonen som nå foreligger, settes mange aktiviteter og dermed framdrift for AAP-mottakere på vent. For å ta hensyn til dette, forlenges stønadperioden med seks måneder. Dette gjelder både den ordinære perioden på tre år (fire år for de som fikk AAP før 2018), og for de som mottar AAP på unntak inntil 2 år utover den ordinære perioden.»

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/aktivitetskrav-fracviket-og-aap-mottakere-far-ytelsen-forlenget-under-covid-19/id2694399/>

På Nav sine nettsider står det:

«Stortinget har nå vedtatt at man skal få forlenget perioden med arbeidsavklaringspenger hvis epidemien fører til manglende avklaring.»

<https://www.nav.no/no/person/innhold-til-person-forside/nyttig-a-vite/sporsmal-og-svar-i-forbindelse-med-koronaviruset/privatperson-hva-gjelder-i-min-situasjon#chapter-20>

Svar:

Midlertidig forskrift og unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19- pandemien ble iverksatt med virkning fra 16. mars 2020. Det følger av § 5-1 i forskriften at stønadperiodene for arbeidsavklaringspenger (AAP) etter folketrygdloven § 11-12 forlenges med seks måneder uten hensyn til varighetsbestemmelsene for AAP.

Den midlertidige ordningen med utvidelse på seks måneder gjelder alle som mottar AAP med varighetsbegrensning som følger av § 11-12. Dette gjelder både etter § 11-12 første, andre og tredje ledd, dvs. den ordinære perioden på tre år (fire år for de som fikk AAP før 2018), og for de som mottar AAP på unntak inntil 2 år utover den ordinære perioden. Dette er alle mottakere av AAP som har nedsatt arbeidsevne og som er under avklaring opp mot arbeid eller uføretrygd.

De som mottar AAP etter § 11-14, § 11-15 og § 11-23 sjette ledd er også omfattet av forlengelsen på seks måneder, siden disse også er under avklaring og omfattet av maksimal stønadperiode etter § 11-12.

Forlengelsen gjelder alle AAP-mottakere under avklaring som mottok AAP per 16. mars, uansett hvor de er i stønadsløpet, og de som nå framover kommer inn på AAP (med varighet etter § 11-12) så lenge forskriften gjelder.

Departementet vil påpeke at forlengelsen ikke er knyttet opp til om fastsatt aktivitet utsettes eller ikke. Forlengelse gis uansett i seks måneder. AAP gis imidlertid til personer som får aktiv behandling, deltar på et arbeidsrettet tiltak eller får annen oppfølging med sikte på å skaffe seg eller beholde arbeid. Med de smittevernstiltakene som er iverksatt er det god grunn til å tro at de fleste aktiviteter blir forsinket eller utsatt pga. virusutbruddet. Departementet følger situasjonen, og vil fortløpende vurdere behovet for å foreta endringer i forskriften dersom situasjonen tilsier det, herunder når vi kommer i en situasjon der normal aktivitet kan gjenopptas.

Jeg er kjent med at omtales på [nav.no](https://www.nav.no) rettes opp i samsvarende med dette.

SPØRSMÅL NR. 1266**Innlevert 23. mars 2020 av stortingsrepresentant Vetle Wang Soleim****Besvart 25. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Er det noe til hinder i finansavtaleloven eller annet regelverk for at bankene kan sette ned renten til gunst for låntakerne før den generelle varslings tiden på 6 uker er gått?

BEGRUNNELSE:

Norges bank har samlet kuttet styringsrenten fra 1,5 % til 0,25 % de siste ukene for å møte den ekstraordinære situasjonen norsk økonomi står i med virusutbruddet. Flere banker velger likevel å ta utgangspunkt i en varslings tid på 6 uker før de senker renten for eksisterende kunder. Både når det gjelder kuttet i styringsrenten og den ekstraordinære situasjonen norsk økonomi står ønsker jeg å få svar på statsrådets vurdering av om dagens regelverk er til hinder for å sette ned renten til gunst for kundene umiddelbart, og om den ekstraordinære situasjonen vi står i spiller inn i anvendelsen av regelverket.

Svar:

I finansavtaleloven § 50 er det gitt bestemmelser om varsel om endring av kredittvilkårene, herunder endring av renten. Når kredittkunden er forbruker, kan en endring tidligst settes i verk seks uker etter at kredittgiveren har sendt skriftlig varsel til forbrukeren, jf. § 50 tredje ledd første punktum. Bestemmelsen begrenser seg imidlertid til «endring av vilkårene etter § 49 annet ledd», og § 49 annet ledd gjelder bare endring av kredittvilkårene til skade for forbrukeren. Plikten til å varsle etter § 50 gjelder generelt ikke ved endringer som er til kredittkundens gunst, se Prop. 65 L (2009–2010) side 221.

Jeg er heller ikke kjent med annet regelverk som er til hinder for at bankene setter ned renten uten varsel en bestemt tid i forveien.

SPØRSMÅL NR. 1267**Innlevert 23. mars 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 31. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

I noen kommuner settes det nå som vilkår for å få avlastning at du må plassere barnet i barnebolig, og at barnet og foreldrene dermed skilles på ubestemt tid, til Covid-19-utbruddet er over. Alternativt må barnet være hjemme uten at familien har noen mulighet for avlastning. Kommunene begrunner dette i brev fra Helsedirektoratet til kommunene.

Hva vil Regjeringen gjøre for å sikre at foreldre med barn med store helse- og omsorgsbehov fortsatt skal få avlastning uten å måtte gi fra seg muligheten til å besøke barnet på ubestemt tid?

BEGRUNNELSE:

Flere foreldre til barn med store helse- og omsorgsbehov forteller nå at de i løpet av helgen har blitt kontaktet av

sin kommune med beskjed om at dersom de ønsker videre avlastning så besluttet det vedtak om barnebolig. Foreldrene får da ikke treffe barna før Covid-19-pandemien er over. Altså på ubestemt tid. Dette begrunner kommunene med at de har mottatt et brev nå nylig fra statlig hold. Om ikke dette ønskes så får de ikke avlastning. Dette kan umulig være riktig tolkning. https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/anbefalinger-og-beslutninger/Adgangskontroll%20og%20besøksstans%20i%20landets%20helseinstitusjoner%20-%20covid-19.pdf/_/attachment/inline/f10a4be1-9bea-4e5a-bc81-b54d069e-8bac:2caf9b9b04b63802efb5c152bbb430105392e/Adgangskontroll%20og%20besøksstans%20i%20landets%20helseinstitusjoner%20-%20covid-19.pdf

Svar:

Vi er i en krevende situasjon, både her i Norge og i resten av verden. Mange pårørende har store omsorgsoppgaver og behov for avlastning og støtte for at hverdagen skal fungere så godt som mulig. Restriksjonene som er innført legger begrensninger på livene våre og for en del pårørende vil hverdagen nå kunne bli ekstra vanskelig og belastende.

Mange pasienter/brukere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er i risikogruppen for koronavirus, enten pga. alder eller fordi de har annen underliggende sykdom.

Det er viktig at vi fortsetter arbeidet for å hindre smittespredning. Tiltakene for å beskytte risikogrupperne mot korona-smitte kan innebære reduserte tjenester og tilbud. Dette kan være krevende for personen selv og for pårørende, som får flere oppgaver og mindre avlastning. Dette er et av dilemmaene i den situasjonen vi alle står i. Kapasitetsproblemer i sykehus, sykehjem og i den kommunale

helse- og omsorgstjenesten kan forsterke utfordringene og dilemmaene. Det er blant annet derfor jeg har gitt Helsedirektoratet i oppdrag å vurdere hvordan pasienter/brukere i den kommunale hjemmetjenesten skal ivaretas under den pågående situasjonen med koronavirus.

Selv om denne situasjonen også vil få konsekvenser for organiseringen av kommunenes tjenestetilbud, skal foreldre og barn ikke skilles for en lengere periode begrunnet i behov for omorganisering av tjenesten. Når det gjelder den videre oppfølging av dette ville vi normalt innhentet informasjon fra Helsedirektoratet for å kunne besvare spørsmålet på en best mulig måte. Jeg ber om forståelse for at vi i den situasjonen vi står i nå knyttet til koronaviruset ikke finner det riktig å be om at denne typen henvendelser prioriteres. Spørsmålsstiller er selvfølgelig velkommen til å stille spørsmål på nytt når situasjonen er mer avklart.

SPØRSMÅL NR. 1268

Innlevert 23. mars 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 31. mars 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Kva gjer statsråden for å tryggja norsk landbruk og matproduksjon i situasjonen med corona-viruset?

Svar:

Landbruk og matproduksjon er ein kritisk samfunnsfunksjon som vi er heilt avhengig av at fungerer i ein krisesituasjon som dette. Per nå går produksjonen og leveransane frå jordbruket tilnærma som normalt, men med noko redusert kapasitet i industrien, bl.a. som følgje av tilsette i karantene og forseinkingar i varetransport.

For å tryggje norsk landbruk og matproduksjon må vi ha høg beredskap med god oversikt og fortløpande informasjon om situasjonen i næringa. Eg har sett i verk rapporteringsrutinar frå underliggjande etatar og frå næringa for å bli halden orientert. Eg får daglege oppdateringar frå landbruket og har to skypemøter i uka med sentrale aktørar i jordbruket og nærings-middelindustrien, Mattilsynet, Veterinærinstituttet, Landbruksdirektoratet og Innovasjon Noreg. Dette er nødvendig for å ha god og oppdatert kunnskap om situasjonen og for å kunne sette i verk tiltak raskt. Aktørane rapporterer om at det er full

beredskap i verdikjeda og at råd og pålegg som myndighetene gir føljust opp.

Mattilsynet har særleg stor beredskap på personell som arbeider med kjøttkontroll på slakteria og kontroll på grensestasjonar for å unngå at dei blir smitta eller havnar i karantene. Mattilsynet vurderer fortløpande tiltak for å avgrense smitte til kritisk personell.

Norske bønder har etablert gode rutinar med smitteførebyggjande arbeid på garden med bl.a. smittesluser og besøkskontroll. Alle blir oppmoda til å vere ekstra påpasseleg med smitte og smittespreiing, følgje råda frå myndighetene, og bruke beredskapsplan for garden. Dei skal òg følgje tilrådingane frå Mattilsynet og Veterinærinstituttet om at personar som er smitta med koronavirus, av føre-var-omsyn, avgrensar kontakten sin med matproduserande dyr.

Det er etablert gode ordningar med avløysartenester i landbruket ved mellom anna sjukdom. Samtidig har no både Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag understreka overfor sine medlemmer at dei må gjere avtaler seg imellom om å ta ansvar for kvarandre ved karantene eller sjukdom. I dei tilfella ein bonde blir ramma av

korona, skal andre kunne overta. Dette er spesielt viktig i husdyrproduksjonen.

Landbruket har peika på køyre- og kviletidspålegga som eit kritisk punkt og ba om dispensasjon. Samferdselsdepartementet har skrive brev til Statens vegvesen om å følgje opp dette.

På grunn av koronasituasjonen er det store utfordringar knytt til mangel på utanlandske arbeidarar i landbruket, som følgje av stengte grenser og karantenerestriksjonar. Problemet er særleg stort i grøntnæringa. Landbruket har totalt eit behov på ca. 18 000 sesongarbeidarar gjennom året. Arbeids- og sosialdepartementet vedtok 24.03.20 ei endring i utlendingsforskrifta som gjer at utanlandske arbeidstakarar som allereie er i Noreg, kan få forlenga opphaldsløyve. Denne endringa er svært viktig for landbruket. Det er allereie no fleire hundre arbeidarar

i landet som kan få forlenga opphaldsløyva si i Noreg. Det vil avhjelpe akutte problem hos enkelte produsentar som manglar arbeidskraft.

I tillegg til å forlenga opphaldsløyve for utanlandske arbeidstakarar som allereie er her, arbeider vi vidare med tre spor. Det eine er å skape incentiv for bruk av ledig norsk arbeidskraft, det andre er avklaring av kva som er muleg når det gjeld tilgang på arbeidskraft frå utlandet og det tredje er risikoavlastande tiltak. Grøntsektoren er ei spesialisert næring, og har behov for personell med ulik kompetanse. Ei rekkje sesongarbeidarar frå utlandet har denne kompetansen. Mangel på arbeidskraft i landbruket har høg prioritet, og problema må løysast raskt. Eg arbeider nært saman med næringa og fleire departement for å finne gode løysingar.

SPØRSMÅL NR. 1269

Innlevert 23. mars 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 30. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Mye tyder på at flere av forutsetningene Stortinget baserte sin avgjørelse om E39 Rogfast på, ikke lenger gjelder. Vi vet nå at det på grunn av EØS-regelverket ikke vil bli mulig å hindre konkurrerende ferge, vi vet at trafikkprognosene svikter fordi veksten i trafikken har stoppet, vi vet også at tallene for innspart reisetid og samfunnsøkonomisk nytte var basert på en sammenligning med et tidligere fergetilbud, ikke dagens. Rapporten fra Ernst&Young, bestilt av Vegdirektoratet, er nå overlevert.

Vil statsråden komme til Stortinget med en ny proposisjon med oppdaterte forutsetninger, og frigi nevnte rapport?

BEGRUNNELSE:

Rogfast er en av de svært kostbare prosjektene i Fergefri E39. Det er avgjørende for tilliten til de offentlige myndigheter at behandlingen av slike prosjekter blir korrekte fra planlegging via proposisjon og vedtak i stortinget til gjennomføring og kostnadskontroll underveis.

Det er viktig at debatt om dette, blir møtt med fakta, slik at det ikke slås tvil om veimyndighetene og de politiske myndigheters tallbehandling. I denne kronikken kommer det fram mange informasjonen som kan så tvil

om nettopp det: <https://www.aftenbladet.no/meninger/debatt/i/b5wQ8B/rogfast-er-basert-pa-juksetall>

Like viktig for en åpen debatt om Rogfast og på hvilket grunnlag politiske beslutninger er tatt, er at bestilte rapporter blir offentliggjort, slik som denne siste Ernst&Young-rapporten. Dette er også avgjørende for tilliten til gjennomføringen av så enormt kostbare prosjekter.

Svar:

Jeg viser til mitt svar av 24. februar i år på spørsmål nr. 949 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Morten Stordalen.

Som det fremgår av statsbudsjettet for 2020, skal Statens vegvesen foreta en gjennomgang av prosjektet. Dette er etaten godt i gang med.

Statens vegvesen har valgt å legge dette arbeidet opp med to gjennomganger. Det blir gjort et arbeid internt med kostnadsoptimalisering. Samtidig har eksterne konsulenter fått et oppdrag fra Statens vegvesen med å se på bl.a. kostnader, kontraktsstrategi og finansieringsplan. Statens vegvesen vil komme med sin tilråding til Samferdselsdepartementet på basis av de to gjennomgangene.

Samferdselsdepartementet har foreløpig ikke mottatt etatens vurderinger. Jeg vil gå grundig inn i disse, når de foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1270**Innlevert 24. mars 2020 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 30. mars 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

På fylkesvei 84 i Ringsaker og Hamar er det nå påbegynt fundamentering og montering av automatiske bomstasjoner, til tross for at det ikke er endelig avklart om det skal være bom på denne veien. Det er nå en risiko for at bommene blir oppmontert og satt i drift fra 1. juli før saken er ferdig behandlet.

Vil statsråden sørge for at bommene ikke settes i drift før det er endelig avklart om det skal kreves inn bompenger på veien?

BEGRUNNELSE:

Daværende samferdselsminister Jon Georg Dale ba høsten 2019 om at Nye Veier skulle gjøre en ny utregning på E6-utbyggingen mellom Kolomoen og Moelv for å se om man var avhengig av sideveisbom på fylkesvei 84 som en del av finansieringen av nye E6. Dette er nå ferdig utredet, og utredning viste at bommen ikke er nødvendig for finansiere ny E6. Saken skal opp i fylkestinget for Hedmark og Oppland (Innlandet fylkesting) 28.-30. april. Deretter skal det avgis en høringsuttalelse fra fylkestinget til Vegdirektoratet, som så kommer tilbake til fylket med en innstilling. Etter det vil saken havne hos Samferdselsdepartementet.

Svar:

Gjennom behandlingen av Prop. 131 S (2015-2016), jf. Innst. 396 S (2015-2016) har Stortinget gitt sin tilslutning til delvis bompengefinansiering av utbyggingen av E6 på strekningen Kolomoen – Moelv i Hedmark. Det vedtatte bompengeopplegget er i tråd med det lokale myndigheter hadde sluttet seg til.

Etter oppdrag fra departementet, gjennomførte Statens vegvesen og Nye Veier AS høsten 2019 nye beregninger for alle vedtatte bompengeprojekter med sidevegsbommer. Det ble i tillegg gjort vurderinger av konsekvenser på det øvrige vegnettet som følge av en eventuell fjerning av sidevegsbommene. De nye beregningene og vurderingene som gjaldt E6 Kolomoen – Moelv ble oversendt Akershus og Hedmark fylkeskommune i brev av 19.12.2019 der det bes om tilbakemelding innen 1.4.2020. I brev av 23.1.2020 har den nye fylkeskommunen Innlandet (som har tatt over oppgavene fra tidligere Hedmark kommune) bedt om utsettelse av uttalelsesfristen til 1.5.2020 basert på et ønske om endelig behandling av samtlige saker i samme fylkesting. Utsettelsen er ak-

septert da det er viktig at fylkeskommunene som har ansvaret for fylkesvegene får vurdert konsekvensene på en skikkelig måte.

Når alle innspillene fra fylkeskommunene foreligger, vil Statens vegvesen gi en oppsummerende tilbakemelding til departementet. Dersom fylkeskommunene og Samferdselsdepartementet går inn for å fjerne bom på sideveg for prosjektet E6 Kolomoen - Moelv, vil et nytt bompengeprogram bli oversendt garantistene for endelig tilslutning. Fylkeskommunene forutsettes i den forbindelse å bidra i en utredning av mulige trafikkavvisende tiltak på fylkeskommunale sideveger.

Inntil det foreligger et nytt vedtatt bompengeprogram for prosjektet, vil bompengeselskapet Vegfinans AS som ansvarlig for bompengene og vegkantutstyret, forholde seg til gjeldende prosjektavtale som er inngått i tråd med de fullmakter som er gitt ved stortingsbehandlingen av Prop. 131 S (2015-2016), jf. Innst. 396 S (2015-2016).

SPØRSMÅL NR. 1271**Innlevert 25. mars 2020 av stortingsrepresentant Jan Bøhler****Besvart 31. mars 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Det er forståelig at når testkapasiteten er begrenset må helsepersonell og de som har særlige symptomer og er minst motstandsdyktige, prioriteres i første omgang. Men politiet som også er samfunnskritisk personell bør deretter få en høy prioritet.

Vil regjeringen sørge for at politiet blir prioritert når testkapasiteten økes, og når vil dette kunne skje?

BEGRUNNELSE:

Under koronakrisen når andre virksomheter som jobber med forebygging og trygghet til dels er stengt, trengs politiet mer enn noensinne. De er samfunnskritisk personell som må fungere godt for å følge opp faren for økt vold i nære relasjoner, brudd på korona-reglene, svindelforsøk på nett, ansamlinger av unge og alvorlige hendelser noen steder m.m. Samtidig meldes det om at et stort antall ansatte i politiet er i karantene. Det var 1700 i den siste oversikten Politidirektoratet la ut 19/3, og kan ha økt siden det.

I dag er reglene slik at politietaten er likestilt med andre innbyggere, og politifolk får dermed ikke teste seg hvis de ikke tilfredsstiller kravene til testing for befolkningen for øvrig. Dermed må mange politifolk være 14 dager i karantene uten å være syke, bare fordi de ikke får testet seg og kan få klarsignal til å jobbe.

Svar:

Ved ubegrenset testkapasitet ville det vært ønskelig å teste alle med symptomer som kan skyldes covid-19. Det er for tiden begrenset kapasitet for testing for koronaviruset. Kapasiteten for testing øker, men det er fortsatt behov for å prioritere strengt.

Folkehelseinstituttet tilrår at det utføres test for SARS-CoV2 hos personer med akutt luftveisinfeksjon med feber, hoste eller tungpustethet, i prioritert rekkefølge:

1. Pasienter med behov for innleggelse
2. Pasienter/beboere i helseinstitusjoner
3. Ansatte i helsetjenesten med pasientnært arbeid
4. Personer over 65 år som har underliggende, kronisk sykdom
5. Person som har vært i nærkontakt med et bekreftet tilfelle av covid-19.

Andre personer med akutt luftveisinfeksjon tilbys vanligvis ikke test, heller ikke etter reise. De skal holde seg

hjemme til en dag etter symptomfrihet. Det kan gjøres unntak og lokale tilpasninger.

Personer uten symptomer skal ikke testes. Begrunnelsen for dette er gitt på FHIs hjemmesider: <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/testing-og-diagnostikk-for-nytt-koronavirus-coronavirus/>:

”Symptomer opptrer ofte i løpet av de første dagene etter smitte, men inkubasjonstiden kan være opptil 14 dager. Derfor settes personer i karantene selv om de ikke har symptomer på sykdom. Mange lurer på hvorfor disse ikke kan testes, slik at karantenetiden eventuelt kan forkortes.

Dessverre kan ikke karantenetiden forkortes på bakgrunn av et negativt testresultat. Selv om en test er negativ, kan personen allikevel utvikle sykdom opptil 14 dager etter siste smitteeksponering. For personer uten symptomer (asymptomatiske personer), vet man ikke hvor i forløpet vedkommende befinner seg. Et negativt prøveresultat i inkubasjonstiden vil kunne gi en falsk trygghet, da en ny prøve tatt kort tid senere vil kunne gi et annet resultat.

Karantenetiden er uansett 14 dager, og et negativt testresultat får ikke noen praktiske konsekvenser. Av samme grunn kan man ikke bruke testresultat for å avgjøre om en person skal settes i karantene eller ikke. Et positivt prøveresultat hos asymptomatiske personer vil kunne bekrefte COVID-19. Resultatet vil allikevel ikke få noen praktiske konsekvenser, i og med at en person som testes uansett skal være i karantene i 14 dager. Dersom vedkommende får symptomer, vil testing utføres og diagnosen bekreftes. Som regel vil man få symptomer innen få dager dersom man tester positivt i inkubasjonstiden.”

Dette betyr at dersom politipersonell har vært utsatt for smitte, skal de uansett i karantene. Et eventuelt negativt testresultat vil ikke endre på karanteneperioden.

SPØRSMÅL NR. 1272**Innlevert 25. mars 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 6. april 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Norges Bank har nylig satt ned styringsrenta med 1,25 prosentpoeng, og mange banker har nå varslet reduserte lånerenter for sine kunder de kommende ukene.

Vil statsråden sørge for en tilsvarende rask reduksjon av den såkalte normrenta, slik at titusenvis av låntakere med lån hos Husbanken, Lånekassa og Statens pensjonskasse ikke må vente helt til 1. juli med å få redusert sine lånekostnader?

BEGRUNNELSE:

DnB og mange andre banker har den siste uka måttet tåle massiv kritikk for å ikke følge opp Norges Banks ekstraordinære kutt i styringsrenta med en tilsvarende reduksjon av sine utlånsrenter. En samlet finanskomite støttet lørdag opp om Rødts merknad i Innst. 200 S (2019-2020) om at det er «viktig at rentekuttene raskt kommer kundene til gode dersom de skal ha den ønskede effekten på norsk økonomi.» Mange av bankene har etter de siste dagers press varslet at de vil framskynde sine rentekutt, noe som for svært mange familier vil gi et sårt tiltrengt bidrag til en presset økonomi. Reglene for fastsettelsen av normrenta, som danner grunnlag for utlånsrenten i Husbanken, Lånekassa og SPK, innebærer derimot at rentekostnadene for disse lånekundene ikke vil bli tilsvarende redusert før 1. juli. I dagens situasjon er det svært viktig at staten sørger for at også disse låntakerne raskt får redusert sine lånekostnader.

Svar:

Rentene i statsbankene Husbanken, Statens lånekasse for utdanning og boliglansordningen i Statens pensjonskasse (SPK) fastsettes med utgangspunkt i basisrenten. Renten i Husbanken er basisrenten med et fratrekk på 0,75 prosentenheter. Normrenten og renten i Lånekassen og boliglansordningen for SPK er basisrenten med et fratrekk på 0,15 prosentenheter.

Metoden for fastsetting av basisrenten og normrenten ble fastsatt i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, se Prop. 1 LS (2015–2016) punkt 5.8.

Modellen skal understøtte at renten som settes for statsbankene i størst mulig grad reflekterer det renteni-vået som svarer til de beste lånetilbudene i det ordinære markedet for boliglån. Dette nivået blir også avgjørende for hva en arbeidsgiver kan tilby av rentebetingelser på

lån (normrente) uten at det utløser fordelsbeskatning hos arbeidstaker.

De ordinære lånekostnadene i markedet kan naturlig nok kun observeres i etterkant. Basisrenten fastsettes derfor med utgangspunkt i observasjoner av de beste bankrentene på boliglån fra Finansportalen. Observasjonsperioden for fastsettelse av renten er på to måneder, og basisrenten fastsettes senest den 12. dagen etter observasjonsperiodens slutt. Deretter fastsettes de konkrete rentene for statsbankene med virkningstidspunkt fra to måneder etter observasjonsperiodens slutt. Tidsetterslepet ivaretar også krav i finansavtaleloven § 50 om seks ukers frist for å varsle om renteøkninger.

Normrenten for mai og juni er beregnet til 2,6 pst. Beregningen er basert på gjennomsnittet av renter i januar og februar, og det gjøres et fratrekk på 0,15 prosentenheter, slik at normrenten ikke skal ligge nevneverdig over de aller beste lånetilbudene i markedet. Normrenten for juli og august vil bli beregnet med utgangspunkt i gjennomsnittet av renter som observeres i mars og april. Ansatte som har rimelige lån gjennom arbeidsgivere, vil med lavere normrente få redusert rentefordel og lavere skatt.

Basisrenten og normrenten regulerer en rekke ulike renter i forhold mellom staten og private (bl.a. boliglån i SPK, studielån i Lånekassen og startlån, grunnlån og barnehagelån i Husbanken). De regulerer også forhold mellom staten og andre offentlige instanser (bl.a. investeringslån til de regionale helseforetakene, barnehagelån og rentekompensasjonsordningene i Husbanken). Disse er også ofte brukt som anker i forhold mellom private parter. Eventuelle endringer i disse rentene vil derfor kunne få vidtrekkende konsekvenser, som det er vanskelig å ha full oversikt over. For eksempel er muligheten for lån i SPK knyttet til arbeidsforholdet. Rentebetingelsene for disse lånene kan ikke være lavere enn normrenten dersom det skal unngås skatteplikt for oppnådd rentefordel.

I et marked med fallende renter vil beregningsmetoden innebære et tidsetterslep på om lag to måneder fra endringene i markedsrentene slår ut i basisrenten. Det medfører at det vil ta tid før et fall i markedsrentene på boliglån slår gjennom i basisrenten. Motsatt vil en økning i rentene på boliglån først øke basisrenten på et senere tidspunkt. Over tid er rentekostnadene ventet å være om lag de samme. Statsbankenes kunder vil dermed få redusert sine rentekostnader på linje med andre, selv om tidsforløpet blir noe annerledes.

For de aller fleste vil låneavdragene utgjøre hoveddelen av de løpende låneutgiftene. Avdrags- og betalingsut-

settelse vil derfor være målrettet for å bedre likviditeten i de husholdningene som opplever utfordringer i forbin-

delse med virusutbruddet. Jeg legger derfor vekt på at statsbankene skal ha gode ordninger for dette.

SPØRSMÅL NR. 1273

Innlevert 26. mars 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 6. april 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at de statlige bankene kan senke sine lånerenter umiddelbart?

BEGRUNNELSE:

Grunnet korona-pandemien og de medfølgende økonomiske konsekvensene opplever mange bedrifter og privatpersoner et akutt behov for likviditet. Lavere lånerenter vil være et effektivt tiltak som treffer bredt. Mange banker har etter press både fra politikere og forbrukere besluttet å senke utlånsrentene sine raskere enn normalt etter at Norges Bank i to omganger har senket styringsrenten. Derimot har statens egne banker som Lånekassen og Husbanken varslet at renten først vil settes ned med virkning fra mai og Statens pensjonskasse vil ikke gjøre endringer før i juli.

Svar:

Rentene i statsbankene Husbanken, Statens lånekasse for utdanning og boliglånsordningen i Statens pensjonskasse (SPK) fastsettes med utgangspunkt i basisrenten. Renten i Husbanken er basisrenten med et fratrekk på 0,75 prosentenheter. Normrenten og renten i Lånekassen og boliglånsordningen for SPK er basisrenten med et fratrekk på 0,15 prosentenheter.

Metoden for fastsetting av basisrenten og normrenten ble fastsatt i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, se Prop. 1 LS (2015–2016) punkt 5.8.

Modellen skal understøtte at renten som settes for statsbankene i størst mulig grad reflekterer det rentenivået som svarer til de beste lånetilbudene i det ordinære markedet for boliglån. Dette nivået blir også avgjørende for hva en arbeidsgiver kan tilby av rentebetingelser på lån (normrente) uten at det utløser fordelsbeskatning hos arbeidstaker.

De ordinære lånekostnadene i markedet kan naturlig nok kun observeres i etterkant. Basisrenten fastsettes derfor med utgangspunkt i observasjoner av de beste ban-

krentene på boliglån fra Finansportalen. Observasjonsperioden for fastsettelse av renten er på to måneder, og basisrenten fastsettes senest den 12. dagen etter observasjonsperiodens slutt. Deretter fastsettes de konkrete rentene for statsbankene med virkningstidspunkt fra to måneder etter observasjonsperiodens slutt. Tidsetterslepet ivaretar også finansavtalelovens (§ 50) om seks ukers frist for å varsle om renteøkninger.

Normrenten for mai og juni er beregnet til 2,6 pst. Beregningen er basert på gjennomsnittet av renter i januar og februar, og det gjøres et fratrekk på 0,15 prosentenheter, slik at normrenten ikke skal ligge nevneverdig over de aller beste lånetilbudene i markedet. Normrenten for juli og august vil bli beregnet med utgangspunkt i gjennomsnittet av renter som observeres i mars og april. Ansatte som har rimelige lån gjennom arbeidsgivere, vil med lavere normrente få redusert rentefordel og lavere skatt.

Basisrenten og normrenten regulerer en rekke ulike renter i forhold mellom staten og private (bl.a. boliglån i SPK, studielån i Lånekassen og startlån, grunnlån og barnehagelån i Husbanken). De regulerer også forhold mellom staten og andre offentlige instanser (bl.a. investeringslån til de regionale helseforetakene, barnehagelån og rentekompensasjonsordningene i Husbanken). Disse er også ofte brukt som anker i forhold mellom private parter. Eventuelle endringer i disse rentene vil derfor kunne få vidtrekkende konsekvenser, som det er vanskelig å ha full oversikt over. For eksempel er muligheten for lån i SPK knyttet til arbeidsforholdet. Rentebetingelsene for disse lånene kan ikke være lavere enn normrenten dersom det skal unngås skatteplikt for oppnådd rentefordel.

I et marked med fallende renter vil beregningsmetoden innebære et tidsetterslep på om lag to måneder fra endringene i markedsrentene slår ut i basisrenten. Det medfører at det vil ta tid før et fall i markedsrentene på boliglån slår gjennom i basisrenten. Motsatt vil en økning i rentene på boliglån først øke basisrenten på et senere tidspunkt. Over tid er rentekostnadene ventet å være om lag de samme. Statsbankenes kunder vil dermed få redu-

sert sine rentekostnader på linje med andre, selv om tidsforløpet blir noe annerledes.

For de aller fleste vil låneavdragene utgjøre hoveddelen av de løpende låneutgiftene. Avdrags- og betalingsut-

settelse vil derfor være målrettet for å bedre likviditeten i de husholdningene som opplever utfordringer i forbindelse med virusutbruddet. Jeg legger derfor vekt på at statsbankene skal ha gode ordninger for dette.

SPØRSMÅL NR. 1274

Innlevert 26. mars 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 2. april 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å avhjelpe situasjonen i lys av den dype krisen Norsk Rikstoto befinner seg i, og for å sørge for videre grunnlag og drift for norsk hestenæring?

BEGRUNNELSE:

Stiftelsen Norsk Rikstoto har vært i samtaler med lotteri- og stiftelsestilsynet fordi de har vanskeligheter med å oppfylle de økonomiske forpliktende som ligger i vedtektene til stiftelsen. I denne kritiske situasjonen frykter mange for Norsk Rikstotos fremtid.

Norsk Rikstoto er navet i hestenæringen siden de finansierer andre deler av hestenæringen, blant annet gjennom tilskuddene til Norsk Hestesenter.

Det hevdes at hestenæringen i Norge direkte og indirekte lønner cirka 16 000 arbeidstagere. Denne næringen opplever, i likhet med mange andre næringer i denne eksepsjonelle COVID19-situasjonen, en dyp krise.

Store deler av næringen har i praksis fått yrkesforbud. Rideskolene får ikke lov til å holde undervisningstimer og travsporten har null i inntekt nå når travløp er forbudt, samtidig som utgiftene til mat og andre utgifter som kreves rundt en hest, deriblant til dyrevelferd, fortsatt må betjenes.

Svar:

Overskuddet fra Norsk Rikstotos spillprodukter på trav- og galoppløp er den viktigste finansieringskilden for norsk hestesport, hestehold og hesteavl. Den pågående situasjonen med covid-19-pandemien har ført til at alle løp på landets trav- og galoppbaner er innstilt. Dette fører til betydelig inntektsbortfall, og dermed en svært alvorlig situasjon for Norsk Rikstoto og norsk hestesport.

Både Det Norske Travelskap, Norsk Jockeyklub og Norsk Rikstoto har gjennomført umiddelbare tiltak for å ajourføre regnskaper, evaluere likviditet og gjennomgå

grunnlag for videre drift i denne krevende situasjonen. Omfattende permitteringer er også allerede iverksatt. Norsk Hestesenter har også iverksatt umiddelbare tiltak. Jeg er gjennom mitt departement i løpende kontakt med Norsk Rikstoto og Norsk Hestesenter, slik at jeg kan vurdere egnede tiltak fra min og regjeringens side.

Mange av de tiltakene regjeringen allerede har iverksatt kommer Norsk Rikstoto og hestenæringen til gode. I tillegg vil regjeringen foreslå for Stortinget at Norsk Rikstoto fritas fra plikt til å betale totalisatoravgift til staten for hele året 2020. Totalisatoravgiften er en særavgift på hesteveddeløp. Normalt betaler Norsk Rikstoto 3,3 prosent av totalomsetningen i totalisatoravgift. I statsbudsjettet for 2020 var inntekter fra denne avgiften budsjettert til 120 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 1275**Innlevert 26. mars 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 31. mars 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at politipersonell som blir utsatt for potensiell smitte eller trusler om smitte av koronavirus blir testet for viruset omgående?

BEGRUNNELSE:

Som følge av utbruddet av koronavirus, er hele Norge nå i unntakstilstand. Dette gjelder hele samfunnet, og rammer oss alle. Til tross for dette, skal fortsatt både innbyggernes og samfunnets sikkerhet alltid komme først. Innbyggerne og samfunnet har fortsatt det samme kravet på trygghet, til tross for at de strengeste tiltakene i fredstid er innført for å hindre smittespredning. Tilstrekkelig sikkerhet, både for innbyggerne og samfunnet for øvrig, handler blant annet om å sikre politiets beredskap og kritiske funksjoner i den situasjonen vi nå befinner oss i. Da er vi avhengige av at flest mulig polititjenestekvinner- og menn er funksjonsdyktige slik at de kan utføre sitt samfunnsoppdrag i en krevende tid.

Spørsmålsstiller er gjort kjent med at Politidirektoratet (POD) har undersøkt muligheten for at politipersonell kan bli prioritert for testing av koronasmitte. Tilbakemeldingen har imidlertid vært at det nå ikke foreligger mulighet for særskilt/prioritert testing av politipersonell grunnet kapasitetsproblemer.

Dersom politipersonell blir utsatt for potensiell smitte eller trusler om smitte av koronavirus, er konsekvensen av dette at vedkommende må plasseres i karantene. Spørsmålsstiller er kjent med at slike situasjoner har oppstått, der pasient smittet av koronavirus har gått til angrep på helsepersonell og politipersonell, som på grunn av eksponeringen for smitte må sitte i karantene. Dersom vedkommende hadde blitt testet, og fått et negativt testresultat, kunne vedkommende imidlertid vært tilbake i operativ tjeneste innen kortere tid.

Politiet spiller en avgjørende rolle for å trygge innbyggernes sikkerhet i den unntakstilstanden Norge nå opplever. Da er det ikke akseptabelt at manglende prioritering for testing medfører at politipersonell som kunne ha vært funksjonsdyktige og i operativ tjeneste, blir satt i unødvendig karantene.

Svar:

Ved ubegrenset testkapasitet ville det vært ønskelig å teste alle med symptomer som kan skyldes covid-19. Det er for tiden begrenset kapasitet for testing for koronaviruset.

Kapasiteten for testing øker, men det er fortsatt behov for å prioritere strengt.

Folkehelseinstituttet tilrår at det utføres test for SARS-CoV2 hos personer med akutt luftveisinfeksjon med feber, hoste eller tungpustethet, i prioritert rekkefølge:

1. Pasienter med behov for innleggelse
2. Pasienter/beboere i helseinstitusjoner
3. Ansatte i helsetjenesten med pasientnært arbeid
4. Personer over 65 år som har underliggende, kronisk sykdom
5. Person som har vært i nærkontakt med et bekreftet tilfelle av covid-19.

Andre personer med akutt luftveisinfeksjon tilbys vanligvis ikke test, heller ikke etter reise. De skal holde seg hjemme til en dag etter symptomfrihet. Det kan gjøres unntak og lokale tilpasninger.

Personer uten symptomer skal ikke testes. Begrunnelsen for dette er gitt på FHIs

hjemmesider: <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/testing-og-diagnostikkfor-nytt-koronavirus-coronavirus/>:

”Symptomer opptrer ofte i løpet av de første dagene etter smitte, men inkubasjonstiden kan være opptil 14 dager. Derfor settes personer i karantene selv om de ikke har symptomer på sykdom. Mange lurer på hvorfor disse ikke kan testes, slik at karantenetiden eventuelt kan forkortes. Dessverre kan ikke karantenetiden forkortes på bakgrunn av et negativt testresultat. Selv om en test er negativ, kan personen allikevel utvikle sykdom opptil 14 dager etter siste smitteeksponering. For personer uten symptomer (asymptomatiske personer), vet man ikke hvor i forløpet vedkommende befinner seg. Et negativt prøveresultat i

inkubasjonstiden vil kunne gi en falsk trygghet, da en ny prøve tatt kort tid senere vil kunne gi et annet resultat. Karantenetiden er uansett 14 dager, og et negativt testresultat får ikke noen praktiske konsekvenser. Av samme grunn kan man ikke bruke testresultat for å avgjøre om en person skal settes i karantene eller ikke. Et positivt prøveresultat hos asymptomatiske personer vil kunne bekrefte COVID-19. Resultatet vil allikevel ikke få noen praktiske konsekvenser, i og med at en person som testes uansett skal være i karantene i 14 dager. Dersom vedkommende får symptomer, vil testing utføres og diagnosen bekrefte. Som regel vil man få symptomer innen få dager dersom man tester positivt i inkubasjonstiden.”

Dette betyr at dersom politipersonell har vært utsatt for smitte, skal de uansett i karantene. Et eventuelt negativt testresultat vil ikke endre på karanteneperioden.

SPØRSMÅL NR. 1276**Innlevert 26. mars 2020 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth****Besvart 2. april 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Det vises til Mattilsynets vedtak om å gi Lerøy og MOWI dispensasjon fra fiskekvalitetsforskriftens §17. Jeg er gjort kjent med at både Ocean Quality og Sekkingstad AS også har fått innvilget dispensasjon.

Hva er begrunnelsen for at slike dispensasjoner er gitt, og vil statsråden vurdere å inndra gitte dispensasjoner og sørge for at nye dispensasjoner ikke gis?

Svar:

Fiskekvalitetsforskriftens formål er å fremme god kvalitet på fisk og fiskevarer til forbruker, og bidra til markedsadgang for norsk fisk og norske fiskevarer i utlandet. Fiskekvalitetsforskriften § 39 åpner for å gi dispensasjon fra forskriftens øvrige bestemmelser, men bare der det foreligger "særlige tilfeller".

I denne saken er det fiskekvalitetsforskriften § 17 det er søkt om dispensasjon fra. Bestemmelsen regulerer håndtering av fisk med sår og mangler, såkalt "produksjonsfisk", og sier at all sortering og feilretting skal skje i Norge. Bestemmelsen skal sikre at produksjonsfisk ikke kommer på markedet for humant konsum.

Vilkåret om at det må foreligge et "særlig tilfelle" tilsier at det må foreligge spesielle forhold som skiller saken i tilstrekkelig grad fra normalsituasjonen. Videre må hensynene som begrunner dispensasjon i den konkrete saken gjøre seg så sterkt gjeldende, at det etter fagmyndighetenes skjønn er forsvarlig å gi dispensasjon.

Det har vært ført en streng praksis for å innvilge dispensasjon fra § 17. Bakgrunnen for dette er at enhver dispensasjon vil innebære en risiko for å undergrave formålet bak § 17 og kan potensielt ha store skadevirkninger for omdømmet av norsk oppdrettsfisk.

Det er viktig for meg å understreke at terskelen for å få dispensasjon på ingen måte er senket. Det følger av regjeringserklæringen at regjeringen vil fortsette en restriktiv håndtering av produksjonsfisk. Denne ligger fast. Samtidig er det umulig å se bort i fra den ekstraordinære situasjonen vi nå står midt i. Regjeringens tiltak for å hindre smitterisikoen av covid-19 har fått store konsekvenser for næringslivet, og vi vurderer kontinuerlig behovet for hvilke tiltak som bør og kan iverksettes for å holde hjulene i gang der vi kan.

Mattilsynet har vurdert at dispensasjonene som hittil er innvilget er "særskilte tilfeller" knyttet direkte til covid-19. Enkelte selskaper har meldt om problemer med å håndtere fisken innenlands som følge av covid-19, og for

å unngå at denne fisken blir destruert, har selskap fått dispensasjon til å kunne bearbeide fisken på anlegg utenfor Norge. Dette gjelder de dispensasjonene Mattilsynet innvilget hhv. 13. og 25. mars 2020.

Det er Mattilsynet som fatter dispensasjonsvedtak. Det er også Mattilsynet som nå behandler den klagen som er kommet på dispensasjonsvedtakene som er innvilget. Enkeltsøknader vil eventuelt bli vurdert av departementet gjennom ordinær klagebehandling.

Jeg har som følge av dette valgt å be Mattilsynet om å sette behandlingen av nye søknader i bero inntil vi har fått vurdert om det er behov for å utarbeide ytterligere retningslinjer for vurderingen av slike dispensasjoner. Vi opplever nå en unntakstilstand hvor mye er uforutsigbart, og vi må ta raske, men veloverveide beslutninger på samme tid. Jeg er opptatt av å ivareta alle aktørenes interesser så langt det lar seg gjøre. Samtidig forventer jeg at også næringen selv tar ansvar for å finne gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1277**Innlevert 27. mars 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 2. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre døve og hørselshemmede likestilt tilgang til helsetjenestene døgnet rundt, når tjenestene kun kan nås via telefon, og vil statsråden sørge for at alle kritiske beskjeder fra myndighetene blir både tegnspråktolket og direktetekstet?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar fra statsråden 23 mars 2020. Undertegnede har vært i kontakt med blant andre Hørselshemmedes landsforbund. De kan opplyse at Folkehelseinstituttet har opprettet en informasjonstelefon 815 55 015 hvor en kan stille spørsmål. For hørselshemmede kan det være utfordrende å kommunisere på telefon, særlig er det vanskelig å oppfatte hva automatiserte telefonsvarere sier. Til informasjonstelefonen er det knyttet en slik automatisert telefonsvarer som gir mye informasjon. Det gjør tjenesten ekstra utilgjengelig for hørselshemmede.

Folkehelseinstituttet har også utarbeidet informasjonsvideoer på ulike språk, for eksempel om hjemmekarantene og isolasjon https://youtu.be/Lb9kk_6GhFM. Filmene er ikke tekstet.

Det er positivt at det er laget informasjonsvideo på tegnspråk, men den er heller ikke supplert med tekst. Og for den aller største gruppen av hørselshemmede er tekst avgjørende.

På helsenorge.no er det etablert en chat om koronaviruset, men det er en chatbot som ikke åpner for toveis skriftlig kommunikasjon i sanntid. Det er en automatisert tjeneste med standardiserte svar. <https://www.dinhorsel.no/chatrobot-hjelper-ikke-hoerselshemmede.6292703-460100.html>

Svar:

Jeg viser til mitt svar av 23. mars 2020. Jeg har stor forståelse for at det er krevende for døve og hørselshemmede å tilegne seg nødvendig informasjon som gis i forbindelse med Covid-19 pandemien. Jeg erkjenner at i denne krevende situasjonen har vi ikke lyktes godt nok med å nå ut til alle målgrupper med informasjon. Jeg har derfor bedt Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet forsøke å nå ut til alle målgrupper inklusiv døve og hørselshemmede i utarbeidelse av informasjon.

Når det gjelder tilgangen til helsetjenester gjennom hele døgnet viser jeg til mitt svar av 23. mars 2020 hvor jeg nevner at fastlegen i stadig økende grad kommuniserer

med sine pasienter digitalt. Behov for å komme i kontakt med helsetjenester på kveld, natt og på helligdager bør i tillegg til telefonisk kontakt for fremtiden også kunne løses digitalt. Enkelte legevakt-distrikt har i dag digitale løsninger, men dette er ikke gjennomført over hele landet. Jeg vil be Helsedirektoratet vurdere løsninger som kan ivareta døve og hørselshemmedes behov for akutt hjelp gjennom hele døgnet. Inntil digital kommunikasjon er tilgjengelig nasjonalt i helsetjenesten på døgnbasis kan Hjelp 113 – appen i enkelte nødsituasjoner benyttes. Ved å laste ned Hjelp 113 vil operatøren på nødsentralen automatisk spore hvilken adresse man befinner seg på.

Vedlegg til svar:

Brev fra Helse- og omsorgsdepartementet

Anmodning om at informasjon til befolkningen tilpasses døve og hørselshemmede

Helse- og omsorgsdepartementet har i den senere tid mottatt spørsmål til skriftlig besvarelse fra Stortinget vedrørende manglende tilgang på kritisk informasjon for døve og hørselshemmede fra helsemyndighetene. Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har utarbeidet mye viktig og nyttig informasjon i den senere tid for at befolkningen skal forstå og følge rådene som gis. Mye av denne informasjonen er døve og hørselshemmede avskåret fra å få tilgang til. For eksempel er flere filmer ikke tekstet og informasjon som viser til et telefonnummer man kan ringe har som oftest liten nytteverdi da mange hørselshemmede har vansker med å kommunisere pr telefon. Mange er avskåret fra å melde fra om mulig smitte da store deler av helsetjenesten inkl legevaktene (unntatt fastleger/tjenesteytere som benytter e-konsultasjon) baserer sitt tilbud på at all personlig kommunikasjon skal skje via telefon.

Helse- og omsorgsdepartementet har forståelse for at det i disse dager er mange bruker-grupper som skal nås med informasjon og at dette arbeidet er krevende. Departementet anmoder allikevel om at den informasjon som utarbeides retter seg mot flest mulig bruker-grupper og at den også er tilpasset døve og hørselshemmede.

SPØRSMÅL NR. 1278**Innlevert 27. mars 2020 av stortingsrepresentant Kent Gudmundsen****Besvart 3. april 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Hva er kostnadsanslaget på å omgjøre tillegglånet til studentene på 26 000 til stipend?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har lagt frem tiltak for studenter som skal bedre økonomien for dem som nå står i en akutt situasjon på grunn av permittering eller som har mistet deltidsjobb. Studentene vil få tilbud om et tillegglån på 26 000 kroner. Jeg ønsker en beregning over kostnader ved å omgjøre hele eller deler av lånet til stipend.

Ber om anslag på henholdsvis 40 prosent og 100 prosent stipend.

Svar:

I forbindelse med Covid-19-pandemien la regjeringen fredag, 27 mars frem den tredje krisepakken, Prop. 67 S (2019-2020). I krisepakken vises det til anmodningsvedtak nr. 410 (2019-2020) av 19. mars 2020:

»Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig komme tilbake med en midlertidig ordning gjennom Lånekassen for studenter som opplever inntektsbortfall som følge av korona-pandemien.»

I Prop. 67 S (2019-2020) følger regjeringen opp anmodningsvedtaket med tiltak rettet mot studenter som opplever inntektsbortfall som følge av korona-pandemien. Blant annet foreslår regjeringen et ekstralån på 26 000 kroner til studenter som mister arbeidsinntekt på grunn av korona-pandemien.

Det er ikke mulig å forutsi et presist tall på hvor mange studenter som vil benytte seg av en ordning med lån. I beregningene som er lagt frem for Stortinget, har regjeringen lagt til grunn at 50 prosent av de som har mottatt støtte våren 2020 søker om tilleggsytelse på bakgrunn av egenerklæring om inntektsbortfall. Budsjetteffekten av dette er utlån på 3,084 mrd. kroner, samt en anslått kostnad på om lag 38,2 mill. kroner for staten i rentestøtte.

Dersom 100 prosent av beløpet skal utbetales som stipend, blir det 3,084 mrd. kroner som direkte kostnad.

Dersom 40 prosent av beløpet ettergis som stipend, medfører det en direkte kostnad på 1,233 mrd. kroner, og utlån på 1,850 mrd. kroner. I en slik modell vil det i tillegg komme kostnader til rentestøtte på om lag 22,9 mill. kroner.

Ved behandling av Prop 67 S (2019-2020), besluttet Stortinget 31. mars 2020 at deler av ekstralånet skal om-

gjøres til stipend, og avsatte 1 mrd. kroner til dette formålet. Som nevnt har regjeringen lagt til grunn at 50 prosent av de som har mottatt støtte våren 2020 søker om tilleggsytelse på bakgrunn av egenerklæring om inntektsbortfall, noe som blir ca. 120 000 personer. Fordeler man 1 milliard på disse, blir det 8 000 kroner på hver, noe som utgjør 30 prosent av lånebeløpet på 26 000 kroner. Det legges opp til en enkel løsning der den enkelte bekrefter inntektsbortfall med en egenerklæring og får utbetalt det totale beløpet som lån, som omgjøres til stipend i ettertid. Den endelige modellen for hvordan dette skal gjennomføres arbeider departementet med sammen med Lånekassen.

Jeg har stor respekt for at mange studenter opplever en vanskelig økonomisk situasjon, slik også mange andre gjør i disse dager. Det har vært viktig for regjeringen å sikre at studentene har likviditet til å betale kostnader, og vi er glade for et samarbeid med Stortinget om en løsning som gjør dette enda bedre.

SPØRSMÅL NR. 1279**Innlevert 27. mars 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 1. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at personer innen psykisk helsevern og rusbehandling får et forsvarlig helse- og behandlingstilbud under coronakrisen?

BEGRUNNELSE:

Det kommer tilbakemeldinger om at rusavhengige og personer i psykisk helsevern mister sitt behandlingstilbud på grunn av at man må frigjøre kapasitet i helsevesen i forbindelse med coronaviruset.

Rusmisbrukernes interesseorganisasjon (RIO) er en av de organisasjonene som tar opp denne bekymringen, og frykter blant annet at pasienter skrives ut til kommuner som ikke har et forsvarlig behandlingstilbud til disse pasientene.

Det blir pekt på at en mulig løsning for å sikre personer i psykisk helsevern og rusbehandling et tilfredsstillende tilbud under coronaepidemien, er at personer med sosialfaglig bakgrunn i større grad kan erstatte personer med helsefaglig bakgrunn, når det nå er stor mangel på den sistnevnte yrkesgruppen i behandlingen av pasienter med coronavirus og andre somatiske lidelser.

En annen mulighet er å se på om man i en periode kan lempe noe på kravene til bemanningstetthet og kompetanse. Dersom alternativet er at pasienter og personer med behov for behandling blir overlatt til seg selv, bør dette i det minste vurderes.

Personer med psykiske lidelser og rusavhengighet kan også være mer utsatt både for å bli smittet selv og smitte andre, dersom de ikke får tilstrekkelig oppfølging. Dette fordi det kan være krevende å ta vare på seg selv, og følge opp smittevernråd, når man er i en vanskelig livssituasjon. Disse to gruppene er også overrepresentert når det gjelder selvmord, og manglende oppfølging kan derfor også få alvorlige konsekvenser på dette feltet.

Helsedirektoratet har i sin veileder coronaviruset – beslutninger og anbefalinger, rettet særskilt oppmerksomhet på personer med rus- og psykiske lidelser. Også Helsedirektoratets «Prioritering av helsehjelp i Norge» av 25.mars 2020 peker på utfordringene innen psykisk helsevern og rusbehandling (TSB). I denne prioriteringsveilederen skriver man imidlertid at planlagte døgninnleggelses innen psykisk helsevern og TSB «bør avgrenses». Dette medfører at utfordringene med å gi disse gruppene et forsvarlig helse- og behandlingstilbud andre steder i helsetjenesten øker, da særlig i kommunene.

Svar:

Jeg er glad for at representanten Tellef Mørland stiller spørsmål rundt helsehjelpen til mennesker med psykiske lidelser og rusmiddelproblemer. Vi har en utfordrende situasjon med å bekjempe coronaviruset. Det er derfor satt i verk inngripende tiltak for å unngå økt smitte. Samtidig er det veldig viktig at mennesker som sliter med rusmiddelavhengighet, alvorlige psykiske lidelser og hjemløse får den hjelpen de trenger i en situasjon som denne. De skal ivaretas av kommunene og spesialisthelsetjenesten på samme måte som andre innbyggere.

Representanten viser til at RIO er bekymret for at pasientene mister sitt tilbud og at de skrives ut til kommuner som ikke har et forsvarlig tilbud. Med de anbefalinger som er gitt i Helsedirektoratets prioriteringsnotat av 25.03 til kommunene og spesialisthelsetjenesten, samt i veilederen Koronavirus – beslutninger og anbefalinger, forventes det at tilbudet til mennesker med psykiske lidelser og rusmiddelproblemer fortsetter så nært opptil normalt som mulig.

Regjeringen har lenge vært opptatt av å gi dem som strever med rusavhengighet og psykiske lidelser bedre hjelp, og har derfor bygget opp tjenester nettopp til disse gruppene. Jeg håper og tror at det kan komme til nytte i den krevende situasjonen vi står i nå.

Jeg var også tidlig ute og ba Helsedirektoratet lage egne anbefalinger for kommunene om hvordan personer med rusproblemer og psykiske lidelser skal ivaretas under koronautbruddet. Disse er samlet i veilederen Koronavirus – beslutninger og anbefalinger: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/koronavirus>. Anbefalingene omtaler også samarbeidet mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten og Helsedirektoratet arbeider med å videreutvikle og tydeliggjøre anbefalinger til psykisk helsevern (PH) og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), inkludert legemiddelassistert rehabilitering (LAR).

I prioriteringsnotatet er hovedanbefalingen fra Helsedirektoratet at det polikliniske tjenestetilbudet og dagbehandling i psykisk helsevern/TSB bør opprettholdes ut fra en samlet faglig vurdering av risiko, smittevernhensyn og kapasitet.

En naturlig konsekvens av den situasjonen vi står i er at tjenestene tilpasses smittesituasjonen og at spesialisthelsetjenesten bruker begrensede ressurser best mulig. Det anbefales derfor at det ved polikliniske konsultasjoner som hovedregel benyttes telefonkonsultasjon eller videomøter. Oppmøtekonsultasjoner må begrenses til kun der det er behov for å ivareta liv og helse og det er

smittevern faglig forsvarlig. Det bør imidlertid gjøres en individuell og konkret vurdering av pasientenes behov for oppfølging. For pasienter med alvorlig psykisk lidelse og ruslidelse anbefales det å legge til rette for ambulant oppfølging ved for eksempel ACT/FACT team. Planlagte døgninnleggelses innen PHV og TSB kan gjennomføres der det er etablert forsvarlige smittevernrutiner, men bør avgrenses. Flere steder etableres imidlertid også egne døgntilbud til pasienter innen psykisk helsevern og TSB som er smittet av korona.

Hvorvidt tilbudet i den kommunale helse- og omsorgstjeneste kan anses som forsvarlig, vil bero på en individuell vurdering i hvert enkelt tilfelle. Et godt samarbeid om pasientforløpet kan redusere risiko for negative konsekvenser. I det nye prioriteringsnotatet anbefales derfor spesialisthelsetjenesten å samarbeide med kommunen ved utskrivelse fra døgnopphold, og ha en økt oppmerksomhet på faren for overdose eller suicid i tiden etter utskrivelse.

Det tydeliggjøres at:

- Den enkelte kommune må sikre et tett samarbeid med lokalsykehuset om akutte og planlagte innleggelses og utskrivning av pasienter. Det må etableres samhandlingskanaler med rask 24/7 respons fra begge parter.
- Kommunene må forberede seg på raskt å kunne ta imot pasienter utskrevet fra sykehus. De kommunale øyeblikkelig-hjelp plassene må utvides i antall og forsterkes med riktig kompetanse.
- Spesialisthelsetjenesten må være lett tilgjengelig for rådgivning til kommunene i håndtering av akutt syke pasienter. Mulighet for å unngå innleggelse på sykehus, sammenholdt med kommunens mulighet for å ivareta pasientene, bør vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Jeg mener at dersom spesialisthelsetjenesten og kommunen følger anbefalingene, vil pasienter og brukere få en forsvarlig oppfølging også i de situasjoner der det er nødvendig å skrive ut pasienter fra spesialisthelsetjenesten pga. smittevernbehov eller lignende.

Representant Mørland viser også til at RIO foreslår ulike løsninger for å opprettholde kapasiteten i TSB, herunder vurdere endring i personellsammensetning og bemanningstetthet. Jeg er enig i at man må vurdere dette, men at en må basere seg på hva som er faglig forsvarlig.

Behandling i TSB omfatter:

- avrusning
- kartlegging/utredning
- poliklinisk behandling
- dagbehandling
- døgnbehandling
- ambulering oppfølging/behandling

Langt de fleste rusmiddelavhengige mottar poliklinisk behandling, mens om lag 1/3 av alle pasienter som mot-

tok behandling innen TSB i 2018 var i døgnbehandling. Sammensetningen av tverrfaglighet i rusbehandling (sosialfaglig, psykologfaglig og medisinsk faglig kompetanse), er viktig også under en pandemi, slik vi har i dag. Gjennom pasientforløpet vil det ofte være ulikt fokus på de forskjellige delene av behandling avhengig av pasientens problematikk og hvor i forløpet pasienten er. I alle deler av forløpet forutsettes det forsvarlige smittevernrutiner.

Departementet har bedt Helsedirektoratet om en vurdering i sakens anledning. Sosialfaglig personell er en viktig del av tilbudet, men skal ikke utføre oppgaver av medisinsk faglig art. Ifølge Helsedirektoratet kan det derfor ikke bli tale om å "erstatte" medisinsk personell. Likevel kan personellfordelingen mellom de ulike personellgruppene justeres noe for å tilpasse seg den situasjonen vi står i nå med mangel på helsepersonell. Hvorvidt det er mulig å operere med færre ansatte og erstatte helsefaglig personell med sosialfaglig personell må etter Helsedirektoratets vurdering alltid vurderes ut fra hva som er forsvarlig.

Det er virksomheten som har plikt til å påse at de til enhver tid opererer forsvarlig og har tilgang på nok personell med nødvendig kompetanse – tilpasset pasientens behov. Jeg har tillit til at tjenestene får til denne grenseoppgangen på en god måte, i likhet med den arbeidsfordelingen og det samarbeidet som skjer hver dag i TSB året rundt.

Kommunene har ulike utfordringer og må finne ulike løsninger. Det er mange gode eksempler på lokale initiativ. Jeg ser at både Oslo og Bergen kommune ser på løsninger basert på sine lokale behov. Bergen vurderer å ta i bruk hotell for brukere og Oslo har etablert et eget botilbud med 35 plasser for rusavhengige i isolasjon. I tillegg utvides tilgangen på LAVterskel substitusjonsbehandling som for eksempel LASSO i Oslo. Flere steder i landet iverksettes også tiltak med fokus på ernæring og kunnskapsformidling om sårbarhet og risiko ved covid-19 smitte.

Jeg er glad for alle tilbakemeldinger om hvilke virkninger dette har for sårbare grupper. Helsemyndighetene følger situasjonen nøye og vurderer fortløpende om det er behov for å iverksette tiltak eller tydeliggjøre anbefalinger. Det er ikke innhentet informasjon fra RHF-ene for å besvare spørsmålet. På grunn av det pågående arbeidet med å håndtere koronapandemien ønsker departementet å rette så få som spørsmål som mulig dit. Jeg ber om forståelse for dette.

SPØRSMÅL NR. 1280**Innlevert 27. mars 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 21. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vi ser nå at corona-viruset rammer spesielt de små bryggeriene hardt. En forenkling i bevilgningsbehandlingen vil være til stor hjelp for bryggeriene i dagens situasjon.

Vil statsråden foreta de nødvendige reguleringsendringer, slik at natthandelsbevillinger for salg av øl blir nasjonale, ikke kommunale?

BEGRUNNELSE:

Alkoholloven ble utformet i en tid hvor netthandel og de teknologiske mulighetene vi har i dag ikke eksisterte. I dag er netthandel utbredt, og det er tillatt å selge alkohol på internett. At man må søke bevilgning i hver enkelt kommune gir ekstra byråkrati og utgifter, og gir i tillegg mindre forutsigbarhet for bedriftene.

En undersøkelse blant Bryggeriforeningens medlemmer viser at 7 av 10 mener at situasjonen er virksomhetskritisk eller alvorlig. Da er det viktig at forholdene legges best mulig til rette for bryggerienes muligheter for verdiskaping.

Netthandelsbevillinger for salg av øl bør være nasjonale, og vil være et godt tiltak for å holde liv i floraen av håndverksbryggerier.

En nasjonal alkoholbevilling vil gi en tryggere og mer effektiv ordning som sparer ressurser for både kommuner og næringsliv.

Svar:

Det er mange aktører som har utfordrende dager pga. koronasituasjonen, og jeg har forståelse for at det er ønsker om tiltak av ulik karakter. Det er samtidig viktig at tiltakene er forholdsmessige og nødvendige ut fra en helhetlig vurdering. Vi må være tilbakeholdne med å endre på reguleringer som skal ivareta andre samfunnsmessige interesser uten å utrede behov for og konsekvenser av en slik endring, herunder gjennomføre en høring av spørsmålet.

Alkoholholdig drikk er ikke en alminnelig vare, men en vare som kan medføre skader og problemer for den som bruker alkoholholdig drikk og dennes omgivelser. Vi har derfor en særlig regulering av omsetningen av alkoholholdig drikk.

Innføring av statlig bevilling for nettsalg er en vesentlig endring av dagens regulering av salgsbevillinger. Som kjent er det ulike argumenter for og imot en statlig bevillingsordning for nettsalg av alkoholholdig drikk. Et

grunnleggende prinsipp i alkoholpolitikken er at kommunene selv bestemmer alkoholpolitikken i sin kommune, også om de ønsker å tillate nettsalg av alkohol til sine innbyggere. En statlig bevillingsordning vil gripe inn i dette prinsippet.

Jeg vet at det er mange som er ekstra bekymret for alkoholbruk og sårbare personer i disse dager. I dagens situasjon mener jeg det ikke vil være riktig å endre kommunenes mulighet til å selv vurdere om de vil tillate nettsalg av øl, og jeg vil derfor ikke legge fram et hasteforslag om endringer i dette.

Når det er sagt, har jeg tidligere uttalt at nærmere regulering av nettsalg er under vurdering i departementet, og at det foreløpig er uklart når spørsmålet vil være ferdig utredet. I lys av koronasituasjonen og den arbeidsbelastningen dette medfører i departementet, kan jeg dessverre ikke utelukke at denne og andre saker kan bli ytterligere forsinket.

SPØRSMÅL NR. 1281**Innlevert 29. mars 2020 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 2. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Senest når dette skrives har jeg fått beskjed fra to seriøse personer om at de har fått nei til å ta korona-test. De har symptomer og noen bakenforliggende sykdommer som gjør at de kontaktet fastlegene sine for å bli henvist til testing. Men ifølge dem er kriteriene for å bli testet så strengt begrenset til helsepersonell og de med alvorlige symptomer, at det ikke er mulig. De kan heller ikke oppsøke test-stedene på egen hånd. Svaret de og alle vi andre får er å holde oss hjemme, enten vi har korona eller ikke, så lenge det ikke er en alvorlig tilstand. Det er sikkert et godt generelt råd. Men det gir mye større trygghet for den enkelte og for familiene og andre de omgir seg med, å vite om de har korona eller ikke. Det må jo også være avgjørende for helsemyndighetenes videre håndtering å vite mer om hvor stort det reelle omfanget er.

Hva vil statsråden gjøre for øke test-kapasiteten raskest mulig, og når de strenge test-kriteriene blir endret så flere kan få testet seg?

BEGRUNNELSE:

Foreløpig er siste anslag fra Folkehelseinstituttet (FHI) på antall smittede så bredt at det er ganske intetsigende. De anslår at det kan ligge mellom sju tusen og tjuetre tusen smittede i Norge, og sier selv at de ønsker at flere skal testes.

En annen grunn til å øke test-kapasiteten er at FHI m fl om ikke lenge vil lansere i ny app der alle som laster den ned på sin telefon, får beskjed hvis de har vært nær noen smittede. Regjeringen vedtok på fredag en forskrift som skal gjøre dette mulig. App'en kan bli et sentralt redskap for at vi skal kunne komme tilbake til hverdagslivet, samtidig som vi opprettholder beredskapen. Men den vil ikke fungere etter hensikten hvis ikke mange flere enn i dag blir testet. For hvis det går et ukjent antall tusen mennesker med korona-smitte der ute, vil app'en bare gi falsk trygghet.

Det virker således som noe av det viktigste vi kan gjøre nå, er å øke test-kapasiteten og endre de stenge kriteriene for å bli testet. Men det ser ikke ut som det er det man legger opp til. Senest i går hørte jeg at Helsedirektoratet skrøt av at vi tester unikt mange her i landet. Men når Tyskland tester en halv million i uka, mens Norge ligger på rundt tjue tusen pr uke, er vi ikke så unike, selv om Tyskland er mye større.

Jeg har fortsatt stor tillit til helsemyndighetene våre. Men det betyr ikke at vi politikere og alle andre skal være

henvist til bare å diskutere kompenserende krisepakker. Vi må også engasjere oss i tiltakene for å stoppe koronaen og gi nødvendig tilgang på testing, så ikke folk må leve i uvisshet. Helseministeren deler sikkert denne bekymringen, men det vil være nyttig å få vite mer om hva som gjøres.

Svar:

Ved ubegrenset testkapasitet ville det vært ønskelig å teste alle med symptomer som kan skyldes covid-19. Det er imidlertid fortsatt begrenset kapasitet for testing for koronaviruset og de regionale helseforetakene melder om problemer og ustabile leveranser for testreagenser. Det jobbes intenst med alternative testløsninger på kort og lang sikt. Kapasiteten for testing er økende, men det er fortsatt behov for å prioritere strengt.

Folkehelseinstituttet tilrår at det utføres test for SARS-CoV2 hos personer med akutt luftveisinfeksjon med feber, hoste eller tungpustethet, i prioritert rekkefølge:

1. Pasienter med behov for innleggelse
2. Pasienter/beboere i helseinstitusjoner
3. Ansatte i helsetjenesten med pasientnært arbeid
4. Personer over 65 år som har underliggende, kronisk sykdom
5. Person som har vært i nærkontakt med et bekreftet tilfelle av covid-19.

Andre personer med akutt luftveisinfeksjon tilbys vanligvis ikke test, heller ikke etter reise. De skal holde seg hjemme til en dag etter symptomfrihet. Det kan gjøres unntak og lokale tilpasninger.

Personer uten symptomer skal ikke testes. Begrunnelsen for dette er gitt på FHIs hjemmesider: <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/testing-og-diagnostikk-for-nytt-koronavirus-coronavirus/>:

”Symptomer opptrer ofte i løpet av de første dagene etter smitte, men inkubasjonstiden kan være opptil 14 dager. Derfor settes personer i karantene selv om de ikke har symptomer på sykdom. Mange lurer på hvorfor disse ikke kan testes, slik at karantenetiden eventuelt kan forkortes. Dessverre kan ikke karantenetiden forkortes på bakgrunn av et negativt testresultat. Selv om en test er negativ, kan personen allikevel utvikle sykdom opptil 14 dager etter siste smitteeksponering. For personer uten symptomer (asymptomatiske personer), vet man ikke hvor i forløpet vedkommende befinner seg. Et negativt prøveresultat i inkubasjon-tiden vil kunne gi en falsk trygghet, da en ny prøve tatt kort tid senere vil kunne gi et annet resultat. Karantenetiden er uansett 14 dager, og et negativt testresultat får ikke noen praktiske konsekvenser. Av samme grunn kan man ikke bruke testresultat for å avgjøre om en person skal settes i karantene eller ikke. Et positivt prøveresultat hos asymptomatiske personer vil kunne bekrefte COVID-19. Resultatet vil allikevel ikke få

noen praktiske konsekvenser, i og med at en person som testes uansett skal være i karantene i 14 dager. Dersom vedkommende får symptomer, vil testing utføres og diagnosen bekreftes.

Som regel vil man få symptomer innen få dager dersom man tester positivt i inkubasjonstiden.”

SPØRSMÅL NR. 1282

Innlevert 28. mars 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 2. april 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å la de oppsagte fra lisenskontoret kunne ta oppgaver i Nav-systemet, og således hjelpe stor-samfunnet ta unna køen av ledige i stedet for å selv bli en del av den?

BEGRUNNELSE:

1. april går 70 personer ut i arbeidsledighet da NRKs lisensavdeling i Mo i Rana avvikles. Samtidig mangler NAV saksbehandlerkapasitet, grunnet eksplosjonen i ledighet grunnet korona. Stortinget bad i forbindelse med vedtaket om avvikling av lisenskontoret regjeringen om å finne annet arbeid for de ansatte. Så langt har regjeringen ikke fulgt opp dette. Det er grunnet korona oppstått en situasjon der kompetansen til de ansatte i lisensavdelingen kan benyttes til å hjelpe med å ta unna køene hos Nav, da de har kompetanse som kan brukes i saksbehandling i andre offentlige etater.

Svar:

Det er viktig at Arbeids- og velferdsetaten så raskt som mulig kan behandle søknader om livsopphold som følge av covid-19-pandemien. Jeg er takknemlig for alle gode krefter som har meldt at de ønsker å bidra i dette viktige arbeidet. Hvem og hvor mange Arbeids- og velferdsetaten ansetter nå i den krevende situasjonen de er i, er en beslutning etaten selv må ta. Regjeringen vil sørge for at vi bevilger tilstrekkelig midler til etaten slik at de kan rekruttere tilstrekkelig bemanning. Det er det behov for.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at behovene for mobilisering og rekruttering i etaten nå primært er hos enhetene som arbeider med saksbehandling av ytelser og hos NAV kontaktsentre.

Det planlegges i første omgang for økt midlertidig bemanning der det er tilrettelagte lokaler hvor nyansatte kan komme raskt inn i produksjon.

SPØRSMÅL NR. 1283

Innlevert 28. mars 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 1. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at disse to gryteklare prosjektene, som en viktig del av IC, holder fremdriften slik Stortinget har forutsatt?

BEGRUNNELSE:

Bane Nor avlyste i forrige uke konkurransen om bruprosjektet på IC over Åkersvika i Stange, Innlandet, samt rådgiverkontraktene til Sørli og videre til Åkersvika, dette ifølge dem selv pga. koronaepidemien. I Aftenposten 23. mars kommer det frem at det først og fremst er et penge-

spørsmål som gjorde at Bane Nor satte på bremsene for fremdriften av denne viktige delen av IC. Stortingets vedtak er at IC skal frem til Hamar i 2026.

Svar:

Avlysningen av konkurransene om de to kontraktene på Dovrebanen kom i følge Bane NOR som en konsekvens av koronakrisen. Bane NOR har opplyst Samferdselsdepartementet om at usikre forhold i leverandørmarkedet, herunder effekten av karantenereregler og flere mottatte force majeure-varslere fra underleverandører var bakgrunnen for avlysningene. Bane NOR mener at det ville vært uforvarlig å gjennomføre en ny stor anskaffelse for et prosjekt

som ikke er startet, før en har en oversikt over både de praktiske og økonomiske konsekvensene av situasjonen vi står i.

Samtidig er det ikke til å legge skjul på at vi står i en krevende situasjon når det gjelder jernbaneutbyggingen fremover, bl.a. som følge av betydelige kostnadsøkninger på flere store prosjekter. Jeg viser her til Meld. St. 17 (2019-2020) Noen saker på jernbaneområdet som Regjeringen la frem 27.mars 2020.

Her orienteres Stortinget nærmere om situasjonen og det vises til at Regjeringen senest i RNB 2020 vil komme tilbake med forslag til bevilgningsendringer og fremdrift på prosjektene.

SPØRSMÅL NR. 1284

Innlevert 27. mars 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 3. april 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Dagens regelverk gir liten fleksibilitet i bruk av båt og mannskap for fiske av kvoter. I tilfelle der mannskap blir smittet av korona vil det kunne få dramatiske konsekvenser.

Vil statsråden vurdere å gi midlertidig økt fleksibilitet med mulighet til å benytte annet fartøy eller mannskap, dersom et rederi blir rammet av korona?

Svar:

Jeg forstår representantens spørsmål dit hen at det gjelder bruk av innleid fiskefartøy og innleid mannskap dersom et fiskebåtrederi blir rammet av korona. La meg derfor først gi en beskrivelse av gjeldende regelverk og forvaltningspraksis.

Det klare utgangspunktet i dagens regelverk er at det er forbudt å bruke innleid fartøy til ervervsmessig fiske og fangst. Det er flere grunner for dette forbudet, blant annet skal det forhindre omgåelse av strukturkvoteordningene ved å motvirke at ett og samme fartøy fisker to kvotesett i løpet av kvoteåret. Regelverket åpner likevel for bruk av

leiefartøy i to typetilfeller, ved havari/forlis, og i forbindelse med kontrahering av nybygg. Ved havari/forlis som medfører vesentlig driftsavbrudd er utgangspunktet at rederiet kan få tillatelse til bruk av leiefartøy i inntil seks måneder, i påvente av at det havarerte/forliste fartøyet blir reparert eller nytt fartøy anskaffet. Ved kontrahering av nybygg er utgangspunktet at rederiet kan få tillatelse til bruk av leiefartøy i inntil to år, i påvente av at nybygget blir levert fra verft. I begge tilfeller er det mulig å få forlenget leiefartøytillatelsen ved forsinkelse som skyldes forhold utenfor rederiets kontroll.

Fiskeriregelverket inneholder ikke et tilsvarende generelt forbud mot innleie av mannskap, men enkelte begrensninger gjelder. Bl.a. stilles det som hovedregel krav til rederiet som tildeles leiefartøytillatelse om at det skal bruke eget mannskap på leiefartøyet, men det er rom for unntak. Formålet er å sikre at rederiets ansatte ikke skal miste inntekt som følge av at forvaltningen tildeler tillatelse til å bruke leiefartøy.

Når det gjelder spørsmålet om å endre regelverk eller forvaltningspraksis som følge av korona, så kan jeg forsikre om at jeg har stor oppmerksomhet om dette om

dagen. Vi mottar mange henvendelser fra enkeltfiskere og har løpende dialog med næringens organisasjoner for å kartlegge utfordringer og vurdere hvilke tiltak som er hensiktsmessige. Det kan i den sammenheng være at ulike hensyn taler for ulike løsninger, samtidig som avgjørelsen må tas raskt. Det er etter min mening også viktig å unngå større endringer enn nødvendig, for ikke å undergrave balansen mellom ulike hensyn som utformingen av fiskeriregelverket tross alt gjerne baserer seg på.

Når det gjelder bruk av innleid fartøy og innleid mannskap, er det foreløpig min vurdering at regelverk og forvaltningspraksis allerede er innrettet slik at det faktisk tar høyde for mange av de spesielle utfordringene som korona-situasjonen reiser. Jeg kan peke på at det ikke finnes noe generelt forbud mot "innleie" av mannskap, og at

de begrensningene som finnes, er såpass fleksible at det er mulig å ta hensyn til korona-utfordringer i enkeltsaker som forvaltningen behandler. Jeg kan også peke på at det er adgang til å forlenge leiefartøytillatelse ut over normal varighet ved forsinkelse som skyldes forhold utenfor rederiets kontroll, og at det vil være aktuelt å benytte denne adgangen da effekten av korona-situasjonen normalt vil måtte anses for å ligge utenfor rederiets kontroll.

Jeg ser det på denne bakgrunn ikke umiddelbart som aktuelt å gjøre endringer i regler og praksis for bruk av leiefartøy, men er også klar over at dette kan endre seg på grunn av korona-situasjonen. Jeg vil derfor følge nøye med på utviklingen sammen med næringens organisasjoner, og lytte til konkrete innspill, slik at jeg raskt vil kunne gjøre nødvendige grep dersom situasjonen skulle tilsi det.

SPØRSMÅL NR. 1285

Innlevert 27. mars 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 3. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Det er stort behov for å få opp igjen aktiviteten når unntakstilstandene som følge av korona er over. Koronarestriksjonene gjør det heller ikke mulig å prekvalifisere utenlandske firma som har meldt interesse for OPS-Sotrasambandet innen rimelig tid. Det må være overkommelig å dele opp prosjekter i 3-4 totalentrepriser.

Vil ministeren omgjøre OPSen for Sotrasambandet og dele det opp slik at egne entreprenører kan ta på seg oppdraget, og sikre at det kommer tidligere ut i markedet enn ved en OPS?

Svar:

Jeg vil vise til at prekvalifisering til konkurransen og konkurransegjennomføringen for Sotrasambandet ikke vil bli forsinket som følge av koronakrisen. Aktørene har allerede levert inn søknader om å bli prekvalifisert, og søknadene er nå til vurdering hos byggherren Statens vegvesen.

For øvrig vil jeg vise til at denne konkurransen gjennomføres med forhandlinger. Dette er etter Statens vegvesens vurderinger en velegnet konkurranseform for å ivareta dagens usikkerhet knyttet til koronakrisen.

SPØRSMÅL NR. 1286**Innlevert 26. mars 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 2. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Utsatte grupper er ekstra sårbare under koronakrisen. Det meldes nå om at mange kommuner stenger ned stedlige lavterskeltilbud til utsatte grupper som psykisk syke, rusmisbrukere og bostedsløse. I Helsedirektoratets nye veileder om ivaretagelse av personer med rus- og psykisk lidelse under koronavirus, står det blant annet at kommunen må vurdere hvordan de kan opprettholde lavterskeltilbud til denne gruppen med tiltak som kan hindre smitte.

Vil statsråden sikre at dette blir etterlevd?

Svar:

Jeg vil først forsikre representant Andersen om at jeg er opptatt av mennesker med psykisk helse- eller rusutfordringer på samme måte som jeg er opptatt av andre utsatte grupper i forbindelse med koronapandemien. Mennesker med rusproblemer og avhengighet kan være særlig utsatt dersom de smittes av viruset. Dette gjelder spesielt de som ferdes i de åpne rusmiljøene og som kan ha flere helseutfordringer som kan gi komplikasjoner ved smitte. Det er viktig at også disse ivaretas på lik linje med andre utsatte grupper og det er derfor jeg ga Helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide veilederen representanten viser til i sitt spørsmål. Gjennom retningslinjens anbefalinger presiserer jeg betydningen av å opprettholde lavterskeltilbud under epidemien. Selv om en anbefaling ikke medfører en plikt for kommunene er dette et meget tydelig signal om at dette er noe de skal prioritere og anbefalingen har til nå hatt mer enn 260 000 treff siden den ble publisert på direktoratets nettsider.

Norske kommuner er imidlertid forskjellige og har forskjellige behov. Det betyr at de må løse sine utfordringer på ulikt vis. Derfor gir vi anbefalinger om hva kommunen bør gjøre, men med tilstrekkelig handlingsrom for kommunene til å kunne være fleksible. På bakgrunn av slike variasjoner i lokale forhold og behov ansees det ikke hensiktsmessig for eksempel å forskriftsfeste opprettholdelse av lavterskeltilbud. Uavhengig av forskrift måtte det uansett foretas individuelle vurderinger av tilbudet, brukergruppe, personellsammensetning samt antall personer som benytter tilbudet med tanke på smittevernhen-syn. Dette betyr at et

lavterskel helsetilbud som for eksempel sårstell, må gjøres innenfor de gjeldende smittevernråd som fore-ligger under Covid- 19 pandemien. Det er kommuneover-leger sammen med fylkeslegene som best kan foreta slike lokale vurderinger.

Jeg har tillit til at kommunene gjør de nødvendige pri-oriteringer med tanke på å opprettholde lavterskeltilbu-dene i størst mulig utstrekning.

Helsedirektoratet har tidligere tydeliggjort kommu-nenes plikt til å sikre tilgang til rent brukerutstyr til ru-savhengige for generell forebygging av smitte. Det er enda viktigere i dagens situasjon at kommunen faktisk sørger for at slikt utstyr er tilgjengelig. Jeg ser at

mange kommuner løser dette på en god måte for ek-sempel i samarbeid med ideelle, frivillige- og brukerorga-nisasjoner. I Harstad samarbeider for eksempel brukeror-ganisasjonen MARBORG med kommunen om utdeling av brukerutstyr og Kristiansand kommune har faste ukent-lige møter med organisasjoner og ulike lavterskelaktører for å oppdatere hverandre og finne løsninger sammen.

Helsedirektoratet har løpende kontakt med sentrale aktører ute i kommuner og regioner, herunder faste mø-ter med bruker- og pårørendeorganisasjoner, kommuner som inngår i det såkalte overdosenettverket, kompetan-semiljøer mv. for å få vite hva som skjer i kommunene.

Helse- og omsorgsdepartementet er på sin side i tett dialog med Helsedirektoratet om vurdering av ulike til-tak, anbefalinger, prioriteringer og retningslinjer, også knyttet til lavterskeltilbudene, som skal legge til rette for at både kommunene og

spesialisthelsetjenesten fortsatt kan yte gode tjenes-ter til brukere av illegale rusmidler.

SPØRSMÅL NR. 1287**Innlevert 25. mars 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 6. april 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Hva vil statsråden foreta seg i lys av den dype krisen Norsk Rikstoto befinner seg i for å avhjelpe situasjonen, og for å sørge for videre grunnlag og drift for norsk hestenæring?

BEGRUNNELSE:

Stiftelsen Norsk Rikstoto har vært i samtaler med lotteri- og stiftelsestilsynet fordi de har vanskeligheter med å oppfylle de økonomiske forpliktende som ligger i vedtektene til stiftelsen. I denne kritiske situasjonen frykter mange for Norsk Rikstotos fremtid.

Norsk Rikstoto er navet i hestenæringen siden de finansierer andre deler av hestenæringen, blant annet gjennom tilskuddene til Norsk Hestesenter.

Hestenæringen i Norge lønner direkte og indirekte cirka 16 000 arbeidstagere. Denne næringen opplever, i likhet med mange andre næringer i denne eksepsjonelle COVID19-situasjonen, en dyp krise.

Store deler av næringen har i praksis fått yrkesforbud. Rideskolene får ikke lov til å holde undervisningstimer og travsporten har null i inntekt nå når travløp er forbudt, samtidig som utgiftene til mat og andre utgifter som kreves rundt en hest, deriblant til dyrevelferd, fortsatt må betjenes.

Svar:

Overskuddet fra Norsk Rikstotos spillprodukter på trav- og galoppløp er den viktigste finansieringskilden for norsk hestesport, hestehold og hesteavl. Den pågående situasjonen med covid-19-pandemien har ført til at alle løp på landets trav- og galoppbaner er innstilt. Dette fører til betydelig inntektsbortfall, og dermed en svært alvorlig situasjon for Norsk Rikstoto og norsk hestesport. Både Det Norske Travelskap, Norsk Jockeyklub og Norsk Rikstoto har gjennomført umiddelbare tiltak for å ajourføre regnskaper, evaluere likviditet og gjennomgå grunnlag for videre drift i denne krevende situasjonen. Omfattende permitteringer er også allerede iverksatt. Norsk Hestesenter har også iverksatt umiddelbare tiltak.

På bakgrunn av den alvorlige situasjonen har regjeringen i Prop. 73 S (2019-2020) foreslått avvikling av totalisatoravgiften for 2020. Totalisatoravgiften er en særavgift på hesteveddeløp. Normalt betaler Norsk Rikstoto 3,3 prosent av totalomsetningen i totalisatoravgift. I statsbudsjettet for 2020 var inntekter fra denne avgiften budsjettet til 120 mill. kroner.

Flere av de tiltakene regjeringen allerede har iverksatt kommer Norsk Rikstoto og hestenæringen til gode, og jeg er gjennom mitt departement i løpende kontakt med Norsk Rikstoto og Norsk Hestesenter, slik at jeg kan følge situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1288**Innlevert 30. mars 2020 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen****Besvart 7. april 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å påse at informasjon om smitteforebygging når ut til alle som bor i Norge?

BEGRUNNELSE:

Det er en bekymring om informasjonen om hvordan vi kan forebygge smitte når ut til alle, særlig om informasjonen når ut til de som har utfordringer med å forstå norsk.

Svar:

Regjeringen har siden situasjonen med Covid-19 startet, jobbet kontinuerlig med å gi ut informasjon til hele befolkningen om smittesituasjon, karantenereregler og hvordan man skal beskytte seg selv og andre. I innsatsen med å nå ut med riktig informasjon til rett tid, har ulike kanaler blitt benyttet. Dette er nødvendig for å nå ulike grupper i befolkningen. Personer som ikke har tilstrekkelig norsk-

kunnskaper til å forstå innholdet i informasjonen, er en slik gruppe. Folkehelseinstituttet har derfor oversatt informasjon og utviklet videoer med informasjon på en rekke språk.

Tekstene og videoene ligger ute på www.fhi.no og spres også videre i andre medier og av ulike etater, blant annet av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). IMDi kanaler når særlig personer som jobber med integrering og kvalifisering i kommuner og i frivillige organisasjoner. Disse personene vil videreformidle informasjon til nyankomne innvandrere og innvandrere som har utfordringer med å forstå norsk. IMDi legger også løpende ut informasjon fra kommuner og organisasjoner med oversatt materiale og videoer på ulike språk.

Det er også viktig at leger, lærere, barnehageansatte og andre som jobber ute i kommuner og som kommer i kontakt med innvandrere som ikke kan norsk, er klar over at det finnes informasjon på andre språk og bidrar til å videreformidle denne.

Jeg deler stortingsrepresentant Staalesen sin bekymring om informasjonen når ut til alle grupper i samfunnet. Vi vet at de som ikke har tilstrekkelig norskkunnskaper til å forstå innholdet i den informasjonen som gis på norsk, er særlig utsatt.

Den 25. mars hadde jeg møte med seks store kommuner (Oslo, Bergen, Stavanger, Lørenskog, Lillestrøm og Drammen) samt KS, og ble orientert om deres arbeid med å nå innvandrerbefolkningen. Vi hadde også et særlig fokus på sårbare barn og unge med stengte barnehager og skoler. Jeg ble imponert over kommunenes arbeid med å spre tilpasset informasjon, og deres raske og systematiske respons på en svært utfordrende situasjon.

Vi må imidlertid fortsette arbeidet med å spre informasjon, og å nå alle grupper i samfunnet. Frivillige organisasjoner når ofte lettere ut med informasjon enn det myndighetene gjør, gjennom sine nettverk og kjennskap til ulike miljøer. Regjeringen vil oppmuntre og stimulere frivillige organisasjoner til slikt arbeid.

Ett av tiltakene regjeringen nå foreslår er å øremerke midler til enkelte frivillige organisasjoners arbeid med informasjonstiltak rettet mot innvandrerbefolkningen. Disse organisasjonene er Røde Kors, Caritas, Norges Frivillighetsentraler, Norske Kvinners Sanitetsforening, Kristent Interkulturelt Arbeid og Norsk Folkehjelp. Organisasjonene er etablerte tilskuddsmottakere med stor kapasitet og nettverk som på kort varsel kan sette i gang eller oppskalere eksisterende tiltak i tråd med formålet. Organisasjonene har også kontakt med ulike minoritetsmiljøer og andre lokale frivillige organisasjoner, og kan derfor nå bredt ut i store deler av landet. Dette tilskuddet vil ikke løse alle behov, men er ett av flere bidrag for å sørge for at viktig informasjon når ut til hele befolkningen.

Jeg har også møtt ressurspersoner med kjennskap til ulike deler av innvandrerbefolkningen for å få ytterligere innspill til myndighetenes arbeid på området. I det videre vil jeg møte med flere ressurspersoner og organisasjoner.

Jeg vil også nevne hvor viktig det er å benytte kvalifisert tolk når man skal kommunisere med personer som man ikke har et felles språk med. Et nytt revidert tolkeregister ble åpnet den 25. mars. Der kan alle offentlige tolkebrukere finne kvalifiserte tolker. På IMDi nettsider kan man finne informasjon og veiledning for bruk av tolk.

SPØRSMÅL NR. 1289

Innlevert 30. mars 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 3. april 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Liegruppen har under bygging verdens mest miljøvennlige fiskerfartøy ved Cemre verft i Tyrkia. De har benyttet seg av "nybyggingsordningen" og har solgt en eldre fiskebåt og fisker kvotene med andre fartøy i rederiet. På grunn av korona er leveringen forsinket.

Vil ministeren være positiv til å utvide fristen for ordningen som følge av at mange aktører har varslet Force

Majeure på grunn av korona som medfører at den nye fiskebåten blir forsinket?

BEGRUNNELSE:

Nybyggingsordningen stiller krav om at nybygget må skjje innen to år. Planen var at den nye fiskebåten skulle vært lever 1. juli 2020 og samme dato opphører rettigheten til å fiske kvotene tilknyttet nybygget med andre fartøy i rederiet.

Tyrkia er i praksis stengt ned. Det innebærer at hverken eier eller inspektører har mulighet til å følge opp byggeprosjektet. Alle de store underleverandører har varselet forsinkelse og utsettelse på ubestemt tid i form av Force Majeure. Sjøfartsdirektoratet og DNV har varslet det samme.

Konsekvensen er at leveringen av nybygget er utsatt på ubestemt tid og uten fristforlengelse vil det ikke være mulig å få fisket kvotene som tilhører nybygget.

Dette er et konkret eksempel fra mitt nærområde, men det må gjelde de fleste som er under nybyggingsordningen og ber om at utsettelse av fristene må gjelde generelt og være slik at det er mulig å følge opp i praksis.

Svar:

Jeg forstår representantens spørsmål dit hen at det gjelder muligheten til å forlenge leiefartøytillatelse til rederi som har inngått kontrakt om kjøp og levering av nybygget fiskefartøy.

Jeg ønsker ikke her å behandle enkeltsaker, men kan innledningsvis gi en beskrivelse av gjeldende regelverk og forvaltningspraksis.

Det klare utgangspunktet i dagens regelverk er at det er forbudt å bruke innleid fartøy til ervervsmessig fiske og fangst. Det er flere grunner for dette forbudet, blant annet skal det forhindre omgåelse av strukturkvoteordningene ved å motvirke at et og samme fartøy fisker to kvotesett i løpet av kvoteåret. Regelverket åpner likevel for bruk av leiefartøy i to typetilfeller, ved havari/forlis, og i forbindelse med kontrahering av nybygg. Ved kontrahering av nybygg som representantens spørsmål gjelder,

er utgangspunktet at rederiet kan få tillatelse til bruk av leiefartøy i inntil to år, i påvente av at nybygget blir levert fra verftet. Det er mulig å få leiefartøytillatelsen forlenget ved forsinkelse som skyldes forhold utenfor rederiets kontroll. Forsinkelse ved verft som følge av korona-situasjonen vil kunne være et slikt forhold som ligger utenfor rederiets kontroll dersom leveringsavtale er inngått før korona-problematikken ble alment kjent.

Gjeldende regelverk åpner således for at leiefartøytillatelse gitt i forbindelse med kontrahering av nybygg, og som løper ut i inneværende år, kan forlenges som følge av korona-situasjonen. Søknad om slik forlengelse vil måtte sendes til Fiskeridirektoratet som vil foreta en ordinær saksbehandling av søknaden, herunder foreta en konkret vurdering av om alle vilkår er oppfylt.

Når det gjelder spørsmålet om å endre regelverk eller forvaltningspraksis som følge av korona, så kan jeg forsikre representanten om at jeg har stor oppmerksomhet om dette om dagen. Vi mottar mange henvendelser fra enkeltfiskere og har løpende dialog med næringens organisasjoner for å kartlegge utfordringer og vurdere hvilke tiltak som er hensiktsmessige. Det kan i denne sammenheng være at ulike hensyn taler for ulike løsninger, samtidig som avgjørelsen må tas raskt. Det er etter min mening også viktig å unngå større endringer enn nødvendig, da dette kan undergrave balansen mellom ulike hensyn som utformingen av fiskeriregelverket er basert på.

Som påpekt ovenfor kan den situasjonen som spørsmålet gjelder, håndteres innenfor de reglene som finnes, slik situasjonen er nå. Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 1284.

SPØRSMÅL NR. 1290

Innlevert 31. mars 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 3. april 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre tilbud til utsatt ungdom i Vadsø og Øst-Finnmark, og vil han drøfte dette med lokale myndigheter etter nedlegging av ungdomssenteret?

BEGRUNNELSE:

Behovet for tilbud til utsatte barn og unge er større enn noen gang.

Svar:

Barn og unge som i kortere eller lengre tid på bo på institusjon er i en særlig sårbare situasjon. Det er helt avgjørende at de får omsorg, blir sett og hjelp slik den enkelte trenger. Institusjonstilbudet i barnevernet er et tiltaksområde der hensynet til kvalitet og rettssikkerhet står særlig sterkt. Barna har ofte store og komplekse behov, og institusjonene skal gi forsvarlig omsorg og behandling. Dette stiller store krav til kompetansen og kvaliteten i institusjonene.

Det følger av barnevernloven at Bufetat har ansvaret for institusjonstilbudet. Ansvaret innebærer at etaten skal sørge for at det til enhver tid er et tilgjengelig og tilstrekkelig differensiert institusjonstilbud. Det er videre Bufetat som har ansvaret for å sørge for at institusjonstilbudet holder forsvarlig kvalitet og som beslutter om det er grunnlag for videre drift. Ansvaret utøves på regionalt nivå, med sentralt nivå i Bufetat (Bufdir) som overordnet forvaltningsorgan.

Det å vurdere om den enkelte institusjon holder forsvarlig kvalitet krever inngående kjennskap til lokale forhold og institusjonens forutsetninger for å ivareta barna. Det må også ses hen til det samlede tilbudet i regionen. Loven legger derfor ansvaret for slike beslutninger til etaten. Det er for øvrig viktig å være oppmerksom på at fylkesmennene fører tilsyn med barn i barnevernsinstitusjoner. Dersom det avdekkes uforsvarlig drift kan fylkesmannen gi pålegg om å nedlegge driften.

Beslutninger i enkeltsaker som denne er altså av Stortinget lagt til Bufetat. Jeg er orientert om at det over tid har

vært kvalitetsutfordringer ved Vadsø ungdomssenter og utfordrende å rekruttere nødvendig kompetanse. Derfor er det vedtatt å avvikle driften av Vadsø ungdomssenter. I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Henriksen til at behovet for tilbud til utsatte barn og unge er større enn noen gang. Det er jeg enig i. Jeg er orientert om at kravet til et forsvarlig tjenestetilbud er en sentral forutsetning bak etatens vurdering, og at en nedleggelse ikke vil gå utover Bufetats mulighet til tilby tiltak for barn som må bo utenfor hjemmet. Kjernen i denne saken er nettopp at tilbudet til sårbare barn og unge skal være forsvarlig.

Departementet er orientert om at det i 2019 ikke har vært barn fra Øst-Finnmark ved Vadsø ungdomssenter, men barn og unge fra andre deler av regionen. Unge i Øst-Finnmark skal ha et godt tilbud selv om denne institusjonen legges ned. Jeg er orientert om at Bufdir, sammen med Bufetat, region nord, fortløpende vurderer situasjonen i Øst-Finnmark, på bakgrunn av dialog med Fylkesmannen, kommunen og fylkeskommunen.

SPØRSMÅL NR. 1291

Innlevert 31. mars 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 13. april 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ overfor Lånekassen, slik at renten på studielån kan bli satt ned raskest mulig?

BEGRUNNELSE:

Lånekassen melder at den flytende renten vil være 2,599 % fra 1.mai. Dette synes Frp er høyt, tatt i betraktning at man i Norges Bank den 20.mars vedtok å redusere styringsrenten med 0,75 prosentenheter til 0,25 %. Til sammenligning setter DNB ned renten på sine "Grønne boliglån" til 2,54 %.

Poenget med Lånekassen er å tilby best mulige lån til norske studenter, slik at alle kan få mulighet til å studere, uavhengig av økonomisk bakgrunn. Da bør Lånekassens rentenivå senkes, dagens rentesituasjon tatt i betraktning.

Svar:

Rentene i statsbankene, inkludert Statens lånekasse for utdanning fastsettes med utgangspunkt i basisrenten.

Normrenten og renten i Lånekassen fastsettes begge som basisrenten med et fratrekk på 0,15 prosentenheter.

Metoden for fastsetting av basisrenten og normrenten ble fastsatt i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, se Prop. 1 LS (2015–2016) punkt 5.8.

Modellen skal understøtte at renten som settes for statsbankene i størst mulig grad reflekterer det rentenivået som svarer til de beste lånetilbudene i det ordinære markedet for boliglån. Dette nivået blir også avgjørende for hva en arbeidsgiver kan tilby av rentebetingelser på lån (normrente) uten at det utløser fordelsbeskatning hos arbeidstaker.

De ordinære lånekostnadene i markedet kan naturlig nok kun observeres i etterkant. Basisrenten fastsettes derfor med utgangspunkt i observasjoner av de beste bankrentene på boliglån fra Finansportalen. Observasjonsperioden for fastsettelse av renten er på to måneder, og basisrenten fastsettes senest den 12. dagen etter observasjonsperiodens slutt. Deretter fastsettes de konkrete rentene for statsbankene med virkningstidspunkt fra to måneder etter observasjonsperiodens slutt. Tidsetterslepet

ivaretar også krav i finansavtaleloven § 50 om seks ukers frist for å varsle om renteøkninger.

Normrenten for mai og juni er beregnet til 2,6 pst. Beregningen er basert på gjennomsnittet av renter i januar og februar, og det gjøres et fratrekk på 0,15 prosentenheter, slik at normrenten ikke skal ligge nevneverdig over de aller beste lånetilbudene i markedet. Normrenten for juli og august vil bli beregnet med utgangspunkt i gjennomsnittet av renter som observeres i mars og april. Ansatte som har rimelige lån gjennom arbeidsgivere, vil med lavere normrente få redusert rentefordel og lavere skatt.

Basisrenten og normrenten regulerer en rekke ulike renter i forhold mellom staten og private (bl.a. boliglån i SPK, studielån i Lånekassen og startlån, grunnlån og barnehagelån i Husbanken). De regulerer også forhold mellom staten og andre offentlige instanser (bl.a. investeringslån til de regionale helseforetakene, barnehagelån og rentekompensasjonsordningene i Husbanken). Disse er også ofte brukt som anker i forhold mellom private parter. Eventuelle endringer i disse rentene vil derfor kunne få vidtrekkende konsekvenser, som det er vanskelig å

ha full oversikt over. For eksempel er muligheten for lån i SPK knyttet til arbeidsforholdet. Rentebetingelsene for disse lånene kan ikke være lavere enn normrenten dersom det skal unngås skatteplikt for oppnådd rentefordel.

I et marked med fallende renter vil beregningsmetoden innebære et tidsetterslep på om lag to måneder fra endringene i markedsrentene slår ut i basisrenten. Det medfører at det vil ta tid før et fall i markedsrentene på boliglån slår gjennom i basisrenten. Motsatt vil en økning i rentene på boliglån først øke basisrenten på et senere tidspunkt. Over tid er rentekostnadene ventet å være om lag de samme. Statsbankenes kunder vil dermed få redusert sine rentekostnader på linje med andre, selv om tidsforløpet blir noe annerledes.

For de aller fleste vil låneavdragene utgjøre hoveddelen av de løpende låneutgiftene. Avdrags- og betalingsutsettelse vil derfor være målrettet for å bedre likviditeten i de husholdningene som opplever utfordringer i forbindelse med virusutbruddet. Jeg legger derfor vekt på at statsbankene skal ha gode ordninger for dette.

SPØRSMÅL NR. 1292

Innlevert 30. mars 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 3. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil regjeringen lempe på kravene til kompetansetthet for å få flere folk inn i helsetjenesten, slik at færre sendes ut fra rehabiliteringsinstitusjoner?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten omtalte 30. mars historien om en 39 år gammel mann som ble utskrevet fra en rehabiliteringsinstitusjon i Volda. Sykehuset ryddet plass til koronasmittede. Dermed måtte mannen ut. Dagen etter døde han. Folk, også i koronatiden, har helseproblemer. SV mener at sykehus trenger flere folk for å kunne motvirke pandemien. Det er mange som har jobbet i helsevesenet, eller er tilknyttet brukerorganisasjoner eller profesjonsforbund og vet om folk som kan hjelpe.

Svar:

Når det gjelder den konkrete saken som stortingsrepresentanten viser til, ber jeg om forståelse for at jeg i den

nåværende situasjonen som hovedregel ikke henter inn informasjon fra de regionale helseforetakene for å besvare spørsmål.

Jeg vil fremheve at alle pasienter har krav på forsvarlig helsehjelp, nå som ellers. Dette gjelder både koronasmittede og alle andre pasienter. Forsvarlighetskravet, som fremgår av både helsepersonelloven og spesialisthelsetjenesteloven, gjelder også i nåværende situasjon. En pasient, eller andre som har rett til det, kan be tilsynsmyndigheten om å vurdere om forsvarlighetskravet er brutt.

Under koronapandemien er det behov for å mobilisere helsepersonell som ikke til daglig arbeider i helse- og omsorgstjenestene. Det kan blant annet gjelde helsefagstudenter og helsepersonell som ikke arbeider i helse- og omsorgstjenestene. Før nytt helsepersonell blir engasjert bør det imidlertid vurderes om hele potensialet i egen bemanning er tatt ut, eksempelvis ved å endre stillingsbrøk, endre arbeidsplaner, vurdere endret oppgavedeling eller lignende. Bruk av reservepersonell bør så langt som det er mulig avklares lokalt og helsepersonell kan eksempelvis melde seg til tjeneste til helseforetak

eller sin kommune. Bruk av studenter bør også avklares lokalt mellom universitets- og høyskoleinstitusjonene og helseforetak eller kommune.

Helsedirektoratet har fått i oppdrag å ivareta en nasjonal koordinerende funksjon for reservepersonell. I samarbeidet inngår også de regionale helseforetakene, Universitets- og høyskolerådet, KS og Fylkesmennene. Helsedirektoratet har etablert en digital løsning for for-

midling av kontakt mellom helsepersonell og arbeidsgiver. Hvis ønsket personell ikke finnes tilgjengelig innenfor nevnte reservepersonellordning, eller det er behov for kritisk personell som lege eller sykepleier, finnes det en mulighet for å få formidlet personell gjennom vikarordninger. Helse Vest administrerer denne ordningen på vegne av de fire regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 1293

Innlevert 31. mars 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 8. april 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Produsentansvar er et viktig virkemiddel i miljøpolitikken. Norge var i førersete i 1996 når vi utviklet returordninger for utrangerte elektriske og elektroniske produkter. Nå trengs det politiske grep for å utvikle produsentansvarsordningene i tråd med nye politiske målsettingen.

Vil ministeren nedsette et utvalg for å se på en ny innretning av produsentansvar i forbindelse med de nye målene for materialgjenvinning og en sirkulær økonomi?

BEGRUNNELSE:

Produsentansvarsordningene for emballasje, drikkeflasker, elektriske og elektroniske produkter (EE-avfall), bilvrak, PCB-ruter mm ble utformet på 1990-tallet og siden fått lov til å utvikle seg på måter som ikke er hensiktsmessige hverken for samfunn, miljø eller økonomi. Enkelte av ordningene har svakheter og egenskaper som er direkte kontraproduktive i forhold til å nå miljømålsettinger. Returordningen for dekk er et slikt eksempel, og det finnes flere.

Norge tok tidlig ansvar for kasserte EE-produkter og utarbeidet et regelverk før EU på dette området. Produsentansvaret er et virkemiddel EU har lansert som en viktig brikke i sin handlingsplan for en sirkulær økonomi. I Norge har miljømyndighetene over tid vært veldig passive, og ikke grepet tak i grunnleggende endringer som må til for å tilpasse ordningene de nye kravene til materialgjenvinning og sirkulær økonomi. Det er behov for å revidere, samordne og restrukturere produsentansvarsordningene til en velfungerende helhet istedenfor å la de fortsette å utvikle seg selv - stykkevis og delt.

Norge har ambisjoner på miljøets vegne, og kan nok en gang vise dette ved å bruke den gode kompetansen

som finnes i fagmiljøene til å utvikle produsentansvaret slik at insentiver i ordningene sikrer bedre ressursutnyttelse og mer sirkularitet.

Svar:

Eg er enig med stortingsrepresentanten i at ordningane med produsentansvar er viktige verkemiddel i miljøpolitikken – i samspel med mellom anna reguleringar, avgifter, tilskotsordningar og informasjonstiltak.

Hovudformålet med produsentansvaret er å førebygge og redusere miljø- og helseproblem som kasserte produkt kan forårsake når dei blir avfall om avfallet ikkje blir handsama riktig. Riktig handsaming inneber til dømes å sikre at avfall kan førebuast til ombruk eller materialgjenvinning og sikre riktig handsaming av eventuelle miljøgifter i produkta. Produsentansvarsordningane er regulerte i avfallsforskrifta, og EU sitt rammedirektiv for avfall legg óg føringar for korleis vi kan utforme dei nasjonale ordningane.

I Noreg er ein produsent i desse ordningane definert som anten produsenten eller den som importerer produktet. Ein slik definisjon er naudsynt da dei fleste produkta ikkje blir produsert i Noreg, og dei nasjonale produsentansvarsordningane vi har ikkje er det riktige verkemiddelet for best å gje insentiv til å produsere produkta på andre måtar. Her må vi heller jobbe opp mot EU for å sikre eit produktregelverk som regulerer miljøgifter i produkta og som kan bidra til overgangen til ein meir sirkulær økonomi.

EU-kommisjonen sin nye handlingsplan for ein meir sirkulær økonomi viser til at produsentansvarsordningar blir viktige for å sørge for god avfallspolitikk. Kommisjonen viser óg til at dei ønsker å utvikle eit produktramme-

verk som skal legge til rette for klimanøytrale, ressurseffektive og berekraftige produkt. Eg vil følgje dette arbeidet tett.

Vi har opp gjennom åra fleire gongar endra produsentansvarsordningane for at dei skal fungere best mogleg – til dømes gjennom strengere krav til innsamling og gjenvinning. Nett no jobber eg med forslag til endring av ordninga med emballasjeavfall for å sørge for at vi følgjer krava i det reviderte rammedirektivet for avfall frå EU.

Eg vurderar at produsentansvarsordningane vi har i det store og heile fungerer etter formålet. Eg skal no laga ein nasjonal strategi for sirkulær økonomi og samstundas gjennomføre dei nye krava i rammedirektivet om avfall frå EU. Det er då naturleg óg å sjå på korleis produsentansvarsordningane fungerer. Eg vil difor vurderer om det er behov for ein gjennomgang av desse, men eit eiga utval er ikkje til vurdering no.

SPØRSMÅL NR. 1294

Innlevert 1. april 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 14. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Flere ganger de siste månedene har Jernbanedirektoratet uttalt at det er mer nyttig å ha dobbeltspor på jernbanen mellom InterCity-byene enn gjennom dem. Dette må forstås som om direktoratet mener det ikke bør bygges dobbeltspor gjennom Hamar og andre byer på InterCity-strekningene.

Er statsråden enig med Jernbanedirektoratet i at det ikke bør bygges dobbeltspor gjennom InterCity-byene?

BEGRUNNELSE:

Proessen med valg av trase for dobbeltspor på InterCity-strekningene er nå flere steder i en slutfase. For eksempel skal Hamar kommunestyre etter planen vedta kommunedelplan med trasevalg 27. mai. Etter et slikt vedtak starter arbeidet med reguleringsplaner.

Bane Nor hadde for et par måneder siden brukt 240 millioner kroner på å utrede dobbeltspor Åkersvika-Brumunddal. I tillegg har Hamar kommune brukt betydelige midler.

På bakgrunn av uttalelsene fra Jernbanedirektoratet, kombinert med meldinger om store kostnadsøkninger på flere prosjekter på InterCity-strekningene og foreslåtte utsettelse andre steder, er det skapt en usikkerhet om hva som skal bygges ut. Dette gjelder blant annet om det skal bygges dobbeltspor gjennom IC-byene.

Om regjeringa går vekk fra å legge dobbeltspor gjennom IC-byene, har det ingen mening at de berørte kommunene skal fortsette å planlegge traseer for sporet. Derfor bør statsråden avklare det spørsmålet snarest mulig.

En slik snarlig avklaring er også viktig for de svært mange familiene og bedriftene som har fått båndlagt ei-

endommer i foreslåtte nye traseer. De bør ikke unødig fortsette å leve i en vond uvisshet om hva som skjer med hus og eiendom. De bør ikke vente på en avklaring til regjeringa legger fram forslag til Nasjonal transportplan neste år.

Svar:

Jeg har full forståelse for at berørte familier og bedrifter som får eiendommene sine båndlagt som følge av hensynssonene som er etablert i de foreslåtte traséene syns uvissheten er vanskelig. Det har samtidig vært viktig for den prosessen Bane NOR og kommunen har hatt at et tilstrekkelig antall alternativer i Hamar har vært utredet slik at det vil være mulig å komme fram til det alternativet som samlet er best for miljøet, samfunnet og jernbanen.

Jeg legger til grunn at representanten viser til Jernbanedirektørens uttalelse i intervju med Jernbanemagasinet i juni i fjor hvor jernbanedirektøren uttalte følgende:

«Jeg mener tiden er inne for å etterlyse enklere inngrep gjennom byene. Vi ser at vi kan få til to tog i timen uten å bygge om mye av Hamar, og vi må også spørre oss om det er riktig å bruke fire milliarder på ny stasjon i Fredrikstad. Tilsvarende gjelder for flere byer. Det som også slår meg, er at de gamle jernbanestasjonene er ganske så flotte landemerker for jernbanen. Er det riktig å rive dem, og er det det togpassasjerene virkelig etterspør? Jeg tror vi har mye mer å hente ved hovedsakelig å bygge dobbeltspor mellom byene. Med det får vi både opp kapasiteten og reduserer reisetid».

Sitatet er Jernbanedirektørens faglige vurdering av hvordan vi kan få mest mulig jernbane for pengene. Sitatet viser at Jernbanedirektoratet vurderer at det er strekningene mellom byene som er de viktigste flaskehalsene for en tilbudsforbedring. Strategien for utbygging av In-

terCity-strekningene følger også samme tilnærming ved at jernbanestrekningene blir prioritert innenfra og ut. Det gjør at vi kan realisere størst mulig nytte ved trinnvis utbygging.

Jernbanedirektoratet har i ettertid fått flere oppdrag med å utarbeide det faglige grunnlaget for ny Nasjonal transportplan. Jernbanedirektoratet blir i oppdragene bedt om å prioritere de tiltakene på jernbane som gir høy-

est samfunnsøkonomisk netto nytte for samfunnet, gjennom å øke kapasiteten, redusere reisetiden og å redusere investeringskostnadene.

Vi registrerer at Bane NOR har gjort nye, grundige utredninger av alternativene. Planforslaget har vært på høring, og kommunestyret i Hamar forventes å ta stilling til saken i mai 2020. Det er ikke naturlig at departementet uttaler seg på dette stadiet i prosessen.

SPØRSMÅL NR. 1295

Innlevert 1. april 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 6. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Samfunnet må være forberedt på at et betydelig antall i befolkningen vil kunne bli smittet av koronaviruset, og at en del av disse personene vil få helsemessige utfordringer i etterkant, med behov for en særskilt oppfølging. Personer som får koronaviruset kan blant annet oppleve utfordringer med lungene sine.

Hva gjør helseministeren for å få på plass et tilpasset rehabiliteringsopplegg for pasienter som har vært alvorlig syke med koronaviruset, og har behov for opptrening i etterkant?

Svar:

Det er for tidlig å konkludere med langtidsvirkningene etter sykdom påført av SARS CoV-2. Det er pr nå ikke mulig å belaste fagmiljøene ved helseforetakene med å etterspørre dokumentasjon på eventuelle langtidskader og eventuelle behov for etterbehandling, opptrening og rehabilitering etter sykdom. Det er, som representanten Mørland viser til, mulig at enkelte vil ha behov for oppfølging i form av rehabilitering i etterkant av sykdom påført av SARS-CoV-2. Mitt primære fokus nå er å hindre smitte og forebygge at alvorlig syke pasienter dør som følge av sykdommen.

SPØRSMÅL NR. 1296

Innlevert 1. april 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 14. april 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Fiskeribladet meldte 26.3 at årets selfangst vil skje uten inspektører om bord. Dette er svært uheldig for dyrevelferden, da det tidligere har vært grove eksempler på regelbrudd i næringen. Det er også uklart med hvilken begrunnelse og hjemmel endringen har skjedd.

Under hvilken hjemmel har endringen skjedd, og vil statsråden vurdere å snu i denne saken for å sikre at in-

spektørene får gjort den viktige jobben, eventuelt stanse årets selfangst?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig med tanke på næringens renommé at selfangsten skjer under tilsyn. Andre europeiske land har vært sterkt kritiske til norsk selfangst, og vi har erfaringer med

regelbrudd tidligere. Dersom fjerningen av inspektører er et viktig smittevernstiltak, er det vanskelig å se hvorfor det bare skal gjelde inspektørene og ikke også mannskapet.

Svar:

Norge er i en ekstraordinær situasjon. Virusbekjempelsen stiller utfordrende krav også til forvaltningen av sjømatnæringene for å balansere hensynet til smittebegrensning og å holde folk i arbeid og matproduksjon i gang. På denne bakgrunn besluttet jeg den 17. mars at årets selfangst skal kunne gjennomføres uten bruk av inspektører.

Den norske selfangsten foregår til dels i Vesterisen, altså i havområdet mellom Øst-Grønland, Jan Mayen og Island. Dette er med andre ord fjerntliggende områder.

For å minimere smittepotensialet i relativt små fartøy og samtidig opprettholde aktivitet har jeg altså valgt å lempe på kravet om inspektører om bord i årets fangst.

Dette samsvarer med beslutningen om at det i sin alminnelighet ikke skal være operativt personell fra Fiskeridirektoratet om bord på fiskefartøy i disse dager. Begrunnelsen er helsemyndighetenes henstillinger om i størst mulig grad å redusere risikoen for smitte relatert

til covid-19, og ivaretar således hensyn både til fartøyenes mannskap og Fiskeridirektoratets personell.

Hvorvidt rederiene anser det forsvarlig å gjennomføre selfangsten under de rådende forhold og ut fra de råd som er gitt fra helsemyndighetene, må rederiene selv ta stilling til.

Bestemmelsen om å ha inspektør om bord under selfangsten fastsettes i den årlige reguleringsforskriften, for i år forskrift av 24. februar 2020 om regulering av fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2020, med hjemmel i havressursloven § 47. Det følger av § 47 første ledd første punktum at "Inspektører og observatører kan plasseres om bord i haustingsfartøy". Dette er en beslutning som tilligger fiskeriforvaltningen, og det krever således ingen særskilt hjemmel å gjennomføre årets selfangst uten inspektører om bord på fartøyene.

Selv om det etter dette i år vil bli drevet selfangst uten inspektør om bord, betyr ikke det at det er lempet på kravene til hvordan fangsten skal utøves. Selfangerne er dedikerte til sin virksomhet. Etterlevelse av regelverket har gjennomgående vært tilfredsstillende de siste årene, og jeg har full tillit til at fangerne vil gjøre sitt ytterste for at så skal være tilfelle også i årets sesong.

SPØRSMÅL NR. 1297

Innlevert 1. april 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 6. april 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

I lov om Statens Pensjonsfond §7 står det at staten ikke skal lånefinansiere utgifter på statsbudsjettet så lenge det er midler i SPU, men at dette ikke er til hinder for midlertidige låneopptak i særskilte situasjoner hvor staten har et likviditetsbehov, og hvor midlene i SPU er utilgjengelige eller avhending av verdipapirer vil medføre en vesentlig kostnad.

Finansieres de ekstraordinære utleggene i «krisepakken» ved overføring fra SPU eller ved låneopptak i kroner eller valuta, og hva er begrunnelsen for dette?

Svar:

Det er de siste ukene foreslått og besluttet en lang rekke tiltak for å dempe de negative virkningene av smittevernstiltakene mot virusutbruddet for norsk økonomi, bedrif-

ter og arbeidsplasser. Disse tiltakene krever i hovedsak statlig finansiering.

Innskudd i fond og låneordninger mv. kan finansieres ved at staten tar opp lån. Jeg viser i den forbindelse til beslutningen om å gjenopprette Statens obligasjonsfond med en ramme på inntil 50 mrd. kroner. Denne låneordningen er besluttet finansiert ved låneopptak gjennom utstedelse av statsobligasjoner og uten bevilgning til tapsavsetning, jf. Stortingets vedtak 21. mars 2020, Innst. 200 S (2019-2020) og Prop. 57 S (2019-2020).

Ordinære utgifter på statsbudsjettet finansieres ikke ved låneopptak, jf. lov om Statens pensjonsfond § 7 annet ledd som uttrykker at staten ikke skal lånefinansiere utgifter på statsbudsjettet så lenge det er midler i Statens pensjonsfond utland (SPU). Den delen av statens ordinære utgifter til drift, investeringer og overføringer som ikke finansieres av skatter og avgifter, dekkes av en overføring fra SPU. Det gjelder de fleste øvrige tiltakene som er ved-

tatt, herunder garantiordningen for banklån, der det er bevilget en tapsavsetning på 10 mrd. kroner.

Norges Bank overfører månedlig beløp mellom SPU og statskassen, basert på estimater gitt av departementet over hva det endelige oljekorrigerte underskuddet vil bli. Verdipapirene banken har investert SPU i gir løpende inntekter i form av renter og utbytte, og banken vil også bli tilført likviditet fra rentepapirer som forfaller. Det vil derfor normalt ikke være behov for at banken må selge verdipapirer i fondet for å gjennomføre disse overføringene til statskassen. Samtidig vil det være variasjon i de ulike inntektene over tid. Situasjonen i markedene for verdipapirer kan nå uansett tilsi tilpasninger i fondets portefølje, herunder salg av rentebærende instrumenter. Dette er en situasjon som av og til inntreffer i forvaltningen av fondet (tilbakevekting). I denne sammenhengen kan det også bli aktuelt å dekke inn noe av overføringene til staten gjennom salg av slike instrumenter.

Det følger av lov om Statens pensjonsfond § 7 tredje ledd annet punktum at § 7 annet ledd ikke er til hinder for midlertidige låneopptak i særskilte situasjoner hvor staten har et likviditetsbehov, og hvor midlene i SPU er utilgjengelige eller avhending av verdipapirer vil medføre en vesentlig kostnad. I forarbeidene til bestemmelsen, Prop. 97 L (2018-2019) Lov om Norges Bank og pengevesenet

mv. (sentralbankloven) punkt 11.2.4.3, er det uttalt at låneopptak kan være aktuelt dersom «særskilte situasjoner i finansmarkedene gjør det vanskelig eller svært ugunstig å selge verdipapirer i SPU for å finansiere budsjettutgifter slik det er lagt opp til i det finanspolitiske rammeverket. (...) Adgangen til låneopptak bør forbeholdes særskilte situasjoner hvor staten har et likviditetsbehov og avhending av verdipapirer vil medføre en vesentlig kostnad. Med kostnad menes tap som med høy sannsynlighet kan forventes dersom verdipapirene selges i dag fremfor på et senere tidspunkt. Lån som opptas skal tilbakebetales ved overføring av midler fra SPU så snart dette er finansielt forsvarlig.» Jeg mener at vi nå ikke er i en situasjon som dette unntaket er ment å favne.

Bevilgninger og utgifter som pådras som følge av tilleggsproposisjoner gjennom året, vil inngå i den endelige beregningen av det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet og dermed hvor stor overføringen fra SPU skal være. En oppsummering av budsjettets stilling gis i de årlige reviderte budsjettene, herunder anslag på det strukturelle og det oljekorrigerte underskuddet. Endelig forslag til saldering av årets budsjett skjer først i nysalderingen på slutten av året. Regjeringen vil gi en oppsummering av budsjettets stilling mv. i Revidert nasjonalbudsjett 2020.

SPØRSMÅL NR. 1298

Innlevert 1. april 2020 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 15. april 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Eg viser til Stortingets vedtak om gjenoppretting av Statens obligasjonsfond, og ny lånegarantiordning for små og mellomstore bedrifter. Fleire bedrifter opplever at bankar varslar lite fleksibilitet i tolkinga av kriteriet «levedyktig», med det resultat at bedriftene ikkje kjem inn under den nye lånegarantiordninga. Til dømes blir det nokre stadar stilt krav om positivt resultat i 2019.

Vil statsråden ta grep for å sikre at kriteria for tildeling av lån blir praktisert tilstrekkeleg fleksibelt?

Svar:

Formålet med garantiordninga for lån til små og mellomstore bedrifter er å hjelpe elles levedyktige bedrifter gjennom den vanskelege situasjonen som har oppstått

på grunn av virusutbrotet og tiltaka mot smittespreiing. Staten tek på seg nesten all risiko for tap på lån som blir gitt under garantiordninga, og det er difor naudsynt å avgrense ordninga til dei bedriftene som har fått problem på grunn av koronautbrotet, men som elles ville vore levedyktige. Departementet uttalte følgjande om dette i Prop. 58 LS (2019-2020):

«Garanterte lån bør bare gis til levedyktige bedrifter. Et slikt vilkår kan vanskelig operasjonaliseres i en konkret etterprøvbart regel, men følger av formålet med ordningen, og ivaretas først og fremst ved at finansforetakene har gode insentiver til å foreta hensiktsmessige kredittvurderinger gjennom ordningens mekanisme for risikodeling, jf. avsnitt 4.3.1. Det foreslås derfor å stille vilkår om at finansforetaket må forvente at bedriften vil være lønnsom under mer normale markedsforhold etter krisen, for å kunne gi lån som er garantert under ordningen. Departementet legger til grunn at finansforetakene i slike vurderinger vil basere seg på all tilgjengelig informasjon, og herunder se hen til utsiktene for den aktuelle næringen, om bedriften tid-

ligere og over noe tid har hatt positivt driftsresultat, og om det generelt kan sannsynliggjøres at bedriften ville vært lønnsom hvis Covid-19-krisen ikke hadde inntruffet.»

I Innst. 201 L (2019-2020) uttalte finanskomiteén at krava om at lån berre skulle gå til levedyktige bedrifter, ikkje bør praktiserast for strengt.

I tråd med fråsegnene i forarbeida er det i forskrifta til lova slått fast at dersom eit finansføretak innvilgar lån til ei bedrift under garantiordninga, så vil vilkåret om at bedrifta må forventast å vere lønsam under normale marknadstilhøve, vere oppfylt. Ordninga baserer seg på at det skal vere opp til finansføretaka sjølve, gjennom dei vanlege kredittvurderingsprosessane, å avgjere om ei bedrift forventast å vere lønsam. Finansføretaka har såleis så mykje fleksibilitet som det er mogeleg å ha i ei slik ordning.

Garantiordninga skal sørge for at dei som blir ramma av koronautbrotet, likevel får lån, men dei bedriftene som ikkje ville fått lån under normale marknadstilhøve, vil heller ikkje vere i målgruppa for lån under denne ordninga.

Eg legg til grunn at bankane vil utøve godt bankhandverk i forvaltninga av ordninga. På same måte som bankane kvar dag nyttar skjøn når dei avgjer lånesøknader frå små og mellomstore bedrifter landet over, forventar eg at dei òg vil nytta godt skjøn under denne garantiordninga. For fleire bedrifter, til dømes nystarta bedrifter i ein vekstfase, kan vilkåret om lønsemd vere oppfylt sjølv om bedrifta ikkje hadde positivt resultat i 2019.

I den breiare vurderinga av lånegarantiordninga som regjeringa skal kome attende til Stortinget med, jf. Stortingets vedtak nr. 480 etter Innst. 216 S (2019-2020), vil departementet mellom anna sjå på korleis finansføretaka har praktisert vilkåret om lønsemd.

SPØRSMÅL NR. 1299

Innlevert 1. april 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 17. april 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Er statsråden kjent med situasjonen som har oppstått for de kommunene som har fått godkjenning til å forskuttere utbygging av fiskerihavner, og vil han foreta seg noe slik at disse kommunene får momsen tilbake?

BEGRUNNELSE:

Fleire kommuner har fått godkjenning til å forskuttere utbygging av fiskerihavner. Dette er fiskerihavner som har vært statlige og som nå skal overføres fylkeskommunene. I den forbindelse har det dukket opp spørsmål om refusjon av merverdiavgift (moms). Dette gjelder eksempelvis Engenes fiskerihavn på Andørja i Ibestad kommune i Troms og Finnmark, der det i lang tid har vært jobbet med å få til en helt påkrevet utbygging av fiskerihavna. Skattedirektoratet har visstnok sagt nei til at kommunene skal få momsen tilbake når de forskutterer utbyggingene, fordi det er staten som har sagt ja til utbyggingene.

Svar:

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2018 fattet Stortinget vedtak (vedtak nr. XLII) om at Samferdselsdepar-

tementet kan inngå avtaler om forskuttering av midler til fiskerihavner og farleder innenfor en ramme på 350 millioner kroner ut over gitt bevilgning, jf. Innst. 2 S (2017–2018). Av vedtaket følger at forskutteringene skal refunderes uten kompensasjon for renter og prisstigning. Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2019 ble denne rammen økt til 550 millioner kroner, jf. Innst. 13 S (2018–2019).

Forskuttering er et virkemiddel for raskere gjennomføring av prosjekt som ligger inne i Investeringsrammen for Nasjonal transportplan 2018-2029. Dette skal gi grunnlag for at kommunene kan gjennomføre omsøkte tiltak mot refusjon fra Samferdselsdepartementet på et senere tidspunkt. I tilknytning til framleggelsen av statsbudsjettet for 2019 ble det omtalt at det var ni av 20 fiskerihavnrelaterte prosjekter i Nasjonal transportplan 2018–2029 som har søkt på ordningen.

Samferdselsdepartementet har i brev 18. desember 2017 omtalt ordningen. Om forutsetninger og krav til søknad om forskuttering, er blant annet dette uttalt:

- Prosjektet er prioritert i Nasjonal transportplan 2018-2029.

- Søker ferdigstiller prosjektplanlegging og gjennomfører utbygging i egen regi, dvs. tar over rollen fra Kystverket som ansvarlig prosjekterende og byggherre.

- Det kan refunderes et beløp inntil avtalt økonomisk ramme. Utgangspunktet for avtalen vil være investeringsrammen for prosjektet i Nasjonal transportplan 2018-2029.

- Eventuelle overskridelser i prosjektene dekkes av partene som forskutterer, og skal ikke refunderes av staten med mindre overskridelsen kommer som nye krav fra staten. Det gis imidlertid ikke kompensasjon for uforutsette krav fra andre statlige myndigheter utenom Kystverket.

Samferdselsdepartementets brev klargjør at både kommuner og fylkeskommuner, eventuelt sammen med samarbeidspartnere, har anledning til å søke om forskuttering.

Kommuner som inngår slike forskutteringsavtaler vil, både i rollen som ansvarlig prosjekterende og som byggherre, bli fakturert med merverdiavgift fra leverandører. Jeg oppfatter stortingsrepresentant Myrlis spørsmål å gjelde om kommuner vil ha rett til fradrag eller kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser til slike prosjekter.

Flere kommuner er etter det opplyste i dialog med Skatteetaten for å klargjøre spørsmålene om rett til fradrag eller kompensasjon for merverdiavgift. Skattedirektoratet har opplyst at sakene er til behandling i Skatteetaten, dvs. at det så langt ikke er avgitt noen endelig uttalelse, men at det aktuelle skattekontoret har bedt om nærmere opplysninger. Jeg presiserer for ordens skyld at en eventuell bindende forhåndsuttalelse bare vil være bindende for Skatteetaten – ikke for kommunen. Kommunen vil også kunne klage på en bindende forhåndsuttalelse.

På generelt grunnlag understreker jeg at kommuner selv har ansvaret for å fastsette fradragsberettigede og kompensasjonsberettigede beløp, ved å innberette disse på skattemeldingene. Dersom Skatteetaten initierer endringssak vil kommunen bli varslet og gitt anledning til å opplyse saksforholdet og redegjøre for sitt syn, før vedtak eventuelt blir truffet. Kommunen vil videre kunne få prøvd gyldigheten av et eventuelt vedtak ved klage eller søksmål.

Jeg legger til grunn, og har tillit til, at Skatteetaten også i disse sakene gir god veiledning, herunder klargjør Skatteetatens forståelse av rettsreglene som saksforholdene aktualiserer.

SPØRSMÅL NR. 1300

Innlevert 1. april 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 20. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva er grunnen til de store forsinkelsene for ferdigstillelsen av prosjektet Øye-Eidsbru på E16 Filefjellprosjektet, hvordan kan det tas læring av det som har skjedd slik at dette ikke skjer i kommende utbygginger, og når vil prosjektet bli åpnet?

BEGRUNNELSE:

Filefjellutbyggingen på E16 er nesten ferdig, men fortsatt er ikke strekningen Øye-Eidsbru i Vang kommune ferdigstilt, til tross for at prosjektet skulle vært åpnet for lenge siden. I følge oppslag i lokalpressen er det elektroarbeidet i Rødølstunnelen som er årsaken til forsinkelsen, mens selve tunnelen har vært ferdig i lengre tid. Det hevdes videre at det er problemer med den spanske entreprenøren som har hatt ansvaret for elektroarbeidet i Rødølstunnelen.

Svar:

På dette prosjektet har det vore inne to entreprenører, ein på hovudentreprisen med bygging av veg-, bru- og tunnel, og ein på elektroinstallasjonar. Begge har vorte forseinka av ulike grunnar. På hovudentreprisen vart sprenging og masseflytting forseinka slik at dei ikkje klarte å halda produksjonen oppe. Dette medførte at arbeidet måtte gå over vinteren med tilsvarande liten produksjon. På elektroentreprisa er entreprenøren forseinka mellom anna av utfordrande forhold mellom entreprenør og underentreprenørar, dels ved manglande økonomisk oppgjær mellom elektroentreprenør og underentreprenørar/ underleverandørar, og dels utskifting og mangel på leiing hos elektroentreprenøren. Kontraktane er lyst ut i entreprenørmarknad med internasjonal konkurranse, men med bakgrunn i norske standardar der entreprenørane mellom anna har ansvaret for framdrift. I kontraktane er

det og delfristar med mulkt som skal vere med på å sikra jamn framdrift.

Det er generelt viktig for Statens vegvesen å ta med lærdom frå alle sine prosjekt i arbeidet med kommande utbyggingar. Ein anleggskontrakt mellom to partar er regulert av ulike plikter og rettar. Entreprenørane har rett til fristforlenging både med og utan økonomisk kompensasjon. Det er såleis aktuelt å vurdere både tidskrav, storleik på kontraktane, kontraktsformer med meir, for eksempel

meir bruk av totalentreprise. Det er alltid ei avveging mellom det ansvar ein legg på ein entreprenør og risikopremien ein må betale. For en stor statleg byggherre som Statens vegvesen kan det difor vere lønnsamt over tid å ta noko av risikoen i prosjekta sjølv.

Det er framleis usikkerheit til opningstidpunktet sjølv om prosjektet går mot overtaking i desse dagar, men SVV opplyser at målsettinga er å ferdigstillastil ferien 2020.

SPØRSMÅL NR. 1301

Innlevert 1. april 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 17. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden bekreftet at Helse Nord har trukket sin henstilling om å få forlenget bruk av Forsvarets Bell-helikopter som støtte til flyambulansen den 15. april, altså samtidig som helsetjenesten skal håndtere korona-krisen, og kan statsråden eventuelt gjøre rede for begrunnelsen for dette?

BEGRUNNELSE:

Representanten har mottatt en bekymringsmelding. Helse Nord skal ha frafalt sin henstilling om å forlenge bruk av Bell-helikopter i Kirkenes etter 15. April. I Nord-Norge er avstandene store og luftambulansetjenesten bidrar til å gi befolkningen trygghet. Samtidig vurderer helseregionene behovet for et permanent helikopter i Kirkenes for å løse helseoppdragene. Å avslutte oppdraget nå, under håndteringen av korona-krisen, uten å erstatte tilbudet, fremstår som uklokt.

Svar:

Jeg antar at stortingsrepresentanten Ingvild Kjerkol er godt kjent med den beslutningen som er tatt med hensyn til å videreføre bistanden fra Forsvaret i Kirkenes. Dette skjedde på bakgrunn av en ny anmodning sendt fra Helse Nord RHF 7. april i år, og var begrunnet i usikkerhet omkring omfang og utfordringer knyttet til transport av pasienter i og fra Finnmark.

Jeg kan videre orientere om at jeg i dag i foretaksmøte i de regionale helseforetakene har gjort følgende vedtak under sak 3:

”3.6 Luftambulansen – helikopter i Kirkenes

I foretaksmøte 3. januar 2020 ble de regionale helseforetakene bedt om å arbeide for å finne en løsning for et ambulanshelikopter stasjonert i Kirkenes gjennom vinteren 2020. Dette skulle erstatte Forsvarets helikopter som var stasjonert midlertidig i Kirkenes. Basert på erfaringene fra dette skulle Helse Nord RHF vurdere behovet for et permanent ambulanshelikopterbase i Kirkenes.

Covid-19-epidemien har gjort det nødvendig å skape kontinuitet og forutsigbarhet i beredskapen i Øst-Finnmark. Forsvarets helikopter vil stå i Kirkenes fram til 15. juli. Det er nødvendig å trygge befolkningen også etter dette. Det er videre behov for å sette en endelig sluttdato for Forsvarets engasjement i Kirkenes. Foretaksmøtet ba derfor om at det fra 15. juli skal stasjoneres et sivilt ambulanshelikopter i Kirkenes. De regionale helseforetakene må forberede for dette i samarbeid med Luftambulansetjenesten HF.

Foretaksmøtet ber de regionale helseforetakene om å:

- sørge for at Luftambulansetjenesten HF får på plass et sivilt helikopter i Kirkenes innen 15. juli 2020, til erstatning for Forsvarets Bell-helikopter.”

Dette til orientering.

SPØRSMÅL NR. 1302**Innlevert 2. april 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 14. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke rutiner eksisterer for registrering av dødsfall av eller med Koronaviruset?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller er gjort oppmerksom på at det er ulike rutiner, eller mangler på rutiner, hva gjelder registrering av dødsfall av eller med Koronaviruset. Eldre mennesker med bakenforliggende sykdommer, som får Koronaviruset, men som nødvendigvis ikke dør kun grunnet Koronaviruset, registreres ikke i de offisielle tallene som dødsfall forårsaket av Koronaviruset. Spørsmålsstiller er undrende til hvorfor det ikke gjøres, særlig all den tid denne gruppen er en utsatt gruppe, i tillegg til at Koronaviruset kan ha fremskyndet sykdommer eller plager for disse utsatte gruppene.

Spørsmålsstiller ønsker gjerne en redegjørelse fra statsråden på hvorvidt slike rutiner eksisterer, og hvordan man skal sikre at det er de samme rutinene for registrering av dødsfall med eller av Koronaviruset som brukes i hele landet. Det bør etterstrebtes at alle dødsfall hvor avdøde har Koronaviruset, også registreres som dette.

Svar:

Dødsfall som følge av sykdom med covid-19 er varslingspliktig til Meldingssystemet for smittsomme sykdommer (MSIS) ved Folkehelseinstituttet. Folkehelseinstituttet mottar varselet til sin døgnåpne Smittevern vakt-telefon. Folkehelseinstituttet registrerer alle dødsfall etter sykdom med covid-19 i sine registre, og foretar den nødvendige rapporteringen videre til Verdens helseorganisasjon (WHO). Alle leger er pålagt å varsle om alle dødsfall som følge av covid-19. Varslingsplikt ved smittsom sykdom er godt kjent, og ikke minst nå i forbindelse med det pågående korona-virusutbruddet. Folkehelseinstituttet har også gått ut med meldinger om denne varslingsplikten til helsetjenesten.

Den ansvarlige lege tar stilling til dødsårsak. Dette er tilsvarende praksis som ved andre dødsfall, men det kan generelt være en vanskelig vurdering å fastslå hva som er dødsårsaken. I følge Folkehelseinstituttet er den klare oppfatningen at alle dødsfall hvor covid-19 kan tenkes å ha bidratt til dødsfallet varsles som slike dødsfall. Folkehelseinstituttet har mottatt varsel om enkelte dødsfall forårsaket av covid-19 hvor andre årsaker også kan være like sannsynlige. Folkehelseinstituttet vurderer at det er

lite sannsynlig med dødsfall hvor det er påvist covid-19, og at dette lokalt blir vurdert til ikke å utgjøre en del av dødsårsaken.

Folkehelseinstituttet har gitt ut råd om at mennesker som dør i helseinstitusjon og har hatt forutgående luftveisinfeksjon eller symptomer forenlig med covid-19, og som ikke er testet for covid-19, skal testes for covid-19 etter døden. Dette skal gjøres for å sikre at vi får med også disse dødsfallene i vår nasjonale registrering over dødsfall knyttet til covid-19. Vi kan se i media et noe høyere dødstall enn i den offisielle statistikken. Dette kan skyldes behovet for å kvalitetssikre data, for eksempel nødvendige avklaringer som må gjøres av laboratorier, kommunelager og helsevesenet.

I tillegg til meldingen av dødsfall relatert til covid-19 til MSIS, som er det som danner grunnlaget for de tallene som nå daglig rapporteres fra Folkehelseinstituttet, sender legen en døds melding til Dødsårsaksregisteret ved Folkehelseinstituttet. Dataene som registreres i Dødsårsaksregisteret bygger på disse døds meldingene og på obduksjonsrapporter. For hvert dødsfall skal det i Dødsårsaksregisteret velges ut én underliggende dødsårsak, som er den som vises i det man kaller den offisielle dødsårsaksstatistikken. Denne publiseres kun en gang i året, når en hel årgang er registrert, kodet ferdig og kvalitetssikret.

Dødsårsaksregisteret er forpliktet til å følge regler fastsatt av WHO for utvelgelsen av den underliggende dødsårsak. Dette gjøres likt i alle land som følger disse reglene. Den offisielle dødsårsaksstatistikken har først og fremst til hensikt å overvåke dødsårsakstrender over tid.

Alle andre diagnoser som står på døds meldingen blir også registrert i Dødsårsaksregisteret. Når den offisielle statistikken blir ferdig kan det hentes ut data over alle dødsfall hvor covid-19 er registrert på døds meldingen, enten den er registrert som underliggende eller medvirkende dødsårsak. Dødsårsaksregisteret har besluttet at det for 2020-årgangen i tillegg til å telle opp dødsfall med covid-19 som underliggende dødsårsak, også skal telles opp dødsfall hvor covid-19 er registrert som medvirkende dødsårsak. Dette blir gjort for å få med alle dødsfall relatert til covid-19.

SPØRSMÅL NR. 1303**Innlevert 2. april 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 14. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Stortinget behandlet bevilgninger til smittesporings-app i forbindelse med Prop. 67 S (2019–2020). Dette er en gjentakelse av spørsmålene som ble stilt til departementet per epost før behandlingen, slik at svarene blir offentlig tilgjengelige.

Kan informasjonen fra smittesporingsystem bli brukt til straffeforfølgning eller annet formål uten at Stortinget får anledning til å ta stilling til det, hva er sporings-effekten av appen, og kan statsråden redegjøre for datasikkerheten, og lagring av opplysningene?

BEGRUNNELSE:

Det er avgjørende at smittesporingsapplikasjon ikke skal brukes til straffeforfølgning eller annet formål enn forskriften som ligger til grunn for Stortingets bevilgninger, eller at informasjon deles med andre uvedkommende aktører, som arbeidsgivere eller forsikringsselskaper. Ifølge gjeldende forskrift skal informasjonen bare brukes til smittesporing, men det kan også endres med en ny forskrift.

Derfor stilte vi spørsmål om bevilgningsvedtak som foreslått i Prop. 67 S (2019–2020) ville gjøre at informasjonen fra smittesporingsystemet ved forskriftsendring kan bli gjort tilgjengelig for politi og annen etterretning - uten at Stortinget får anledning til å ta stilling til det. Vi ba videre om en avklaring på om bevilgningen forutsetter at informasjonen ikke kan brukes til noe annet, slik at vi ikke risikerer at en frivillig nedlastet smittesporings-app kan brukes til straffeformål eller andre reaksjoner.

Det har også vært behov for informasjon om når arbeidet med å etablere et smittesporings-app startet, hvem som tok initiativet og hvem som ga klarsignal til at Folkehelseinstituttet kunne sette dette arbeidet i gang.

Ifølge Prop. 67 S innebærer appen en automatisert digital oppsporing av personer som smittede har vært i nær kontakt med. Det ble stilt spørsmål om vurderingene av sporingseffekten sett i sammenheng med at det er frivillig å laste ned, og hvor stor andel av befolkningen som testes, og om det kun vil ha effekt hvis store deler av befolkningen laster ned appen og flere testes, eller om det kan ha en effekt uavhengig av det.

Det er viktig at smittesporingsapplikasjonen underlegges tydelige og restriktive føringer, med tilstrekkelig datasikkerhet, og hvor mest mulig informasjon lagres lokalt. Lagring og håndtering av all informasjon må garantere for personvern, rettssikkerhet og menneskerettighe-

ter. Det er viktig med åpenhet om hvordan applikasjonen fungerer, hvem som har tilgang til informasjonen og hvordan informasjonen blir lagret og brukt. Vi stilte spørsmål om det er presisert hvor lenge og hvordan opplysningene fra applikasjonen skal lagres og håndteres, og av hvem. Og om føringene rundt datasikkerheten for selve applikasjonen, og om det har blitt gjort vurderinger av hvor mye av dataen som kan lagres lokalt på den enkelte telefon.

Svar:

Representanten Moxnes stiller viktige spørsmål om applikasjonen som nå utvikles for å automatisere og effektivisere smittesporingen. Sporingarbeidet i dag er mangelfullt. Det foregår manuelt, det tar mye tid og er basert på den smittedes hukommelse. Måltrettet og effektiv sporing vil gjøre det mulig å trappe ned andre inngripende tiltak tidligere.

Bevilgningsvedtaket som representanten viser til (Prop. 67 S (2019 – 2020) og Innst. 216 S (2019-2020)), vil ikke gjøre at informasjonen fra smittesporingsystemet ved forskriftsendring kan bli gjort tilgjengelig for politi eller etterretning, uten at Stortinget får anledning til å ta stilling til dette. Forskriften er hjemlet i smittevernloven § 7-12 og forskriftens ramme er således begrenset av denne bestemmelsen og lovens formålsbestemmelse, se § 1-1. Loven har til formål å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer ved å forebygge dem og motvirke at de overføres i befolkningen. Loven skal også ivareta rettssikkerheten til den enkelte som blir omfattet av smittevern-tiltak etter loven. Smittevernloven § 7-12 er begrenset til bestemmelser for å trygge folkehelsen, og for at det kan settes inn tiltak til vern om befolkningen.

Arbeidet med å etablere smittesporings-appen startet 8. mars etter initiativ fra universitetet i Oxford og professor Christophe Fraser som leder en gruppe for infeksjonsmodellering. Med utgangspunkt i modellering av Covid-19 epidemien, tok han første uke i mars initiativ til å utvikle en slik app i Storbritannia. Han fikk positiv respons fra helsemyndighetene, og tok samtidig kontakt med sin tidligere forskningspartner, direktør John Arne Røttingen i Forskningsrådet for å høre om det kunne være aktuelt å utvikle dette også i Norge. Røttingen tok kontakt med direktør Camilla Stoltenberg i Folkehelseinstituttet 8. mars. Dagen etter presenterte de ideen for ledelsen i Helse- og omsorgsdepartementet, som ga klarsignal til å gå videre med dette. Folkehelseinstituttet har ledet arbeidet. Simula Research Lab er involvert i utviklingen. Det

har vært tett kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet om utvikling av løsningen, juridisk og teknologisk, og med Datatilsynet.

Nytten av digital smittesporing blir større jo flere som tar løsningen i bruk, og større med økende omfang av testing. Applikasjonen blir et supplement til nåværende manuell smittesporing, og vil ha nytteverdi også med en noe lavere utbredelse. På befolkningsnivå vil det være av stor verdi å få informasjon om grad av nærkontakter i områder og på gruppenivå, og følge dette over tid som mål på effekt av ulike samfunnstiltak. For disse analysene vil det mest sannsynlig ikke være nødvendig med høy utbredelse av applikasjonen.

Det vil være frivillig å laste ned applikasjonen. Allikevel tror jeg at applikasjonen vil få stor oppslutning. Vi har undersøkelser som viser at de aller fleste følger rådene som myndighetene gir. Denne applikasjonen er viktig for mer effektiv og sikrere smittesporing, og tiltaket vil være viktig for vår mulighet til å slå ned pandemien. Utstrakt bruk av tiltaket kan gjøre det mulig gradvis å trappe ned flere av de inngripende tiltakene som i dag rammer alle. Det vil kunne bidra til at norske skoler og arbeidsplasser kommer i gang igjen. Vi er alle med på en dugnad for å

hindre spredning av smitte. Jeg tror mange ser nytten av dette.

Når det gjelder lagring, er det slik at opplysninger om smitte eller andre helseopplysninger ikke vil lagres i selve applikasjonen. Opplysninger om smittede personer er registrert i MSIS (meldesystemet for smittsomme sykdommer) i tråd med MSIS-forskriften. Lokasjonsdata om den enkelte skal slettes automatisk etter 30 dager. Lokasjonsdata lagres sentralt for å gjøre det mulig å følge smitteutbredelse og vurdere effekt av smitteverntiltak. Det vil også gi mer nøyaktig kontaktsporing og raskere varsling. Forskriften er tidsbegrenset til 1. desember 2020 og alle personopplysninger vil da bli slettet. Hver enkelt kan også når som helst slette sine personopplysninger i applikasjonen. Folkehelseinstituttet vil være dataansvarlig og inngå samarbeidsavtaler med eventuelle databehandlere. Folkehelseinstituttet er ansvarlig for å sette faglige kriterier til algoritmer som definerer nærkontakter og for innhold i varsling til nærkontakter. Den dataansvarlige må oppfylle alle gjeldende krav i personvernforordningen. Risiko- og sårbarhetsanalyser må gjennomføres, og personvernkonsekvensvurdering (DPIA) må gjøres hvis behandling av personopplysninger vil medføre høy risiko for fysiske personers rettigheter og friheter.

SPØRSMÅL NR. 1304

Innlevert 2. april 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 14. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at utlysningen av tilskudd blir gjort snarest, samt muliggjøre at behandlingstiden i helsedirektoratet kan bli justert ned?

BEGRUNNELSE:

På statsbudsjettet 2020, under Helse og omsorgsdepartementet- under Kap.761 post 21, ligger midler som er besluttet utlyst til lindrende enheter med prioritering av barn og unge. Tilskuddet skal gå til drift og etablering av enheter som drives etter hospicefilosofien.

Vi er allerede i april, og føringene på grunn av koronakrisen er sterke.

Jeg er også kjent med at regjeringen har varslet at den vil legge frem en stortingsmelding om lindrende behandling. Målet er at alle i livets slutfase skal oppleve trygghet

og få en verdig avslutning på livet. Mange føler seg nå usikre på om når denne vil foreligge.

Mye av aktiviteten frivillige medlemsaktører har der ute er basert på delvis tilskudd fra staten. Jeg har blitt gjort kjent med at aktører nå må sette aktiviteter på vent i påvente av utlysningen av tilskuddsmidlene.

Vi vet at særlig sårbare grupper som barn med alvorlige livsforkortende diagnoser er særlig utsatte for koronasmitte i disse krevende tidene. Derfor er det svært viktig for meg at regjeringen følger opp palliasjonsfeltet og pårørendestøtte til disse familiene.

Svar:

Regjeringen tar situasjonen til alvorlig syke barn og unge og deres familier på alvor. Vi har derfor iverksatt en rekke tiltak som skal styrke deres situasjon, blant annet kompetansehevede tiltak i kommunen og videreutdanning

i barnepalliasjon på masternivå. Over statsbudsjettets kapittel 761 post 73 Særlige omsorgsbehov, ligger tilskuddsordningen lindrende enheter. For å legge til rette for at flere aktører kan få anledning til å styrke og etablere lindrende enheter, er denne tilskuddsordningens innretning endret fra en øremerket til en søkbar ordning fra og med 2020. Formålet med tilskuddet er å styrke mangfoldet av tilbudet til mennesker som trenger lindrende behandling og omsorg. Tilskuddet skal gå til drift og etablering av enheter som drives etter hospicefilosofien. Frivillige aktører og stiftelser kan søke om tilskudd. Særlig tilrettelagte tilbud om lindrende behandling til barn skal prioriteres.

Jeg er glad det er interesse for dette tilskuddet, og har stor forståelse for ønsket om at dette utlyses raskt. Dette

tilskuddet vil bli lyst ut i nærmeste framtid, og departementet vil be om at Helsedirektoratet, som tilskuddsforvalter, prioriterer utlysning av dette tilskuddet og behandlingen av søknader til ordningen.

Jeg vil i denne sammenheng også minne om at regjeringen har et sterkt fokus på å gjøre hverdagen enklere for barn og unge og familier som opplever alvorlig sykdom og død hos sine nærmeste. Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om lindrende behandling og omsorg. Tjenestetilbudet til barn, unge og deres familier vil være sentrale tema i denne meldingen. Regjeringen er også opptatt av å anerkjenne og støtte pårørende. Vi vil derfor legge fram en pårørendestrategi med en handlingsplan i løpet av 2020.

SPØRSMÅL NR. 1305

Innlevert 2. april 2020 av stortingsrepresentant Siv Jensen

Besvart 20. april 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Når og hvordan skal regjeringen levere på merknaden fra finanskomiteen om å styrke reisegarantifondet slik at pakkereiseselskapene kan kompenseres for å unngå konkurser?

BEGRUNNELSE:

Det regjeringen opprinnelig leverte i sitt forslag til tredje krisepakke hjelper forbrukeren når reisearrangørene går konkurs, men ikke for å holde arrangørene i gang. Folk risikerer fremdeles å miste virksomheten sin, livsverket sitt, og jobben sin, om ikke vi kommer disse til unnsetning. Den helt spesielle situasjonen disse står i som følge av pakkereiseloven, gjør at de ikke vil bli reddet av generelle ordninger. De trenger en form for kompensasjon for de refusjonene de må tilbakebetale til sine kunder.

I den akutte økonomiske situasjonen som reiselivsbedriftene er i nå vil sikring av reisegarantiordningen sammen med en kompensasjonsordning for refusjoner etter pakkereiselovens §§ 22 – 24 bidra til å legge grunnlag for å opprettholde tilliten til forbrukerne, unngå konkurser og sikre likviditet til reiselivsbedriftene, inkludert maritimt reiseliv. Samtidig vil bredden av norsk reiseliv være avhengig av reisearrangørene for å komme i gang igjen, når restriksjonene oppheves. FrPs mål er å berge arbeidsplassene gjennom dette og at ikke reisearrangørene går konkurs.

Stortinget ønsket derfor at regjeringen skulle komme tilbake med en vurdering av hvordan reisegarantifondet kan styrkes for å hjelpe pakkereisearrangørene.

I finanskomiteens innstilling 216 S til endringer i statsbudsjettet for 2020 har komiteen følgende merknad:

”Komiteen viser til regjeringens forslag om at reisegarantifondet styrkes samtidig som det åpnes for at fristen til å refundere pakkereiser fra pakkereiseselskaper kan utsettes utover 14 dager. Komiteen påpeker at pakkereiseloven § 24 gir pakkereiseselskapene det økonomiske ansvaret for å refundere alle innbetalte beløp for en reise som ikke finner sted. Reisegarantifondet kan i dag bare brukes til refusjoner der pakkereiseselskapet er insolvent. Komiteen mener det er behov for en ytterligere styrking av reisegarantifondet, og ber regjeringen raskt gi en vurdering av om fondet bør ha en rolle for forbrukerne før pakkereiseselskapene blir insolvent, og ber regjeringen raskt komme tilbake til Stortinget med et forslag om hvordan dette kan gjøres, for eksempel etter dansk modell.”

Svar:

Jeg er godt kjent med de utfordringer som pakkereisearrangørene står overfor og hvordan hele reiselivsnæringen har blitt rammet gjennom bortfall av etterspørsel over natten. Dette er en krevende situasjon for hele bransjen, og vi må finne helhetlige løsninger på disse utfordringene som kan bidra til at forventet lønnsomme bedrifter kommer seg gjennom Covid-19-perioden og kan tilby gode reiselivsprodukter når krisen er over. Jeg har løpende dia-

log med berørte organisasjoner om situasjonen, herunder NHO Reiseliv, Virke Reiseliv og Norsk Reiseliv.

Reisegarantifondet håndterer situasjonen de reisende kommer i etter at pakkereisearrangøren går konkurs. Reisegarantifondet utbetaler til de reisende av de individuelt stilte garantiene pakkereisearrangørene har stilt. Reisegarantifondet har pr. i dag ingen rolle overfor pakkereisearrangørene før de går konkurs.

Reisegarantifondet er tilført 100 millioner kroner, og har fått mulighet til å overskride bevilgningen med 200 millioner kroner i år for at Reisegarantifondet skal kunne dekke sine forpliktelser etter pakkereiseloven, dersom de individuelt stilte garantiene viser seg å være utilstrekkelige. I tillegg har fondet fått bevilget 2 mill. kroner til å styrke saksbehandlingsskapasiteten. Denne styrkingen skal sikre at de reisende får dekket sine tilbakebetalingskrav ved pakkereisearrangørenes konkurs.

Jeg ser at dette ikke løser likviditetsutfordringene pakkereisearrangørene har fått, og jeg arbeider derfor sammen med barne- og familieministeren og finansministeren for å finne løsninger for pakkereisearrangørene som på en best mulig måte også ivaretar hensynet til norsk økonomi.

Jeg forventer at pakkereisearrangørene, i likhet med andre bedrifter i Norge, tar i bruk ordningene som ligger i de generelle tiltakspakkene som er lansert. Aktuelle ordninger kan være lånegarantiordningen gjennom GIEK og kompensasjonsordningen for andel av uunngåelige faste kostnader. Dette er ordninger som forventes å kunne

benyttes av mange bedrifter, også pakkereisearrangører og andre aktører innenfor reiseliv og tjenestenæring. I tillegg kan tiltakspakken for selvstendig næringsdrivende være aktuell for noen. Felles for disse ordningene er at de vil gi likviditet til bedriftene gjennom en kombinasjon av kontantstøtte og lån.

Barne- og familieministeren har hatt på en kort høring et forslag om å utvide pakkereisearrangørenes lovpålagte 14-dagers tilbakebetalingsfrist til de reisende, og mulighetene for å legge til rette for en ordning med insolvenssikret kreditnota. Vi arbeider videre med disse løsningene.

Jeg ser nå blant annet nærmere på om det er behov for å gjøre endringer i noen av de allerede etablerte ordningene for næringslivet for å bidra til økt likviditet til pakkereisearrangører som forventes å være lønnsomme over tid. Samtidig vurderer jeg også forslaget fra Stortinget om innføring av en såkalt dansk modell i Norge, slik som stortingsrepresentant Jensen også peker på i sitt spørsmål. En dansk modell innebærer blant annet at det etableres en låneordning som forvaltes av Reisegarantifondet. Reisegarantifondet skal kreve tilbakebetaling fra reisearrangørene for å betale avdrag på lånet tilbake til staten.

Arbeidet med å finne løsninger for pakkereisearrangørene og reiselivsnæringen for øvrig, har høy prioritet i regjeringen, og vi vil komme raskt tilbake til Stortinget. Hensynet til samlet norsk verdiskaping vil være førende for hvilke løsninger regjeringen vil foreslå.

SPØRSMÅL NR. 1306

Innlevert 2. april 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 20. april 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å fremskynde behandlingen av Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl ekstraordinære søknad for 2021?

BEGRUNNELSE:

Som følge av COVID 19 ønsker Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl at KUD fremskynder den ekstraordinære søknaden for 2021, slik at et nødvendig verftsopphold for skoleskipet Statsraad Lehmkuhl kan igangsettes.

Den ekstraordinære søknaden på 5 millioner kroner ble sendt sammen med ordinær søknad om driftstilskudd

for 2021 og gjelder for nødvendige oppgraderinger av skipet før ekspedisjonen «One Ocean – Setting sail for the Future».

«One Ocean» starter i september 2021 og er en offisiell del av FNs havtiår og er et nasjonalt prosjekt der både UD, NFD og nasjonale institusjoner innen akademia og næringsliv er partnere. Statsminister Erna Solberg og FNs spesialutsending for hav, ambassadør Peter Thomson, er begge «goodwill-ambassadører» for One Ocean.

COVID 19 rammer Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl hardt. De har kansellert alle tokt og skjærgårdsturer fra april og foreløpig frem til 08.06.20. Mye tyder på at de også må kansellere øvrige tokt i sommer fra juni

til medio august. I denne perioden var det planlagt anløp til skipsfestivaler i Lisboa, Cadiz, A Corona, Dunkirk, Amsterdam og Bremerhaven. Innstilt aktivitet gir et inntektstap på 21 454 750 kroner.

Inntektstapet har medført at mesteparten av administrasjon og besetning er permittert.

Skipet skulle etter planen gå på verft fra oktober 2020. Dette arbeidet er nå, i dialog med verft og underleverandører, fremskyndet til april – juni (med muligheter for å utvide til juli dersom behov og dersom disse toktene blir kansellert).

Ved å gå i verft fra april 2020 vil Statsraad Lehmkuhl bidra til å holde aktiviteten og arbeidsplasser i gang- både for stiftelsen og for leverandører.

Totalbudsjettet for det fremskyndede verftsoppholdet er på 17 millioner – en kostnad stiftelsen ikke vil klare på egenhånd.

Stiftelsen har dialog med andre kommersielle partnere som har gitt klare signaler om at de vil bidra med midler for å kunne gjennomføre verftsoppholdet på en økonomisk forsvarlig måte – og at de vil hastebehandle søknad fra stiftelsen. Det er også sendt søknad om ekstraordinære midler for 2021 til Bergen kommune og Vestland fylkeskommune. På samme måte som med Kulturdepartementet vil stiftelsen søke om at behandlingen av disse fremskyndes til våren 2020.

Svar:

Som følge av koronasituasjonen er det svært mange aktører på kulturfeltet som har store utfordringer og går en vanskelig tid i møte. Mange av dem, som Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl, leter aktivt etter muligheter for å redusere den skaden situasjonen påfører dem når arrangementer må avlyses og inntekter bortfaller. Forslaget om å sette skipet i dokk for nødvendig vedlikehold nå, når det likevel må bli liggende til kai, er et forståelig initiativ fra stiftelsens styre. Søknaden om ekstra bevilgning fra staten til dette formålet, ble mottatt 1. april 2020.

16. april 2020 fikk departementet en samlet søknad fra alle de tre skværriggerne som får tilskudd over statsbudsjettet – Statsraad Lehmkuhl, Sørlandet og Christian Radich. De er alle tre viktige bærere av norske verdier ut i verden. Alle er rammet av situasjonen, om enn på ulikt vis. Sørlandet har i tillegg ligget «koronafast» på Bermuda siden 13. mars med femti elever, seks lærere og et mannskap på tolv, noe som genererer merkostnader. Men felles er at de alle tre opplever inntektsbortfall og foreslår å dempe skadeomfanget av situasjonen ved å la skipene fremskynde sine vedlikeholdsplaner.

Dette er budsjettspørsmål som må behandles på vanlig måte. Det er på dette tidspunkt ikke mulig å gi signaler om hvordan disse søknadene kan bli fulgt opp.

SPØRSMÅL NR. 1307

Innlevert 2. april 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 21. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Staten har for Trondheimsregionen signert en byvekstavtale med en forpliktelse på to tog i timen på strekningen Trondheim – Steinkjer innen 2024.

Hvordan henger det sammen med jernbanedirektoratets svar på prioriteringer til Nasjonal transportplan 2023-2033 hvor de foreslår prosjektet inn i siste periode, og vil dette si at staten ikke står ved signert byvekstavtale?

Svar:

Jernbanedirektoratets svar på prioriteringer til Nasjonal transportplan 2022-2033 er et faglig råd til departementet. Innspillene fra Jernbanedirektoratet og de andre statlige transportvirksomhetene vil sammen med innspill fra

fylkeskommunene og de største bykommunene (frist 14. mai 2020) og høringsuttalelser (frist 1. juli 2020) utgjøre et viktig grunnlag for regjeringens prioriteringer i stortingsmeldingen om NTP 2022-2033, som planlegges fremmet våren 2021.

Byvekstavtalen mellom kommunene Trondheim, Melhus, Malvik og Stjørdal, samt Trøndelag fylkeskommune og staten 2019–2029 henviser til en målsetting i inneværende NTP for perioden 2018–2029. Byvekstavtalen følger NTP-perioden, og det er således lagt opp til å reforhandle avtalen når NTP 2022–2033 er behandlet.

Jeg understreker, regjeringens prioriteringer kommer i stortingsmeldingen om NTP våren 2021.

SPØRSMÅL NR. 1308**Innlevert 3. april 2020 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 6. april 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Den 9.7.2019 sendte departementet ut på høring forslag til endringer i straffegjennomføringsloven (bruk av spytt-hette, pust- og bevegelsessensor i fengselsceller mv.). Svarfrist var 10.10.2019.

Når tar regjeringen sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget?

Svar:

Den høringen som spørsmålet viser til, gjaldt forslag om;

- en tydelig hjemmel for at en domfelt midlertidig kan overføres til et annet fengsel i forbindelse med transport ut av landet, herunder til et fengsel med høyere sikkerhetsnivå,

- en oppdatert hjemmel for at kriminalomsorgen kan innhente opplysninger fra politiet om personer som ønsker å besøke innsatte i fengsel,

- en hjemmel for å ta i bruk elektroniske pust- og bevegelsessensorer i fengselsceller, og

- en hjemmel for bruk av spytt-hette på en innsatt for å avverge fysiske angrep, og en generell omarbeiding av tvangsmiddelbestemmelsen som innebærer at dagens strenge vilkår for bruk av de mest inngripende tvangsmidlene (sikkerhetsseng, sikkerhetscelle og «annet godkjent tvangsmiddel») blir stående som før, mens bruk av mindre inngripende tvangsmidler (spytthette, håndjern, transportjern og bodycuff) reguleres for seg, og med en noe lavere terskel for når tvangsmidlene kan benyttes.

Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med oppfølging av høringen. I samsvar med vanlig praksis orienteres Stortinget når en proposisjon fremmes i statsråd.

SPØRSMÅL NR. 1309**Innlevert 3. april 2020 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 20. april 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Fremskrittspartiet er glade for at den svært lange saksbehandlingstiden vedrørende Fellesprosjektet E16 og Ringriksbanen nå er over, og at den statlige reguleringsplanen er vedtatt. Samtidig må det stilles spørsmålstegn ved manglende begrunnelse for hvorfor det planlagte krysset på Helgelandsmoen ikke er med i planen.

Vil statsråden gå i dialog med kommunen omkring dette nå som private aktører har sagt seg villig til å betale for krysset gjennom et spleiselag?

BEGRUNNELSE:

Det planlagte krysset på Helgelandsmoen ligger innenfor Statens vegvesens normalavstand mellom krysset på Elstangen og krysset i Styggedalen.

Buskerud fylkeskommune var svært tydelige i sin høring. De forutsatte bygging av kryss og frykter at det vil bli

svært store fylkeskommunale investeringer i fylkesveinettet dersom krysset ikke blir bygget.

Hole kommune som normalt er regulant, spilte inn krysset på Helgelandsmoen som sitt viktigste krav.

En mulighetsstudie av Helgelandsmoen har vist at det er mulig å skape over 5.000 arbeidsplasser i Hole som følge av krysset. I disse Korona-tider er dette grunn til ettertanke.

Departementet skriver i sin forklaring at “de negative konsekvensene av et kryss på Helgelandsmoen først og fremst knyttet til et høyere arealbeslag.”

Departementet skriver videre at “For nærmiljø og friluftsliv, naturmangfold, kulturmiljø og naturressurser vurderes konsekvensen å ikke være vesentlig høyere enn for alternativet uten kryss. Et kryss kan likevel bidra til et utbyggingspress som på sikt kan føre til nedbygging av natur- og friluftsområder.”

Dette er man lokalt ikke uten videre enig i. Hole har riktignok mange fantastiske friluftsområder, og det er vel andre natur- og friluftsområder i Hole som fremstår som mer attraktive. Det er verdt å huske på at Forsvaret har tungt benyttet landskapet på Helgelandsmoen i over hundre år.

Det vises også til at Hole kommune nå har nedsatt en styringsgruppe for et spleiselag om krysset og at finansieringen av krysset er sikret lokalt. Dette spleiselaget bør staten være med på.

Svar:

Den statlige reguleringsplanen for Ringeriksbanen og E16 Høgkasset–Hønefoss ble vedtatt uten kryss på Helgelandsmoen. Det ble lagt vekt på at en løsning uten kryss bidrar til å redusere investeringskostnadene og øke den

samfunnsøkonomiske nytten i prosjektet. I tillegg kan veg og bane legges tettere sammen uten kryss, og dermed redusere fotavtrykket. Dette er i samsvar med anbefalinger fra Bane NOR, Jernbanedirektoratet og Statens vegvesen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet er planmyndighet for statlige planer. Det er Bane NOR og Statens vegvesen som er forslagsstiller i denne saken, og som har utarbeidet planen på oppdrag fra Samferdselsdepartementet. I spørsmålet om kryss på Helgelandsmoen ble samferdselsetatenes anbefaling tillagt avgjørende vekt. Dersom det er lokal vilje til å finansiere et kryss på Helgelandsmoen, legger jeg til grunn at det rettes en henvendelse til Samferdselsdepartementet, som da må vurdere om det er grunnlag for å endre tilrådingen om kryss på Helgelandsmoen.

SPØRSMÅL NR. 1310

Innlevert 3. april 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 14. april 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

På grunn av koronaviruset er det flere som kan få problemer med å få gjennomført vielser innenfor den allerede godkjente prøvingsattestens gyldighet.

Vil statsråden ta initiativ til å forlenge de allerede godkjente prøvingsattestens gyldighetstid, men også vurdere om det midlertidig kan gjennomføres juridisk vielse med videoteknologi og eksempelvis oppmøte på ambassade for de som bor i hvert sitt land og allerede har godkjent prøvingsattest?

Svar:

Jeg har stor forståelse for at pandemien skaper usikkerhet for de som har planlagt å gifte seg i nær fremtid. Mange av de som har planlagt å gifte seg dette året, må nå endre planene sine. Noen ønsker å gjennomføre bryllupet til den tiden det er planlagt, men med færre gjester, mens andre heller vil utsette bryllupet til senere i håp om at det da kan gjennomføres som de opprinnelig hadde tenkt.

Før noen kan gifte seg må det kontrolleres at de oppfyller ekteskapslovens vilkår. Det vil si at det må foretas kontroll av at de er over 18 år, at de selv ønsker å gifte seg, at de ikke er gift fra før mv. Det skal også innhentes erklæ-

ring fra forlovere. Hvis noen av brudefolkene har vært gift tidligere, må det kontrolleres at ekteskapet er oppløst og at skifte er påbegynt. Utenlandske statsborgere som ønsker å gifte seg i Norge, må ha lovlig opphold.

Det er folkeregistermyndigheten (skatteetaten) som i de aller fleste tilfellene prøver at ekteskapsvilkårene er oppfylt. Prøving av ekteskapsvilkårene gjennomføres normalt ved en nettbasert løsning. Når folkeregistermyndigheten har gjennomført prøvingen og funnet at vilkårene i loven er oppfylt, utstedes det en prøvingsattest. Det følger av ekteskapsloven at attesten er gyldig i fire måneder etter utstedelsen.

Skatteetaten har nå informasjon på sine hjemmesider om framgangsmåte dersom bryllup må utsettes. Det blir opplyst om at brudefolkene må sende ny søknad dersom bryllupet blir utsatt til etter gyldighetsdatoen for prøvingsattesten. Ny søknad kan ikke sendes før det er sikkert at ny dato for bryllupet er gjennomførbart. Når det gjelder opplysninger om skifte, trenger brudefolkene ikke å sende nye opplysninger om det.

Departementet har ikke myndighet til å forlenge den lovbestemte fristen for prøvingsattestens gyldighet. En utvidelse av fristen forutsetter en lovendring. Foreløpig synes jeg ikke det er urimelig byrdefullt for brudefolkene at de må sende inn ny søknad om prøvingsattest, dersom

de ikke rekker å gjennomføre vigselen innen den tiden den opprinnelige attesten er gyldig.

Ekteskapsloven fastslår at ekteskap inngås ved at brudefolkene møter for en vigsler. Mens begge er til stede, skal de erklære at de ønsker å inngå ekteskap med hverandre. Deretter skal vigsleren erklære dem for ektefolk. Loven fastslår at både brudefolkene og vigsler må være til stede sammen. At brudefolkene gir sitt samtykke gjennom videkonferanse eller lignende, vil ikke oppfylle lovens krav til samtidig tilstedeværelse. Etter gjeldende rett har departementet ikke myndighet til å gi dispensasjon fra lovens krav om at begge ektefolkene må være tilstede samtidig.

Norske ambassader som har vigselsrett, har fått tilatelse fra mottakerstaten til å utføre vigsler under gitte forutsetninger. Ambassaden er forpliktet til å respektere disse forutsetninger for å kunne utføre vigsler. Dersom det skulle åpnes for å gjennomføre vigsler uten at begge brudefolkene er til stede sammen og at de i tillegg skal kunne befinne seg i ulike land, ville det kreve et grundig utredningsarbeid.

Ved lovendring i 2007 ble ekteskapsloven skjerpet. Et ekteskap som er inngått i utlandet anerkjennes ikke i Norge dersom en eller begge parter var norsk statsborger eller fast bosatt her i riket på vigselstidspunktet og ekteskapet er inngått uten at begge parter var til stede under vigselen. Etter begjæring fra begge parter kan ekteskapet likevel anerkjennes, men da må sterke grunner tale for det. Jeg mener det vil være uheldig å åpne for mulighet til å gifte seg uten samtidig frammøte, når det har vært et tydelig politisk ønske om å stramme inn på dette.

Ettersom det er usikkert hvordan koronautbruddet vil påvirke ulike samfunnsfunksjoner og enkeltpersoners valg framover, synes jeg det er for tidlig å skulle utrede endringer i ekteskapsloven nå. Jeg legger til grunn at det til en viss grad vil være mulig å gjennomføre vigsler framover innenfor de rammer ekteskapsloven og helsemyndighetene anbefaler, men regner også med at mange brudefolk vil utsette planlagte bryllup til situasjonen blir mer oversiktlig.

SPØRSMÅL NR. 1311

Innlevert 3. april 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 16. april 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hvorfor er utbygging av nye vindkraftturbiner omfattet av unntaket for bortvisning?

BEGRUNNELSE:

I G-07/2020 – Revidert rundskriv om ikrafttredelse av forskrift om bortvisning mv. av utlendinger uten oppholdstillatelse i riket av hensyn til folkehelsen, er «næring hvor det er kritisk behov for arbeidskraft» nærmere spesifisert til å blant annet omfatte «utbygging av vann- og vindkraft og kraftnett».

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet vedtok 30. mars endringer i forskriften av 15. mars om bortvisning mv. av utlendinger uten oppholdstillatelse i riket av hensyn til folkehelsen, og med et revidert rundskriv til denne forskriften. Som det er vist til i begrunnelsen for spørsmålet fra representanten Moxnes, er det i rundskrivet spesifisert

nærmere hva som faller inn under unntaket for en næring hvor det er kritisk behov for arbeidskraft.

I tillegg til å bekjempe koronaviruset er det viktig at vi holder hjulene i gang her til lands. For enkelte grupper er det åpnet for å få unntak fra bortvisningsreglene. Det gjelder næringer som er avhengige av utenlandsk arbeidskraft og ekspertise. Når vannkraft, vindkraft og utbygginger av kraftledninger har fått unntak, er det for å unngå at utbyggingene stopper opp. Unntaket skal bidra til at prosjekter med endelige konsesjoner kan bli fullført i samsvar med vilkårene som er satt i konsesjonene.

Kraftutbygging må i stor grad utføres i sommerhalvåret når værforholdene ligger til rette for det. Slik sett har kraftutbygging visse likhetstrekk med andre sesongnæringer som for eksempel jordbruk eller fiske. Kraftutbygging er i stor grad basert på lokal arbeidskraft, men delleveranser kommer ofte fra en leverandør som må bruke spesialisert utenlandsk personell. Et absolutt innreiseforbud ville særlig ramme slike utbygginger.

Jeg presiserer at dette unntaket ikke er begrunnet i drift av samfunnskritiske funksjoner. Jeg må også gjøre det helt klart at unntaket for blant annet utbygging av

vind- og vannkraft og kraftledninger knytter seg til reglene om innreise til landet, ikke karantene-reglene.

SPØRSMÅL NR. 1312

Innlevert 3. april 2020 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 14. april 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Vil statsråden snarest mulig gå i dialog med ISU (organisasjonen for internasjonale studenter i Norge), aktuelle læresteder og Samskipnadsrådet, med sikte på å ivareta de internasjonale studentenes interesser, slik at koronakrisen medfører færrest mulig permanente studieavbrudd?

BEGRUNNELSE:

Stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet skal legges fram i vår. Regjeringen har signalisert at det er viktig å styrke internasjonaliseringen av høyere utdanning, og at internasjonal studentmobilitet (norske studenter til utlandet og utenlandske studenter til Norge) er en naturlig del av strategisk kvalitetsarbeid.

Koronakrisen vil påvirke framtidig studentutveksling, slik for eksempel professor Marginson slår fast i Times Higher Education 26. mars. Professoren understreker at mye bestemmes av politikken de enkelte land innfører for studentmobilitet.

I denne fasen bør regjeringens hovedfokus være å dempe konsekvensene for dem som er i gang med et internasjonal studieløp.

Nylig la regjeringen fram en krisepakke for studenter.

Utenlandske studenter i Norge omfattes ikke av denne. ISU (the International Students' Union of Norway) peker på at utenlandske studenter i Norge også rammes av inntektsbortfall, som igjen kan skape problemer med å fornye studentvisum. Retningslinjene for oppholdstillatelse til internasjonale studenter utenfor EU/EØS som skal være i Norge mer enn tre måneder, krever at søkerne dokumenterer at de er sikret underhold, det vil si at de har midler tilsvarende full støtte fra Statens Lånekasse.

I Khrono 27.3 mars ber blant annet presidenten i ISU statsråd Asheim strekke ut en hånd til utenlandske studenter i Norge, fordi de står på bar bakke under koronakrisen. Som norske studenter, er mange av dem avhengige av jobb ved siden av studier, og vil oppleve bortfall av inntekt når næringslivet ligger nede. Som andre skal de betale husleie og faste utgifter, og dessuten sørge for å ha

et års studielån på konto. ISU er i gang med en spørreundersøkelse som foreløpig viser at mange av dem frykter at de ikke vil kunne innfri denne betingelsen på grunn av krisen.

Foreløpig finnes ingen samlet oversikt over hvor mange internasjonale studenter som har reist hjem fra Norge, eller hvor mange norske studenter i utlandet som har returnert. Det bør være en oppgave for regjeringen å bidra til at dette i minst mulig grad blir til endelige avbrudd, og sørge for at færrest mulig avbryter studiene på grunn av koronapandemien.

Dette er en krisetid, nå må fellesskapet ta vare på de som trenger det. Ingen student skal stå alene.

Svar:

Jeg er, som representanten Sandberg, opptatt av at det også for utenlandske studenter skal bli færrest mulig som må avbryte studiene side på grunn av koronapandemien. Fra et kunnskapspolitisk ståsted er utenlandske studenter en verdifull ressurs for blant annet å gjøre studiemiljøene i Norge mer internasjonale. Som representanten Sandberg påpeker, har regjeringen signalisert at det er viktig å styrke internasjonaliseringen av høyere utdanning, og at internasjonal studentmobilitet (norske studenter til utlandet og utenlandske studenter til Norge) er en naturlig del av strategisk kvalitetsarbeid. Jeg vil komme tilbake til Stortinget om dette i en stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet.

Som representanten Sandberg påpeker, har mange utenlandske studenter i Norge ikke rett til lån og stipend i Lånekassen. De vil derfor ikke være omfattet av regjeringens midlertidige kompenserende tiltak for bortfall av inntekter for studenter, i form av tilleggs lån og stipend. Jeg forstår at det kan være vanskelig å være utenlandsk student i Norge når inntekten fra en deltidsjobb plutselig faller bort, samtidig som de faste utgiftene opprettholdes.

Utgangspunktet for internasjonal studentmobilitet både i Norge og andre land er at utenlandske studenter må ha finansiering fra sitt hjemland eller finansiere seg

selv eller. På samme måte har norske studenter i utlandet rett på studiestøtte fra Norge. Kunnskapsdepartementet oppfordrer utenlandske studenter til å holde kontakt med sine lands ambassader i Norge. Studenter på utvekslingsopphold i Norge bør ha kontakt med utdanningsinstitusjonen i hjemlandet.

Jeg ønsker å gi internasjonale studenter gode muligheter til å studere i Norge. Det er derfor Norge blant annet gir alle – uansett nasjonalitet – tilbud om gratis høyere utdanning ved norske universiteter og høyskoler. På lik linje med at vi gir studiestøtte til norske studenter i utlandet, forutsetter jeg også at andre land forsøker å hjelpe sine studenter i utlandet, inkludert de som studerer i Norge.

Som hovedregel må man være norsk statsborger for å få støtte fra Lånekassen. Utenlandske statsborgere kan få støtte til utdanning i Norge dersom de oppfyller bestemte vilkår, jf. forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2019–2020 § 2-2. De utenlandske studentene som har rett til støtte fra Lånekassen, vil kunne få hjelp gjennom regjeringens krisepakke for studenter.

Det norske samfunn har likevel et ansvar. Jeg er kjent med ISU sin spørreundersøkelse. Jeg håper derfor at læresteder, studentsamskipnader, medstudenter og andre private og ideelle aktører viser fleksibilitet der det er mulig.

Utlendingsdirektoratet (UDI) informerer også på sine nettsider at dersom studenter fra land utenfor EU/EØS blir forsinket i studiene på grunn av koronavirusutbruddet, vil UDI ta hensyn til dette når de behandler søknad om fornyelse. Det er viktig at studenter forklarer årsaken til forsinkelsen og dokumenterer dette i søknaden om fornyelse av studietillatelsen til UDI.

Regjeringen har også generell informasjon om koronaviruset på engelsk på regjeringen.no rettet mot utenlandske statsborgere i Norge.

For ytterligere å se på situasjonen til utenlandske studenter i Norge, vil jeg ta initiativ til et møte med studentorganisasjonene NSO, ISU og ANSA sammen med Samskipnadsrådet.

SPØRSMÅL NR. 1313

Innlevert 3. april 2020 av stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen

Besvart 6. april 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva er kulturministerens vurdering av at store institusjoner som mottar mye statlig støtte må permittere sine ansatte?

BEGRUNNELSE:

Kulturbransjen er særlig sårbar. Den består av arbeidsplasser i små og mellomstore bedrifter. Det er en bransje med mange frilansere og enkeltmannsforetak, og hvor det er få fast ansatte. Vi ser nå at mange kulturinstitusjoner på grunn av koronasituasjonen har gått til det skrittet at de permitterer ansatte. Dette gjelder ikke bare små og mellomstore kulturbedrifter, men også de store institusjonene som mottar betydelig statlig støtte. Kulturministeren har sagt at alle tilskuddsmottakere vil beholde tildelte midler for 2020. For å avhjelpe situasjonen har Stortinget vedtatt en økonomisk krisepakke for å hjelpe dem som nå må avlyse sine arrangementer, konserter og forestillinger. Kompensasjonsordning for kulturkultursektoren er på 300 millioner. Institusjoner hvor hovedandelen av finan-

sieringen består av statlig tilskudd kan ikke søke på denne potten.

Vi ser at institusjoner med betydelig statsstøtte som Operaen, Nationaltheatret m.fl. må permittere ansatte selv om de beholder sitt statlige tilskudd.

Svar:

I den situasjonen vi nå står i vil virksomheter som i hovedsak er offentlig finansierte ofte ha et bedre utgangspunkt enn privatfinansierte institusjoner. Statlig driftstilskudd gjør at de kan betale sine faste, løpende kostnader i perioden med lavere aktivitet og reduserte inntekter. Men også virksomheter som i hovedsak er offentlig finansiert kan være avhengig av egeninntekter fra f.eks. billettsalg. Det gjør at også disse aktørene må vurdere tiltak for å redusere kostnader, for å sikre at de har tilstrekkelig midler til videre drift og til å gjenoppta aktiviteten når situasjonen normaliserer seg.

Situasjonen vil være ulik for de ulike kulturinstitusjonene, og det finnes ingen løsning som passer for alle. Noen institusjoner vil legge ned aktiviteten helt og hol-

dent, andre vil nedjustere aktiviteten og delvis permittere ansatte. Andre vil kunne opprettholde aktivitet som ikke er direkte publikumsrettet. Atter andre vil kunne omprioritere personalressurser til relevante oppgaver som kan utføres selv om institusjonen er stengt for publikum, og noen henvender seg til publikum på nye måter gjennom digitale medier.

Den enkelte kulturinstitusjon vet selv best hvordan de kan møte utfordringene de nå står i. Jeg har full tillit til at den enkelte ledelse og det enkelte styre på selvstendig grunnlag kan vurdere hvilke tiltak de ut fra situasjonen i sin virksomhet mener bør iverksettes. Velger de å permittere er det en beslutning jeg tar til etterretning og respekterer.

SPØRSMÅL NR. 1314

Innlevert 3. april 2020 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 8. april 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Ser statsråden behovet for økonomiske tiltak for utenlandsstudenter som risikerer å måtte avbryte studiet på grunn av svak kronekurs, og tiltak som kan forebygge studieavbrudd som følge av koronapandemien?

BEGRUNNELSE:

Stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet skal legges fram i vår. Regjeringen har signalisert at det er viktig å styrke internasjonaliseringen av høyere utdanning.

Norske studenter har blitt oppfordret til å dra til utlandet for å studere, både på utveksling og helgrad.

Koronakrisen vil påvirke framtidig studentmobilitet. I nåværende fase bør regjeringens hovedfokus være å dempe konsekvensene for dem som allerede er i gang med et internasjonal studieløp.

Norske studenter i utlandet opplever både bortfall av inntekter og økende utgifter grunnet svak krone. Skolepenger valutajusteres, men ikke studiestøtten. En sterk krone er dermed en forutsetning for å kunne leve av studiestøtten.

Allerede ved nyttår hadde den norske kronen svekket seg kraftig mot mange andre valutaer. 19. mars meldte flere medier om at kronen kollapset, noe som førte til at mange utenlandsstudenter fikk husleien kraftig økt fra en dag til en annen.

Trass regjeringens forslag til tiltak som skal kompensere for inntektsbortfallet, er situasjonen fortsatt kritisk for studentene som rammes av svak kronekurs. ANSA (organisasjonen for norske studenter i utlandet) får nå mange henvendelser fra studenter som frykter de må avbryte studiene, fordi de ikke lenger har råd til å bo i studielandet.

Statsråden bør gå i dialog med ANSA med sikte på å ivareta de internasjonale studentenes interesser, og bidra til at færrest mulig faller fra utenlandsstudiene som følge av situasjonen som har oppstått.

Svar:

Mange berøres av de grepene som gjøres rundt i verden som følge av koronapandemien, inkludert norske studenter i utlandet. Jeg har god dialog med ANSA, og vil takke dem for den viktige og krevende jobben de gjør med å følge opp sine medlemmer i utlandet.

Ved utbetaling av støtte fra Lånekassen valutajusterer vi skolepengestøtten. Vi gjør ikke tilsvarende med basisstøtten som er lik for alle, uavhengig av hvor de studerer. Ettersom studenter i utlandet får utbetalt hele summen på begynnelsen av semesteret, og mange har overført midlene til lokal konto i lokal valuta, som ikke berøres av kronekursendringer. Derfor har vi ikke vurdert å endre på dette gjennom å valutajustere selve basisstøtten. Dette har også sammenheng med at en slik justering er svært vanskelig å gjøre underveis i et semester, og kan måtte innebære at man går over til månedlige utbetalinger, noe som heller ikke har vært ønsket av utenlandsstudentene. En endring vil da også kunne innebære justeringer andre veien når krona er sterk. Samlet sett har det altså en rekke ulemper å skulle endre på dagens modell, og det lar seg ikke gjøre midt i et semester.

Jeg har forståelse for at levekostnader kan bli høyere for de som har pengene stående på en norsk konto. Det er viktig å huske på at lånevilkårene og stipendordningene hos Lånekassen er veldig gode selv med dagens kronekurs tatt i betraktning. Noen av tiltakene i krisepakken for studenter vil også kunne hjelpe de som nå rammes av endringer i kronekursen. For norske studenter i utlandet

som kan dokumentere inntektsbortfall på grunn av koronakrisen våren 2020, vil det bli mulighet til å ta opp et ekstralån hos Lånekassen i mai på 26 000 kroner. Stortinget har bevilget 1 mrd. kroner til at 8000 kroner av dette lånet omgjøres til stipend. Rent praktisk blir pengene utbetalt som lån, og så blir en andel gjort om til stipend i ettertid, slik det gjøres med det vanlige studielånet.

Kunnskapsdepartementet har også fastsatt ny forskrift om regler for utdanningsstøtte for 2019-2020 som følge av utbruddet av koronavirus (covid-19). Forskriften regulerer flere unntak for norske studenter i utlandet.

Blant annet at de som reiser hjem og avbryter utdanningen i utlandet på grunn av reiseråd fra norske myndigheter eller råd fra utdanningsinstitusjonen, har rett til å beholde utbetalte midler for våren 2020. Vi åpner også for å akseptere ulike varianter av nettbasert og samlingsbasert undervisning og eksamen, der det har vært begrensninger i regelverket for dette.

Som representanten skriver så kan situasjonen likevel være krevende for de som nå rammes av lav kronekurs, og jeg vil følge nøye med på utviklingen fremover og ha tett dialog med studentene.

SPØRSMÅL NR. 1315

Innlevert 4. april 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 16. april 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Er endringen iverksatt som vedtatt, og hvordan har regjeringen sikret at barn med behov for briller som koster mer enn de nye faste satsene får dette dekket?

BEGRUNNELSE:

Viser det at regjeringspartiene i statsbudsjettet for 2020 stemte for å kutte i ordningen med stønad til barnebriller. Ordningen ble kuttet med 122 mill. kroner i 2020, og det ble vedtatt innført faste satser for stønad til barnebriller fra 1. mars 2020.

Det har vært betydelig bekymring knyttet til om barn som har behov for briller som er dyrere enn de fastsatte satsene får dette dekket. I svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:346 (2019-2020)) skriver daværende arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie følgende:

«Det kan imidlertid ikke utelukkes at et fåtall barn med særskilte behov under ordningen Briller til barn/ungdom under 18 år, har nødvendige utgifter til briller som overstiger den foreslåtte satsene. Departementet vil derfor, når de nye reglene trer i kraft 1. mars 2020, sørge for at også disse barna får dekket sine behov for briller.»

Svar:

Som varslet i Prop. 1 S (2019-2020), har Arbeids- og velferdsdirektoratet foretatt en gjennomgang av praktiseringen av ordningen Briller til barn/ungdom under 18 år. På bakgrunn av denne gjennomgangen, utarbeidet direktoratet forslag til nye retningslinjer som ble sendt

til relevante organisasjoner og fagmiljøer for uttalelse 25. november 2019. Det ble foretatt enkelte justeringer i de endelige retningslinjene på bakgrunn av tilbakemeldinger fra organisasjonene og fagmiljøene.

I de nye retningslinjene, som trådte i kraft fra 1. mars 2020, er det tydeliggjort at intensjonen med ordningen er forebygging og behandling av skjeling (amblyopi). Ordningen har derfor byttet navn til Briller til behandling og/eller forebygging av amblyopi.

De nye retningslinjene inneholder bl.a. kriterier for de to faste satsene på hhv. 1 200 og 2 400 kroner og kriterier for en unntaksordning, dvs. tilfeller der det kan gjøres unntak fra de faste satsene. Dette vil sikre dekning av utgifter til nødvendige og hensiktsmessige briller, selv om utgiftene overstiger de faste satsene.

SPØRSMÅL NR. 1316**Innlevert 4. april 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 17. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for om dette i unntaket også gjelder for hjemhenting, og strengt nødvendig vedlikehold og tilsyn, av båt og campingvogn?

BEGRUNNELSE:

Viser til at regjeringen har gjort endringer i Covid-19-forskriften § 6 slik at personer som krysser grensen mellom Sverige og Norge eller Finland og Norge, etter å ha utført strengt nødvendig vedlikehold og tilsyn for å avverge store materielle skader på fritidseiendom i Sverige eller Finland, kan bli unntatt fra karanteneplikten ved retur til Norge.

«Personer som krysser grensen mellom Sverige og Norge eller Finland og Norge, etter å ha utført strengt nødvendig vedlikehold og tilsyn for å avverge store materielle skader på fritidseiendom i Sverige eller Finland, er unntatt fra karanteneplikt etter § 5 ved retur til Norge. Unntak fra karanteneplikt gjelder ikke dersom personen overmatter på fritidseiendommen eller annet sted i Sverige eller Finland før retur til Norge. Unntak fra karanteneplikt gjelder heller ikke dersom personen i Sverige eller Finland har oppsøkt butikker, kjøpesentre eller lignende eller har hatt nærkontakt med andre personer enn sine husstandsmedlemmer.»

Svar:

Personer som krysser grensen mellom Sverige og Norge eller Finland og Norge, etter å ha utført strengt nødvendig vedlikehold og tilsyn for å avverge store materielle skader på fritidseiendom i Sverige eller Finland, er unntatt fra karanteneplikten ved retur til Norge.

Unntaket gjelder kun for fritidseiendom. De typiske eksemplene vil være hytter og lignende fritidseiendom. Løsøre som for eksempel båt og campingvogn faller ikke inn under unntaket. Jeg antar at behovet for vedlikehold og tilsyn er størst for fritidseiendom som nordmenn besitter over grensen. Departementet valgte derfor å gjøre et unntak fra karanteneplikten for disse tilfellene.

Regler om karantene er et av de viktigste tiltakene vi har for å hindre smittespredning. Nå er det veldig viktig at karantene-reglene overholdes, og at vi ikke lager for vide unntak. I en krisetid som dette, er det behov for klare regler.

Vi ville likevel gjøre et snevert unntak for personer som må gjøre strengt nødvendig vedlikehold og tilsyn på sine fritidseiendommer, og som kan gjøre dette på en dagstur. Sammenlignet med eiere av fritidseiendom i Norge, kan disse ha like stort behov for å utføre strengt nødvendig vedlikehold eller tilsyn for å avverge store materielle skader, for eksempel fjerning av snø fra hyttetak. Særlig i grensenære områder kan det for nordmenn være like naturlig med fritidseiendom i Sverige eller Finland som fritidseiendom i Norge.

Utgangspunktet og hovedregelen er likevel at personer må 14 dager i karantene ved ankomst til Norge.

SPØRSMÅL NR. 1317**Innlevert 4. april 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 20. april 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I Morialeiren i Hellas sitter flere tusen barn uten mulighet for smitteverntiltak og mange er alene og noen med syke foreldre. ICJ Norge har anmodet regjeringen om å ta kontakt med UNHCR og EU, rederinæringen, og andre lands myndigheter til å ta i bruk egnede skip for rask evakuering av asylsøkerne og flyktningene på de greske øyer, samt gi medisinsk behandling, sørge for sikkerhet og foreta saksbehandling av asylsøknadene om bord i skipene.

Vil regjeringen følge anmodningen fra ICJ Norge?

BEGRUNNELSE:

Anmodningen det vises til er å be regjeringen om å ta kontakt med UNHCR og EU, rederinæringen, og andre lands myndigheter, med henblikk på å vurdere muligheten for å ta i bruk cruiseskip eller andre tilsvarende egnede skip for rask evakuering av asylsøkerne og flyktningene på de greske øyer, samt gi medisinsk behandling, sørge for sikkerhet og foreta saksbehandling av asylsøknadene om bord i skipene. Forslaget er i beskrevet mer detaljert i ICJ Norway Draft Plan of Action.

I tillegg har nå flere europeiske land sagt ja til å evakuere barn fra leirene. Norge henter egne statsborgere med fly fra ulike verdensdeler og det er også blitt chartret fly for å hjelpe rumenere hjem fra Norge, så det er mulig også å evakuere når det er stort behov, og det er det i flyktingleirene i Hellas.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Karin Andersen til statsministeren som hun har bedt meg svare på.

Jeg deler bekymringen for situasjonen for migranter i Hellas. Dette gjelder særlig forholdene i mottaksleirene på de greske øyene, og belastningen på sårbare grupper, som barn med og uten nær familie. Jeg viser til mitt svar til representanten Andersen 28.2.2020 (spørsmål nr. 1103) og til Norges innsats for å avhjelpe situasjonen i Hellas.

Det er greske myndigheters ansvar å sørge for at driften av leiren og tilgangen på basistjenester, samt asylsaksbehandlingen, er i samsvar med EUs standarder. I likhet med andre land i Europa følger vi situasjonen i Hellas tett. I mitt svar 28.2.2020 redegjorde jeg for at Regjeringen ønsker en bindende og permanent ansvars- og byrdedelingsmekanisme der alle europeiske land bidrar. Det er avgjørende at en slik felleseuropeisk mekanisme løser utfordringene på lang sikt.

Som følge av utbruddet av Covid-19 befinner Norge og Europa seg i en ekstraordinær situasjon. Dette påvirker arbeidet med både med kvoteflyktninger, asylsøkere og andre migranter, både hos myndighetene og organisasjonene. I lys av denne situasjonen kan ikke Norge respondere på evakuering eller forespørsler om relokalisering av asylsøkere fra Hellas nå. Om det er aktuelt å tilby slik bistand når Covid-19-situasjonen har stabilisert seg, må vurderes når den tid kommer.

Norge yter omfattende bistand til Hellas for å styrke håndteringen av migrasjonen til landet. Innsatsen er særlig rettet inn mot sårbare grupper, som enslige mindreårige. Jeg mener det er ved å styrke det greske mottaks- og asylsystemet at vi bidrar til gode langsiktige løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1318**Innlevert 5. april 2020 av stortingsrepresentant Trond Giske****Besvart 16. april 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Tre rapporter som regjeringen har bestilt i forbindelse med korona-pandemien er besluttet unntatt offentlighet.

Hva er begrunnelsen for dette, og hva vil statsråden gjøre for å gi pressen og offentligheten innsyn i disse viktige offentlige dokumentene?

BEGRUNNELSE:

I håndteringen av krisen tas mange beslutninger på kort tid. Det gjør det utfordrende å legge til rette for den nødvendige og viktige offentlige debatten om beslutningene som skal tas. Mediene gjør en viktig jobb med å bringe frem ulike perspektiver og meninger rundt de viktige temaene de politiske organene har til behandling. Det er derfor viktig å sørge for best mulig vilkår for en slik offentlighet.

Det er bred praksis for at departements- og regjeringsinterne dokumenter som underlag for beslutninger normalt ikke er offentlige. I dette tilfellet dreier det seg imidlertid om utredninger og vurderinger fra ekster-

ne organer. Her er normal praksis at slike rapporter og utredninger er offentlige, også når de skal fungere som underlagsdokumenter for beslutninger i regjering og departementer.

Flere medier har reagert på at dokumentene er besluttet unntatt offentlighet, og det er viktig å få frem hva begrunnelsen for dette er. Det er også viktig å få en begrunnelse for hvorfor dokumentene er unntatt offentlighet nå, men planlagt frigitt etter at regjeringen har tatt sine beslutninger.

Svar:

Jeg antar representanten Giske sikter til rapportene som ble utarbeidet i forkant av regjeringens kunngjøring om endringer i korona-tiltakene tirsdag 7. april. Rapportene ble offentliggjort samtidig som regjeringen fremla sin beslutning, og ligger tilgjengelig på Helsedirektoratets nettsider (<https://www.helsedirektoratet.no/nyheter/regjeringen-videreforer-alle-tiltak-frem-til-20.april#rapporter->).

SPØRSMÅL NR. 1319**Innlevert 5. april 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 20. april 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Det er varslet at Mattilsynet skal utsette flere rutinetilsyn for å begrense kontakt mellom mennesker. Imidlertid er det få mennesker involvert i slike tilsyn, og jobben de utfører er svært viktig.

Hvordan vil statsråden sikre at ikke dyrene blir skadelidende som følge av koronautbruddet?

BEGRUNNELSE:

Mattilsynet utfører et viktig samfunnsoppdrag gjennom å sikre forbrukere trygg mat og trygt drikkevann. Men i tillegg til å kvalitetssikre norsk matproduksjon, skal tilsynet også ivareta norske husdyr.

I den utfordrende situasjonen norsk landbruk nå befinner seg i, er det viktigere enn noen gang at tilsynet er i stand til å sikre at norsk matproduksjonen ikke går på akkord med dyrevelferden. Likevel har Mattilsynet nå besluttet å utsette flere rutinetilsyn, med bakgrunn i at det er nødvendig å begrense kontakt mellom mennesker for å minske smittefare.

I 2019 gjennomførte Mattilsynet tilsyn med dyrevelferden i hele 6663 dyrehold. Viktigheten av denne aktiviteten understrekes ved at det ble oppdaget større og mindre brudd på regelverket i 35 prosent av disse dyreholdene. Dersom muligheten til å gjennomføre tilsyn nå reduseres, er det stor fare for at mange slike brudd aldri vil bli oppdaget.

Mattilsynet har i en årrekke avdekket kritikkverdige forhold i norsk landbruk, blant annet gjennom tilsynsprosjektet for slaktegris i 2017. Flere av problemene som tilsynet tidligere har avdekket, er også godt belyst i NRK Brennpunkt-dokumentaren «Griseindustriens hemmeligheter». Som en konsekvens av den utfordrende situasjonen i næringen har Mattilsynet planlagt å gjennomføre en landsdekkende tilsynskampanje i svinenæringen fra september 2020.

SV er bekymret for at en nedtrapping av tilsynsaktiviteten vil få store konsekvenser for Mattilsynets arbeid med å styrke dyrevelferden, og at viktige tilsynsprosjekter nå må vike fordi tilsynets ressurser må omprioriteres.

Mine bekymringer over koronavirusets effekt på dyrevelferden deles også av tilsynets ledelse. Til Nationen 25. mars sier administrerende direktør Ingunn Midttun Godal følgende:

«Vi er bekymret for dyrevelferden, og for at det vil være dyrehold vi ikke vil klare å følge opp godt nok. I noen tilfeller der vi ikke kan ha fysisk tilsyn, vil vi be om dokumentasjon på annet vis, som digitale rapporter.»

Svar:

Det er riktig at Mattilsynet har nedskalert den fysiske tilsynsaktiviteten og prøvetakingen under den pågående korona-pandemien. Dette for å bidra i den nasjonale dugnaden for å hindre spredning av koronaviruset. Mattilsynet følger helsemyndighetenes råd for å beskytte egne ansatte og de det føres tilsyn med. Dersom mange i Mattilsynet blir syke eller må i forskriftpålagt karantene pga. nærkontakt med syke, vil Mattilsynet få færre ressurser til å ta seg av samfunnskritiske oppgaver som kjøttkontroll, grensekontroll og utstedelse av eksportsertifikater, i tillegg til sentrale tilsynsoppgaver som dyrevelferd.

Dyrevelferd er en prioritert oppgave i Mattilsynet - både under en normalsituasjon og nå under koronautbruddet. Tilsynet er risikobasert. Mattilsynet utfører i liten grad rutinetilsyn på dyrevelferdsområdet. Mattilsynet har en liste over «må-oppgaver» som skal gjennomføres tross koronautbruddet. For dyrevelferd omfatter listen forholdene som også er prioritert under normale forhold:

- alvorlige bekymringsmeldinger
- alvorlig vanskjøtsel og kriminalitet mot dyr
- avvikling av dyrehold som dyreholderen ikke gjennomfører selv etter pålegg fra Mattilsynet
- oppfølging av kronisk dårlige dyrehold
- dyrevelferd i slakteri
- transportdyktighet for dyrene og reiseplan for dyretransporter ut av landet

Når det gjelder tilsynskampanjen for gris, mener Mattilsynet det er nødvendig og fullt forsvarlig å forskyve oppstart av selve tilsynsperioden fra 1. september 2020 til 1. januar 2021. Det skyldes blant annet at det ikke er mulig å gjen-

nomføre de planlagte fysiske kursene for inspektørene nå på våren. Kampanjearbeidet fortsetter, og planlegging og utvikling av tilsynsmateriell pågår for fullt.

Mattilsynet vurderer også om det er oppgaver som kan løses digitalt eller på andre måter. Som følge av koronautbruddet, og utfordringene det skaper i hele Europa, har EU vedtatt en midlertidig forordning som åpner for alternative måter å gjennomføre offentlig kontroll på.

Denne er også implementert i norsk rett gjennom EØS-avtalen, og gjelder fram til 1. juni 2020 (forordning (EU)2020/466).

I år vil databasert utvidet sykdomsregistrering på slakteriene bli rullet ut. Der blir sentrale velferdsindikatorer registrert på hvert enkelt dyr, og dette gir viktig informasjon om velferden i besetningen de kommer fra. Dyrehold med klare avvik vil bli fulgt opp.

Jeg vil også minne om at det ikke alltid er nødvendig med fysisk besøk for å følge opp en sak. Dokumentasjon om dyreholdet i form av bilder, video, slaktelister, veterinærjournal, kvittering for bestilt for og utført vedlikehold, er eksempler på undersøkelsesmetoder som kan gjennomføres uten fysisk oppmøte.

Mattilsynets gjør fortløpende risikovurdering og oppfølging av virksomheter for å sikre at maten er trygg og dyr har det godt - også i tider med andre store utfordringer. Mattilsynet er en beredskapsset og er vant til å foreta slike nødvendighetsvurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1320**Innlevert 6. april 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 20. april 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at arealer som reguleres til LNF-formål i tilknytning til Ringeriksbaneprojektet (ref. pressemelding 27.03.20) kun er å anse som et midlertidig vedtak, slik at LNF ikke vil bli benyttet som et motargument mot boligbygging på Avtjerna i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Ringeriksbanen er et viktig prosjekt både nasjonalt og regionalt. Det knytter Østlandet og Vestlandet tettere sammen, og skaper et større bo-/arbeidsmarked for Oslo og Ringerike. Det er mange områder som forventer betydelig befolkningsvekst på Østlandet, og det er viktig å være fremsynte for å sikre tilstrekkelig med areal for utvikling av gode lokalsamfunn med effektiv logistikk-løsninger.

Som kjent er Avtjerna i dag avsatt til boligbygging i Bærum kommunes arealplan. Nylig ble reguleringsplanen for Ringeriksbanen vedtatt. I pressemeldingen fra 27.03.2020 står det blant annet at:

”Departementet mener derfor det er for tidlig å ta stilling til framtidig reguleringsformål for den delen av disse områdene som inngår i området for massehåndtering. Det er derfor mest hensiktsmessig at disse områdene reguleres til landbruks-, natur- og friluftformål, som FRE16 har foreslått.”

Dersom dette er en midlertidig løsning inntil man bedre vet hvordan området best kan utnyttes, kan Departementets vurdering være forståelig. Samtidig vet man fra tidligere erfaringer at et område regulert til LNF-formål kan oppleves å få sterkt vern, og at LNF-status i seg selv kan brukes som et argument mot å regulere arealer til boligformål eller næringsvirksomhet på et senere tidspunkt. I så tilfelle vil Departementets vurdering være et betydelig inngrep mot lokaldemokratiet og bidra til å hindre framtidig boligbygging. Det er viktig at dette oppklares nå slik at man slipper tvil og mistanke om hensikten med reguleringen til LNF-formål.

I sitt svar, håper jeg Statsråden også berører hvilken strategi Bane Nor Eiendom har vedrørende eierskap til arealer på Avtjerna. I nevnte pressemelding står det at:

«Områder som Bane NOR eller Statens vegvesen ikke har behov for å eie, vil etter anleggsperioden bli tilbakeført til dagens arealbruk så langt det er mulig.»

Siden det ikke er planlagt noen jernbanestasjon i tilknytning til Sollihøgda/Avtjerna, er det heller ingen grunn til at staten skal ha behov for å eie arealer til jernbaneformål i området. Derfor tolker jeg pressemeldingen slik

at Avtjerna-området forblir i privat eie også i fremtiden, og at vedtatt LNF regulering ikke er et middel for å ekspropriere privat areal til en redusert takst.

Svar:

Bane NOR skal ha et stort massedeponi og anlegg for massehåndtering med ressursbank på Avtjerna. I den statlige reguleringsplanen for Ringeriksbanen og E16 Høgkaset-Hønefoss er det vedtatt at området skal ha LNF-formål når anleggsdriften opphører. Arealene inngår i et område på til sammen 2700 dekar som Bærum kommune har hatt inne som et langsiktig utviklingsområde for boliger i kommuneplanens arealdel siden 1998.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet mottok i desember 2019 kommuneplanens arealdel for Bærum kommune til endelig behandling. Fylkesmannen i Oslo og Viken og Statens vegvesen har fremmet innsigelsener til boligområdet på Avtjerna. Innsigelsene er begrunnet med at det er kommet nye forutsetninger og føringer siden området første gang ble vedtatt til boligformål. Jeg vil gå grundig gjennom innsigelsessaken før jeg fatter en endelig avgjørelse. Reguleringsformålet i den statlige reguleringsplanen vil ikke ha betydning for denne vurderingen.

Bane NOR har lagt til grunn at behovet for arealer til massehåndtering på Avtjerna dekkes ved en kombinasjon av permanent erverv av grunn og leie i anleggsperioden. Den langsiktige eiendomsstrategien vil først og fremst avhenge av arealbruken i anleggsperioden, og i det lengre løp av hvilken arealbruk som vedtas i regionale og kommunale planer.

SPØRSMÅL NR. 1321**Innlevert 6. april 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 24. april 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kor stort proveny av dei anslåtte 20 mrd. kr pr. mnd. av kontantstøtta til bedrifter som er stengt ned eller som opplever sterkt omsetningsfall på grunn av korona er fordelt på a) leie av lokale, b) lys og varme, c) vatn og avløp, d) forsikring, e) leige av utstyr og transportmidlar og f) nettorenteutgifter, der sistnevnte vert fordelt på interne og eksterne rentekostnader og for å sikre at støtta ikkje vert ført ut av landet, kva ta vurderer departementet å sette for støtteutbetaling per konsern og kva faktor vurderer regjeringa å nedskalere gjeldsrenter?

GRUNNGJEVING:

I Prop. 70 LS (2019–2020) Proposisjon til Stortinget Lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall m.m heiter det at departementet og vil vurdere om det er mogleg å leggje inn tiltak for å hindre at midlar vert ført ut av landet. Ifølge tal frå «Regnskap for ikke-finansielle foretaks utenlandsfinansiering» og ein rapport frå SSB har norske selskaper si samla gjeld til utlandet meir enn fordobla seg i perioden 2005-17, og rapporten syner og at auka intern gjeld kan vere motivert av skatteplanlegging. I samband med støtteordninga slik ho er presentert i Prop 70 LS (2019-2020) heiter det at regjeringa «tar sikte på en grense på 30 mill. kroner per foretak per måned. Selskap som inngår i konsern reiser særlige problemstillinger, blant annet for beregningen av tilskudd. Departementet vil vurdere om en maksimumsgrense for støtte skal gjelde samlet for konsern som foretaket inngår i». Ei anna kjent metode for å flytte overskot ut av landet er via royalties, noko som ikkje er med som fast kostnad i ordninga, men regjeringa omtaler ikkje årsaka til dette. Vidare heiter det at:

«Det vurderes å sette en begrensning på utgifter til leie av lokale og til gjeldsrenter. Departementet vil derfor ha adgang gjennom forskrift til at slike kostnader nedskaleres med en gitt faktor.»

Svar:

Kompensasjonsordninga blei opna laurdag 18. april, først for føretak som er stengde ned som følgje av statleg vedtak, deretter for andre føretak. Kostnaden ved ordninga er anslått til 10-20 milliardar kroner per måned, og det er gjort ei overslagsløyving på 50 milliardar kroner for perioden ordninga er meint å vare i første omgang. Etterkvart som søknader nå blir innvilga og betalte ut, vil departe-

mentet få oversikt over korleis kostnadene fordeler seg på ulike kostnadstypar. Vi vil også vurdere justeringar i ordninga etter kvart som vi ser korleis ho verkar.

Med utgangspunkt i rekneskapstal for 2018 har departementet forsøkt å berekne ei slik fordeling. Tala er svært usikre, og det kan og vere noko ulik praksis med omsyn til kva for kostnader som er førte på dei ulike postane. Grovt sett tyder 2018-tala på at 30-50 prosent av dei samla uunngåelege faste kostnadene var knytt til husleige og leige av lokale, medan den resterande delen av kostnadene fordelte seg meir eller mindre likt med relativt små andelar på dei andre postane som er nemnde i spørsmålet.

For beløp som etter støtteformelen overstig 30 millionar kroner per måned er det innført ein eigen skaleringsfaktor på 50 prosent. Den maksimale støtteutbetalinga er sett til 80 millionar kroner per måned, likt for konsern og store føretak. Regjeringa har så langt ikkje sett ein eigen nedskaleringsfaktor for gjeldsrenter ut over den generelle nedskaleringsfaktoren som gjeld for utrekninga av alle støttebeløp under ordninga.

Føremålet med ordninga er å unngå arbeidsløyse i Noreg og unngå unødige konkursar i norsk næringsliv. I avklaringa med ESA har vi hatt krevjande diskusjonar om korleis vi kan sikre at ordninga verkar etter føremålet. Spesielt gjaldt det om utanriks sjøfart og andre verksemdar som er skattepliktige og registrerte i Noreg, men som har heile eller store delar av aktiviteten utanfor Noreg, skal vere med i ordninga. Ordninga er avgrensa til føretak som er registrerte i Noreg og skattepliktige til Noreg. I tida framover vil vi sjå om ordninga treffer i første runde, og så vil vi vurdere om det er behov for fleire avgrensingar. Det må i så fall skje i dialog med ESA.

SPØRSMÅL NR. 1322

Innlevert 6. april 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 22. april 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvor omfattende kriselager av mat er det i Norge?

BEGRUNNELSE:

I flere nyhetssaker i forrige uke ble det fremstilt som at Norge har omfattende kriselager av mat.

NRK meldte at:

«Staten har hemmelege lager med naudproviant. Det ligg fleire beredskapslager med naudproviant kringom i landet i tilfelle forsyningskrise.»

Det er vanskelig å finne spor av bevilgninger til kriselager av en viss betydning i de årlige statsbudsjettene.

Departementet bidrar heller ikke til å dempe det etterlatte inntrykk av et omfattende kriselager. Nationen har følgende sak på sine nettsider:

«Norge hadde matvarelager på plass før pandemien. Nærings- og fiskeridepartementet bekrefter overfor NRK at det er flere hemmelige beredskapslager med naudproviant i Norge.»

Det er fullt ut forståelig at det er hemmelig hvor lagrene er. Det som etterspørres her er hvor store beredskapslagrene av naudproviant er. Svaret kan oppgis i hvor mange personer kan lagrene forsyne med mat i hvor mange dager.

Svar:

Jeg vil innledningsvis i svaret kort omtale de sentrale elementene i dagens matvareberedskap og bakgrunnen for innretningen av beredskapen på dette området.

Under den kalde krigen tok beredskapsarbeidet på forsyningsiden utgangspunkt i et scenarium med avsperring av landet i opptil et år. Den gangen var hovedfokuset i beredskapsarbeidet på omlegging av forbruket. Mye av det man arbeidet med, var rasjoneringsordninger, prioriteringer og produksjonsomlegginger. Etter den kalde krigen har det vært lagt til grunn at handel kan fortsette også i kriser, selv om det kan oppstå forstyrrelser og forsinkelser. Det har også vært et uttalt mål at de beredskapsordningene som blir laget skal baseres på næringsenes ordinære organisering og infrastruktur. Disse forutsetningene har ført til at fokuset for beredskapsarbeidet har vært å sikre tilgangen på varer og tjenester. Hovedfokuset har vært å bygge robuste nettverk for samarbeid med næringslivet og å ha rutiner og systemer som gjør at de næringsdrivende kan levere varer og tjenester også i kriser. Samtidig er det et hjemmelsgrunnlag i næringsberedskapsloven som

klargjør roller og gir gode verktøy for krisehåndtering ved et bredt spekter av kriser. Lagrene av naudproviant utgjør i denne sammenhengen bare en del av vårt beredskapsopplegg. Hoved-elementene er næringene selv og deres ressurser og logistikksystemer, samarbeidet med næringene samt de hjemlene for styring som ligger i næringsberedskapsloven.

De siste felles planleggingsforutsetningene for den sivile beredskapen var nedfelt i kgl. res. av 21. april 1995, «Nye nasjonale forutsetninger for den sivile beredskapsplanlegging». Innenfor matvareberedskapen ble det som et resultat av disse planleggingsforutsetningene utviklet dimensjonerende krav når det gjaldt beredskapslagrene. Målet var i utgangspunktet 30 dagers forbruk, målt i kalorier, for befolkningen nord for Ofoten. Etter hvert ble dette organisert slik at de forhåndsanskaffede lagrene utgjorde 10 dagers forbruk, hvorav 2 dager ble dekket av Landbruksdepartementets matmelordning for Nord-Norge, mens de resterende 20 dagene ble dekket av lageroppbyggingsplaner. Bortsett fra matmelet var de forhåndsanskaffede lagrene eid av Næringsdepartementet og plassert flere steder i landet. Vesentlige hensyn ved plassering av lagrene var at de enkelt skulle kunne benyttes ved behov i alle deler av landet og også kunne rulleres gjennom bruk ved sultkatastrofer utenlands.

Lageroppbyggingsplanene ble utarbeidet etter pålegg fra departementet av matvaredistributører som var representert i Rådet for matvareberedskap. Planene omfatter basisvarer som også normalt håndteres i deres logistikksystemer. Lageroppbyggingen skal kunne gjennomføres i løpet av 30 dager etter at varsel om iverksetting er gitt. Man skal med andre ord bygge opp lagre for 20 dagers forbruk for befolkningen nord for Ofoten i løpet av 30 dager. Som ledd i denne beredskapen har NFD anskaffet åtte mobile lagerhaller, de siste to i 2014, som alle er lagret i Nord-Norge.

Kgl. res. av 21. april 1995 «Nye nasjonale forutsetninger for den sivile beredskapsplanlegging» ble opphevet ved fastsettelsen av ny instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet i 2012. Kravene til matvaredistributørene om at det skal vedlikeholdes lageroppbyggingsplaner for basisvarer tilsvarende 20 dagers forbruk for befolkningen nord for Ofoten er et eksempel på beredskap som var dimensjonert ut fra planleggingsforutsetningene fra 1995 og opprettholdt i påvente av nye styringssignaler. Det samme gjaldt naudproviantlagrene, men de ble noe redusert da Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2014 vedtok å avvikle matmelordning

gen for Nord-Norge. NFD har også ganske nylig valgt å redusere lagrene av nødproviant gjennom avhending av en stor mengde proteinkjeks etter at avtaler om kjøp, lagring og rullering var gått ut.

Det vi har igjen av lagre nå, er produkter som er hensiktsmessige i situasjoner der det er nødvendig raskt å gi

tilgang til enkelt tilberedt hermetisk eller frysetørret mat til husholdninger som av en eller annen grunn ikke har tilstrekkelig annen mat tilgjengelig eller til mennesker på flukt fra uroligheter eller katastrofe i en akutfase. Disse lagrene tilsvarer kaloribehovet for ca. 30 000 personer i 3 dager dersom de ikke har annen mat tilgjengelig.

SPØRSMÅL NR. 1323

Innlevert 7. april 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 28. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke tiltak har helseministeren iverksatt, for å sikre at vi ikke får en legemiddelangelkrise som følge av korona-epidemien?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet fremmet 7. mars 2019 representantforslag 93 S (2018-2019) «Tiltak for å redusere sårbarhet ved legemiddelangel.» Dette fordi landet i en normalsituasjon opplevde et stadig økende antall tilfeller av legemiddelangel.

Utvidet bruk av beredskapslager og økt kapasitet for egenproduksjon av legemidler var to av forslagene. De foreslåtte tiltakene ble imidlertid nedstemt av stortingsflertallet. I den forbindelse ble det henvisning til Helsedirektoratets pågående arbeid på feltet.

I forbindelse med koronaepidemien har det blitt reist en rekke bekymringer om at denne krisen kan komme til å forverre legemiddelangelen i landet. NRK viste 3. april til at råvaretilgangen fra India har stoppet opp, og at norske legemiddelprodusenter av den grunn står i fare for å måtte permittere ansatte. Dette setter for eksempel Vistin Pharma sin produksjon av diabetesmedisin i fare.

Dagens Medisin viser 1. april til at en fransk studie på behandling av Covid-19 pasienter bidrar til mangel på antibiotikumet azitromycin. Dette har medført at Statens legemiddelverk har gitt anbefalinger om restriksjoner i bruken av dette legemiddelet.

Administrerende direktør i Legemiddelindustrien (LMI) Karita Bekkemellem sier til NRK 20. mars at «Vi står i fare for å havne i en medisinkrise, Norge er dårlig forberedt og situasjonen er alvorlig.» Hun viser videre til både muligheten for å bygge beredskapslager og økt egenproduksjon, men etterlyser handling fra myndighetene.

Svar:

Regjeringen har over lang tid jobbet systematisk med å styrke legemiddelberedskapen. Som mange andre land har vi opplevd en generelt stor økning i antall meldte legemiddelangler. Derfor ga departementet i 2018 Helsedirektoratet i oppdrag å gjennomgå legemiddelberedskapen i Norge. Som jeg opplyste representanten om i debatten om Arbeiderpartiets representantforslag av 7. mars 2019, representerte forslaget de temaene som Regjeringen i 2018 hadde bedt Helsedirektoratet om å utrede. Da forslaget var til behandling i Stortinget var Helsedirektoratets rapport nært forestående. Den kom i juni 2019. Helsedirektoratet har i sin rapport om Nasjonal legemiddelberedskap fra juni 2019 foreslått 29 tiltak for å bedre legemiddelberedskapen i Norge. Rapporten har blitt fulgt opp av HOD på mange måter og i ulike spor. Alle anbefalinger er på en eller annen måte gjennomført, igangsatt eller utredet.

Utbruddet av koronaviruset påvirker både tilgangen til og forbruket av legemidler. Markedet og forsyningskjedene for legemidler er globale. Norge er avhengig av import for å dekke vårt behov for legemidler. Etterspørselen etter legemidler har hovedsakelig økt fordi mange land har igangsatt beredskapslagring nasjonalt. Samtidig er det utfordringer i produksjonen av legemidler i land som India og Kina hvor mye av produksjonen er lagt. Fordi vi før utbruddet har jobbet med anbefalingene fra Helsedirektoratets rapport har vi raskt kunnet ha nødvendige tiltak på plass for å håndtere COVID-19 på en god måte.

Vi har blant annet fulgt opp anbefalinger om beredskapslagring gjennom omfattende grossistavtaler, tilpasninger i apotekdrift, elektronisk tilgang til grossistenes lagerstatus og regler om omsetningsrestriksjoner som rasjonering av legemidler, prioritering mellom pasientgrupper og eksportforbud.

Helsedirektoratets delrapport om nasjonal produksjon av legemidler mottok departementet 29. februar i år og denne er allerede fulgt opp gjennom prosjekt ledet av Legemiddelverket i samarbeid med andre etater og bransjeforeninger. Det jobbes med konkrete forslag som kan gjennomføres på kort, middels og lang sikt, og særlig produksjon av antibiotika i Norge er prioritert høyt i arbeidet. Dette er i ferd med å avklares.

Vi jobber tett særlig med de andre nordiske landene og EU for å trygge tilgang til legemidler.

Helseministre i Danmark, Norge og Island har inngått en intensjonsavtaler om felles prisforhandlinger på utvalgte forsyningskritiske legemidler i hhv. 2018 og 2019. De nordiske landene har i 2019 gjennomført et nordisk anbud for forsyningskritiske legemidler og det ble inngått

kontrakter for alle virkestoff. Vi ser også på muligheten for å kunne produsere legemidler i samarbeid med andre nordiske land.

Under COVID-19 har internasjonalt arbeid vært svært viktig for å trygge tilgangen til legemidler. Helse- og omsorgsdepartementet og Utenriksdepartementet har et svært godt samarbeid for å sikre dialog med land som har innført restriksjoner på produksjon og eksport og har klart å løse slike utfordringer. Internasjonalt samarbeid er helt nødvendig for å ivareta forsyningsikkerhet og tilgang til legemidler og vi må derfor vil fortsette med dette.

Regjeringen har altså over tid arbeidet målrettet med mange tiltak som skal ivareta tilgangen til legemidler i Norge og bidra til at vi ikke opplever alvorlig legemiddel-mangel, også under utbruddet av COVID-19.

SPØRSMÅL NR. 1324

Innlevert 7. april 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 17. april 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Vil Arbeids- og sosialdepartementet sørge for å gjøre bildetolkjenesten døgnåpen gjennom hele påsken slik at døve og hørselshemmede kan kontakte helsetjenester på lik linje med majoriteten i samfunnet?

BEGRUNNELSE:

NAV Bildetolkjenesten utvidet nylig åpningstiden til kl. 08:00-24:00 i ukedagene for å møte koronakrisen, men holder fortsatt stengt i helgene og i hele påsken. Bildetolkjenesten tilbyr både tegnspråktolk og skrive-tolk, og er et viktig bidrag for å øke tilgjengelighet for kontakt med mennesker hos helsetjenestene. Helsetjenestene nås pr. nå kun via taleanrop til telefonnumre, og den nye chattjenesten hos FHI er styrt av chatbot. Helseministeren har ved tidligere anledning referert til nødapp som kommunikasjonsmulighet, men nødapp gjelder kun for akutt-situasjoner. Informasjonstelefonen 815 55 015 hos FHI har åpent hverdager 08-18 og helger 10-16, denne må også være tilgjengelig for hørselshemmede.

NAV skriver i deres nettside følgende: «NAV ønsker å sikre at tolkebrukerne får tolk ved akutte behov i tiden framover. For å forebygge smitte og karantene, vil vi i størst mulig grad bruke bildetolking som metode.». Akuttolk hos NAV informerer om at de også er tilgjengelige digitalt gjennom bildetolk/fjerntolk, men kun etter avtale. Videre

om at akuttvakten avgjør sammen med deg om situasjonen er akutt og prøver deretter å skaffe tolk. Dette gjør at man kan komme i tvil om situasjonen er alvorlig nok til å kontakte akuttolk for å få ringt informasjonstelefonen eller helsetjenester. Dessuten innebærer det at akuttvakten må ha kompetanse til å ta slik medisinsk vurdering.

Det kan ikke være slik at Hjelpemiddel og Tilrettelegging (HoT) i NAV setter kostnadsspørsmålet opp mot behovet til døve og hørselshemmede.

Bildetolkjenesten må derfor utvides til døgnåpent som et forebyggende smittetiltak.

Svar:

På grunn av covid-19-pandemien er Arbeids- og velferdstjenesten i en svært krevende periode, og mange enheter opplever stor belastning som følge av et historisk høyt antall henvendelser og søknader om dagpenger, sykepenger m.m. Etaten jobber på spreng for å levere gode tjenester og sikre inntekter til innbyggere.

Bildetolk er i utgangspunktet en individuell rettighet. Har en bruker behov for bildetolkjeneste, må det søkes spesielt om dette. For å kunne få lisens til bildetolk og bildetolkutstyr må man være i arbeid, utdanning eller arbeidspraksis. I tillegg finnes det en enklere versjon som er tilgjengelig på nett (nav.no). Denne kan benyttes uten lisens. I følge Arbeids- og velferdsdirektoratet økte etter-

spørsele etter bildetolkjtenesten rett etter at regjeringen gikk ut med koronatiltakene 12. mars. Trafikken har sunket etter dette.

Vanlig åpningstid for bildetolkjtenesten er hverdager fra 08.00 til 20.00. For å sikre at tolkebrukere får tolk ved akutte behov i forbindelse med covid-19-pandemien, ble det inngått en avtale med leverandør om å øke antall linjer inn og utvide åpningstiden frem til kl. 24.00 på hverdager. Dette ble iverksatt 24. mars 2020, og utvidelsen er i utgangspunktet for tre måneder.

I henhold til avtalen med leverandør har ikke Arbeids- og velferdsetaten anledning til å ha åpent mellom midnatt og kl. 08.00 samt i helg/på helligdager. Det var derfor ikke anledning til å holde bildetolkjtenesten åpen mellom skjærtorsdag og andre påskedag. I følge tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet var antall samtaler mellom kl. 20.00 og kl. 24.00 i perioden 24. mars til og med 7. april lavt – én til to samtaler per dag i dette tidsrommet.

For å kunne gi et tilbud til brukere som ringer inn utenfor åpningstiden, hadde Arbeids- og velferdsetaten åpen akuttvakttelefon i påsken. Totalt antall henvendelser for hele landet var ni. Av disse var det behov for tolk i tre tilfeller. Etaten har jobbet aktivt med å markedsføre akuttvakten i forbindelse med covid-19-pandemien.

Som et tiltak som følge av covid-19-pandemien har Arbeids- og velferdsetaten gått over til fjerntolkning. I tillegg til å styrke bildetolkjtenesten er det også tatt i bruk andre sikre plattformer for fjerntolkning til blant annet arbeids- og undervisningstolkning.

Departementet er i tett dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet når det gjelder nødvendige prioriteringer for best mulig å kunne håndtere utfordringene som etaten står overfor på ulike områder i den nåværende situasjonen. Etaten viser stor innsats for å kunne imøtekomme brukernes ulike behov i en krevende tid.

SPØRSMÅL NR. 1325

Innlevert 7. april 2020 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 21. april 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Vil Utenriksdepartementet ta en særlig gjennomgang av den norske støtten til Aga Khan Development Network?

BEGRUNNELSE:

Ifølge en artikkel i Vi Menn nr. 18 2020, som også er publisert online på klikk.no (3. april 2020), har Norge gitt totalt 515 millioner kroner til Aga Khan-nettverket i perioden 1999-2018. Prins Aga Khan som er nettverkets grunnlegger og leder er ifølge artikkelen blant de ti rikeste kongelige i verden. Aga Khan Development Network driver blant annet utviklingsprosjekter i fattige land, deriblant i Afghanistan, som Norge har gitt støtte til. Noe av den norske støtten skal ha gått til Afghan Cultural Initiative med formål om å støtte gjenreisningen av afghansk kultur, og ble blant annet brukt til å trykke opp en bok om alternativ medisin og til å arrangere en konsert med barokkmusikk utført av en amerikansk kontrabassist. Ifølge Vi Menn-artikkelen opplyser Aga Khan Development Network at alle utgifter er sporbare, men norske myndigheter skal ikke ha gjennomført noen kontroll av bruken av de norske midlene. Artikkelen indikerer at Vi Menns journalister har gjennomgått flere økonomioversikter som skal ha hatt

store avvik mellom budsjett og regnskap. Fortsatt norsk utviklingsstøtte er avhengig av høy tillit i befolkningen. Det er fra før kjent at NOU 2016:8 om Norges innsats i Afghanistan mener at oppfølging av prosjekter og programmer som Norge har ytt finansiell støtte til, har vært mangelfull. Det er derfor rimelig at støtte til organisasjoner og prosjekter der det påstås at det er misligheter og der støtten angivelig brukes utenfor det angitte formålet, blir gjenstand for særlig gjennomgang.

Svar:

Utenriksdepartementet har i en årrekke hatt et samarbeid med Aga Khan Network for Development, og prosjektet i Afghanistan har oppnådd gode resultater, både når det gjelder kapasitetsbygging og styrking av kulturarven. Afghanistan var og er et av verdens fattigste land med enorme behov på alle områder, og det viktigste for UD når det bevilges midler over bistandsbudsjettet, er den utviklingseffekten midlene har.

Det vil alltid være risiko knyttet til engasjement i konfliktområder og store utfordringer knyttet til kontroll og oppfølging i sikkerhetsmessig utfordrende sammenhenger. Samtidig vil det ofte være store behov for internasjo-

nal bistand, som i Afghanistan. For å begrense risiko og hindre mislighold har UD prioritert å samarbeide med bistandspartnere i Afghanistan som har vist gode resultater og som har solide rutiner.

Det vil til enhver tid være en avveining hvor detaljert informasjon UD skal etterspørre når det gjelder prosjektgjennomføring, men vi stiller konsekvent krav til prosjektregnskap og redegjørelse for bruken av bevilgede midler. I Afghanistan er mulighetene for å kontrollere og monitorere prosjektgjennomføringen utover rapporteringen begrenset av sikkerhetssituasjonen. Bistanden til Afghanistan er forvaltet fra Utenriksdepartementet, og dette prosjektet, i likhet med alle andre, er blitt løpende fulgt opp med hensyn til rapportering, årlige møter og skriftlig kontakt. Videre gjennomgås alle prosjekter med jevne mellomrom av eksterne konsulenter, for dette prosjektets vedkommende sist i 2016 av Chr. Michelsens Institutt. Prosjektet fikk god omtale i evalueringen, som blant annet pekte på prosjektets fleksible innretning som gjorde at det raskt var i stand til å respondere på endrede rammebetingelser og mottakernes behov.

Det er tilskuddsmottaker som har ansvaret for at tilskuddet brukes i henhold til avtale. Når UD mottar detaljerte, revisorbekreftede prosjektregnskaper som viser at midlene har vært brukt til de definerte formålene, vurderes dette normalt som tilfredsstillende. Avslutningsrap-

port og regnskap fra siste fase for prosjektet er godkjent og den eksterne revisjonsrapporten konkluderer med at alle midler er brukt etter avtale, uten noen revisjonsbemerkninger.

Utenriksdepartementet praktiserer nulltoleranse når det gjelder misbruk eller korrupsjon av bistandsmidler. Det gjelder også dette prosjektet. Utenriksdepartementets Sentrale kontrollenhet tar alle varsler, informasjon og påstander om mislighold av avtaler og alle påstander om økonomiske misligheter i bistandsprosjekter svært alvorlig. Det er egne retningslinjer for oppfølging av slike saker. Dersom konklusjonen er at en avtale er blitt misligholdt, har departementet rett til å kreve det beløp som er blitt misligholdt tilbakebetalt. Per i dag har Sentral kontrollenhet ikke registrert åpne saker som gjelder tilskuddsmottakere i Afghanistan.

Afghanistan er et land med utbredt fattigdom og store utfordringer med styresett. Gjennom vår omfattende bistand, som inkluderer langt mer enn det som omtales i artikkelen, bidrar vi til fattigdomsreduksjon, utdanning og bedre styresett. Afghanistan har vært en viktig partner for Norge siden Taliban-styret ble styrtet i 2001. Landets stabilitet har avgjørende betydning for regionens stabilitet og det er i Norges interesse at denne delen av verden er stabil. Derfor er vi engasjert i Afghanistan selv om rammevilkårene er mer krevende enn i andre land.

SPØRSMÅL NR. 1326

Innlevert 7. april 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 22. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil det være enklere å dele opp anbudsutlysningen for Hålogalandsveien hvis en går bort fra kontraktsformen OPS og lar dette ferdig planlagte prosjektet legges ut som ordinært entrepriser?

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på skriftlig spørsmål nr. 1137 angående anbud på OPS Hålogalandsveien. I dag har Norge over 400.000 arbeidsledige, nærmere 40.000 av disse innen norsk bygg- og anleggsnæring. Kontraktstrukturen for anbudet er utformet som en stor kontrakt på nærmere 10 milliarder. Norsk bygg- og anleggsnæring har vært tydelige på at de ikke kan delta i konkurransen om kontrakter av denne størrelsen. En rapport fra Samfunnsøkonomisk

analyse på vegne av EBA viser at det er stor forskjell på antallet norske sysselsatte i et prosjekt om en norsk bedrift får hovedkontrakten eller blir underleverandør. I kontrakter på en milliard viser erfaringstall at ved norsk entreprenør sysselsettes det 440 flere norske arbeidsfolk. Dette øker skatteinntekter til staten fra disse ansatte, og selvsagt fra bedriften. En norsk bedrift kjøper også flere varer og tjenester fra norske bedrifter enn en utenlandsk entreprenør. Fra et prosjekt som Hålogalandsveien vil 3,5 milliarder mer av anbudssummen bli igjen i Norge ved norsk hovedleverandør. Prosjektet er gigantisk i nordnorsk sammenheng, og frykten er at få tilbydere også vil gi dårlig konkurranse for et slikt prosjekt - som i tillegg skal bygges i Arktis. Det kan se ut som utbyggingsformen OPS her står i veien for at prosjektet kan deles opp, og at

kostnaden for samfunnet da er at norske aktører ikke kan få delta i kontrakten annet enn som underentreprenører.

Svar:

Jeg vil vise til at en oppdeling av vegprosjektet E10/rv 85 Hålogalandsvegen vil innebære å gå bort fra OPS som gjennomføringsmodell. Det er gjort et omfattende og tidkrevende arbeid med å forberede prosjektet for den valgte gjennomføringsmodellen. Prosjektet har nå gjennomgått ekstern kvalitetssikring (KS2) basert på OPS som

gjennomføringsmodell, og arbeidet med grunnlaget for konkurransen er i sluttfasen.

En endring av gjennomføringsmodellen for prosjektet innebærer at prosjektgjennomføringen må planlegges på nytt. Det må gjennomføres en ny ekstern kvalitetssikring og nye grunnlag for konkurranse må utarbeides. En så stor endring av gjennomføringsmodellen så sent i prosessen vil forsinke prosjektet.

Det vises forøvrig til svar på skriftlig spørsmål nr. 1329 til stortingsrepresentant Siv Mossleth i dag.

SPØRSMÅL NR. 1327

Innlevert 8. april 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 28. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren sørge for forenklinger i tilbudet om influensavaksine høsten 2020, slik at apotekene kan tilby influensavaksine uten å kreve at legene skriver ut resept først?

BEGRUNNELSE:

Et influensautbrudd forårsaker i gjennomsnitt ca. 900 dødsfall årlig i Norge. Sesongen 2017/2018 ble det estimert rundt 1 400 influensarelaterte dødsfall. Rundt 1,6 millioner nordmenn tilhører risikogrupper som er spesielt sårbare for å utvikle alvorlig influensasykdom og disse anbefales å ta årlig influensavaksine.

I dag er alle personer som ønsker å ta influensavaksiner nødt å få resept av lege før de kan gå til apoteket å ta selve vaksinen. Det oppleves som et fordyrende og byråkratisk mellomledd. I praksis betyr det at man ringe til Dr. Dropin og betale 350 kr for å få resept på en influensavaksine, mens det å ta selve vaksinen koster 238 kr på et apoteket. Spørsmålsstiller mener er meningsløst å sløse bort legenes tid og forbrukernes penger på denne måten. Her mener FrP det er rom for fornuftige forenklinger. Autorisert helsepersonell på apotek bør få lov å gi en helt ordinær vaksine, uten å kreve resept fra legen først. FrP håper regjeringen kan fjerne dette unødvendige påbudet.

Svar:

Det nasjonale vaksinasjonsprogrammet omfatter vaksinasjon mot influensa. Kommunene har ansvar for å sørge

for et årlig tilbud om influensavaksinasjon til personer i de anbefalte målgruppene. Kommunene skal organisere tilbudet om influensavaksinasjon slik at man oppnår høyest mulig vaksinasjonsdekning. Kommunene skal etablere rutiner for samarbeid mellom kommunehelsetjenesten og eventuelle private virksomheter (f.eks. fastleger) som kommunen har avtale med. Vaksinasjonsdekningen har økt markant, men det er fremdeles et stykke igjen til vi når målsetningen om 75 prosent dekning i målgruppene for influensavaksinasjon.

Jeg vil vise til Innst. 11 S (2019-2020) fra Stortinget, hvor helse- og omsorgskomiteens flertall ber departementet utrede hvordan de nødvendige regelendringer gjennomføres, slik at farmasøytrekvirering av vaksiner mot sesonginfluensa er på plass før influensasesongen 2020-2021.

Å gi flere helsepersonellgrupper rekvireringsrett kan bidra til å øke tilgangen til vaksiner, og dermed også øke antallet vaksinerte i befolkningen, både i målgruppene og befolkningen for øvrig.

Jeg har derfor bedt Helsedirektoratet, i samarbeid med Folkehelseinstituttet, Legemiddelverket og andre relevante aktører å vurdere om det er behov for å gi flere grupper av helsepersonell i tillegg til farmasøytter rett til rekvirering av influensavaksiner, utrede hvilke regelverksendringer som er nødvendige og utarbeide forslag til slike endringer. De er også bedt om å vurdere eventuelle øvrige tiltak for å øke vaksinasjonsdekningen blant dem med høy risiko for komplikasjoner av influensa.

Målsetningen er at forslag til regelverksendringer er på plass slik at endringer kan iverksettes før influensase-

songen 2020-2021. Den pågående covid-19-pandemien vil sannsynligvis vedvare i lengre tid og det vil være uheldig med mange covid-19-syke og influensasyke samtidig.

Enklere tilgang til influensavaksinasjon kan være med på å redusere den totale sykkeligheten i samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 1328

Innlevert 8. april 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 22. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Stortinget har under koronakrisen gitt klare føringer: «Of-fentlige anbud skal utformes slik at norske aktører har en reell mulighet til å vinne kontrakter». Dette er viktig fordi landet vil trenge verdiskaping i anleggsbransjen, både med tanke på arbeidsplasser og skatteinngang. Jeg antar regjeringa vil vise handlekraft, både for å oppfylle Stortingets vedtak og for å la norske aktører ha en reell sjanse til å vinne kontrakter i en vanskelig tid.

Hvordan vil regjeringa dele opp anbudet og derigjennom gi nordnorske og norske aktører en reell mulighet til å vinne Hålogalandsveg-kontrakter?

BEGRUNNELSE:

Samfunnsøkonomisk Analyse har på oppdrag fra EBA laget en ringvirkningsanalyse av konkrete større utbyggingsprosjekter. Her fremkommer det en forskjell på over 50 % både i nasjonal verdiskaping og nasjonal skatteinngang avhengig av om man ender opp med én stor utenlandsk aktør eller får gjort prosjektet tilgjengelig for norske entreprenører.

Konsekvensene for antall arbeidsplasser er også stor. Investeringen på 10 milliarder kroner vil bare skape 3200 nye årsverk dersom man investerer i et utenlandsk selskap mot 8600 nye årsverk dersom et norsk selskap får oppdraget. Dette er av vesentlig betydning når vi nå står i en situasjon hvor det stadig settes nye rekorder i antall arbeidsledige i Norge.

EBA viser til at erfaringer tilsier at en prosjektstørrelse på mer enn 2-3 milliarder kroner begrenser konkurransen fra norske entreprenører, flere av de større har satt sitt tak på 1,5 milliarder kroner. Knekkpunktet i det norske anleggsmarkedet går antakelig rundt denne størrelsesordenen. Det er fullt mulig det vil bli deltagelse fra norske entreprenører også i noe større prosjekter, men deltagelsen og med det også konkurransen vil etter all sannsynlighet bli begrenset. Det er både prosjektstørrelsen i seg selv som

er utfordrende, men også at risikoen i slike prosjekter vokser eksponentielt med omfanget av kontrakten.

Svar:

Jeg vil vise til at veiprojektet E10/rv 85 Hålogalandsvegen er det siste av tre OPS-prosjekt vedtatt av Stortinget, og en gjennomføring av prosjektet med OPS har vært forberedt over fem år. Prosjektet har nå gjennomgått ekstern kvalitetssikring (KS2) og arbeidet med grunnlaget for konkurransen er i sluttfasen.

En oppdeling av Hålogalandsvegen vil innebære en endring av gjennomføringsmodellen for prosjektet. Prosjektgjennomføringen må i så fall planlegges på nytt, det må gjennomføres en ny ekstern kvalitetssikring og nye grunnlag for konkurranse må utarbeides. En så stor endring av gjennomføringsmodellen så sent i prosessen vil forsinke prosjektet, og en beslutning om oppdeling vil derfor ikke nødvendigvis kunne bidra direkte til verdiskaping under den pågående koronakrisen på kort sikt.

En del av arbeidet med å følge opp Stortingets føring om å utforme kontrakter slik at også norske aktører kan delta, gjøres gjennom tett markedsdialog med bransjen. Statens vegvesen har gjennomført en omfattende markedsdialog over flere år knyttet til Hålogalandsvegen for å sikre en best mulig tilpassing av risikodeling. Tilbakemeldingene fra dialogen er at Hålogalandsvegen er et prosjekt som er attraktivt for flere aktører, også norske.

Jeg mener at på denne bakgrunn er det ikke i dag aktuelt å endre gjennomføringsmodellen for prosjektet. Jeg legger stor vekt på at den valgte gjennomføringsmodellen vil bidra til å få mest mulig vei for pengene. Samtidig vil det innebære forsinkelser dersom vi skal starte arbeidet på nytt med å utarbeide grunnlaget for en annen gjennomføringsmodell enn den som er valgt nå.

SPØRSMÅL NR. 1329**Innlevert 9. april 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 23. april 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Vil distrikts- og digitaliseringsministeren bidra til en løsning som gjør at kraftlinja fra Grønnfjelldalen til Kallvatnet bevares, eller eventuelt erstattes av en kabel, og gjennom det trygge beredskapen for hytteeierne i området?

BEGRUNNELSE:

Etter en lang prosess der NVE, DSB, Rana kommune, Telenor og kraftoperatører har diskutert hva som skal skje med kraftlinja fra Grønnfjelldalen til Kallvatnet, konkluderer det med at kraftlinja skal rives. Konsekvensen av dette blir at både mobilnettet og nødnettet blir fjernet i et område med mange hytter.

I en artikkel i Rana Blad av 31.mars, kommer det fram at en nedleggelse av kraftlinja vil føre til at basestasjoner mister strømmen og at både mobilnett og nødnett blir slått av. Statkraft eier linja, men de trenger den ikke lenger. De sier de enten vil overdra den til andre eller rive den. Nå ser det ut for at ingen får/vil overta linja, som dermed blir revet. En rivning som er planlagt allerede til månedsskiftet april/mai. Kraftlinja gir strøm til basestasjonene for både Telenor og Telia sitt mobilnett, og også for det nasjonale nødnettet i området. I artikkelen uttaler leder i Kallvatnet hytteforening at det vil bli en katastrofe for dem som har

hytter i området. Han varsler at det vil gå liv om linja blir revet. I et brev på vegne av DSB, Telia Norge AS og Telenor Norge AS sendte nylig Sigurd Heier, avdelingsdirektør i DSB, et brev der det står at de ikke lenger vil jobbe for å opprettholde linja, og dermed gir opp å beholde mobil- og nødnettet i området. Dermed vil liv og helse stå på spill i et relativt stort hytteområde.

Svar:

Som distrikts- og digitaliseringsminister arbeider jeg for at mobildekning og tilbudet av elektroniske kommunikasjons tjenester i distriktene økes. Vi har blant verdens beste mobilnett i Norge. Det er derfor uheldig om vi kommer i en situasjon hvor eksisterende tjenestetilbud kan forringes.

Den aktuelle saken er komplisert ved at det berører flere instanser, både offentlige og private. I tillegg har denne saken kommet svært langt, og man er i skrivende stund allerede i gang med å planlegge rivning av kraftlinjen med intensjon om å få gjort det i løpet av mai måned, mens det fremdeles er snø i terrenget. Jeg vil derfor så snart det er mulig ta et initiativ til at partene snakker sammen, slik at vi kan få nye vurderinger av mulighetene for en løsning som sikrer både mobildekning og nødnett i området.

SPØRSMÅL NR. 1330**Innlevert 14. april 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 20. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvor mange planlagte operasjoner, behandlinger og polikliniske avtaler er utsatt i spesialisthelsetjenesten i år, og hva er belegget på norske sykehus i dag?

BEGRUNNELSE:

Mange sykehus har fått beskjed om å utsette planlagt behandling, for å bygge opp kapasitet og forberede seg på mange syke pasienter med Covid-19. I forrige uke ble det

klart at belegget ved Oslo universitetssykehus er nede i 53 %. Selv om det er forventet at Koronaviruset kan legge større beslag på kapasiteten i helsevesenet, så mener spørsmålsstiller at det ikke er riktig å la sykehusene gå på halv kapasitet. Det er flere alvorlig syke pasientgrupper som har behov for helsehjelp. I tillegg vil dette føre til at helsekøene bygger seg opp, noe som vil gjøre det svært utfordrende både for pasienter men også for helsevesenet i tiden etter Koronaviruset.

Svar:

Det har vært nødvendig å redusere planlagte utredninger, kontroller og behandlinger i spesialisthelsetjenesten for å frigjøre kapasitet og utstyr til håndtering av pasienter med covid-19. Aktivitet har videre vært tatt ned av smittevern hensyn. Den planlagte aktivitetsnedgangen har blitt forsterket av sykdom og karantene hos de ansatte, av opplæring av personell som kan få nye oppgaver i forbindelse med Covi19, og også av at pasienter har avlyst avtalte timer.

Jeg er enig med representanten i at det er viktig at aktiviteten på sykehusene ikke reduseres mer enn nødvendig. Konsekvensen av aktivitetsnedgangen er at mange pasienter har fått et redusert helsetilbud, og risiko for forverret helse. Nå som vi har bedre kontroll over spredningen av viruset, mener jeg det er riktig at helseforetakene beveger seg mot en mer normal driftssituasjon.

Derfor har jeg i foretaksmøte med de regionale helseforetakene 17. april bedt om en gradvis opptrapping til mer normalt drift i helseforetakene. Samtidig må arbeidet med å planlegge og forberede for et høyt antall intensivpasienter fortsette. Ulike hensyn må balanseres, og ved en opptrapping av aktiviteten må det tas hensyn til beredskapsplanlegging, bemanningssituasjonen, hensiktsmessig arbeidsfordeling mellom de ulike institusjonene, smittevern og tilgang til smittevern utstyr. I deler av landet vil opptrapping av aktivitet også måtte ses i sammenheng med tilgjengelighet av transport. I vurderingene må det tas høyde for oppdaterte analyser fra Folkehelseinstituttet når det gjelder forventet sykdomsutvikling. Det må også

tas høyde for usikkerhet i disse analysene og at situasjonen raskt kan endre seg.

Aktivitetsnedgangen har ikke bare omfattet helseforetakene, men også avtalespesialister, private med avtale og private som er godkjent gjennom fritt behandlingsvalg-ordningen. Tilnærming til en normalsituasjon tilsier at de regionale helseforetakene må utnytte kapasiteten hos disse aktørene så godt som mulig for å opprettholde et godt spesialisthelsetjenestetilbud til befolkningen.

Det foreligger ikke offisielle tall for omfanget av utsatte behandlinger, utredninger og kontroller som følge av covid-19 i hele spesialisthelsetjenesten. Tall for beleggsprosent ved døgnavdelingene på sykehusene publiseres årlig, og er derfor ikke tilgjengelig for 2020.

Ekspertergruppen som har foretatt en samfunnsøkonomisk vurdering av smitteverntiltakene (Holden-gruppen) har forsøkt å anslå aktiviteten som har blitt fortrent eller utsatt i spesialisthelsetjenesten, som følge av covid-19 pandemien. Gruppen har sammenliknet aktivitetsdata fra spesialisthelsetjenesten fra 2018 med foreløpige data fra enkelte sykehus for en periode i mars 2020. Gruppen understreker at de anslag som gjøres er beheftet med betydelig usikkerhet. Særlig for polikliniske konsultasjoner er det grunn til å tro at deler av aktiviteten er gjennomført som telefon eller videokonsultasjoner. Innen somatisk spesialisthelsetjeneste anslår de et fall på 30 pst. i poliklinisk aktivitet, 70 pst. i dagkirurgisk aktivitet og 30 pst. i elektiv kirurgi for innlagte. Innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling anslår de et fall på 20 pst. både innen poliklinisk aktivitet og døgnbehandling.

SPØRSMÅL NR. 1331

Innlevert 14. april 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 21. april 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Vil statsråden se på dette og vurdere om ikke forsvaret kan kunne benyttes som en støtte til sivilsamfunnet, og er statsråden enig i at dersom forsvaret lokalt har noen ressurser de kan stille til rådighet uten at det går ut over forsvarets primære oppgaver skal de kunne være behjelpelige til å støtte det sivile samfunnet i nærområdet?

BEGRUNNELSE:

Vi står nå i et svært krevende situasjon på grunn av korona, men også årstiden og store utfordringer med vær og føreforhold gjør situasjonen ekstra utfordrende i enkelte lokalsamfunn. I Vardø er det også store utfordringer og luftambulansetjenesten i Finnmark har også store problemer med å kunne bruke flyplassen. På grunn av værforholdene, og man har derfor i en periode hatt en avtale med Forsvaret om å hente pasienter som har akutt behov for å komme til sykehus osv. Denne avtalen så ut til

å opphøre, men heldigvis er det enighet mellom forsvarret og Helse-Nord om å fortsette ut over våren. Allikevel står lokalsamfunn flere steder i Finnmark i utfordrende situasjoner blant annet i Vardø, hvor man har hatt inne en forespørsel/anmodning om å få bistand fra forsvarret sine ressurser som befinner seg i kommunen for å kunne støtte lokalsamfunnet. Dette skal ifølge de opplysningen jeg har fått, være avslått med begrunnelsen av at før forsvarret kunne skal bidra når alle sivile ressurser er brukt opp. Når vi vet at forsvarrets ressurser blant annet er brukt på Gardermoen flyplass i forbindelse med korona krisen og hjemkomst fra utlandet til Norge, så virker dette noe spesielt.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14. april 2020 med spørsmål fra stortings-representant Bård Hoksrud om statsråden kan vurdere om ikke Forsvaret kan benyttes som en støtte til sivilsamfunnet. Hoksrud spør også om statsråden er enig i at dersom Forsvaret lokalt har noen ressurser de kan stille til rådighet, uten at det går ut over Forsvarets primære oppgaver, skal de kunne være hjelpelige med å støtte det sivile samfunnet i nærområdet. I begrunnelsen til spørsmålet vises det spesielt til den utfordrende situasjonen for enkelte lokalsamfunn i Finnmark, og til bistandsanmodninger til Forsvaret som skal være avslått.

Det er lang tradisjon for at Forsvaret yter bistand til sivil krisehåndtering. I forbindelse med den pågående Covid-19 krisen yter Forsvaret bistand på flere områder,

blant annet til skjerpet grensekontroll, ulike former for transport og utlån av utstyr til lokalt helsevesen.

Forsvarets fremste oppgave er å forsvare Norge, og ivareta landets sikkerhet og selvstendighet. I tillegg er Forsvaret beredt til å bistå sivilsamfunnet, også gjennom koronakrisen. Det er viktig at forespørsler om bistand håndteres og prioriteres på riktig måte. På den måten sørger vi for at vi bruker ressursene våre riktig. Det legges til grunn at sivile ressurser må benyttes før det anmodes om bistand fra Forsvaret. Dette er et fast prinsipp, og må også gjelde for denne krisen. Forsvarets bistand søkes derfor styrt mot de områder der det ikke er gode og gripbare sivile alternativer.

Forsvaret har opplyst at de i den aktuelle situasjonen som har oppstått som følge av koronaviruset ikke har mottatt noen bistandsanmodninger om støtte til lokalsamfunnet fra Vardø eller andre steder i Finnmark. Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) har imidlertid mottatt en anmodning om støtte til å frakte fôr til reindriftsnæringen i Finnmark. Denne anmodningen ble ikke imøtekommet siden transporten kunne løses av sivile aktører. Forsvaret har begrenset helikopterkapasitet, og militære kapasiteter bør ikke erstatte tjenester fra kommersielle aktører eller frivillige organisasjoner. For denne konkrete saken ble det fra Forsvarets side formidlet tilbud om å eventuelt benytte Forsvarets rammeavtale med sivilt helikopterselskap.

Det er etablert rutiner for å fremme bistandsanmodninger fra sivil sektor til Forsvaret.

SPØRSMÅL NR. 1332

Innlevert 14. april 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 22. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er samferdselsministeren enig i viktigheten av å opprettholde avganger på ekspressbussene, og vil samferdselsministeren vurdere å sette inn tiltak som kan bidra til å opprettholde avgangene på ekspressbussene?

BEGRUNNELSE:

Kollektivtrafikken er hardt rammet av korona-krisen, dette har også gått utover ekspressbussene som har mistet mye av kundegrunnet og billettinntektene. Dis-

se bussene har en svært viktig samfunnsfunksjon ved at de binder sammen bygder, byer, regioner og landsdeler. Ekspressbussene er rett og slett viktig kollektivtransport i store deler av landet. Samtidig som staten bruker store summer på å kjøpe tjenester av flyselskap og togselskap for å opprettholde et minimumstilbud, får ikke ekspressbussene noen offentlig støtte. Senterpartiet har ved flere anledninger, senest i spørsmål til samferdselsministeren i mars, tatt opp problemstillingene knyttet til ekspressbussene.

Svar:

Transport er en samfunnskritisk funksjon og kollektivtransporten er en viktig del av dette, blant annet for å sikre at samfunnskritisk personell kommer til og fra jobb under covid 19 virusutbruddet.

Fylkeskommunene har ansvaret for den lokale kollektivtransporten innad i hvert fylke.

Innenfor det liberaliserte markedet for kommersielle ekspressbussruter har næringen stor frihet til å tilpasse rutetilbudet til situasjonen. Dersom fylkeskommunene

ønsker det har de også anledning til å kjøpe tjenester på ekspressbussruter som ikke er kommersielt drivverdige. Fylkeskommunene står også fritt til å samarbeide om kjøpsordninger på tvers av fylkesgrensene.

Ved behandlingen av Innst. 216 S (2019–2020) bevilget Stortinget en milliard kroner i økt rammetilskudd til fylkeskommunene for å legge til rette for grunnleggende tilbud av kollektivreiser under virusutbruddet.

Samferdselsdepartementet fortsetter å følge med på situasjonen for kollektivtrafikken.

SPØRSMÅL NR. 1333

Innlevert 14. april 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 21. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Jeg har stor forståelse for at det er stort trykk på Sykehusinnkjøp HF, men er statsråden enig i at næringslivsaktører bør kunne forvente å få svar, og selv etter 2 uker har man fortsatt ikke hørt noe på sin henvendelse er det akseptabelt og vil statsråden følge dette opp?

BEGRUNNELSE:

Det gjøres nå en kjempeinnsats rundt omkring i samfunnet vårt for å redusere smitten av Korona-viruset. Men det har vært utfordrende å få tak i nok smitteutstyr. Derfor har myndighetene gitt beskjed om at det er sykehusinnkjøp HF som har ansvaret for å koordinere dette. Det er bra, men det blir mye frustrasjon når næringslivsaktører som kan skaffe utstyr i store kvanta opplever at de ikke får verken respons på henvendelser, eller svar på konkrete henvendelser til Sykehusinnkjøp HF. Jeg er kjent med at i et av tilfellene stod et fly klart i Kina med utstyr som kunne vært brukt her i Norge men på grunn av null respons gikk utstyret i stedet til andre land.

Svar:

Sykehusinnkjøp HF (Sykehusinnkjøp) har fått om lag 5 000 henvendelser der cirka 1 400 handler om aktører som kan tilby smittevernutstyr. Alle som har kontaktet Sykehusinnkjøp på ordinær måte skal ha fått svar på sin henvendelse. Det er mange som har tatt kontakt, og det har derfor tatt noe tid å gjennomgå og svare alle.

Alle som tilbyr varer må kunne fremlegge informasjon og dokumentasjon på at varene er i tråd med kravene til sikkerhet og ytelse for smittevernutstyr. Av den grunn er det nødvendig for Sykehusinnkjøp å be om dokumentasjon fra alle som tar kontakt før man eventuelt går videre i prosessen. Dette for å avklare om produktene oppfyller godkjente standarder, og kommer fra seriøse produsenter. At næringslivsaktører som kan skaffe store kvanta med godkjent smittevernutstyr stod klare med fly i Kina, er ukjent for Sykehusinnkjøp.

Sykehusinnkjøp vil likevel undersøke om noe kan være oversett - og om det eventuelt er behov for endrede rutiner for mottak av slike henvendelser.

SPØRSMÅL NR. 1334**Innlevert 14. april 2020 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 21. april 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Vil forsvarsministeren gi Forsvarsbygg hjemmel til å bidra gjennom redusert husleie til at virksomheter som er leietakere som et bidrag til å unngå unødige konkurser blant leietakerne?

BEGRUNNELSE:

En av de små bedriftene i Gamlebyen i Fredrikstad er leietaker hos Forsvarsbygg og har forespurt om reduksjon av husleie, gitt sviktende omsetning på grunn av corona-pandemien.

I svaret skriver Forsvarsbygg følgende:

Det vises til din henvendelse om konsekvenser i ditt leieforhold, og de andres, med Forsvarsbygg i forbindelse med Corona-situasjonen Norge nå opplever.

Corona-situasjonen er å anse som et tilfelle av force majeure, men dette innebærer likevel ikke at myndighetenes eventuelle pålegg overfor deg som leietaker eller din virksomhet fører til rett til leiefritak. Det samme gjelder for bortfall av kundegrunnlag. Forsvarsbygg stiller fortsatt leieobjektet til din disposisjon og kontraktsforpliktelsene til begge parter er derfor i behold. Dette medfører at du stadig plikter å betale leie.

Dersom du eller din virksomhet nå opplever utfordringer i arbeidshverdagen har Forsvarsbygg forståelse for dette, men på nåværende tidspunkt har ikke Forsvarsbygg anledning til å avtale annet enn de forpliktelser som foreligger i gjeldende leieavtale. Bakgrunnen er at Forsvarsbygg som statlig aktør ikke fritt rår over muligheten til å eksempelvis gi leiefritak i en viss periode. Forsvarsbygg av-

venter nå hvordan Forsvarsdepartementet, og eventuelt Finansdepartementet, vil behandle de statlige utleiernes posisjon som følge av Corona-situasjonen.

Forsvarsbygg opplyser at frem til en avklaring foreligger fra Forsvarsdepartementet, vil leieforholdet og dine forpliktelser være gjeldende. Dette innebærer at du/din virksomhet plikter å betale leie og eventuelt andre avtalte tilleggsytelser.

I Innstilling 232 L (2019-2020) heter det at

”Komiteen legger til grunn at utleierye bidrar til at leietakerne får redusert leie i perioden med nedstengning eller sterk omsetningsnedgang hos leietaker. Komiteen ber regjeringen følge situasjonen i dette markedet nøye.”

Svar:

Som kjent har regjeringen fått gjennomslag for en rekke ordninger som skal motvirke de negative virkningene av pandemien. Regjeringen har som del av dette foreslått, og Stortinget har vedtatt, en midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall. Formålet med kompensasjonsytelsen som ordningen legger til rette for, er at bedrifter holder seg flytende og ikke går konkurs, slik at arbeidsplasser trygges og at økonomien raskere henter seg inn igjen.

Forsvarsbygg vil inntil videre vurdere å utsette innkreving av leie for leietakere som anmoder

om det, og de har allerede gitt utsettelse for enkelte leietakere. Forsvarsdepartementet vil også vurdere om det er nødvendig med ytterligere tiltak som kan bidra til å lette byrden for de som er rammet.

SPØRSMÅL NR. 1335**Innlevert 14. april 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 20. april 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Er justisministeren fornøyd med hva regjeringen har oppnådd for de 100 millionene som er brukt til nå på Prùm/

Omnia-prosjektet i forhold til å gi politiet en rask digital tilgang til biometriske data fra andre europeiske land, er løsningen som nå foreligger lovlig i forhold til norske per-

sonvernsbestemmelser og når kan vi vente at norsk politi oppfyller intensjonene gitt i Prüm-avtalen?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten avslørte 31. april 2019 at arbeidet med det viktige samarbeidet kjent som Prüm-avtalen var kraftig forsinket og at budsjettet har sprukket med flere millioner kroner. Politiforum har laget en rekke saker om den samme tematikken.

Flere mediasaker er laget om problemene knyttet til arbeidet i Politidirektoratet med oppfølging av Prüm-avtalen. Blant andre har Politiforum laget flere saker om forsinkelser og problemer med prosjektet som kalles «Omnia». Senest i Politiforums utgave i mars 2020, under tittelen «Bråstopp for prestisjeprosjekt», hvor vi kan lese følgende i ingressen s.27:

«Mot de faglige rådene fra Kripos, Politiets IKT-tjenester og leverandøren Palantir, besluttet Politidirektoratet å avslutte 100-millionersprosjektet Omnia».

Det kan se ut til at summen på 100 millioner er brukt på et prosjekt som foreløpig ikke har gitt noen resultater. Det fremstår svært spesielt nå at tidligere justisminister Anders Anundsen mente dagen i mai 2016 hvor Stortinget godkjente Prüm-avtalen var en «stor dag for kampen mot organisert og alvorlig kriminalitet og terror». Nå 4 år senere er vi i Norge fremdeles på akkurat samme sted som i 2016, hvor norsk politi bruker minst en arbeidsuke på å gjøre datasøk etter DNA-spor fra utenlandske voldtektsmenn og kriminelle.

Ifølge Politiforum så er eventuelle resultat av 100-millioners prosjektet avhengig av en godkjenning i Prüm av et produkt som verken leverandør eller Kripos som fagmyndighet mener er ferdig. Det vises også til bekymringer knyttet til om produktet vil være lovlig i forhold til regler for personvern. Jeg viser til sitat fra Politiforums artikkel fra mars 2020 s. 28:

«Prosjektet er nå avsluttet og akseptert som levert fra leverandør, uten at vesentlige forhold er testet, og uten at man vet om utveksling av personinformasjon er lovlig i forhold til personvernet.»

Svar:

Politidirektoratet opplyser at saksbehandlingsløsningen for internasjonal etterforskning, levert av Omnia-prosjektet, har vært i bruk hos Kripos i over to år. Løsningen ble formelt akseptert i henhold til politiets kravspesifikasjon i desember 2019, og markerte avslutningen for prosjektet. Prosjektet har også levert ny funksjonalitet til politiets fagsystemer for fingeravtrykk, DNA, kjøretøy og førerkort.

Som det har fremkommet i media, har prosjektet overskredet de opprinnelige tids- og budsjetttrammene.

Dette er uheldig, og skyldes primært at kompleksiteten i arbeidet ble undervurdert.

Når det gjelder bekymringen kommet til uttrykk i Politiforum om saksbehandlings-løsningen vil være i tråd med personvernregelverket, har Politidirektoratet opplyst at disse bekymringene er knyttet til tilleggsfunksjonalitet («opsjoner») i løsningen som ikke vil anvendes før etter at norsk tilknytning til Prüm-samarbeidet er endelig godkjent. Funksjonaliteten vil ikke bli tatt i bruk dersom den ikke er i overensstemmelse med det til enhver tid gjeldende personvernregelverket.

Justis- og beredskapsdepartementet og Utenriksdepartementet arbeider for å sikre at alle nødvendige steg blir tatt for at Prüm-avtalen kan tre i kraft. Etter ikrafttredelse vil EU-siden foreta en evaluering, for å fastslå fra hvilket tidspunkt medlemsstatene kan starte utveksling av personopplysninger med Norge.

Prüm-avtalen gir ikke politiet tilgang til andre typer opplysninger enn det de allerede har tilgang til gjennom det ordinære politi- og strafferettsamarbeidet, herunder gjennom tilknytning til Schengen-samarbeidet, Europol og Interpol. Gjennom Prüm-samarbeidet vil imidlertid informasjonsutvekslingen gjøres betydelig mer effektiv ved at det kan gjennomføres automatiske søk i opplysninger fra andre staters registre. Jeg legger imidlertid til grunn at politiet vurderer og gjennomfører de etterforsknings-skritt som er nødvendige i den enkelte sak for at straffbare handlinger blir oppklart og gjerningspersoner stilt til ansvar.

SPØRSMÅL NR. 1336**Innlevert 14. april 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 22. april 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Departementsråden i Landbruksdepartementet har før han gikk av, kritisert Miljødirektoratet for å bruke beregningsmetoden GWP100 for sammenligning av metan med andre klimagasser - blant annet i Klimakur 2030. GWP100 er metoden som FNs klimapanel og medlemslandene av UNFCCC, har forpliktet seg til å bruke i sine klimaregnskap. Departementsråden mener man i stedet burde brukt en av de nye beregningsmåtene; GWP*. Hos NRK.no 11. april presenteres et regnestykke fra Cicero og NIBIO som viser at med GWP*-metoden vil Klimakurs forslag om mindre kjøttforbruk gi 15 ganger så sterk klimaeffekt som når man bruker GWP100.

Hva er statsrådens kommentar til funnene fra Cicero og NIBIO og hvilken regnemetode mener statsråden det er riktig å legge til grunn?

BEGRUNNELSE:

NRKs artikkel er her:

https://www.nrk.no/norge/krangler-om-utregning-av-kjottkutt-1.14968737?fbclid=IwAR1dTDYfZwM-RyqaJ3D_oNFK9fAXCDCnImdMrZvKPF0GWS9wkqgad-Wo-hao

Svar:

For å kunne samanlikne oppvarmingseffekten til klimagassane har ein i Klimakonvensjonen, Kyotoprotokollen og Parisavtalen vorte samde om å nytte GWP100 (globalt oppvarmingspotensial i eit hundreårsperspektiv) for rapportering av klimagassar. For klimaavtalen med EU skal vi òg rapportere med GWP100.

Ved bruk av GWP100 reknar vi utsleppa om til såkalte CO₂-ekvivalentar. I tillegg til CO₂-ekvivalentar førar Noreg klimagassrekneskap som absolutte tal/utslepp per gass og kjelde. I tråd med dette har regjeringa i klimaavtalen med jordbruket lagt til grunn at rapporteringa òg skal skje gass for gass. Slik kan vi saman halda best mogleg oversikt over utviklinga.

Kva vektfaktorar og tidsperspektiv som best framstiller klimaproblemet, har vore diskutert sidan klimaproblemet vart kjent. Vitskaplege vurderingar av vektfaktorar blir gjort kontinuerleg, både internasjonalt og nasjonalt. Saman med fleire, påpeikar forskaren Myles Allen, som mellom anna har vore ein sentral bidragsytar til FNs klimapanel, at det kan vera misvisande å samanlikna utslepp og kutt av CO₂ med tilsvarande utslepp og kutt av

metan, fordi sistnemnde ikkje blir akkumulert i atmosfæren. Forskarane har derfor utvikla ein alternativ vektfaktor som kallast GWP*. Denne vekt faktoren tar meir omsyn enn GWP100 til den korte levetida til metan i atmosfæren. GWP* bereknar temperatureffekten av metan og viser at ein auke i metanutslepp vil bidra kraftig til oppvarming. I tillegg viser GWP* at ein svak reduksjon i metanutslepp over tid held dagens oppvarmingseffekt ved like, medan ein litt større reduksjon vil bidra til å bremsa oppvarminga.

Bruk av vektfaktorar vil alltid innebere ei vektning av eigenskapar. Det er ikkje noko nytt at GWP100 ikkje gir ei perfekt framstilling. Det er likevel ein styrke i seg sjølv at verda er samde om å bruke denne. Felles globalt regelverk er ein føresetnad for internasjonalt klimasamarbeid og for å kunna samanlikne informasjon om utsleppsutviklinga globalt. Bruk av vektfaktor blir jamleg vurdert under FNs klimaavtalar, og gjennom 30 år har ein ikkje fått semje om at andre vektfaktorar er betre eigna.

Fordi ingen vektfaktor er optimal, og fordi val av vektfaktor alltid vil avhenge av kva ein ønskjer å måle, har Miljødirektoratet i fleire utgreiningar sidan 2013 analysert klimaeffekt på kort sikt i tillegg til den tradisjonelle metoden (med 100-årsperspektiv). Klima- og miljødepartementet har sett ut eit oppdrag på ein slik analyse av tiltaka i Klimakur2030. Miljødirektoratet skal levere denne i vår. Her nyttar dei ein vektfaktor utvikla i samarbeid med CICERO som kallast "GTP10, Noreg". Nemninga "GTP10, Noreg" gir eit augneblinkbilete av temperaturresponsen av eit tiltak 10 år etter utsleppet. Dette kunnskapsgrunnlaget vil vere viktig når regjeringa skal leggja ein plan for klimapolitikken i åra framover.

Heilt uavhengig av vektfaktorar er det ingen tvil om at metan er ein kraftig klimagass som det, uansett reknemetode, er viktig å redusere utsleppa av. Det kan likevel ikkje erstatte kutt i utslepp av CO₂. Som du viser til i spørsmålet ditt, har CICERO og NIBIO lagt fram eit reknestykke som samanliknar bruk av GWP* med GWP100. Dei får som resultat at bruk av GWP* viser større klimaeffekt enn GWP100 ved lågare kjøttforbruk. GWP* er ein relativt ny vektfaktor. Vi må forstå betre korleis GWP* fungerer før den eventuelt kan nyttast i tiltaksanalysar. Eg føler meg trygg på at kunnskapsgrunnlaget vi politikarar har om eigenskapane til dei ulike klimagassane, er tilstrekkeleg for at vi kan ta gode avgjerder for framtidige generasjonar.

Så langt har vi oppnådd å avgrense metanutsleppa ved å arbeide saman med jordbruket. Regjeringa ønskjer å halde fram med dette arbeidet og motivere gardbrukara-

ne til framleis å arbeide målretta med å redusere utsleppa

i produksjonen. Dette vil gi varig betre løysingar både for matforsyning og for klima.

SPØRSMÅL NR. 1337

Innlevert 14. april 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 22. april 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre et tilstrekkelig tilbud til de som ønsker å bryte ut, eller som sliter i etterkant av å ha brutt ut av tros- og livssynssamfunn der det er utstrakt bruk av sosial kontroll?

BEGRUNNELSE:

Noen mennesker lever lange liv i tros- og livssynssamfunn som er sterkt kontrollerende. I en rekke tilfeller viser det seg at det er vanskelig å bryte ut av slike samfunn, og at en rekke av de som gjør det sliter mentalt og sosialt i etterkant.

I enkelte trossamfunn er det utstrakt bruk av sosial kontroll av medlemmene.

For de fleste som har en religiøs tro og som er medlem av et tros- eller livssynssamfunn vil troen og medlemskapet være en positiv del av tilværelsen. Dessverre er det noen trossamfunn som, for det enkelte medlem, viser seg å være sterkt kontrollerende og i noen tilfeller også overvåkende. Noen av disse miljøene er usunne for enkeltindividet, og det negative kan bli en kilde til sosiale og helsemessige problemer.

Spesielt barn og unge som vokser opp i enkelte menigheter vil kunne oppleve at det er vanskelig å ha et liv «utenfor» menigheten.

I behandlingen av Prop. 130 L (2018-2019) Trossamfunnsloven svarte statsråden på en replikk om dette temaet. Statsråden viste til at problemstillingen er alvorlig og at han er opptatt av dette.

Jeg har bla hatt møte med den frivillige organisasjonen Hjelpeskilden om denne problematikken. De gir et tilbud for å forebygge psykiske etterreaksjoner samt styrke den psykiske helsen hos de som har brutt ut av sosialt kontrollerende trossamfunn. Erfaring viser at dette for mange er sårt tiltrengt hjelp.

Svar:

Dessverre er det slik at det også i tros- og livssynssamfunn kan forekomme sosial kontroll som er av en slik karakter at vi vil betegne det som negativ sosial kontroll. Kontrollen kjennetegnes ved at den er systematisk og kan bryte med den enkeltes rettigheter i henhold til blant annet Barnekonvensjonen og norsk lov.

Jeg er enig med stortingsrepresentanten Hjemdal i at de som ønsker å bryte ut, eller som sliter i etterkant av å ha brutt ut av tros- og livssynssamfunn der det er utstrakt bruk av sosial kontroll, bør ha et tilstrekkelig tilbud. Samtidig har det vært viktig for regjeringen, og i mitt arbeid med forslaget til ny trossamfunnslov, å legge grunnlaget for å forhindre at negativ sosial kontroll skal finne sted i tros- og livssynssamfunn. Det jobbes også nå med handlingsplan mot vold i nære relasjoner og en ny handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold, der denne tematikken er relevant.

For det første gis det offentlige tilskudd til tros- og livssynssamfunnene som en understøttelse av tros- og livssynsfriheten. Et grunnleggende vilkår for å motta støtte er at medlemmer fritt kan melde seg ut – uten å bli utsatt for negative sanksjoner eller represalier. Religionsfriheten forutsetter at utmelding skal kunne skje vilkårsløst og uten hindringer fra tros- eller livssynssamfunnets side. Tros- og livssynsfriheten er ikke reell hvis det ikke er mulig. Derfor fastsetter ny trossamfunnslov at utmelding alltid skal kunne skje skriftlig. Tros- eller livssynssamfunn som ikke tillater utmelding, vil kunne nektes statstilskudd.

I lov om tros- og livssynssamfunn har vi også tydelig understreket at tros- eller livssynssamfunn, eller enkeltpersoner som opptrer på vegne av samfunnet, som utøver vold eller tvang, fremsetter trusler, krenker barns rettigheter, bryter lovbestemte diskrimineringsforbud eller på andre måter alvorlig krenker andres rettigheter og friheter, kan nektes tilskudd. Dette tydeliggjør vilkåret i gjeldende lovgivning, om at tros- og livssynssamfunn ikke må krenke "rett og sømd" / "rett og moral". Som eksempler på krenkelser som kan gi grunnlag for å nekte tilskudd, nev-

nes i merknaden til bestemmelsen negativ sosial kontroll som retter seg mot barn, psykisk vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse eller æresvold.

Jeg forventer at tros- og livssynsamfunn som mottar tilskudd fra det offentlige, respekterer medlemmenes rett til å melde seg ut og andre grunnleggende rettigheter.

Vi har gjennom media blitt kjent med mennesker som har forsøkt å bryte ut, eller har brutt ut av menigheter eller samfunn, og som resultat av bruddprosessene sliter med psykiske og fysiske ettervirkninger, som traumer og stress. Det er svært viktig at det finnes et tilbud til denne gruppen, både somatisk og psykisk helsehjelp fra kommune- og spesialisthelsetjeneste.

For de fleste vil et første steg være å snakke med fastlegen sin, enten for å få behandling der eller for å få henvis-

ning til mer spesialisert behandling. De fleste distriktpsikiatriske sentre (DPS) og barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker (BUP) har ansatte med god kompetanse på traumebehandling. Det har siden 2012 blitt bevilget midler over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett for å styrke kunnskapsbasert traumebehandling i spesialisthelsetjenesten. Nasjonalt kunnskapscenter om vold og traumatisk stress har ansvar for implementeringen. I tillegg gir de regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) god informasjon om traumeplager og behandlingsmuligheter, og bistår i å styrke kompetansen både i kommunene og i spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1338

Innlevert 15. april 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 20. april 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Det er viktig at mange av de permitterte og ledige kan bruke tiden på kompetanseheving, enten de skal over i ny jobb, eller tilbake i sin gamle jobb. Da er det akutt behov for regelendringer slik at de ikke mister dagpenger under opplæringen. Stortinget har vedtatt at regjeringen må komme med slike endringer. Opplæring blir nå igangsatt og lokale Nav etterlyser nye retningslinjer. Det haster.

Når blir endringer iverksatt?

Svar:

Jeg er enig med representanten i at det er behov for å gjøre endringer i dagpengereguleringen som kan gjøre det lettere for permitterte og andre ledige å kombinere dagpenger med utdanning. Mange trekk ved dagens situasjon er spesielle. Flertallet av dagpengemottakerne er permitterte arbeidstakere hvor forhåpentligvis det store flertallet skal tilbake til sin gamle jobb. Samtidig foreligger det begrensede muligheter for å søke annet arbeid, og bruken av mange arbeidsmarkedstiltak er inntil videre stilt i bero.

Det vil i løpet av de nærmeste dagene komme på plass en midlertidig ordning som gjør det enklere å ta opplæring og samtidig kunne motta dagpenger. Hovedregelen om at opplæring ikke kan kombineres med dagpenger uten søknad og godkjenning av NAV oppheves.

Det legges opp til at denne ordningen raskt skal kunne implementeres i NAVs systemer.

Det vil ikke bli satt tak for hvor mange studiepoeng man kan ta i denne tidsperioden. Opplæringen som omfattes, kan være påbegynt både mens man var i arbeid eller etter permitterings- eller ledighetstidspunktet.

Ordningen vil omfatte alle som nå er permitterte eller registrert ledige. Studenter som omfattes av Lånekassens ordninger vil ikke kunne få opplæring med dagpenger.

Ordningen vil ha en begrenset varighet knyttet til den spesielle situasjonen på arbeidsmarkedet. Kravene i dagpengeordningen om aktiv arbeidssøking vil fortsatt gjelde. Målet for de ledige skal som før være å komme så raskt som mulig tilbake i jobb. Om man ikke blir ferdig med opplæringen før man er i arbeid igjen, må det være opp til den enkelte og arbeidsgiver om man velger å avbryte utdanningen, eller å fullføre den i kombinasjon med å være i arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1339**Innlevert 15. april 2020 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 22. april 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Arbeider regjeringen, i så fall hvordan, for å legge press på Marokko for at saharawiske politiske fanger blir løslatt?

BEGRUNNELSE:

I lys av COVID-19-pandemien og de uverdige fengselsforholdene i mange land, appellerte FNs Høykommissær for Menneskerettigheter 25. mars om at politiske fanger internasjonalt umiddelbart må løslates.

31. mars publiserte FNs arbeidsgruppe mot vilkårlig fengsling en avgjørelse om at 14 saharawiske fanger, alle studenter, umiddelbart må løslates fra marokkanske fengsler. Arbeidsgruppen fant at deres arrest var ulovlig og i strid med menneskerettighetene, og at den var knyttet til studentenes arbeid for selvbestemmelse for Vest-Saharas folk.

Størstedelen av territoriet Vest-Sahara har vært ulovlig okkupert av Marokko i en årrekke, og Marokko avviser å samarbeide med FN om en reell selvbestemmelsesprosess for det saharawiske folket.

Svar:

Norske myndigheter er godt kjent med situasjonen i marokkanske fengsler, og deler bekymringen for situasjonen for saharawiske menneskerettighetsforkjempere.

Den norske ambassaden i Rabat tar jevnlig opp situasjonen for saharawiske menneskerettighetsforkjempere i marokkanske fengsler med marokkanske myndigheter og menneskerettighetskommisjonen (CNDH). Fra norsk

side har vi også uttrykt bekymring for situasjonen i fengslene i forbindelse med koronaviruspandemien.

Den norske ambassaden i Rabat har uhindret tilgang til Vest-Sahara og besøker området regelmessig. Etter disse besøkene tas det kontakt med marokkanske myndigheter for å diskutere både enkeltsaker og mer generelle menneskerettighetsspørsmål som gir grunn til bekymring. Norske myndigheter vil i nært samarbeid med FN og nordiske samt andre nærstående land fortsette å oppfordre marokkanske myndigheter til å styrke sin innsats for å beskytte menneskerettighetene i området.

Fra norsk side tar vi også løpende opp menneskerettighetssituasjonen i Vest-Sahara og leirene i Tindouf med algeriske myndigheter, samt representanter for Polisario. Norge gir humanitær støtte til UNHCR for å avhjelpe den vanskelige humanitære situasjonen for de saharawiske flyktningene i flyktningleirene i Tindouf.

Norske posisjoner når det gjelder situasjonen i Vest-Sahara er i tråd med FNs sikkerhetsråds beslutninger. Norge støtter FNs arbeid for en politisk løsning på konflikten i Vest-Sahara.

Norge samarbeider for øvrig tett med FNs høykommissær for menneskerettigheter, og er blant de største givne til Høykommissærens kontor (OHCHR). De jobber kontinuerlig for å forebygge, avdekke og respondere på menneskerettighetsbrudd som følge av COVID-19, og har dialog med og bistår både myndigheter og særlig utsatte grupper.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Theodor Barndon Helland (FrP) i desember 2019.

SPØRSMÅL NR. 1340**Innlevert 15. april 2020 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 23. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Antivirusmedisinen Avigan viser lovende resultater for helbredelse av koronasmittede. Flere land har anskaffet medisinen, inkludert Japan og Tyskland som har anskaf-

fet store kvanta. Lege Petter Dvergsdal er blitt gitt særskilt årlig tillatelse med fritak i registersystemet og har med hell benyttet Avigan på flere enn 100 pasienter de siste tre

årene. Dvergsdal fikk nylig avslag på sin søknad om et nytt års tillatelse for import av Avigan.

Hva skyldes avslaget?

BEGRUNNELSE:

Lege Petter Dvergsdal har i tre år fått tillatelse til å importere og benytte Avigan i behandling av influensasmittede personer med stort hell. Denne medisin også omtalt som Favipiravir har vært på markedet siden 2014 og er benyttet mot influensalignende virusykdommer med gode resultater. Det påstås at Japan har et stort lager og at andre land også Kina benytter denne medisinen som helbreder også de som rammes av koronavirus hvis de behandles raskt etter at de får symptomer. Da lege Petter Dvergsdal søkte om en fornyet tillatelse tidlig i 2020 så han ingen grunn til at det skulle by på problemer. I søknaden datert 25. februar 2020 opplyste han følgende:

«Bruker det nå her på kontoret på femte året. Stort sett til pasienter med feber av virusinfeksjon. De fleste er feberfrie neste dag, men ikke helt symptomfrie.

Japan og Taiwan har kjøpt inn medikamentet til hele befolkningen i tilfelle epidemi. Kina bruker nå Avigan som førstevalg for det nye coronaviruset, og har god effekt på alle pasienter.»

Denne søknaden ble avslått av Statens Legemiddelverk 12.3. 2020 uten at avslaget en gang er underskrevet, men med følgende begrunnelse:

«Avslått etter konferanse med infeksjonsmiljøet på Ullevål, Kontakt Sigurd Hortemo mobil 97118004 ved spørsmål.»

Det er ingen referanse til hvilke personer som har beordret en avvisning av søknaden, kun en referanse til infeksjonsmiljøet på Ullevål, hvem nå det måtte være. Det er heller ingen undertegnet som indikerer hvem som er ansvarlig for at dette forbudet mot bruk av Avigan kan ha medført at personer som kunne vært reddet har omkommet. Det vises til straffelovens bestemmelser om straff for alvorlige feilvurderinger og avgjørelser.

Det påstås at Avigan kunne ha reddet flere personer fra døden og i stor grad redusert behovet for de meget strenge innskrenkninger i folks frihet og bedrifters virksomhet som har vært iverksatt de seneste uker.

Derfor må det klargjøres hvorfor norske myndigheter har forbudt den medisinen som det hevdes kunne ha hindret dødsfall og enorme kostnader for det norske samfunnet.

Svar:

Det finnes på nåværende tidspunkt ingen vaksine eller spesifikk behandling mot covid-19. Ingen legemidler har foreløpig dokumentert effekt ved behandling av pasienter med koronavirus. Både WHO og EMA har anbefalt at utprøvende bruk av legemidler fortrinnsvis bør skje som

ledd i store kliniske studier (forskningsstudier) slik at bruken kan gi sikker kunnskap om effekt og sikkerhet. Det foregår omfattende forskning for å finne effektive legemidler mot coronaviruset.

Legemidlet Avigan (favipiravir) har godkjenning (markedsføringstillatelse) i Japan og Kina til behandling av influensa, men har ikke markedsføringstillatelse i noe europeiske land eller i USA. Det er heller ikke godkjent til behandling av covid-19 i Japan og Kina, men brukes eksperimentelt. Favipiravir skal ikke brukes av gravide.

Statens legemiddelverk har, som det vises til i spørsmålet, avslått en søknad fra en praktiserende lege om å bruke favipiravir ved mistanke om covid-19 infeksjon hos pasienter i praksisen.

Statens legemiddelverk innvilget i perioden 2016-2019 søknader fra legen om godkjenningsfritak for favipiravir for begrenset bruk ved virusinfeksjoner i legens praksis. Når legen nå søkte på nytt under pandemien, måtte Statens legemiddelverk ta en prinsipiell avgjørelse om å åpne for allmenn bruk av favipiravir mot covid-19 infeksjon eller ikke.

Bakgrunnen for avslaget er at både Folkehelseinstituttet og Statens legemiddelverk mener utprøvende behandling av legemidler ved covid-19 infeksjon fortrinnsvis bør skje innenfor rammen av kliniske studier. Dette er i tråd med klare anbefaling fra både WHO og Det europeiske legemiddelkontoret (EMA). Legemiddelverket kjenner til mer enn ti kliniske studier med favipiravir. Resultatene fra én studie (Qingxian et al) er publisert, men studien har flere svakheter og gir ikke grunnlag for å anbefale allmenn bruk av favipiravir ved covid-19 infeksjon.

Statens legemiddelverk vil følge utviklingen nøye, informere om resultatene fra nye studier og sammen med Folkehelseinstituttet og fagmiljøene vurdere hva resultatene bør bety for praksis.

Statens legemiddelverk opplyser at de ikke ønsker å åpne for allmenn bruk av favipiravir ved mistenkt covid-19 infeksjon, men at de vil vurdere søknader om godkjenningsfritak for utprøvende bruk ved sykehus. Folkehelseinstituttet støtter denne avgjørelsen.

Jeg vil understreke betydningen av at utprøvende behandling, inkludert ved covid-19, foregår innenfor rammene av kliniske studier, og gjøres av kompetente og robuste fagmiljøer og i tråd med nasjonale prinsipper for utprøvende behandling. Det pågår mye verdifull forskning på epidemien ved norske sykehus og også internasjonalt. Jeg har bedt Helse Midt-Norge RHF koordinere forskningen i norske sykehus, slik at vi ikke gjør dobbeltarbeid og at det skal gå raskere å rekruttere pasienter og smittede inn i studier som passer dem. En oversikt over hvilke forskningsprosjekter på covid-19 som planlegges eller er i gang, finnes på norcrin.no.

Verdens helseorganisasjon har nylig startet en stor internasjonal studie, SOLIDARITY-studien, for å vurdere fire av de mest lovende behandlingene for covid-19. I denne

studien kan man legge til andre behandlinger dersom de viser potensiale. Dette vil også kunne gjelde favipiravir. Norge er med i denne studien fra oppstart. Den norske delen av studien ledes fra Oslo universitetssykehus. Det

er planlagt at studien skal gjennomføres ved 22 sykehus over hele Norge. Alle covid-19-pasienter over 18 år på disse sykehusene vil bli invitert til å delta dersom det er trygt for dem og de passer inn i studien.

SPØRSMÅL NR. 1341

Innlevert 15. april 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 24. april 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

En person som mottar 50 % aap og jobber 50 % og har blitt permittert fra sitt arbeid har ikke krav på å få dekket arbeidsgiverperioden fra staten og har ikke krav på dagpenger etter dette, slik lovverket i dag fremstår. Tidligere fikk denne gruppen dekket full lønn hele arbeidsgiverperioden.

Mener statsråden det er rettferdig at de som er syke og permitterte skal ha dårligere ordninger enn friske permitterte i denne situasjonen, og vil dette endres?

Svar:

Det gis fulle (100 prosent) arbeidsavklaringspenger (AAP) til et medlem som har tapt hele arbeidsevnen. Dersom mottaker bare har tapt en del av arbeidsevnen og kan arbeide ved siden av AAP-mottak, skal arbeidede timer føres opp på meldekortet. AAP-ytelsen vil da bli forholds-

messig redusert. Det gis ikke graderte dagpenger til personer som mottar gradert AAP, men de får i stedet full AAP.

Som følge av covid-19-pandemien er det innført en midlertidig stønad ved permittering, jf. Midlertidig forskrift om midlertidig lønnskompensasjon til permitterte for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 (FOR-2020-04-08-757). Denne stønaden er ikke en del av de ordinære dagpenger som gis ved permittering, men en egen ytelse. Stønaden gis i 18 dager etter at arbeidsgiverperioden er over, og med full lønnskompensasjon inntil 6 G (folketrygdens grunnbeløp). Vilåret om meldeplikt etter folketrygdloven § 4-8 gjelder ikke for denne stønaden, og det er heller ikke krav om å måtte registrere seg som arbeidssøker eller et vilkår at den permitterte fyller vilkårene for å kunne få de ordinære dagpengene under permittering. Ordningen gjelder alle som ble permittert 20. mars 2020 eller senere, uavhengig om man har rett til dagpenger eller ikke. AAP- mottakere er følgelig omfattet av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1342

Innlevert 15. april 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 24. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden gi tydelige retningslinjer for hvor stor avstand det må være mellom passasjerer på offentlig transport som båt og buss, når de videregående skolene starter opp igjen den 27. april?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Stavanger Aftenblad den 15. april, kommer det fram at kollektivtransporten i fylkene igjen vil starte opp normal rutetransport den 27. april. De videregående skolene starter da opp igjen, og det er stor forskjell på

kapasiteten på f.eks. bussene, om det er "uteregelen" på 1-meter avstand mellom passasjerene som gjelder, eller om det er "inneregelen" på 2 meter som gjelder under busstransport. Flere fylker etterlyser derfor sentrale retningslinjer, slik at de eventuelt kan forberede innleie av busser for å dekke behovet dersom avstandsreglene fører til for liten kapasitet med eget materiell.

Svar:

Som tidligere vil det være helsemyndighetenes til enhver tid gjeldende råd og anbefalinger som vil være førende for smitteverntiltak innenfor offentlig transport, herunder hvor stor avstand det bør være mellom passasjerer.

Per i dag anbefales det minimum 2 meter avstand mellom passasjerer i buss, sporvogn, tog og ferje på reiser

over 15 minutter, samt at ventilasjonsanlegg som resirkulerer luft bør være avslått.

I forbindelse med gjenåpningen av 1.- 4. trinn i skolen og SFO fra 27. april, samt åpning av videregående skoler for elever på Vg3 som følger yrkesfaglig løp i skole og yrkesfagelever på Vg2 fra samme dato, har Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Utdanningsdirektoratet nylig samarbeidet om veiledere. Disse omtaler konkrete råd knyttet til transport og skoleskyss.

Videre har Helse- og omsorgsdepartementet, i samarbeid med Samferdselsdepartementet, gitt Helsedirektoratet et oppdrag om at direktoratet sammen med Folkehelseinstituttet og relevante statlige etater utarbeider en tilsvarende veileder om smittevern for offentlig transport generelt. Relevante aktører og organisasjoner i samferdselssektoren kommer til å bidra inn i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1343

Innlevert 16. april 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 22. april 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil regjeringen vurdere tilleggsvilkår i kompensasjonsordningen for dekking av uunngåelige faste kostnader for å sikre at tilskuddet brukes i tråd med intensjonen, for eksempel

- krav om at de faste kostnader, som inngår i søknad om og beregningsgrunnlaget for tildeling av støtte til den enkelte virksomhet, faktisk blir betalt
- krav om at betaling av slike faste kostnader må skje over bank, og
- krav om at det føres egen særskilt reskonto/oversikt over aktuelle kostnader og betalinger på disse, krav til løpende ajourhold?

BEGRUNNELSE:

Formålet med kompensasjonsordningen er at bedrifter skal holde seg flytende og unngå konkurs, og derfor skal staten dekke en betydelig andel av uunngåelige faste kostnader som belastes bedriftene. Det har vært vektlagt under utarbeidelse og vedtak av kompensasjonsordningen at det må legges til rette for god kontroll med ordningen for å unngå misbruk. Det må kunne ansees som misbruk av ordningen dersom man mottar støttebeløp basert på faste kostnader som man siden ikke betaler. NRK melder 16. april om at Økokrim allerede har fått informasjon om

bedrifter i Norge som misbruker permitteringsordningen, og at de mener det er sannsynlig at kompensasjonsordningen vil tiltrekke seg kriminelle med ønske om økonomisk profitt.

Det nåværende etterkontrollgrunnlaget etter loven er begrenset til kun hvorvidt det i søknad om tilskudd er gitt riktige og tilstrekkelige opplysninger eller ikke. Hvordan tilskuddsmottaker faktisk har disponert over tildelte tilskuddsmidler har ingen relevans i kontrollsammenheng etter dagens lov. Faktisk betaling av faste kostnader vil også utgjøre en seriøsitetstegn da faktisk betaling av slike kostnader i den rådende situasjonen også kan sees på som et tegn på at man har ambisjon om å videreføre virksomheten etter krisen.

Svar:

Kompensasjonsordningen går ut på at foretak med stort omsetningsfall kan få en økonomisk kompensasjon i de månedene som er preget av strenge smitteverntiltak. Ordningen er en søknadsbasert tilskuddsordning, og midlene som tildeles i ordningen er kompensasjon for tapt omsetning. Slik kan arbeidsplasser trygges, oppsigelser unngås og aktiviteten i økonomien kan raskt ta seg opp igjen når de akutte smitteverntiltakene lettes på.

Hovedvilkåret for å ha rett til kompensasjon er at omsetningen i foretaket har falt med minst 30 pst. som følge av virusutbruddet og smitteverntiltakene, jf. forskriften § 2-3. For mars er terskelverdien 20 pst. Kompensasjonen blir gradert etter størrelsen på omsetningsfallet.

Foretakets faste, uunngåelige kostnader kommer inn ved beregningen av kompensasjonens størrelse. Foretak får høyere kompensasjon jo høyere de faste, uunngåelige kostnadene er, og på denne måten tas det hensyn til at foretak med relativt høye faste kostnader er mer sårbare for omsetningssvikt enn foretak med lavere faste kostnader. Kostnadene må kunne dokumenteres med avtale e.l. inngått før 1. mars 2020. Kompensasjonen utgjør maksimalt 90 pst. av disse kostnadene for virksomheter som anses å være stengt av staten, og 80 pst. for andre virksomheter.

Selv om det klare utgangspunktet må være at mottakeren bruker kompensasjonen til å betale de faste, uunngåelige kostnadene, er ikke tilskuddet øremerket til dekning av bestemte utgifter. Det er den enkelte virksomhet som er nærmest til å vite hvordan tilskuddet kan benyttes for å sikre videre drift.

I utviklingen av kompensasjonsordningen er det for øvrig lagt stor vekt på å forhindre misbruk og svindel. Det er lagt inn en rekke mekanismer for å motvirke dette, både gjennom vilkårene som er satt for å ha rett til tilskudd og gjennom kontroll, både før og etter utbetaling av tilskudd.

I vilkårene for å få tilskudd er det blant annet satt krav til at foretaket har ansatte, at foretaket har tillatelser, godkjenninger og bevillinger i orden, at foretaket ikke er under konkursbehandling, at den fullstendige eierstrukturen kan dokumenteres, at alle skatter er betalt og skatterapporteringer er oppfylt og at foretaket har et bankkontonummer som fremgår av bankenes felles Konto- og adresseringsregister, jf. lov 17. april 2020 nr. 23 om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall (tilskuddsloven) § 4 og forskrift 17. april 2020 nr. 820 (forskriften) §§ 2-1 til 2-6. Videre gis det ikke tilskudd til søkere som i tilknytning til tidligere søknadsperioder har unnlatt å levere etterspurt dokumentasjon etter anmodning fra tilskuddsmyndighetene.

Søknadsprosessen er i stor grad automatisert. Søkeren skal i søknaden gi opplysninger som kan ha betydning for fastsetting av tilskuddet, jf. tilskuddsloven § 9 og forskriften § 4-3. Bare personer registrert med nøkkelrolle i Enhetsregisteret kan sende inn søknad.

Skatteetaten er tilskuddsmyndighet, og vil gjennomføre kontroller både på søknadstidspunktet og i ettertid. Etter tilskuddsloven § 8 kan etaten uten hinder av taushetsplikt, innhente opplysninger som kan ha betydning for tilskuddet og kontrollen av dette, fra offentlige myndigheter og private rettssubjekter. Hvem det kan innhentes opplysninger fra, er nærmere regulert i forskriften § 4-2. Søknadsportalen har et innebygd kontrollsystem for å verifisere søkeren og beløpet det søkes om, opp mot

ulike registerdata og kryssjekker. Alle godkjente søknader vil også gjennomgå en seriøsitetstiltakene, jf. forskriften § 2-3. Utslag på dette vil kunne føre til manuell saksbehandling og en ekstra vurdering av søknaden.

Søkeren må på forespørsel kunne fremlegge bekrefteelse på innholdet i søknaden fra revisor eller autorisert regnskapsfører, og skal uansett legge frem dette ved fastsetting av årsregnskapet eller levering av skattemeldingen for 2020, jf. forskriften § 4-5.

Tilskuddsmyndigheten vil utføre etterkontroller for å avdekke juks og svindel, og kan innhente opplysninger fra tilskuddsmottakeren selv og fra tredjeparter, jf. skatteforvaltningsloven kapittel 10, som gjelder tilsvarende for tilskuddsordningen, jf. tilskuddsloven § 6. Videre skal det etter forskriften § 4-6 foreligge en oppstilling som underbygger de tallene og beregningene som ligger til grunn for søknaden, med henvisning til relevant regnskapsmateriale. Oppstillingen skal vise hvordan omsetning og faste, uunngåelige kostnader er periodisert. Dokumentasjonen skal oppbevares i fem år etter regnskapsårets slutt, med mindre lengre oppbevaringstid følger av bokføringsloven.

Hvis virksomheten gir uriktige eller ufullstendige opplysninger til tilskuddsmyndigheten, kan det være aktuelt med sanksjoner og straff, jf. tilskuddsloven §§ 12 og 13.

Åpenhet om støttetildeling er svært viktig for ordningens legitimitet og for å hindre misbruk. Opplysninger om foretakene som mottar kompensasjon, vil bli offentliggjort kort tid etter at søknaden er godkjent. Opplysninger om virksomheten og om beløpet som er mottatt, vil være søkbart.

SPØRSMÅL NR. 1344**Innlevert 16. april 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 6. mai 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mange må tilbringe flere timer enn vanlig med voldsutøver. Kvinner er blant de som er hardest ramma av permitteringer. Dårlig økonomi gjør det vanskeligere å bryte ut av voldelige forhold, og de som lever med vold har færre muligheter til å ta kontakt med hjelpeapparatet nå fordi de sjeldnere er utenfor hjemmet. Frankrike har for eksempel opprettet midlertidige kontaktpunkter i dagligvarebutikker og etablert et kodeord du kan oppgi på apotek om du trenger hjelp. Frankrike, Australia og Sverige har allerede satt av ekstramidler til arbeid mot vold i nærrelasjoner. FNs generalsekretær har oppfordra landene til å inkludere beskyttelse av kvinner som del av deres tiltak mot koronapandemien.

Hva er regjeringens planer for tiltak og økonomiske midler til arbeid mot vold i nære relasjoner?

Svar:

De fleste av oss opplever koronasituasjonen som utfordrende, men håndterlig. Det har imidlertid fra begynnelsen av bekymret meg at sårbare mennesker blir ekstra utsatt slik forholdene er nå, og ikke minst voldsutsatte kvinner og barn.

Pandemien og smitteverntiltakene kan skape økt stress og føre til at forekomsten av vold og konflikter i hjemmet øker. Bekymringer for økonomi og helse, økning i bruk av alkohol- og rusmidler, og bortfall av viktig sosialt nettverk og støtte for familien, kan også bidra til å forverre situasjonen. Samtidig fører hjemmekarantene og isolasjon til at det blir vanskeligere å beskytte og hjelpe utsatte.

Jeg har fra første dag forsikret meg om at politiet prioriterer dette området, og tilbakemeldingen fra politiet er helt tydelig på at de er bevisste på problemstillingen. Det er også igangsatt flere initiativ for å avhjelpe situasjonen. Det er viktig å opprettholde eksisterende tilbud til både voldsutsatte og voldsutøvere, samtidig som behovet for økt innsats underveis i utviklingen av pandemien vurderes, slik at man raskt og effektivt kan møte endrede og nye hjelpebehov.

Kripos utarbeider ukentlige etterretningsrapporter som beskriver hva som er de alvorligste truslene nasjonalt og hva som er sannsynlig utvikling av kriminaliteten. Det ble allerede i den første rapporten pekt på at det er sannsynlig at forekomsten av fysisk og psykisk vold i nære relasjoner vil øke, spesielt om situasjonen blir langvarig.

Det er derfor bekymringsfullt at samtlige etater melder om færre saker under smitteverntiltakene. For å sikre god informasjon om hvor utsatte, pårørende eller andre kan søke hjelp har regjeringen lagt ut informasjon på flere nettsider og på sosiale medier. Den døgnåpne volds- og overgrepslinjen som driftes av Krisesentersekretariatet i samarbeid med Oslo krisesenter og nettportalen dinutvei.no er eksempler på steder som tilbyr informasjon og hjelp.

I tillegg til spredning av informasjon om hjelpetiltak må alle aktuelle tjenester i større grad enn vanlig, innta en proaktiv holdning. Politidirektoratet har gitt politidistriktene klare føringer om at det skal rettes særlig oppmerksomhet mot mishandling i nære relasjoner og personell som arbeider med fagfeltet skal skjermes. Videre er viktigheten av nær samhandling med kommuner og andre lokale samarbeidspartnere understreket. Kontakten med barnevernstjenestene er løftet frem spesielt.

Avslutningsvis vil jeg nevne at regjeringen har under utarbeidelse en ny handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner. Handlingsplanen vil ta høyde for de erfaringene vi nå gjør oss i forbindelse med koronaepidemien og legger til grunn de føringer som følger av Europarådets konvensjon om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner. Konvensjonen setter også standard for regjeringens innsats i krisesituasjoner på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1345**Innlevert 16. april 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 27. april 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Burde erfaringene fra pandemien føre til at man vurderer nye modeller for sykehusbygg og bør det vi nå erfarer få konsekvenser for pågående prosjekter?

BEGRUNNELSE:

Det har vært forskjellige syn på sentralisering av sykehus og sykehusbygg i Norge. Den pågående pandemien og krisa Norge står oppe i er ennå ikke evaluert. Likevel tyder mye på at en lærdom vil være at det med tanke på å forhindre smittespredning er gunstig å ha flere lokasjoner og akuttmottak.

I et intervju med NRK drøftet Espen Rostrup Nakstad, fungerende assisterende helsedirektør i Helsedirektoratet, mulige lærdommer av korona-situasjonen. Her uttalte han blant annet at

«Kanskje må vi ha systemer med sykehus med mer plass, ikke bygge svære høye tårn, men på en måte ha mer smittevernshensyn inn i måten vi bygger sykehus på.»

Svar:

Norge har en desentralisert sykehusstruktur med både små og store akuttsykehus. Sykehusstrukturen ble fast-

satt i forrige Nasjonale helse- og sykehusplan. Mange av dagens sykehusbygg er av eldre dato med dårlige tekniske løsninger og flersengsrom.

Flere av de eldre sykehusene skal nå fornyes og oppgraderes, og det pågår omfattende utbygginger og moderniseringer. De pågående prosjektene er i ulike faser. Noen er under bygging, andre har nær forestående byggestart og noen er fremdeles i prosjekteringsfasen. Kvalitet, pasientsikkerhet og smittevern er en svært sentral del i utviklingen av de nye sykehusprosjektene. Sykehusene er planlagt med fleksible løsninger for å kunne tilpasses stadige endringene i måten helsetjenester leveres på, og for å kunne fungere under perioder med økt pågang og mottak av uforutsette og store pasientgrupper som f.eks. ved store ulykker og virusutbrudd.

Det er risiko for smitte i alle bygg, både høye og lave. Nye sykehusbygg planlegges med teknologi og tekniske løsninger med bedre forutsetninger for smittevern, enn det som er mulig i mange av dagens eldre sykehusbygg.

Planprosessen for sykehusutbygging tar tid. Det er viktig at vi ikke stopper utbygging og planlegging av nye sykehusprosjekter. Vi trenger nye moderne sykehus for å være bedre rustet i kommende beredskapssituasjoner. I dette arbeidet vil en selvfølgelig ta med seg erfaringer og kunnskap både fra inn- og utland fra koronapandemien.

SPØRSMÅL NR. 1346**Innlevert 16. april 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 24. april 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at et organ som er ment å gi innspill internt i en kommune ikke blir brukt til å stoppe viljen til kommunen sitt øverste organ (kommunestyret) slik dette eksempelet viser?

BEGRUNNELSE:

15. april 2020 sendte Fylkesmannen i Vestland et brev til Askøy kommune der han omgjør kommunestyret sitt positive vedtak i fem bygesaker etter klage fra foreldreutvalg (FAU) i kommunen. FAU er et organ som er hjemla i opplæringsloven og sikrer at foreldre har dialog med kommunen som er skoleeier. Synspunktene til FAU blir gjort kjent for de organene i kommunen som fatter avgjørelser. Det Fylkesmannen i Vestland nå gjør er å løfte opp FAU som et

organ med større innflytelse enn det lovlige valgte kommunestyret i kommunen noe spørsmålsstiller er kritisk til og som neppe er hensikten ved å ha FAU.

Svar:

Representanten viser til konkrete byggesaker i Askøy kommune, som har vært gjenstand for klagebehandling av Fylkesmannen i Vestland som klageinstans. Det er verken riktig eller hensiktsmessig at jeg, som statsråd, går inn i og gjør vurderinger av slike enkeltsaker i kommuner. Jeg vil heller ikke kommentere klagebehandlingen som har vært hos Fylkesmannen i Vestland.

Kommuneloven slår fast at det er kommunestyret som er kommunens øverste organ, og som treffer vedtak på vegne av kommunen. I mange tilfeller kan imidlertid enkeltvedtak, som kommunen treffer innenfor ulike sektorer, påklages til fylkesmannen som statlig klageinstans.

Hvilken kompetanse fylkesmannen har i klagebehandlingen av vedtak gjort i kommunen, er på generelt

grunnlag regulert i forvaltningsloven § 34. Det fremgår av forvaltningsloven § 34 andre ledd at fylkesmannen som klageinstans kan prøve alle sider av saken, det vil si både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og skjønnsutøvelsen. Fylkesmannen skal vurdere de synspunkter som klageren kommer med, men kan også ta opp andre forhold.

Det fremgår videre av bestemmelsen at fylkesmannen som statlig klageinstans skal legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønnet i kommunene, og at det skal fremgå av vedtaket hvordan klageinstansen har vektlagt hensynet til det kommunale selvstyret. Denne delen av bestemmelsen trådte i kraft 1. januar 2018, og ble tatt inn i forvaltningsloven for å styrke lokaldemokratiet og for å flytte makt og ansvar til kommunene. Jeg legger til grunn at fylkesmannen følger gjeldende regler for klagebehandling, når fylkesmannen behandler klager på vedtak gjort i kommuner.

SPØRSMÅL NR. 1347

Innlevert 16. april 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 4. mai 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke konsekvenser forslagene fra Norsk olje og gass ville hatt for de enkelte oljeselskap på norsk sokkel, om forslagene hadde blitt innført for skatteåret 2018, og kan vi be om en utregning for hvert selskap som viser innbetalt hva skatt eller utbetalt refusjon ville vært for det enkelte selskap, ref. denne oversikten (<https://www.skatteetaten.no/globalassets/presse/skatteoppgjor/oljeskatt/skatteliste-petroleumsskatt-2018.pdf>)?

BEGRUNNELSE:

Forslagene fra Norsk olje og gass er som følger:

- 1) Direkte utgiftsføring (inkl. friinntekt) av investeringer i 2020/2021
Investeringen og friinntekten neddiskonteres med risikofri rente*
- 2) Direkte utgiftsføring (inkl. friinntekt) av investeringer etter nye beslutninger som sanksjoneres før 31.12.21
Investeringen og friinntekten neddiskonteres med risikofri rente*

- 3) Direkte utgiftsføring (inkl. friinntekt) av investeringer som foretas i henhold til PUD/PAD innlevert før 31.12.22

Investeringen og friinntekten neddiskonteres med risikofri rente*

- 4) Underskudd i 2020-2024 kan kreves utbetalt

Fremføres med risikofri rente*

Norsk olje og gass skriver: med risikofri rente er det naturlig å bruke samme rente som benyttes for fremføring av underskudd, det vil si 12 måneder statskasseveksler, fratrukket 22 % skatt. Renten for fremføring av underskudd inkluderer også et tillegg på 0,5 % (før skatt), Men det er ikke naturlig å ta med dette i diskonteringsrenten. Holder man dette tillegget utenfor, ville renten for 2019 0,9 %. I dag ville renten har vært cirka 0,1 %.

Svar:

De opplysningene på selskapsnivå som myndighetene innhenter for å anslå skatteinntekter fra petroleumsvirksomhet, er unntatt offentlighet. Departementet har derfor ikke grunnlag for å presentere virkningstall på sel-

skapsnivå. Forslagene i spørsmålet er heller ikke klart nok avgrenset til at det er mulig å beregne virkningen for enkeltelskap på en presis måte.

Departementet viser til tidligere svar på spørsmål 25 til Prop. 67 S (2019-2020) fra finanskomiteen/FrPs fraksjon av 27. mars 2020, der lignende endringer i petroleums-skattesystemet ble vurdert. I svaret anslår departementet at punkt 1 i forslaget, som er nokså sammenfallende med punkt 1 i representant Kaskis spørsmål, ville gitt et proveny-nytap i 2020 på 82 mrd. kroner påløpt og 41 mrd. kroner bokført, og et proveny-nytap i 2021 på 54 mrd. kroner påløpt og 68 mrd. kroner bokført. Nåverdien av proveny-nytapet over tid knyttet til investeringer pådratt i det enkelte inn-tektsår anslås til 1,8 mrd. kroner og 1,6 mrd. kroner i hhv.

2020 og 2021. Som det fremgår av svaret, har ikke departementet tilstrekkelig grunnlag til å beregne provenyvirkningen av de øvrige punktene i forslaget.

Det gjøres oppmerksom på at et provenyanslag for 2018 ville være noe lavere enn anslaget for 2020. Dette skyldes at aktiverbare investeringer i 2018 var noe lavere enn det anslaget for 2020 som ble lagt til grunn. Videre har Norsk olje og gass spesifisert at fradragene skal neddis- konteres med risikofri rente som vil gi noe lavere fradrag enn det som ble lagt til grunn i svaret til finanskomiteen/ FrPs fraksjon. Verdsatt med en risikofri rente ville Norogs forslag være om lag provenynøytralt over tid, forutsatt at det ikke utløser ulønnsomme investeringer.

SPØRSMÅL NR. 1348

Innlevert 16. april 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 23. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kva grep vil statsråden ta for å hindra ytterlegare utsetjing av Rogfast og sikra raskast mogleg framdrift?

GRUNNGJEVING:

Det er ynskjeleg med ei oppdatering på status på prosjek- tet, forhold som har bidrege til forseinkinga og kva stats- råden no har tenkt å gjera for å få framgang i prosjektet.

Rogfast er eit prosjekt som etter dei opphavelge planane snart skulle ha vore opna for trafikk. Det har under samferdselsministrane Dale og Solvik-Olsen vore både lite framdrift og vanskeleg å få ut full informasjon om kva som har vore status i prosjektet.

Det er mykje som tyder på at det dei neste åra vert ein sær sars vanskelege situasjon for næringslivet i Rogaland. Eit stort statleg prosjekt vil vera viktig for regionen.

Svar:

Som det går fram av statsbudsjettet for 2020, gjer Statens vegvesen no ein brei gjennomgang av prosjektet. Dette er etaten godt i gong med.

Etaten opplyser overfor Samferdselsdepartementet at dei har valt å leggje dette opp med to gjennomgangar, ein intern og ein ekstern. Både kostnadsbesparande til- tak, gjennomføringsstrategi og føresetnader for finansier- ingsopplegget blir vurderte på nytt. Ekstern konsulent, EY

(Ernst and Young), har mellom anna vurdert kostnader, finansieringsplan og kostnadsopptimalisering av prosjek- tet. I gjennomgangen nyttar Statens vegvesen seg av det- te grunnlaget saman med eigne analysar og vurderingar. Etaten vil kome med si tilråding til departementet etter dette.

Samferdselsdepartementet har førebels ikkje mot- teke Statens vegvesen sine vurderingar. Eg vil setje meg grundig inn i dette når etaten har levert vurderingane sine.

Eg vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

SPØRSMÅL NR. 1349**Innlevert 16. april 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 23. april 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kva grep vil statsråden ta for å syte for framdrift i prosjektet E39 frå Hove og vidare sørover mot Lyngdal?

GRUNNGJEVING:

Strekket Hove-Ålgård burde for lengst ha vore under utbygging i tråd med vedtekne planer. For strekninga fram til Bråstein ligg det føre godkjende planar og vidare er det berre omkampar internt i regjering/direktorat som gjer at det ikkje ligg føre planer. For strekket frå Ålgård og sørover sette regjeringa Solberg i gang statleg plan for å ha raskare framdrift. Erttertida har vel synt at det var ein særst lite vellukka strategi.

No ber ein lokalt om å få ei avklaring. I tillegg vil bygging av vegen gje arbeid i ein region som truleg vert hardt råka av nedgongen i økonomi og oljepris.

Det er og av trafikksyn og trafikksikkerheit naudsynt med ny veg. Det vil vera rom for å velja ein vegstandard som både gjer 4 felt og samstundes tek meir vare på matjord og bygdesamfunn enn det den høgaste vegklassen gjer. Ei slik løysing vil truleg og gje mindre bompen- gar.

Svar:

Strekninga E39 Hove - Ålgård

Prosjektet omfattar ein 13 km lang 4-feltsveg frå Bollestad sør for Ålgård til Hove i Sandnes.

For store delar av strekninga ligg det no føre godkjente reguleringsplanar med unnatak av ei delstrekning mellom Figgjo og Bråstein, der reguleringsplanforslag blir sluttbehandla og forventta godkjent i Sandnes kommune i juni i år. Reguleringsplanarbeidet er utført i nært samarbeid med berørte kommunar, sektoretatar og berørte grunneigarar. Prosjektet har eit kostnadsoverslag på ca. 3,5 mrd. kr etter at ein gjennom planarbeida har redusert prosjektkostnaden. Dette har auka samfunnsnyttan av prosjektet. Prosjektet er ein del av bypakken/byvekstavtalen på Nord-Jæren, men er ikkje høgt prioritert i forslaget til ny byvekstavtale som blei behandla lokalt i 2019.

Eg vil kome tilbake til ei eventuell prioritering av prosjektet ved framlegg for Stortinget av NTP 2022 - 2033.

Strekninga E39 Ålgård - Lyngdal

Statens vegvesen gjennomfører statleg kommunedelplan etter plan- og bygningslova for strekninga E39 Lyngdal vest - Ålgård. Planen omfattar 95 km ny veg gjennom 2 fylke og 12 kommunar. Korridorane for strekninga er ut-

greidde. Vegen blir planlagd for med fire felt for 110 km/t, og har ein utbyggingskostnad på ca. 30 mrd. kr. Det er store jord- og landbruksinteresser i planområdet, og det er ulike nasjonale, regionale og lokale interesser knytte til ytre og indre korridorar.

Planen skal sikre korridor for ein trafikksikker veg med god framkomst. Planarbeidet er gjennomført av Statens vegvesen i samarbeid med Nye Veier AS. Nye Veier overtek ansvaret etter vedtak av kommunedelplanen. Planarbeidet er gjennomført med medverknad frå kommunar, fylkeskommunar, fylkesmenn med fleire. Det er i planprosessen gjennomført fleire avklaringar, til dømes når det gjeld vegstandard, planlagd fartsgrense og siling av korridorar. I fleire av desse sakene har det vore behov for avklaringar med departementa undervegs, og statleg plan har gjort dette enklare.

For ein plan med ei slik utstrekning, gjennom 12 kommunar og 2 fylke, ville det vore svært vanskeleg å gjennomføre kommunedelplanlegging med 12 kommunar som planstyresmakt. Kommunane blei i samband med planoppstart spurde om synet sitt på statleg plan. Alle kommunar var positive.

SPØRSMÅL NR. 1350**Innlevert 17. april 2020 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart 4. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Det åpna opp for sesongarbeidere til landbruket. Ei lita bygd som Vik kan dermed få 600 gjestearbeidere. Dette er ikkje helsevesenet i Vik og tilsvarende bygder rigga for.

Kva tiltak vil helseministeren iverksette for å trygge at helsevesenet i små bygdelag ikkje bryt saman som følgje av sesongarbeidere under pandemien?

GRUNNGJEVING:

Koronapandemien er ein ekstraordinær situasjon. Grunngjevinga for hytteforbudet var at helsevesenet i små kommunar ikkje er rigga til å kunne ta imot så mange sesongarbeidere i tillegg til eigne innbyggere nå under koronapandemien. Det same vil vere tilfelle for naudsyn-te sesongarbeidere i landbruket. Landbruket og matproduksjon er samfunnskritisk. Eg er ikkje kjend med at det gjort eit skille mellom ulik matproduksjon f.eks. bær kontra grønt, eller om det er vurdert andre former for kompensasjon for ikkje å dyrke denne sesongen. Evt. kompensasjon fordi smittevernreglar gjer at produksjonen må reduserast.

Men vert sesongarbeidere sjuke kan dei sannsynlegvis ikkje returnerast, men må få behandling der dei jobbar, og det er ikkje bygdene rundt om i landet rigga for.

Det kan ikkje vere opp til den enkelte kommune å ta denne belastninga åleine. Dette gjeld heller ikkje berre i landbruket, men slik eg har forstått det er det ikkje innført karantene i jordbruket i motsetnad til i andre yrker.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at innhøstingen forløper mest mulig normalt. Regjeringen har derfor fått på plass flere tiltak for å få utenlandske arbeidere til Norge. Det er gjort endringer i utlendingsforskriften som gir sesongarbeidstakere som allerede er i Norge adgang til å søke om forlenget oppholdstillatelse.

Justis- og beredskapsdepartementet har gjort endringer i bortvisningsforskriften som innebærer at bl.a. EØS-borgere som er arbeidstakere, og som har arbeid i Norge, ikke blir bortvist. I tillegg har Arbeids- og sosialdepartementet gjort det mer gunstig å kombinere dagpenge og sesongarbeid i landbruket ved å innføre en ordning der man bare trenger å føre halvparten av timene man arbeider i landbruket på meldekortet.

Landbruks- og matdepartementet har vedtatt å gjøre en endring i avlingsskadeordningen slik at den også om-

fatter avlingssvikt som følge av mangel på arbeidskraft. Formålet med endringen er å skape trygghet for produsentene slik at de setter i gang med planlagt produksjon. Utvidelsen gjør at det kan gis erstatning for uhøstede volum av frukt, bær, grønnsaker og poteter dersom det kan dokumenteres at foretaket ikke har kunnet høste avling som følge av mangel på arbeidskraft forårsaket av koronapandemien. Ordningen gjelder for innhøstingssesongen 2020. Regjeringen har altså tatt flere grep for å avhjelpe på situasjonen i landbruket grunnet covid-19.

Smitten i Norge er for tiden lav. Reproduksjonstallet er på om lag 0,7. Myndighetene har kontroll på situasjonen og smittestatusen i befolkningen overvåkes nøye.

Kommuner har fått tid til å forberede seg og tilpasse helsetjenestene til situasjonen. Hytteforbudet ble derfor også opphevet 20. april. Med lav smitte og nøye overvåkning, mener regjeringen at det er håndterbart for helsetjenesten med noe større mobilitet i befolkningen.

Gjestearbeidere vil som andre tilreisende være i karantene ved ankomst og skulle isoleres ved ev. påvist smitte. Dette vil kunne kreve tilpasninger i innlosjeringen og vil kunne medføre kostnader for arbeidsgivere. Bruk av karantene ved ankomst, rask isolering ved påvist smitte og lite smitte i befolkningen, tilsier imidlertid at belastningen på helsetjenesten som følge av sesongarbeidere i jordbruket, ikke trenger å bli betydelige. I tillegg er det viktig at sesongarbeidere ikke arbeider ved lette symptomer og at hygienetiltakene, som god håndhygiene og nødvendig avstand på arbeidsplassen, overholdes.

